
יהוה
INSTITVTIO THEOLOGICA
ANDOVER. FVNDATA MDCCCVII.
Ps. CXIX
169
כדברך
חביני
JOH. XVII.
17.
ὁ λογος
ὁ σος
αληθεια
εστι
ΑΚΡΟΓΩΝΙ
ΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

PORTA
LINGUARUM ORIENTALIUM

SIVE

ELEMENTA

LINGUARUM HEBRAICAE, CHALDAICAE, SYRIACAE, ARABICAE, SAMARITANAE, ARMENIACAE, AETHIOPICAE ETC.

STUDIIS ACADEMICIS ACCOMMODATA

EDIDIT

JUL. HENR. PETERMANN,

DOCT. ET PROF. PUBL. EXTRAORD. IN UNIVERSITATE BEROLINENSI.

PARS I.

LINGUA HEBRAICA.

BEROLINI

APUD G. EICHLER.

1864.

BREVIS
LINGUAE HEBRAICAE
GRAMMATICA, LITTERATURA, CHRESTOMATHIA

CUM

GLOSSARIO.

IN USUM PRAELECTIONUM ET STUDIORUM
PRIVATORUM

SCRIPSIT

JUL. HENR. PETERMANN,

DOCT. ET PROF. PUBL. EXTRAORD. IN UNIVERSITATE BEROLINENSI.

BEROLINI

APUD G. EICHLER.

1864.

PRAEFATIO.

Litteras orientales mihi in universitate litteraria Berolinensi docenti plerumque accidit, ut nescirem, quo potissimum libro tanquam duce in lectionibus meis uterer. Exstant quidem singularum linguarum Grammaticae atque Chrestomathiae a viris doctissimis conscriptae; hae vero partim ita comparatae sunt, ut nimio constent pretio, nec ubique inveniantur, partim vero tironum usui minus sunt accommodatae. Juvenes enim studiosi, qui in has litteras incumbere cupiunt, nostris certe in terris ut plurimum opibus non abundant, sed contra fortunâ admodum mediocri laborant. Itaque, si quam linguam ediscere in animo habent, nec volunt nec possunt multum pecuniae pro libris, qui elementa

ejus doceant, sibi comparandis impendere; ac bibliothecae publicae nonnisi unum librorum ejusmodi exemplar suppeditare solent. Quae quum ita sint, diu equidem multumque de scribendis edendisque libris ejusmodi cogitabam, qui a pretio non minus quam a commodo tironibus commendari possint, facileque a bibliopola honestissimo Eichler, quocum longâ amicitiâ conjunctus eram, impetravi, ut impensas eorum typis exscribendorum suppeditaret. Immo etiam idem auctor fuit, ut, quod ab initio tanquam minus necessarium ac fere superfluum respuebam, hunc libellum linguae hebraicae studio dicatum, qui tomum primum efficeret, ederem.

Jam vero ejusmodi libelli, si omni ex parte desideriis satisfacere volumus, non modo studiosae juventutis, quae in praelectionibus commode iis uti possit, verum etiam eorum usui accommodati esse debent, qui proprio Marte linguam ediscere velint. Itaque praemittenda est ***Grammatica*** brevis, succincta, linguae genio respondens, quae nonnisi formas et regulas tironi scitu necessarias contineat quam brevissime ac lucu-

lentissime propositas, ut facile intelligantur memoriaeque mandentur; atque non minus cavendum est, ne justo plura, quam ne justo pauciora tradantur. Huic annectendum est ***Specimen lectionis et analyseos*** eorum imprimis usui destinatum, qui praeceptore carentes in linguam incumbere velint. Porro necessarium duximus, ***Litteraturam*** addere, sive enumerationem librorum editorum, ut tirones, qui libri in quaque lingua conscripti in lucem prodierint, et e quibus eam penitius ediscere possint, bene cognoscant. Denique haud deesse debet ***Chrestomathia*** cum ***Glossario***, eaque ita comparata, ut ab iis, quae intellectu faciliora sunt, ad difficiliora intelligenda aditus aperiatur.

His breviter expositis superest, ut de via ac ratione, qua in his libris edendis proposito ac consilio nostro satisfacere studuerimus, paucis disseramus.

Ac primum quidem in parte horum libellorum grammatica prae caeteris cavendum mihi erat, ne novarum verum studiosus apparerem; atque curandum, ut, qui ulterius progredi velint, principiis atque elementis jam initiati virorum doctorum libros grammaticos facile

intelligant, atque celeriter in cognitione linguarum singularum procedant. Itaque in dialectis, quas dicunt, semiticis Gesenii methodum tironibus apprime accommodatam persequendam censui; atque, ut ii, qui ab alia lingua ad aliam ediscendam transire cupiant, viâ jam cognitâ facile progrediantur, statimque aliam cum alia comparare possint, eadem capita, easdem paragraphos, immò etiam, ubi fieri potuit, eadem verba retinui; syntaxeos vero regulas seorsim enumerare atque pertractare supersedi, quum verborum ordo in his linguis sine inversione modo naturali procedat, atque ambitus libellorum brevitati studere suaderet. Caeterum, quae scitu videbantur necessaria, singulis orationis partibus adjeci.

Tanquam specimen lectionis et analyseos ultro mihi sese obtulit oratio dominica, ex antiquis, quae servatae sunt, versionibus desumta, cujus loco in linguis hebraica, chaldaica, samaritana aliquot decalogi versus substituendos putavi.

Litteratura, quam addidi, nonnisi librorum enumerationem pretio plerumque adjuncto continet, eorumque

omnis generis scriptorum, quae typis expressa prodierunt. Qua in re consulto omisi libros, qui in aliis terris, in Russia praesertim et Oriente lucem viderunt, atque hanc ob causam raro magnoque tantum pretio comparari possunt. Sed doleo, quod in his indicibus libros nonnullos praetermiserim, qui tironibus non minus quam alii commendandi sunt; atque arabicis praesertim addere velim:

Joh. Humbert, arabica chrestomathia facilior. Parisiis 1835. 8. atque

Ejusdem Anthologie arabe, ou choix de poésies arabes inedites, traduite en français, avec le texte en regard, et accompagnée d'une version latine littérale. Paris 1818. 8. 10 fr.

In chrestomathia primo loco posui quatuor Geneseos capita priora. Hoc fortasse vitio mihi vertent viri docti, quum e versionibus linguarum indoles plerumque perspici nequeat. Veruntamen variis causis commotus hoc faciendum existimavi. Ac primum quidem praeivit Otho, cujus „palaestra linguarum orientalium" pluries edita horum libellorum edendorum consilium

in me excitavit. Deinde primo linguae specimini in eorum gratiam, qui proprio Marte linguam ediscere velint, versio interlinearis, quae dicitur, addenda fuisset, qua haec capita opus non habent; ac denique, quum theologiae plerumque studiosi in linguas praesertim semiticas, quas dicimus, incumbere soleant, haec capita dedimus, quae aditum ad versiones Scripturae Sacrae intelligendas aperiant, simulque specimen proponant, quo singulae versiones inter se comparari possint. Quae postea exscripsi loca e variis scriptis selecta, viam ad reliquos libros intelligendos patefacient; atque consulto in arabica chrestomathia haud pauca e Corano desumsi, quoniam hunc librum tirones prae caeteris legere cupiunt. Chaldaicam chrestomathiam quod attinet, praemonendum puto, quod fluctuantem punctorum vocalium scripturam ut plurimum retinere, quam textum penitus corrigere malui.

Restat, ut quae in singulis libellis menda typographica, quaeque emendanda et corrigenda, aut addenda invenerim, hic proferam: In grammatica arabica: p. 17. lin. 13. lege §. 8. pro §. 7. p. 18. l. 7. lege

„***Elif***“ pro „Kesre.“ p. 19. l. 8. l. „***sin vero***“ pro „aut si.“ ibid. l. 9. dele vocem „***tamen.***“ p. 28. l. 11. l „ذَاكَ, ذَلِكَ“. p. 33. l. 17. l. „***undecimâ*** pro decimâ“. p. 43. l. 1. lege: „***Verba irregularia*** s. ***imperfecta sunt***, 1) ***sana, eaque***“ etc. l. 6. dele „***imperfecta s.***“ p. 47. l. 9. l. „تَوَاتُر“. p. 49 l. 9 lege „***p.*** 18.“ pro „p. 19.“ — p. 55. l. 9 a fine l. „ 2. m.“ pro „3. m.“ p. 62. l. 6. a fine l. „وَإِيَّا, وَاتَّا.“ p. 66. l. 6. a fine l. „***plura***“ pro „pluro.“ p. 67. l. 9. l. „أُمَّهَات.“ p. 80. l. 7. l. „سَبْعُون.“ In Chrestomathia arab. p. 3. l. 4. a fine l. „جَنَاح.“ p. 4. l. ult. l. „جَمِيع.“ p. 5. l. 9. l. „نَوَاشِي.“ ibid. l. 3. a fine l. „وَجَمِيعُ.“ p. 7. l. 2 a fine l. „مِن.“ p. 8. l. 8. l. „تَدْنُوا.“ p. 13. l. 4. a fine l. „صَبِيًّا.“ ibid. l. 3. a fine legendum videtur „يُقَادُ.“ p. 14. l. 2. legendum videtur „ابْتَدَى.“ p. 26. l. 9. l. „يَأْمُرُكُمْ.“ p. 27. l. 9. l. „الْبَيِّنَات.“ p. 31. l. 2. l.

„يعتدون." p. 32. l. 5. l. „سَيِّئَةٌ." ibid. l. ult. l. „مسومين." p. 36. l. 6. l. „وأَكَلوا." p. 38. l. 4. l. „فاشفقت." — In glossario p. 44. adde „أَدّى II. attulit persolvit." ibid. l. 5. l. „متّزار." p. 48. ad v. برأ adde „IV. sanitati restituit." p. 50. ad v. بان adde „abiit." p. 53. adde „حَدَر I. et VII. descendit." p. 54 adde „حُضُور praesentia." ibid. ad v. حقّ adde „X. dignus et meritus fuit." p. 58. adde „دَلَج I. et IV. prima nocte profectus est." p. 59. ad v. ذليل adde „numero inferior." p. 64. ad v. ساء adde „afflixit." p. 65. adde „مَشَقَّة molestia, afflictio." ibid. adde „شَكَّل II. formavit. تَشْكيل forma, similitudo." p. 66. adde „أُصْبُع pl. أَصابِع digitus." p. 67. adde „صَرَف VII. abiit. discessit." ibid. adde „صَغير parvus. Comp. أَصْغَر minor. junior."

ibid. l. „صلّح." ibid. ad v. صار adde „II. صيّر fecit. misit." p. 69. adde „طين lutum." p. 74. adde „فتنة, tentatio, illecebrae. seditio. calamitas." p. 84. adde „مضى abiit. praeteriit. supra commemoratum fuit." p. 90 adde „وحش fera." p. 92. l. 4. l. „وكل."

In grammatica chaldaica p. 9. l. 11. l. „אִי." p. 18. l. 6. a fine l. „*Infinitivi Conjugationum derivatarum*" pro „Inf. omn. Conj. praeter Peal." p. 22. l. 6 a fine l. „2. *m.*" pro „3. co." ibid. juxta קְטַלְתִּינִי adde „2. *f.*" p. 23. l. 3. a fine l. „יִקְטַל." p. 39. III. p. Sing. f. Praet. Ithp. l. „אִתְגַּלִּית." p. 46. l. 9. l. „יֶהֱוֵין, יֶהֱווֹן." ibid. l. 15. dele alterum מַחֵי. — In chrestomathia chald. p. 5. l. 8. post vocem גִּנְתָא adde „וְאִילָן." p. 20. l. 1. l. „הַקּוּשְׁטָא." p. 22. l. 11. l. „קַבִּלַת." p. 40. l. 9. l. „יִרְחַק:" p. 42. l. 2. l. „לְמִשְׁפַּךְ:"

In grammatica hebraica p. 2. l. 3. juxta *k* scribendum „*ch*" pro „h." p. 8. l. 1. lege „אֱכֹל." p. 9. l. 3. a fine l. „מַה־לָּכֶם." p. 18. l. 1. l. „*praeter*" pro „ter." p. 21. l. penult. l. „*litterâ*" pro „littere."

p. 24. l. 5. a fine post vocem „est" adde „*pariter atque Scheva cf.* וָאֲדַבֵּר, לֶאֱכֹל" pro וְאֶדַבֵּר, לאכל. p. 36. l. 7. l. „*redduntur*" pro „reddi." p. 56. l. ult. l. „*epentheticum*" pro „apentheticum" ac dele punctum pone vocem „formae." p. 65. l. 11. et 12. a fine bis lege „תֹאכֵלְנָה." p. 80. l. 6. a fine l. „*excidit*" pro „exidit." p. 81. II. p. s. m. Praet. l. „גָּלִיתָ." — In chrestomathia hebr. p. 6. l. ult. l. „עָשָׂה." p. 19. l. 8. a fine l. „עֲשָׂרָה." — In glossario p. 44. l. 1. l. „אֱכֹל" pro אֲכֹל. p. 46. l. ult. l. „אַרְבַּע." p. 53. l. 1. et 2. l. „בָּנוֹת, *st. cstr.* בְּנוֹת." p. 57. l. 5. l. „*Kamez*" pro „Pathach." p. 106. l. 1. l. „הַשְּׁמֵחִים."

Quod reliquum est, opto, ut viri docti benevole de his opellis judicent, ac spero fore, ut paullum certe ad studium harum linguarum promovendum conferant.

Dabam Berolini d. XXIV. m. Septbr. MDCCCXLV.

I.

DE SCRIBENDI ET LEGENDI ELEMENTIS.

§. 1. Scriptura hebraica a dextra sinistrorsum legenda litteris consonantibus constat 22, quas secundum ordinem alphabeti dispositas una cum nomine et valore tabula sequens exhibet:

FIGURA.	NOMEN.	VALOR.	
		SONI.	NUMERI.
א	אָלֶף Aleph	spir. lenis (')	1
ב	בֵּית Beth	b, bh	2
ג	גִּימֶל Gimel	g, gh	3
ד	דָּלֶת Daleth	d, dh	4
ה	הֵא He	h	5
ו	וָו Vau	u, v	6
ז	זַיִן Sajin	z Gall.	7
ח	חֵית Cheth	ch fortius	8
ט	טֵית Tet	tt, t'	9
י	יוֹד Jodh	i, j	10

FIGURA.	NOMEN.	VALOR.	
		SONI.	NUMERI.
כ, ך	כַּף Kaph	k, h	20
ל	לָמֶד Lamedh	l	30
מ, ם	מֵם Mem	m	40
נ, ן	נוּן Nun	n	50
ס	סָמֶךְ Samech	s	60
ע	עַיִן Ajin	spir. gutt.	70
פ, ף	פֵּא Pe	p, ph	80
צ, ץ	צָדֵי Zadhe	(ts) ss	90
ק	קוֹף K'oph	k' fortius	100
ר	רֵישׁ Resch	r	200
שׂ	שִׂין Sin	s	300
שׁ	שִׁין Schin	sch	
ת	תָּו Tau	t, th	400

V o c a l e s.

1. longae: Kamez —ָ â, Zere —ֵ ê, Chirek longum יִ— î, Cholem —ֹ ô, Schurek וּ û.
2. breves et ancipites: Pathach —ַ ă, Segol —ֶ ĕ, Chirek breve —ִ ĭ, Kamez chatuph —ָ ŏ, Kibbuz —ֻ ŭ.
3. semibreves: a) Scheva simplex —ְ ĕ, b) Schevatâ com-

posita: Chateph Pathach ֲ ă, Chateph Segol ֱ ĕ, Chateph Kamez ֳ ŏ.

§. 2. ***Nomina*** litterarum, quum jam in versione LXX. interpretum Thren. 2—4, et ratione prorsus simili in alphabeto Graecorum reperiantur, antiquissima sunt, atque, si nomen He exceperis, res significant sensibus subjectas, quarum sonus initialis litterae exprimendae sonus est. ***Ordo*** litterarum, quemadmodum ex versibus alphabetico ordine dispositis (Psalm. 25. 34. 37. 111. 112. 119. 145. Prov. 30, 10 sqq. Thren. 1—4.) et ex alphabeto Graecorum apparet, ab antiquissimis inde temporibus servatus est.

§. 3. ***Figurae*** litterarum primitus symbolicae s. hieroglyphicae rebus, quas nomina earum significant, similes quodammodo e Phoenicum monumentis, ex numis Maccabaeorum, et ex alphabeto Samaritanorum cognoscuntur; at seriori tempore scriptura aramaica, quam ***assyriacam*** s. ***chaldaicam*** sive etiam ***quadratam*** nuncupare solent, invaluit, quae hucusque in libris tam scriptis quam impressis religiose servatur. In hac scriptura litterae כ, מ, נ, פ, צ (voce memoriali כַּמְנֶפֶּץ dictae), quando in fine verborum positae sunt, figurâ paullum mutatâ scribuntur: ך, ם, ן, ף, ץ (***litterae finales***), atque litterae א, ה, ל, ת, ם (אֲהַלְתֶּם appellatae), quum voces in fine linearum dissecare non liceat, saepius dilatantur: א, ה, ל, ת, ם (***litterae dilatabiles***), ut vacuum in linea spatium evitetur.

§. 4. *Pronunciationem* singularum litterarum, quam supra in tabula jam dedimus, nunc paullo accuratius persequemur:

א ab initio syllabarum levis aspiratio est, ut hiatus, qui inter duas vocales concurrentes locum habet, qualis est spiritus lenis Graecorum; sed in fine syllabarum, ac subinde etiam in iis mediis vocali antecedente plane non auditur.

ב, ג, ד *b*, *g*, *d*, duplici ratione efferuntur: a) tanquam tenues aliquanto durius, id quod per Dagesch lene (vide infra §. 8.) exprimitur. b) mollius cum leni aspiratione, tanquam *bh*, *gh*, *dh*.

ה est nostrum *h* vel spiritus asper Graecorum.

ו et י modo vocalium, modo consonantium naturam induunt, ac sive *u*, *i*, sive *w*, *j* sonant.

ז est *s* mollius prolatum, ac respondet Gall. *z*.

ח est sonus gutturalis fortissimus, ut nostrum *ch*.

ט est sonus *t'* sive *tt* fortissimus, linguam ad palatum trudendo proferendus, ut Arabum ط.

ך, ף, ת eâdem ratione, qua litterae ב, ג, ד modo tanquam tenues *κ*, *π*, *τ*, *k*, *p*, *t*, modo tanquam aspiratae φ, χ, ϑ, *ph* (*f*), *ch*, *th* pronunciantur.

ל, ם, ן nostris *l*, *m*, *n* prorsus respondent.

ס est nostrum *s* fortius pronunciandum quam ז.

ע sonus est difficillimus, qui profertur, si spiritus versus gulam retrahitur.

ץ non sonum *ts* seu *z* exprimit, sed est *s* fortissimum sive *ss*, atque eâdem ratione, quâ ט proferendum.

ק est sonus palatinus fortissimus *k'* sive *kk* cum rasura gulae enunciandus.

ר est sonus *r*, ac videtur modo litterae gutturalis, modo lingualis partes agere.

שׂ in pronunciatione non differt a littera ס.

שׁ respondet nostro *sch*.

§. 5. ***Dividuntur*** litterae secundum organa, quibus efferuntur, in ***Gutturales*** א, ה, ח, ע (אֲהַחַע), ***Palatinas***, ג, י, כ, ך, ק (גִיכַק), ***Linguales*** ד, ט, ל, ן, ת (דַטְלֶנֶת), ***Dentales*** ז, ס, ץ, שׁ (זַסְצַשׁ) et ***Labiales*** ב, ו, ם, ף (בוּמַף); littera ר tam primae quam tertiae classi accensenda est.

§. 6. ***Vocales***, quibus exprimendis linguâ vigente tantummodo litterae ו, י, eaeque rarius adhibitae inservierant, recentiori tempore praeeuntibus Syris per puncta et lineolas significabantur, quae litteris consonantibus partim supponuntur, partim superscribuntur, partim denique inseruntur, atque, si וֹ et וּ, et ***Pathach***, quod dicitur ***furtivum*** exceperis, post eas litteras, quibus affixae sunt, pronunciantur.

Figura וֹ pronunciatur *wo*, quando litteram ו vocalis antecedit, sed *ow* effertur, quando eandem vocalis sequitur; alias semper *ó* sonat e. g. עָוֹן *'awón*, יְהוָֹה *Jehovah*, קוֹל *k'ól*.

Quodsi *Cholem* sine ו cum puncto diacritico litterae שׁ concurrit, sive cum eo coalescit, sive in altero

cornu ponitur; e. g. מֹשֶׁה *moscheh*, שֹׂנֵא *sone*, שֹׁמֵר *schomer*, יִרְפֹּשׂ *jirpos*.

Litterae א, ה, ו, י (אֱהֽוִי) modo vocalium modo consonantium partes agunt, atque, quoniam puncto vocali homogeneo praeeunte non pronunciantur, a Grammaticis appellantur *quiescibiles*, quae modo *mobiles* sunt seu moventur i. e. pronunciantur tanquam consonantes, modo *quiescentes* sunt, in vocali adnexa quiescunt i. e. non pronunciantur. Quando vocales longae *ê*, *î*, *ô*, *û* sine littera quiescente scribuntur, *scriptio* vocatur *defectiva*, sed *plena* dicitur, quando hae litterae additae sunt; atque illa quidem in libris vetustioribus, haec vero in recentioribus libris praevalet. Caeterum in vocibus a fine auctis ultima syllaba eaque tono insignita plerumque *plene*, priores vero modo *plene*, modo *defective* scriptae sunt.

Diphthongos ex sententia Masoretharum, quibus puncta vocalia debemus, lingua hebraica, non agnoscit, sed ַו, ָו, ֵו, ִו s. ִיו, ַי, ָי, וֹי, וּי s. ֻי pronunciantur: *av*, *âv*, *êv*, *iv* s. *îv*, *aj*, *âj*, *ôj*, *ûj* s. *ûj*. Terminatio ָיו (pro ָיו, ֵיהוּ) litterâ Jod, quae etymologiae causa tantum scribitur, neglectâ sonat *âv*.

Discrimen inter *Kamez* (â) et *Kamez chatuph* (ŏ), quae uno eodemque signo exprimuntur, paullo difficilius est, sed in universum notari potest, signum (ָ) pronunciari ŏ in syllaba composita (vide §. 7.) tono destitutâ e. g. חָכְמָה *chochmáh*, בָּתִּים *bottím*, וַיָּקָם *wajjâ-*

kom, porro in syllaba simplici ante *Chateph Kamez* vel ante *Kamez chatuph* e. g. פָּעֳלוֹ *po-ŏlo,* פָּעָלְךָ *po-ol-chá,* atque in vocibus קֳדָשִׁים *k'odaschim* et שֳׁרָשִׁים *schoraschim*. At saepius tantum ex etymologia vocum et nexu orationis vera hujus signi pronunciatio cognosci potest; ita בָּאֳנִי sonare potest *bâ-ŏni* et *bo-ŏni*.

Punctis vocalibus porro accensenda sunt *Schevata*, quae reperiuntur, ubi vera vocalis locum non habet; ac primum quidem 1) *Scheva simplex* idque a) *mobile*, quod ab initio syllabarum positum consonantibus plena vocali destitutis praeter gutturales subscribitur, ac plerumque pronunciatur ut ĕ brevissimum e. g. פְּרִי *p^{e}ri,* נִקְטְלָה *nik-t^{e}lâ,* קִטְּלוּ *kit-t^{e}lú,* קוֹטְלָה *kô-t^{e}lâ;* item, si eadem littera bis posita est e. g. הַלְלוּ *hal-l^{e}lú.* b) *Scheva quiescens*, quo ultima syllabae compositae (vide §. 7.) littera notatur, et indicatur, consonantem omni vocali esse expertem: יִקְטֹל *jik-tol*. In fine vocum hoc signum tunc tantum scribitur, quando Pathach furtivum (vide §. 12.) praecedit: לָקַחַתְ *lâ-kach^{a}t,* יַחַדְ *jich^{a}d,* vel duae litterae vocali expertes concurrunt: נֵרְדְּ *nêrd,* קָטַלְתְּ *katalt,* אַתְּ *att*; ac denique etiam in littera ךְ, cui tam Scheva quam vocalis Kamez inseritur: דַּרְכְּךָ, דַּרְכֵּךְ.

2) *Scheva compositum*, quod a Schevate mobili non diversum per vocales ă, ĕ, ŏ additas sonum, qui auditur, brevissimum accuratius exprimit, et plerumque

litteris gutturalibus adscribitur: אֲנִי, אֱכֹל, עֲמֹד; sed Chateph Pathach et praesertim Chateph Kamez aliis etiam consonantibus affiguntur: סָבְלוֹ, צֳרִי, קֳדָשִׁים, שְׁבֳלֵי, גָּלֲלוּ, יְבָרֲכוּ.

§. 7. ***Syllabae*** hebraicae, quae, si vocali finit, ***simplex*** s. ***aperta***, si in consonantem desinit, ***composita*** s. ***clausa*** dicitur, leges sunt sequentes:

1) Omnis syllaba a consonanti incipit, nisi forte excipiendum sit Praefixum וּ e. g. וּבֵין. Sed duabus consonantibus plures in syllabarum initio non admittuntur; atque hae quidem non tam arcte conjunctae sunt, quam in nostra lingua aliisque plurimis, e. g. in vocibus ***Stand***, ***sto*** etc., immo semper per Scheva mobile in pronunciatione dirimuntur e. g. פְּרִי ***p^e^ri***, קְטֹל ***k^e^tol***.

2) Vocalem in fine syllabae una tantum sequitur consonans; sed in fine vocum mutam consonantem alia littera praecedere potest, quae in enunciatione facile cum illa coalescit e. g. קָטַלְתְּ.

3) In syllaba simplici vocalis ***longa***, in composita vero ***brevis*** esse solet. At vice versa in syllaba composita, quae tonum habet, vocalis longa, et in syllaba simplici, etiamsi tono notata sit, vocalis brevis esse ***potest***. e. g. שָׁמָּה, קְטַלְנָה, מַלְכוּת, גַּנָּב sed אַתֶּם, קָטַל, כַּרְמֶלָה, מִדְבָּרָה, דַּרְכְּךָ, קְטָלַנִי, יָגֵל, סֵפֶר, נַעַר —.

§. 8. ***Signa orthographica*** praeter ***Scheva quiescens***, de quo jam §. 6. dictum est, sunt haec:

1) ***Dagesch*** punctum in media littera positum, idque duplex est:

a) ***Dagesch forte***, quod litteram, cui insertum est, duplicandam esse significat, simulque aspirationem litterarum ב ג ד כ פ ת tollit e. g. קִטֵּל pro קִטְטֵל ***kit-têl***, דִּבֵּר pro דִּבְבֵּר ***dabh-bér***. Ponitur in mediis vocibus inter duas vocales, et modo ***necessarium*** est, modo ***euphonicum***. α) ***Necessarium*** est modo ***compensativum***, quando sive eadem littera bis ponenda contrahitur, sive duae litterae magis minusve similes coalescunt e. g. שַׁתִּי pro שַׁתְתִּי, יִפֹּל pro יִנְפֹּל, modo ***characteristicum***, quando littera aliqua ex lege grammatica duplicatur e. g. קָטַל ***Pi.*** קִטֵּל; β) ***euphonicum*** est, quando littera Schevate notata eo insignitur, ut syllabam acuat quasi, et a sequenti magis dirimat (hinc ***dirimens*** ab Ewaldo nuncupatum) e. g. עִנְּבֵי pro עִנְבֵי, הַכְּתֹנֶת pro הַכְתֹנֶת, אֶכְּרָה pro אֶכְרָה, aut, quando syllabae tono notatae in pausa apponitur, ut majorem ei vim addat e. g. נָתָנּוּ pro נָתָנוּ, ac denique, quando litterae vocis initiali inseritur, ut eam cum praecedenti arctius conjungat, id quod ***conjunctivum*** Grammatici appellare solent e. g. מַה־זֶּה, קוּמוּ צְּאוּ, הִרְחַבְתָּ לִּי pro מָה זֶה cf. מַלָּכֶם pro מַה־לָּכֶם s. מָה לָכֶם.

Omittitur hoc Dagesch, ubi litterae duplicatio non facile auditur, nempe in litteris gutturalibus, in ultima

vocum littera (exceptis formis אַתְּ pro אַתִּי, אַתְּי et נָתַתְּ III. p. f. s. Praet.), ac saepe etiam, si littera dagessanda Scheva subscriptum habet e. g. וַיְהִי pro וַיְּהִי, הַלְלוּ pro הַלְּלוּ, הַמְבַקְשִׁים pro הַמְּבַקְשִׁים.

b) ***Dagesch lene***, quod litteras aspiratas ב, ג, ד, ך ף ת (בְּגַדְכְּפַת dictas) tenues reddit, atque his solis inseritur, locum habet 1) ab initio vocum, quando vox praecedens in consonantem vocali expertem desinit e. g. עֵץ פְּרִי, עַל־כֵּן, aut ab initio periodi et post accentum distinctivum (vide §. 10.) e. g. בְּרֵאשִׁית Gen. 1, 1. בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם Gen. 1, 27. 2) in mediis vocibus earumque fine, quando Scheva quiescens vel Pathach furtivum (vide §. 6 et 12.) praecedit: יִשְׁתְּ, מַבְדִּיל, יָדַעַתְּ. Singulare est שְׁתַּיִם.

Nota. Saepius hoc Dagesch praecedente syllaba composita omittitur, nempe a) in quibusdam formis tam nominum quam verborum, in quibus Scheva e vocali exortum est e. g. מַלְכֵי, רִדְפוּ, יַעַמְדוּ, et in vocibus שַׁרְבִּט s. שַׁרְבִיט, יַרְכָה, עַרְבֵי, אַבְדָן, מַלְכוּת. b) quando Praefixa aut Suffixa vocibus affiguntur e. g. קְטַלְכֶן, דִּבְרֵכֶם, דַּרְכְּךָ, בִּכְתָב, בְּרִנַּת. Inde apparet, syllabam praecedentem non pro vere composita haberi, neque Scheva vere quiescens praecedere, sed tale, quod medium inter quiescens et mobile locum teneat, ab Ewaldo ***Scheva medium*** appellatum.

2) ***Mappik***, punctum litterae ה finali, vocali destitutae insertum indicat, eam non litteram prolongationis esse vel quiescentem, sed mobilem ac vere pronunciandam e. g. נֹגַהּ, תִּתְמַהּ, אֱלֹהַּ, אַרְצָהּ. In codd. reperitur etiam in litteris א, ו, י.

3) ***Raphe***, lineola transversa superne collocata, utrique Dagesch, imprimis leni et puncto Mappik opposita, significat litteram eâ affectam absque his signis efferendam esse. In edd. nostris perraro et ibi tantum legitur, ubi sive Mappik sive Dagesch ponendum videtur. e. g. לָהֿ Num. 32, 42. וַתְּאַלֿצֵהוּ Jud. 16, 16. מִשְּׁתַֿי Jud. 16, 28.

4) ***Circellus*** (°) vel ***arteriscus*** (*) notam indicat masorethicam in margine collocatam; atque lectio, quae in textu posita est, dicitur כְּתִיב „scriptum," ea vero, quae in margine reperitur, קְרִי „lectum s. legendum" appellatur. Masorethae lectionem textus falsam esse opinati, sed corrigere eam non ausi, ei vocales lectionis marginalis dederunt, ita ut, quae vocales textui tribuendae sint, lectorum sit excogitare. e. g. Gen. 8, 17. in textu legitur הַוְצֵא°, in margine הַיְצֵא ק'; hinc in textu legendum est הוֹצֵא, in margine vero הַיְצֵא. Tantummodo in vocibus, quae persaepe occurrunt, notam marginalem omiserunt, licet vocales ejus textui tribuant. Ita legendum esse autumant הִיא in Pentateucho pro הִוא (הוּא), יְרוּשָׁלַיִם pro יְרוּשָׁלֵם (יְרוּשָׁלִַם),

יִשָּׂכָר pro יִשָּׂשכָר (יִשָּׂשְׂכָר), אֲדֹנָי pro יְהוָֹה. Sed, ubi nonnisi vocales in textu leguntur (קְרִי וְלֹא כְתִיב i. e. legendum sed non scriptum) e. g. Jud. 20, 13. Job. 2, 8. vocem aliquam s. litteram, quam in margine notabant, omissam putarunt; contra, ubi vox s. littera in textu vocalibus destituta legitur, (כְתִיב וְלֹא קְרִי i. e. scriptum sed non legendum) Ezech. 48, 16. I. Reg. 21, 8. hanc omittendam esse censuerunt. Porro etiam singularis quaedam punctorum anomalia, litterae insolitae, ut majusculae, minusculae, suspensae, inversae, aut litterae et voces librorum mediae eodem circello vel asterisco notantur. Quodsi vero hoc signum in intervallis, quae in medio versu hic illic reperiuntur, positum est, (פִּסְקָא בְּאֶמְצַע פָּסוּק i. e. Piska s. interstitium in medio versu) e. g. Jos. 4, 1. finem sententiae seu sectionem indicare voluerunt.

5) *Puncta* deniqe *extraordinaria* singulis litteris vel vocibus imposita has suspectas vel expungendas esse videntur significare. Cf. Gen. 19, 33. 33, 4.

§. 9. ***Tonus*** ultimam plerumque syllabam ferit, ac penultima tum tantum tono signari potest, quando ultima simplex est, aut composita eaque vocali brevi notata; sed quibus in vocibus quibusve formis penultima tono insigniatur, infra e doctrina formarum patebit.

Si qua vox per signum Makkeph (vide §. 10.) cum sequenti conjungitur, tonum amittit.

Tonus mutatur 1) ***descendendo*** seu **progrediendo**

ad finem, quando vox in fine crescit e. g. דָּבָר, דְּבָרוֹ — קָטַלְתָּ, קְטַלְתָּהוּ, aut ו convers. Praeter. praeponitur: שָׁמַרְתָּ, וְשָׁמַרְתָּ; 2) *ascendendo* seu recedendo ad syllabam penultimam, a) quando ו conv. Fut. praefigitur: יֹאכַל, וַיֹּאכַל. b) quando syllaba, quae tonum habet, sequitur: קָרָא לָיְלָה, אֹכֶל בּוֹ. Praesertim vero tonus mutatur in pausa i. e. in fine sententiae, ubi accentus distinctivus major (cf. §. 10.) locum habet; ibi legitur אָנֹכִי pro אָנֹכִי, אָתָּה pro אַתָּה, et Schevate mobili in vocalem longam mutato: קָטָלוּ pro קָטְלוּ, חֹלִי pro חֳלִי, אָנִי pro אֲנִי. Sed contra etiam in pausa tono in syllabam ultimam protracto Pathach scriptum reperitur e. g. וַיֵּלַךְ pro וַיֵּלֵךְ, אַל־תֵּחַל pro אַל־תֵּחֶל.

§. 10. ***Distinctionis signa*** in textu hebr. multo plura occurrunt, quam in ulla alia lingua, sed recentioris sunt originis. Antiquissimo tempore omnia uno tenore scribebantur, et tantummodo hic illic per intervallum (פִּסְקָא Piska „interstitium, hiatus“) sententiae s. sectionis finis indicabatur. Hae sectiones s. Paraschae (פָּרָשָׁה pl. פָּרָשִׁיּוֹת) modo *apertae* dictae פְּתוּחוֹת, si a nova linea incipiunt, modo *clausae* סְתוּמוֹת, si in media linea reperiuntur, in Pentateucho ex more seriori per litteras פ et ס indicantur, quae, ubi cum majoribus Paraschis concurrunt, ter positae

sunt. Eàdem ratione in libris poeticis singulae sententiae et membra rhythmica secundum lineas dividebantur. Porro Pentateuchus in usum ecclesiasticum in majores sectiones s. Paraschas singulis sabbathis praelegendas, atque similiter prophetae in sectiones illis respondentes „Haphtaras“ הַפְטָרוֹת dispescebantur. Haec omnia Talmude priora sunt, aut certe ei aequalia. At seriori demum tempore singulae sententiae et periodi duobus punctis (:) סוֹף פָּסוּק „finis versus“ indicabantur; atque his etiam recentior est subtilis illa accentuatio a Masorethis inventa, quâ, quomodo singulae cujusque sententiae voces inter se cohaereant, et quâ ratione in Synagogis recitandae sint, simulque plerumque, quaenam syllaba tonum habeat, significatur.

Accentus dividuntur in ***distinctivos*** s. ***dominos***, et ***conjunctivos*** s. ***servos*** qui in singulis versibus ita dispositi sunt, ut alius ab alio, et omnes iterum ab ultimo eoque maximo, ***Silluk*** dicto dependeant. Silluk toti versui, qui ***ditio*** ejus appellatur, imperat, eique in medio versu respondet ***Athnach*** aut ***Merka*** mahpachatum, quibus tanquam ***Imperatoribus*** reliqui tam distinctivi, majores et minores, sive ***reges***, ***duces***, ***comites***, quam conjunctivi subjecti sunt. Sunt vero sequentes:

A. *Distinctivi* s. *Domini.*

I. ***Imperatores:*** 1) (ֽ) ***Silluk*** semper cum ***Sophpasuk*** (׃) in fine versus conjunctum e. g. הָאָֽרֶץ׃.

2) (—) *Athnach* in medio versu. 3) (—) *Merka mahpachatum.**

II. *Reges*: 1) (—) *Segolta* ++. 2) (—) *Sakeph katon*. 3) (—) *Sakeph gadol*. 4) (—) *Tiphcha*.

III. *Duces*: 1) (—) *Rebía*. 2) (—) *Sarka* ++. 3) (—) *Paschta* ++. 4) (—) *Jethib* +. 5) (—) *Tebir*. 6) (—) *Merka kephula* s. *duplicatum*. 7) (—) *Schalscheleth.** 8) (—) *Tiphcha initiale* +.

IV. *Comites*: 1) (—) *Paser*. 2) (—) *Karne phara*. 3) (—) *Tlischa gadol* +. 4) (—) *Geresch*. 5) (—) *Geresch duplicatum*. 6) (|) *Psik* vocibus interpositum.

B. *Conjunctivi* s. *Servi*.

1) (—) *Merka*. 2) (—) *Munach*. 3) (—) *Mahpach*. 4) (—) *Kadma*. 5) (—) *Darga*. 6) (—) *Jerach*. 7) (—) *Tlischa katon* ++. 8) (—) *Tiphcha.** 9) (—) *Merka sarkatum.** 10) (—) *Mahpach sarkatum.**

Ex his ii, qui in libris tantum poeticis (Job. Psalm. Prov.) occurrunt, asterico (*), qui primae vocis litterae adhaerent, *praepositivi*, signo (+), qui vero in fine vocum ad ultimam earum litteram ponuntur, *postpositivi*, signo (++) notati sunt. Accentibus conjungenda sunt signa *Makkeph* et *Metheg*.

Makkeph, lineola inter duas voces posita, eas ita conjungit, ut pro una voce habitae uno tantum accentu insigniantur; atque duabus plures etiam hâc lineolâ copulari possunt e. g. אֶל־מָקוֹם, אֶת־כָּל־עֵשֶׂב, אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ. Hâc ratione plerumque praepositiones (אֶל־, עַל־) et particulae (כִּי־) conjunguntur. Caeterum Hebraei hoc signo imprimis utuntur, ut concursum duorum accentuum evitent.

Metheg lineola perpendicularis litteris subscripta indicat syllabam, cui additur, licet tonum non habeat, tamen voce elatâ, quemadmodum syllaba prima in ἄνϑρωπός (ἐστι), pronunciandam esse. Hinc reperitur 1) in secunda syllaba ante tonum: הָֽאָדָם, קָֽדָשִׁים *kodaschim*, בָּֽתֵּיכֶם *bottechem*, הַֽהִצְלִיחַ. 2) in syllaba tonum antecedente, si Scheva mobile intercedit, unde plerumque vocali longae, rarius brevi, adscriptum est e. g. קָֽרְבָה *ká-r'bá* (accessit fem.) conf. cum קָרְבָה (accedere), יִֽרְאוּ *ji-r'u* (timent) cf. cum יִרְאוּ *jir-u* (videant), porro: הַֽלְלוּ, הַֽמְשֵׁל. 3) apud vocalem, quam Scheva compositum sequitur: הָֽאֲדָמָה, אֶֽעֱשֶׂה, אָֽהֳלוֹ.

In vocibus polysyllabis nonnunquam bis positum occurrit: וַֽיִּשְׁתַּֽחֲווּ, וַֽאֲבָֽרְכָה, ac subinde ejus loco Munach scribitur: וַאֲבָֽרֶכְךָ Gen. 12, 2. Caeterum tam codd. quam edd. in ponendo hoc signo mirum quantum inter se differunt.

§. 11. ***Numeros*** **per litteras, ut supra in earum** tabula indicavimus, exprimendi mos linguâ demum emortuâ invaluit, ex quo centenarii supra 400 sive per litteras finales ך 500, ם 600, ן 700, ף 800, ץ 900, sive per ת additis aliis litteris: ת"ק 500, ת"ר 600, ת"ש 700, ת"ת 800, תת"ק 900 significantur. *Millenarii* per easdem litteras singulas duobus punctis impositis, nonnunquam etiam additâ litterâ א (ex אֶלֶף *mille*) scribuntur: א̈ s. א̈א 1000, ב̈ s. ב̈א 2000 etc. Numeri intermedii conjunctione duarum litterarum indicantur: י"א 11, כ"ב 22, ל"ג 33 etc. et observandum est 1) numeris compositis geminum semper imponi apicem, 2) numerum majorem ubique praemitti, 3) ad exprimendum numerum 15 pro litteris י"ה, ne nomen divinum יָהּ vel יְהוָֹה profanetur, adhiberi litteras ט"ו i. e. 9 + 6.

§. 12. *Permutationes* litterarum in flexione, quam solam hic respiciendam putamus, variâ ratione fiunt.

1) *Transponitur* littera ת in forma Hithpael, quando stirps verbi ab una e litteris ז ס צ ש incipit: הִשְׁתַּמֵּר pro הִתְשַׁמֵּר, הִסְתַּתֵּר pro הִתְסַתֵּר.

2) *Assimilatur* a) eadem littera in eâdem formâ sequenti ד, ט, ת: הִדַּבֵּר, הִטַּהֵר, הִתַּמֵּם pro הִתְדַּבֵּר etc. rarius alii litterae sequenti: הִנַּבֵּא, הִכּוֹנֵן, הִנַּכּוּ, יִשֹּׁמֵם. b) saepissime littera נ sequenti alii consonanti

ter gutturalem: יִתֵּן pro יִנְתֵּן, נָתַתָּ pro נָתַנְתָּ, מִזֶּה pro מִנְזֶה etc.; sed reperitur etiam שָׁבַנְתָּ et יֵחַת juxta יִנָּחֵת; porro: תֵּת pro תֵּנֶת, בַּת pro בֶּנֶת. c) ל articuli cuivis consonanti sequenti e. g. הַמֶּלֶךְ pro הַלְמֶלֶךְ, et ל vocis לָקַח Fut. יִקַּח pro יִלְקַח, porro ר vocis שֶׁ. s. שַׁ. pro אֲשֶׁר, denique etiam ה in vocibus מַזֶּה pro מַה זֶּה, מַלָּכֶם pro מַה לָּכֶם adeoque praecedenti litterae in Pronn. suff. תְּךָ— pro תֵהוּ— etc. א semel in voce מַכֹּלֶת pro מַאֲכֹלֶת et ד in vocibus לֶת pro לֶדֶת et אַחַת pro אַחֶדֶת. Rarius geminationis litterarum loco littera נ s. י inseritur: קִנְצֵי pro קִצֵּי, מָעֻזְנֶיהָ pro מָעֻזֶּיהָ, קִיצוֹן pro קִצּוֹן, יְחִיתַן pro יְחִתַּן, דַּרְיוֹשׁ pro דָּרוֹשׁ.

3) *Abjiciuntur* imprimis litterae debiliores a) ab initio vocum per *aphaeresin*: נַחְנוּ pro אֲנַחְנוּ, לְ pro אֶל, לֵד pro יְלֹד, תֵּן pro נְתֵן, קַח pro לְקַח. b) in mediis vocibus per *contractionem* ה articuli et formae Hiphil: לַמֶּלֶךְ pro לְהַמֶּלֶךְ, יַקְטִיל pro יְהַקְטִיל itemque א in formis אמַר pro אאמַר, קָם pro קָאם, מַלֶּף pro מְאַלֶּף etc., et י in formis יֵשֵׁב pro יִישֵׁב, גָּלוּ pro גָּלְיוּ, item שָׁלוּ pro שָׁלְווּ, קוֹם pro קְווֹם; denique ע in vocibus בֵּל pro בְּעֵל, בִּי pro בְּעִי. c) in fine verborum per *apocopen*: יָגֶל pro יִגְלֶה, סוּסִים

ante Gen. סוּסֵי; porro בְּ pro בֵּית, אַךְ pro אָכֵן.

4) *Commutatur* ת in ט propter צ praecedens in Conj. Hithp. e. g. הִצְטַדֵּק pro הִצְתַּדֵּק idque pro הִתְצַדֵּק, porro ו et י: יָלַד pro וָלַד, קִיֵּם pro קִוֵּם, י et א cf. צְבָיִים et צְבָאִים, הֵיְנ et הֵאָנ, atque ה finale fem. in st. cstr. nomm. in ת e. g. מַלְכָּה st. cstr. מַלְכַּת, item ה in fine pro ן, י e. g. שָׁלָה pro שָׁלַן, גָּלָה pro גָּלַי etc., et ו pro א ac vice versa in לוּ, לֹא; denique etiam hic illic mutae inter se commutantur: פֹּה et כֹּה, אַתָּה et Suff. ךָ etc. Cf. κοίρανος et τύραννος, ὁπότε et ὁκότε.

Vocales in lingua hebr. vario modo permutantur, idque partim, si cum litteris sive gutturalibus (אהחע) sive quiescibilibus (אהוי) conjunguntur, partim, si tonus ab alia syllaba in aliam transit, si syllaba simplex (§. 7.) in compositam mutatur et vice versa, si qua littera praefigitur, ac denique etiam, si qua vox in pausa (§. 9.) ponitur.

At reperiuntur etiam vocales, quae nulli mutationi obnoxiae sunt, nempe a) eae, in quibus littera quiescibilis homogenea (ָא, ֵי, ִי, וֹ, וּ) quiescit, quae etiam, si defective scriptae sunt, vocales *impurae* appellatae, immutabiles manent: רֹאשׁ et רָשׁ, קוֹל et קֹלוֹת; sed cf. מָצָא pl. מָצְאוּ, מוּת et מוֹת etc. b) vocales in syllaba *dagessata* i. e. quas Dagesch forte

sequitur: גַּנָּב pl. גַּנָּבִים, sive in syllabâ *dagessanda*, in qua ob sequentem litteram gutturalem Dagesch forte locum non habet: הָרִים pro הַרִּים, מֵאֵן pro מְאֵּן; sed excipias אֶחָיו ab אַחִים pro אַחִּים cum Dagesch in littera ח, הָרָה pro הָרְּה ab הַר etc. c) in syllaba composita, quam alia composita sequitur: מִדְבָּר, קָרְבָּן.

Litterae quiescibiles, vocales Hebraeorum primitivae, naturam suam vocalem plerumque, ubi fieri potest, retinent, et consonantium partes rarius agunt, nempe 1) ab initio vocum aliâ vocali, adeoque simplici schevate sequente: וָלָד, וְלֹא, יָטַב, יְלָדִים excepto praefixo וּ ante scheva et litteras labiales: וּרְדוּ, וּמְלֹאוּ (sed cf. תֹהוּ וָבֹהוּ, וַיְהִי, וִהְיִיתֶם, וִחְיִיתֶם pro וִיהִי etc.); item, si qua consona vocali destituta praefigitur: כְּיֶלֶד (sed legitur etiam כִּיתְרוֹן pro כְּיִתְרוֹן, וִילְלַת pro וְיִלְלַת, וִיחֵלוּ pro וְיִחֵלוּ). 2) ab initio syllabarum: גַּלְוָיָה, פִּרְיוֹן, חֶדְוָה, יִוָּלֵד, קִיָּם. 3) in fine vocum praecedente vocali heterogeneâ: פִּין, גָּלוּי, et יַחְדָּו, יָמָיו, שָׁלַו, בְּנֵי, חַי.

Alibi vero semper in fine syllabarum et vocum vocalium partes agunt s. quiescunt, nempe a) praecedente vocali homogeneâ: יִיטַב pro יֵיטַב, הוּשַׁב pro הֻשַּׁב. b) praecedente schevate: קוּם pro קְוּם, בּוֹא pro בְּוֹא, בֹּהוּ pro בֹּהֻן, פְּרִי pro פְּרְי, יְהִי pro יְהְי. c) praecedente vocali *a*, ubi a Masorethis, qui diphthon-

gos haud agnoscunt, *au* in *ó*, *ai* vero, atque etiam *ăjé* in *é* mutatum est: הוֹלִיד pro הַוְלִיד, נוֹלַד pro נַוְלַד, הֵיטִיב pro הַיְטִיב, יוֹם pro יַוְם, עֵין pro עַיִן, אֵיבָה pro אַיְבָה, אֵימָה pro אַיְמָה; saepius vero etiam pro consonantibus hae litterae habitae, et partim schevate, partim vocali auxiliari notatae sunt: עַוְלָה, הַיְמִין, מָוֶת, בַּיִת, et quando *i* finale alia terminatio a vocali incipiens sequitur, sive cum ea coalescunt, sive consonantium naturam induunt; ita *jo* legitur pro *io*, *ijja* pro *ia*, et *i* s. *ijji* pro *ii* cf.: פִּרְיוֹ pro פִּרְיוֹ, עִבְרִיָּה pro עִבְרִיָה, עִבְרִים s. עִבְרִיִּים pro עִבְרִיִים.* Denique ab initio syllabarum, prout forma requirit, sive excidunt, sive in vocali homogeneâ quiescunt: תִּגְלִי pro תִּגְלְיִי, גְּלִין pro גְּלְיִין (cf. Ex. 2, 4. וַתֵּתַצַּב pro וַתִּתְיַצֵּב), מֵת pro מָוֶת, בּוֹשׁ pro בָּוְשׁ, בּוֹן pro בְּיוֹן, קָם s. קָאם pro קָוַם, הֵקִים pro הֵקְוִים, הוּקַם pro הֻקְוַם, מָקוֹם pro מַקְוַם, נָקוֹם pro נַקְוַם.

His affines sunt litterae א et ה, quarum prior in vocum initio schevatis loco nonnunquam plenam vocalem assumit: אֵתָיו pro אֱתָיו Jes. 21, 12. אֲרוֹמֵם pro אֲרוֹמֵם Jes. 33, 10., אֹהָלִים pro אֳהָלִים, אֱמוּן pro אֲמוּן, אֵפוֹד, אֲבָנִים etc. cf. etiam אֲשׁוּר pro אַשׁוּר, אָסַר pro אֱסַר; idem fit littere ה ante gutturales: הֶחֱלוֹתִי Deuter. 2, 31. pro הַחֲלוֹתִי, הָאֵלֶּה, הֶחָכָם.

Koh. 2, 19. הָאַתֶּם Jud. 6, 31. et cf. הַיִּיטַב Lev. 10, 19. — In mediis vocibus, ut evitetur hiatus, vocali retractâ א quiescit, ac saepe ejicitur: שֵׁלָה pro שְׁאֵלָה et שְׁאלה, מָאתַיִם pro מְאָתַיִם, מְלָאכָה pro מַלְאָכָה, לִקְרַאת pro לִקְרַאת, חַטָּאת pro חַטָּאת, שְׁאֵת pro לַאדֹנִי, יַאֲצִל pro יָאצֵל, לֵאמֹר pro לֵאמֹר, שְׂאֵת etc. pro לַאֲדֹנִי, וָאַעְשִׁיר pro וַאעְשִׁיר Zach. 11, 5., הָאסַפְסֻף Num. 11, 4. pro הָאֲסַפְסֻף, הָרַמִּים II. Chron. 22, 5. pro הָאֲרַמִּים; de littera ה cf. נִי pro נְהִי, יוֹ pro יְהוֹ in vocibus יוֹנָתָן, יוֹרָם et similibus, עֲדֶנָּה pro עַד הֵנָּה, אַבְרָם pro אַבְרָהָם, et Pronn. suffixa ־ָם pro ־ָהֶם, ו pro ־ָהוּ, ־ָיו pro ־ָיהוּ; rarius vice versâ vocalis praecedens litterae א postponitur: שְׂאֵת pro שְׂאֵת, תְּאֶהֱבוּ pro תְּאֶהֱבוּ, פְּאֵר pro פֶּאֱר, קְרָאן pro קָרְאֶן, aut aliarum dialectorum more א mutatur in Jod: דַּיָּג pro דָּאָג, קָיו pro קָאו, מְנָיוֹת pro מְנָאוֹת, הַיּוֹצֵר Zach. 11, 13. pro הָאֹצָר. Denique littera א in fine syllabarum et vocum, et ה, quae litterarum ו vel י vices saepe gerit, in fine vocum tanquam litterae protractionis quiescunt: מְצָאנָה pro מְצָאֶנָה, מָצָא pro מָצָא, גָּלָה pro גָּלַי, יִגְלֶה pro יִגְלַי, שָׁלָה pro שָׁלַו; sed א in fine vocum saepius vocalem suam prorsus amittit, et omnis soni ex-

pers dicitur *otiosum* s. *otians*, subinde etiam vocalibus ֵ, ִי, ֹ, tono notatis, ut magis adhuc eas producat, additur: חֵטְא, גֵּיא, שָׁוְא — הַלְכוּא pro הָלְכוּ, נָקִיא, אֵפוֹא. Caeterum hae litterae in omni fere vocali longâ quiescere possunt, et cum ו vel י commutantur; ita scribitur ֶה, ֵה, ֵא pro ַי, ֵי, porro ִא pro ִי, et ֹה, ֹא pro ֹ.

Litterae א et ה pertinent etiam ad *gutturales* (אהחע), quibuscum conveniunt, ubi mobiles evadunt; et hae quidem vocalium respectu habito has proprietates tuentur:

a) amant vocalem *a*, quae in syllaba initiali loco Chirek posita nonnunquam cum Segol commutari potest: חַכְמֵי, יַחְמֹר, יֶחְבַּשׁ, חֶבְלֵי; in syllaba vero stirpium ultimâ haec vocalis loco vocalium Zere, Segol et Cholem fere semper locum habet: שָׁלַח pro שָׁלֵח, זֶרַע pro זֶרֶע, פֹּעַל pro פֹּעֶל, יִצְחַק pro יִצְחֹק, יִשְׁמַע pro יִשְׁמֹע; sed hic illic, in formis, in quibus littera gutturalis ab initio syllabae legitur, vocalis heterogenea retinetur: זְעֹק Inf., יִנְהֹם, יִמְעֹל. In iis vero formis, in quibus vocalis heterogenea abjici non potest, gutturali subscribitur *Pathach furtivum*, quod duplici ratione usurpatur: 1) quando litteras ה, ח, ע in fine vocis vocalis longa heterogenea (ê, î, ô, û) prae-

cedit, hae sub se assumunt Pathach, quod ante eas rapide et quasi furtim pronunciandum est: e. g. רוּחַ *rûach*, רֵעַ *rêa*, גָּבֹהַּ *gâbôah*. 2) si easdem litteras ח et ע vocali destitutas in fine vocis littera muta eaque lingualis sequitur, itidem Pathach iis additur, quod quam rapidissime post eas profertur, ita ut schevatis quasi vim habeat, et littera sequens schevate quiescenti et dagesch leni notetur: לָקַחַתְּ *lâkachat* pro לָקַחְתְּ, יַחַדְּ pro יַחְדְּ, שָׁמַעַתְּ pro שָׁמַעְתְּ.

b) Pro simplici schevate assumunt scheva compositum, idque (ֲ), cujus loco in syllaba vocum initiali praesertim littera א, rarius aliae etiam gutturales ante syllabam tono insignitam e legibus euphonicis saepius (ֱ) recipiunt: אֱכֹל · חֲמוֹר · עֲרוֹךְ, cf. אֱלֵי et אֲלֵיכֶם, אֱדֹם et אֲדֹמִי. Scheva quiescens in media stirpe nonnunquam, sed in fine ejus ante litteras afformativas semper retinetur, nisi propter Pron. suff. tonus retrahatur: cf. יַחְבֹּל et יַחֲבֹל, יֵדָעֻנוּ et יֵדָעֲךָ.

c) Quodsi litteram gutturalem vocalis brevis praecedit, Chateph ei assimilatur, aut ea ipsa, si Chirek est, in vocalem, quam Chateph prae se fert, mutatur: יֶאֱסֹף, יַעֲמֹד, יֶעֱמַד, יַעֲמִיד; rarius vocalis retinetur, vel producitur: הֶעֱלָה · הָעֳלָה · אֶחֱזִי, שַׁחֲרוּ · תְּהֳלָךְ, פָּעֳלוֹ. Quando vero voce in fine crescente Scheva se-

quitur, Chateph in simplex Scheva mutatur, aut, idque saepius in vocalem plenam transit: יַחְבְּשׁוּ a יַחֲבשׁ, מַחְשְׁבוֹת a מַחֲשָׁבוֹת, sed יַעַמְדוּ, נֶהֶפְכָה, פָּעָלְךָ; atque idem fit, si littera finalis vocali destituta sequitur: יַעַל, נַעַר etc.

d) Denique gutturales, quum duplicari non possint, Dagesch forte non recipiunt, quod ut compensetur, vocalis brevis praecedens in longam mutari solet (—ַ in —ָ, —ִ in —ֵ, —ֻ in —ֹ): בָּעַר pro בִּעֵר, מֵאֵן pro מִאֵּן, מַאֵן pro מְאֵן; sed in fine vocum, (cf. p. 9. sq.), ac saepius etiam in mediis vocibus haec compensatio locum non habet cf. infra verba II. gutt.; alibi vero nonnunquam ante gutturalem sequente Kamez dimidia tantum duplicatio reperitur: הֶהָרִים, הֶחָכָם, הֶעָרֵל, sed הָהָר, atque etiam הֶחֳדָשִׁים.

Littera ר, quae et lingualis et gutturalis est, perraro Dagesch forte assumit, quod semper vocalis praecedentis productione compensatur: בָּרֵךְ, בֵּרֵךְ, בֹּרַךְ, cf. הֶרָה Gen. 14, 10. et מֹרָה, כָּרַת, שָׁרֵךְ; sed raro vocalem *a* aliarum loco praefert, et rarius etiam Chateph recipit: וַיַּרְא pro וַיֵּרָא, הֵמַר pro הֵמֵר, וַיָּסַר pro וַיָּסֵר et וַיְּסַר — יְבָרֲכוּ.

Secundum systema Masoretharum, quibus puncta vocalia debemus, vocales pro syllabarum tonique va-

riatione varias mutationes subeunt, quae certis quibusdam regulis constant; ac primum tenendum est, brevissimas vocales esse Chirek defectivum (cf. p. 6.) et Kibbuz, quae vero, si Chirek pleni et Schurek vices gerunt, longae habentur. His proximum est Pathach, vocalis purissima eaque antiquissima et constantissima, porro vocales Segol et Kamez chatuph, quae vocalibus ă, ĭ, ŭ longiores sunt, quemadmodum *é* et *ó* longiores sunt, quam *í* et *ú*; quapropter tono ad finem procedente Zere in Chirek, et Cholem in Schurek transit: פְּלֵיטִים st. cstr. פְּלִיטֵי, מָחוֹק fem. מְחוּקָה etc.

Jam vero duabus potissimum rationibus vocales mutantur; nempe, si syllaba simplex in compositam abit et vice versa, ac si tonus ab alia syllaba in aliam transit, atque

1. vocales contrahuntur, seu breviores fiunt *a*) quando syllaba composita eaque tono insignita tonum amittit, ubi ָ in ַ, ֵ in ֶ, ֹ et וֹ in Kamez chatuph mutantur: cf. דָּבָר et דְּבַרְכֶם, יָד et יַד יְהוָה, יֵשֵׁב et וַיֵּשֶׁב, בֵּן et בֶּן (בֶּן — נוּן), כֹּל et כָּל־, יָשׁוּב et וַיָּשָׁב; itidem ֵ tono magis protracto in ֶ, et simplex ֱ in ֶ transit: cf. הֶעֱמַדְתָּ et וְהֶעֱמַדְתָּ· אֱדֹם et אֲדֹמִי; si praeterea littera finalis Dagesch forte accipit, vocalis denuo contrahitur, et Cholem mutatur in Kibbuz, Zere in Chirek: cf. כֹּל et כֻּלּוֹ, אֵם et אִמִּי, cf. etiam

מַר et מְרּוֹ, בַּת et בִּתּוֹ; idem alibi fit, ubi tonus cum vi quadam ad finem procedit; cf. דָּם et דִּמְכֶם, יֶלֶד et יַלְדְּתֵךְ. *b*) quando syllaba simplex fit composita: cf. מֶלֶךְ et מַלְכֵּי, סֵפֶר et סִפְרִי, קֹדֶשׁ et קָדְשִׁי.

2) vocales syllabarum simplicium abjiciuntur, si voce in fine auctâ tonus procedit· cf. דָּבָר et דְּבָרוֹ, עֵנָב et עֲנָבִים, קָטְלוּ pro קָטָלוּ; quodsi duabus syllabis vox in fine augetur, duae syllabae simplices in unam eamque compositam coalescunt: cf. דָּבָר et דִּבְרֵיכֶם, זָקֵן et זִקְנֵי, sed excipiendae sunt formae verbales cum Suffixis: קְטַלְתֶּם, קְטָלוּכֶם.

3. vocales producuntur a) quando littera quiescens sequitur: מָצָא pro מְצַא, גָּלָה pro גָּלַה, b) quando syllaba composita in simplicem mutatur; cf. שַׂר et שָׂרִים, קָטַל et קְטָלוֹ, הַב et הָבוּ, et magis etiam producuntur, si Dagesch ob gutturalem sequentem excidit. cf. supra pag. 25. c) quando vox in pausa posita est, qua de re cf. §. 9. pag. 13.

II.

DE PARTIBUS ORATIONIS.

CAP. I. DE PRONOMINIBUS.

§. 1. ***Pronomina personalia*** duplicis generis sunt 1) ***absoluta*** s. ***separata***, quae casum plerumque Nominativum exprimunt, 2) ***affixa*** s. ***suffixa***, quibus casus obliqui indicantur.

a) Pronomina personalia separata:

Sing.

I. pers. comm. אָנֹכִי in pausa אָנֹכִי, אֲנִי in p. אָנִי ego.

II. pers. { masc. אַתָּה (אַתְּ) tu.
fem. אַתְּ (אַתִּי) —

III. pers. { masc. הוּא is.
fem. הִיא ea.

Plur.

I. pers. comm. אֲנַחְנוּ (נַחְנוּ, אֲנוּ) nos.

II. pers. { masc. אַתֶּם vos.
fem. (אַתֵּן) אַתֵּנָה —

III. pers. { masc. הֵמָּה, הֵם ii.
fem. הֵנָּה, הֵן eae.

Formae hic et in sequentibus in parenthesi positae rarius leguntur.

In Pentateucho הִוא gen. comm. est; Masorethae vero, qui formam fem. gen. ubique legendam putant הִיא, scribunt הִוא cf. p. 11.

b) Pronomina suffixa s. inseparabilia modo verbis, modo nominibus affiguntur, ac verbis quidem annexa casui plerumque Accusativo exprimendo inserviunt, nominibus vero addita Pronominum *possessivorum* vices gerunt, ac Genitivum casum exprimunt.

α) Pronomina suffixa verborum:

Sing.

I. pers. comm. נִי, ־ַנִי, ־ֵנִי, (־ֶנְנִי*), ־ַנִּי*, ־ֶנִּי* me.

II. pers. masc. ךָ, כָה in pausa ־ֶךָ, ־ָךְ, (־ֶנְךָ*), ־ֶךָּ*, (־ֶכָּה*) te.
II. pers. fem. ךְ, ־ָךְ, ־ֵךְ, ־ֶךְ, (כִי, ־ֵכִי) —

III. pers. masc. הוּ, ו, ־ָהוּ, (הֹ), וֹ, ־ֵהוּ, (־ֶנְהוּ*), ־ֶנּוּ*, נֹּ* eum.
III. pers. fem. הָ, ־ָהּ, ־ֶהָ, ־ֶנָּה* eam.

Plur.

I. pers. comm. נוּ, ־ָנוּ, ־ֵנוּ, ־ֶנּוּ* nos.

II. pers. masc. כֶם vos.
II. pers. fem. כֶן —

III. pers. masc. ם, ־ָם, ־ַם, ־ֶם, הֶם, מוֹ, ־ָמוֹ, ־ֵמוֹ (מוּ) eos.
III. pers. fem. ן, ־ָן, ־ַן, ־ֵן, הֶן eas.

Formae, quae asterisco notatae sunt, fere Futuro, rarius Imperàtivo, et singulis particulis adduntur, formae vero מוֹ, ־ָמוֹ, ־ֵמוֹ mere poeticae sunt.

β) Pronomina suffixa *nominum* a suffixis verbalibus paullum differunt, atque tam singulari quam plurali nominum formae affiguntur.

Suffixa nominum singular.

Sing.

I. pers. comm. ־ִי meus, a.

II. pers. { masc. ךָ, in pausa ־ֶךָ, (־ְכָה), tuus, a.
fem. ךְ, ־ֵךְ (־ֵיךְ, ־ֵכִי) tuus, a.

III. pers. { masc. וֹ, הוּ, ־ֵהוּ, וֹ (הֹ) ejus, suus, a.
fem. ָהּ, ־ָהּ, ־ֶהָ ejus, suus, a.

Plur.

I. pers. comm. נוּ (־ָנוּ), ־ֵנוּ noster, a.

II. pers. { masc. כֶם vester, a.
fem. כֶן vester, a.

III. pers. { masc. הֶם, ־ָם, ־ָמוֹ eorum, suus, a.
fem. הֶן, (הֵן), ־ָן, in pausa ־ָנָה earum, suus, a.

Suffixa nominum plur.

Sing.

I. pers. comm. ־ַי mei, ae.

II. pers. { masc. ־ֶיךָ, ־ְךָ, tui, ae.
fem. ־ַיִךְ (־ַיְכִי) tui, ae.

III. pers. { masc. ־ָיו, ־ָו, ־ֵיהוּ, ־ֵהוּ ejus, sui, ae.
fem. ־ֶיהָ ejus, sui, ae.

Plur.

I. pers. comm. ־ֵינוּ nostri, ae.

II. pers. { masc. ־ֵיכֶם vestri, ae.
fem. ־ֵיכֶן vestri, ae.

III. pers. { masc. ־ֵיהֶם, ־ֵהֶם, ־ֵימוֹ eorum, sui, ae.
fem. ־ֵיהֶן earum, sui, ae.

Suffixa כֶם, כֶן, הֶם, הֶן, ־ֵיכֶם, ־ֵיכֶן, ־ֵיהֶם, ־ֵיהֶן *gravia* dicuntur, quoniam tonum cum vi quadam in syllabam ultimam protrahunt, et formas nominum magis quam reliqua, *levia* dicta, contrahunt.

Forma ־ֵימוֹ mere poetica est.

Praepositionibus Suffixa nominum aliis sing. aliis plur., raro verbalia junguntur. Interjectioni הִנֵּה *ecce*! et Adverbiis, quibus notio verbalis inest, ut אֵי *ubi* (est)? יֵשׁ *adest*, אֵין *non* (est), עוֹד *adhuc* (est), atque etiam particulae כְּמוֹ *sicut* affixa verborum junguntur.

§. 2. ***Pronomina demonstrativa.*** Pertinet huc

1) Articulus הַל nominibus utriusque generis et numeri praefixus, cujus ל rarissime servatur, et plerum-

que litterae sequenti per Dagesch assimilatur: הַדָּבָר. Ante litteras gutturales hoc Dagesch sec. pag. 25. compensari solet per vocalem Kamez: הָאָם, הָהָר, הָעֵת, הָרֶמֶשׂ, quapropter in quibusdam vocibus syllaba sequens eaque tono notata producitur: הָהָר, הָעָם, הָאָרֶץ pro הַהַר, הַעַם, הָאֶרֶץ; sed ante ה, ח saepius, raro ante ע Pathach retinetur: הַהוּא, הַחֹדֶשׁ, הַעַיִט juxta הָעַיִט, aut sequente ָ seu ֳ in vocibus plurium syllabarum oxytonis in Segol transit: הֶהָרִים, הֶחָכָם, הֶחֳדָשִׁים, הֶעָפָר.

Quodsi articulum antecedunt Praefixa בְּ, כְּ, לְ, littera ה plerumque excidit: בַּלַּיְלָה pro בְּהַלַּיְלָה, לָרָקִיעַ, כַּיּוֹם et כְּהַיּוֹם.

2) Pronomina pers. III. pers. הוּא, הִיא, הֵם, הֵן articulo praefixo saepe demonstrativorum, *idem, ille* vices gerunt: בַּיָּמִים הָהֵם *illis* s. *iisdem diebus*, בָּאָרֶץ הַהִיא *in eadem* s. *illa terra*.

3) Pronomen vere demonstrativum est:

Sing. masc. זֶה c. art. הַזֶּה, הַלָּזֶה.

- fem. זֹאת (זוֹ, זֹה, הַלֵּזוּ).

- comm. זוּ poet. et הַלָּז.

Plur. אֵל, אֵלֶּה, הָאֵל, הָאֵלֶּה.

§. 3. ***Pronomen relativum*** est אֲשֶׁר et decurta-

tum שׁ, שֶׁ sequente Dagesch forti, adeoque שֶׁ, indeclinabile in utroque genere et numero, cujus casus obliqui hàc ratione exprimuntur:

Sing. Gen. m. אֲשֶׁר עַבְדּוֹ, fem. אֲשֶׁר עַבְדָּהּ *cujus servus.*

- Dat. masc. אֲשֶׁר לוֹ. fem. אֲשֶׁר לָהּ *cui.*

- Accus. m. אֲשֶׁר אֹתוֹ *quem.* fem. אֲשֶׁר אֹתָהּ *quam.*

- Abl. m. אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ *a quo.* fem. אֲשֶׁר מִמֶּנָּה *a qua.*

et sic porro; sed לַאֲשֶׁר significat *ei, qui, quae* s. *iis, qui, quae* etc.

§. 4. ***Pronomen interrogativum*** est מִי *quis? quae?* de personis, et מָה *quid?* de rebus. Sed loco מָה, quod in pausa tantum, et ante א, ר, rarissime ante ה legitur, e. g. מָה אַתֶּם, scribitur 1) מַה־ sequente Dag. forti conj. cf. p. 9. e. g. מַה־לְּךָ, et arctius conjunctum: מַזֶּה, מַלָּכֶם. 2) מַה ante gutturales ה, ח, ע: מַה חָטָּאתִי, מַה הוּא. 3) מֶה plerumque ante gutturalem per Kamez efferendam: מֶה, מֶה אָנֹכִי, עָשִׂיתָ, rarius alibi: מֶה קוֹל.

CAP. II. DE VERBO.

§. 1. Verba sunt aut ***primitiva*** aut ***derivata***. ***Primitiva*** sunt ***trilittera***, ***derivata*** vero, quae aut tribus aut pluribus litteris constant, sive a verbis descendunt,

e. g. נִקְטַל, קִטֵּל etc. a קָטַל, sive a nominibus e. g. עָרַף *cervicem fregit* ab עֹרֶף *cervix*, דִּשֵּׁן *cinerem abstulit* a דֶּשֶׁן *cinis* etc.

§. 2. Forma primitiva tribus litteris constans, quam *radicem* Grammatici appellant, plerumque in III. *pers. Sing. Praet.* conspicitur, atque haec est, quae in Lexicis, si verba ע״ע et ע״ו exceperis, proponitur.

A verbo primitivo ex lege certâ et constanti plures deducuntur species derivatae, quae secundum varias formas significationem primitivi vario modo immutant. Hae, *Conjugationes* vulgo (licet falso) dictae, additâ primitivâ sunt *tres activae*, a quibus quatuor tam *passivae*, quam *reflexivae* derivantur. Nomen acceperunt exceptâ primâ, quae, quum omnis additamenti expers sit, קַל i. e. *levis* dicitur, a verbo פָּעַל, quo tanquam Paradigmate antiquiores Grammatici uti volebant; atque inde prima verborum littera radicalis dicitur פ, secunda ע, tertia ל.

I.	II.	III.
קַל	פִּעֵל	הִפְעִיל
נִפְעַל	פֻּעַל	הָפְעַל
	הִתְפַּעֵל	

In *Conjugatione primâ Kal* dictâ verba primariam eamque simplicem habent significationem, sive *transitivam* sive *intransitivam*; ac *transitiva* quidem verba

plerumque vocalem mediae radicalis *Pathach*, *intransitiva* vero vocales *Zere* vel *Cholem* assumunt: כָּתַב *scripsit*, כָּבֵד *gravis fuit*, קָטֹן *parvus fuit*; nonnunquam etiam utraque forma significatione diversa occurrit: חָפַר *fodit*, חָפֵר *erubuit*; alias vero haec distinctio non observatur: קָרַב et קָרֵב appropinquavit.

Inter Conjugationes derivatas prima est *Niphal* a Conj. Kal ita derivata, ut in Praet. et Part. formae ejus breviori קָטַל simplex *Nun* (נִקְטַל, unde נִקְטָל cf. p. 27, 2. et p. 8. §. 7, 1.), in Imp. Inf. et Fut. formae קְטֹל syllaba הִנְ sive potius הִ sequente Dagesch forti (quum נ cum Schevate quiescente semper assimiletur cf. p. 17.) praefigatur. Notio ejus ut plurimum *passiva* est, rarius *reflexiva* et *reciproca*: מָשַׁח *unxit*, נִמְשַׁח *unctus est*; שָׁמַר *custodivit*, נִשְׁמַר *se custodivit*; שָׁפַט *judicavit*, נִשְׁפַּט *disceptavit*; in quibusdam verbis notionem transitivam, ut Kal, sive potius ut verba *media* et *deponentia* induit: שָׁאַל *petiit*, נִשְׁאַל *sibi petiit* cf. αἰτεῖσθαι.

Conjugatio Piël geminatâ secundâ radicali notionem habet *intensivam* et *iterativam*, deinde *transitivam* et *causativam*, atque etiam *privativam*: נָגַע *tetigit*, נִגַּע *feriit*; שָׁאַל *petiit*, שִׁאֵל *mendicavit*; כָּבֵד *gravis fuit*, *honoratus est*, כִּבֵּד *honoravit*; לָמַד *di-*

dicit, לִמֵּד *docuit;* טָמֵא *immundus fuit,* טִמֵּא *immundum declaravit;* זָנָב *cauda,* זִנֵּב *caudam abscidit.* Formam ejus passivam *Pual* vocalis Kibbuz potissimum sub I. rad. ab activa discernit: שִׁלַּח *misit,* שֻׁלַּח *missus est.*

Conjugatio Hithpaël, cujus character est syllaba הִת formae piël. קִטֵּל praefixa, verba reddi plerumque *reflexiva,* rarius *passiva,* aut *reciproca,* aut verbis *mediis* s. *deponentibus* similia: הִתְקַדֵּשׁ *se sacravit,* הִתְפַּקֵּד *recensitus est,* הִתְרָאָה *se invicem adspicere,* הִתְפַּשֵּׁט *sibi exuit (vestem).*

Conjugatio Hiphil praeposito הַ verbis intransitivis vim tribuit *transitivam,* transitivis vero *causativam:* כָּבֵד *gravis fuit,* הִכְבִּיד *gravem reddidit;* יָצָא *exiit,* הוֹצִיא *exire fecit, eduxit.* Passivum hujus Conj. *Hophal* vocalem induit obscuriorem, *Kamez chatuph* sive *Kibbuz:* הָכְרַת *excisus est,* הָשְׁלַךְ et הֻשְׁלַךְ *projectus est.*

Reperiuntur, praeterea Conjugationes rariores, ut 1) *Poël* pass. *Pual* refl. *Hithpoël,* et 2) *Pilpel* radicibus praesertim bilitteris propriae, 3) *Pilel* pass. *Pulal* refl. *Hithpalel,* 4) *Pealal* aliaeque, quae quoad formas et notiones a Conjugationibus *Piel* et *Hiphil* paullum discedunt.

Verba *quadrilittera,* quae pauca sunt, ad Conj. *Piel* proxime accedunt: פִּרְשֵׁז *extendit.*

Quae cujusque verbi Conjugationes occurrant, et quamnam earum quaeque significationem induat, e Lexicis cognoscitur.

§. 3. ***Tempora*** sunt duo, quorum alterum ***Praeteriti*** s. ***Perfecti*** nomine insignitur, quia rem perfectam ideoque certam indicat, alterum vero vulgo ***Futurum*** s. ***Aoristus***, rectius ***Imperfectum*** appellatur, quia rem nondum perfectam atque ideo incertam enunciat.

Sed ***Futuro*** si praefigitur syllaba וַ sequente Dagesch forti (***Vav conversivum Futuri***), quae tonum, si fieri potest, retrahit, et formam, ubi licet, breviorem reddit, tempus enascitur ***historicum*** idque ***relativum***, quod Praeterito praecedenti consecutionem ejus indicans annectitur; atque, vice versa, copula simplex וְ ***Praeterito*** praefixa, quâ tonus ad finem protrahitur, hoc tempus cum praecedente Imperativo aut Futuro consecutionem eorum significans conjungit: אָמַר וַיְהִי ***dixit, et factum est***; קַח לְךָ וְאָסַפְתָּ ***sume tibi, et tunc colliges***; יֵלֵךְ וְנִלְחַם ***ibit, et tunc pugnabit.***

Modi sunt ***Indicativus, Imperativus, duo Infinitivi***, quorum alter, ***absolutus***, cum verbo finito conjungitur, aut vices ejus gerit, alter, ***constructus***, tanquam substantivum verbale construitur, et ***Participium***, quod in I. Conj. duplicem formam, activam alteram, alteram passivam habet. ***Conjunctivo*** et ***Optativo*** exprimendis imprimis Futuri formae ***apocopata*** et ***paragogica*** (additâ syllabâ ־ָה in fine I. pers.) inserviunt.

Genus est triplex: masculinum, femininum et commune.

	Kal.	Niphal.	Piël
Praeteritum.			
Sing. 3 m.	קָטַל	נִקְטַל	קִטֵּל
— f.	קָֽטְלָה	נִקְטְלָה	קִטְּלָה
2 m.	קָטַלְתָּ	נִקְטַלְתָּ	קִטַּלְתָּ
— f.	קָטַלְתְּ	נִקְטַלְתְּ	קִטַּלְתְּ
1 c.	קָטַלְתִּי	נִקְטַלְתִּי	קִטַּלְתִּי
Plur. 3 c.	קָֽטְלוּ	נִקְטְלוּ	קִטְּלוּ
2 m.	קְטַלְתֶּם	נִקְטַלְתֶּם	קִטַּלְתֶּם
— f.	קְטַלְתֶּן	נִקְטַלְתֶּן	קִטַּלְתֶּן
1 c.	קָטַלְנוּ	נִקְטַלְנוּ	קִטַּלְנוּ
Inf. abs.	קָטוֹל	נִקְטוֹל הִקָּטֹל	קַטּוֹל
cstr.	קְטֹל	הִקָּטֵל	קַטֵּל
Imp. S. m.	קְטֹל	הִקָּטֵל	קַטֵּל
— f.	קִטְלִי	הִקָּטְלִי	קַטְּלִי
Pl. m.	קִטְלוּ	הִקָּטְלוּ	קַטְּלוּ
— f.	קְטֹלְנָה	הִקָּטַלְנָה	קַטֵּלְנָה

LARIS FLEXIO.

Pual.	Hiphil.	Hophal.	Hithpaël.
קֻטַּל	הִקְטִיל	הָקְטַל	הִתְקַטֵּל
קֻטְּלָה	הִקְטִילָה	הָקְטְלָה	הִתְקַטְּלָה
קֻטַּלְתָּ	הִקְטַלְתָּ	הָקְטַלְתָּ	הִתְקַטַּלְתָּ
קֻטַּלְתְּ	הִקְטַלְתְּ	הָקְטַלְתְּ	הִתְקַטַּלְתְּ
קֻטַּלְתִּי	הִקְטַלְתִּי	הָקְטַלְתִּי	הִתְקַטַּלְתִּי
קֻטְּלוּ	הִקְטִילוּ	הָקְטְלוּ	הִתְקַטְּלוּ
קֻטַּלְתֶּם	הִקְטַלְתֶּם	הָקְטַלְתֶּם	הִתְקַטַּלְתֶּם
קֻטַּלְתֶּן	הִקְטַלְתֶּן	הָקְטַלְתֶּן	הִתְקַטַּלְתֶּן
קֻטַּלְנוּ	הִקְטַלְנוּ	הָקְטַלְנוּ	הִתְקַטַּלְנוּ
קֻטֹּל	הַקְטֵיל		
קֻטַּל	הַקְטִיל	הָקְטַל	הִתְקַטֵּל
deest	הַקְטֵל	deest	הִתְקַטֵּל
—	הַקְטִילִי	—	הִתְקַטְּלִי
—	הַקְטִילוּ	—	הִתְקַטְּלוּ
—	הַקְטֵלְנָה	—	הִתְקַטֵּלְנָה

VERBI REGU

	Kal.	Niphal.	Piel.
Futurum.			
Sing. 3 m.	יִקְטֹל	יִקָּטֵל	יְקַטֵּל
— f.	תִּקְטֹל	תִּקָּטֵל	תְּקַטֵּל
2 m.	תִּקְטֹל	תִּקָּטֵל	תְּקַטֵּל
— f.	תִּקְטְלִי	תִּקָּטְלִי	תְּקַטְּלִי
1 c.	אֶקְטֹל	אֶקָּטֵל	אֲקַטֵּל
Pl. 3 m.	יִקְטְלוּ	יִקָּטְלוּ	יְקַטְּלוּ
— f.	תִּקְטֹלְנָה	תִּקָּטֵלְנָה	תְּקַטֵּלְנָה
2 m.	תִּקְטְלוּ	תִּקָּטְלוּ	תְּקַטְּלוּ
— f.	תִּקְטֹלְנָה	תִּקָּטֵלְנָה	תְּקַטֵּלְנָה
1 c.	נִקְטֹל	נִקָּטֵל	נְקַטֵּל
Fut. apoc.			
Part. act.	קֹטֵל	נִקְטָל	מְקַטֵּל
pass.	קָטוּל		

LARIS FLEXIO.

Pual.	Hiphil.	Hophal.	Hithpaël.
יְקֻטַּל	יַקְטִיל	יָקְטַל	יִתְקַטֵּל
תְּקֻטַּל	תַּקְטִיל	תָּקְטַל	תִּתְקַטֵּל
תְּקֻטַּל	תַּקְטִיל	תָּקְטַל	תִּתְקַטֵּל
תְּקֻטְּלִי	תַּקְטִילִי	תָּקְטְלִי	תִּתְקַטְּלִי
אֲקֻטַּל	אַקְטִיל	אָקְטַל	אֶתְקַטֵּל
יְקֻטְּלוּ	יַקְטִילוּ	יָקְטְלוּ	יִתְקַטְּלוּ
תְּקֻטַּלְנָה	תַּקְטֵלְנָה	תָּקְטַלְנָה	תִּתְקַטֵּלְנָה
תְּקֻטְּלוּ	תַּקְטִילוּ	תָּקְטְלוּ	תִּתְקַטְּלוּ
תְּקֻטַּלְנָה	תַּקְטֵלְנָה	תָּקְטַלְנָה	תִּתְקַטֵּלְנָה
נְקֻטַּל	נַקְטִיל	נָקְטַל	נִתְקַטֵּל
	נַקְטֵל		
מְקֻטָּל	מַקְטִיל	מָקְטָל	מִתְקַטֵּל

Adnotationes.

§. 4. Verba *med. E* in flexione a verbis *med. A* in Praet. Kal plerumque non differunt: כָּבֵד, כָּבְדָה, כָּבַדְתָּ etc.; in pausa tantum, in II. p. pl. et, quando Suffixa accedunt, partim Zere, partim Segol, adeoque Chirek leguntur: כָּבֵדָה, שְׁאֶלְתֶּם, יְרִשְׁתֶּם, יְלִדְתִּיךָ, אֲהֵבְתִיךָ.

Verba *med. O Cholem* suum in flexione Praet. Kal retinere solent: יָכֹל, יָכְלָה, יָכֹלְתָּ etc., sed accedentibus Suffixis, in II. p. pl., et si Vav convers. (cf. p. 37.) praefigitur, ejus loco *Kamez chatuph* scribitur: יְכָלְתִּיו, יְכָלְתֶּם, וַיְּכָלְתָּ.

Formae rariores in Praet. Kal sunt sequentes: III. p. s. f. אָזְלַת, II. p. s. m. נָתַתָּה f. הָלַכְתִּי, III. p. pl. יָדְעוּן, הָלְכוּא; in pausa: קָטֵלָה, קָטֵלוּ etc. *Inf. constr.* formae rariores sunt: שְׁכַב, שִׂנְאָה, קָרְבָה, חֶמְלָה et (chald.) מִקְרָא.

In *Imp. Kal* verba *med E* aliaque maximam partem intransitiva vocalem *Pathach* assumunt: כְּבַד, שְׁכַב. Exstat praeterea forma II. p. s. m. *paragogica* additâ syllabâ ־ָה, ut majorem vim Imper. tribuat: שָׁמְרָה, שִׁכְבָה; alias Kamez chatuph rarius sub I. rad. legitur: מָלְכִי, et in II. p. pl. f. reperitur שְׁמַעַן pro שְׁמַעְנָה; in pausa קְטֹלִי etc.

In ***Fut. Kal*** verba ***med. E*** et ***O*** et in universum ***intransitiva*** vocalem II. rad. plerumque A, ***transitiva*** vero ***O*** habent; saepius utraque forma in eodem verbo usurpatur, idque partim promiscue, ut: יִשְׁבֹּת et יִשְׁבַּת, partim observato hôc discrimine: יִקְצֹר ***abscindet***, יִקָּצֵר ***abscindetur***. Formae in וּ, ִי— desinentes saepius ן (***Nun paragogicum*** s. ***epentheticum***) assumunt: תִּקְטְלִין יִקְטְלוּן, et in pausa תִּקְטֹלִין, יִקְטֹלוּן. Primae pers. s. et pl. saepe additur syllaba ָה— (***He paragogicum***), quâ voluntas aliquid faciendi cum vi quâdam exprimitur: אֶקְטְלָה, נְנַתְּקָה (Pi.) ***age frangemus!*** raro aliis personis additur, aut formam ֶה— assumit. Forma Fut. ***apocopata***, quae in II. et III. pers. tantum legitur, et ab Ewaldo bene ***modus jussivus*** appellatur, in Conj. Kal verborum regg. locum non habet, atque ita quoque Vav. conv. formam eorum non mutat: וַיִּקְטֹל, וָאֶקְטֹל.

Part. act. Kal vocalis Zere loco rarius Chirek assumit: תּוֹמִיךְ, יוֹסִף; forma ejus primitiva, quae a III. p. s. praet. non differt, in solis verbis intr. ***med. E***, raro in verbis ***med. O*** legitur: יָרֵא, קָרֵב, יָגֹר s. יָגוֹר. Part. ***Paul*** in verbis praesertim intr., si notionem ejus respicias, saepius (tanquam Lat. ***Deponens***) cum Part. act. congruit: בָּטוּחַ ***confisus*** s. ***confidens***, אָחוּז ***amplexus*** s. ***tenens***.

In Conj. *Niphal* Inf. abs. forma אִדָּרֵשׁ semel reperitur, raro cum Inf. cstr. convenit: הִשָּׁמֵר. In Fut. loco formae אֶקָּטֵל haud raro אִקָּטֵל, et pro תִּקָּטַלְנָה saepe תִּקָּטֵלְנָה scribitur. Quando formas Inf. constr. Imp. et Fut. in litteram rad. desinentes vox sequitur monosyllaba, hae tono in syllabam penult. retracto vocalem Segol loco Zere accipiunt: יֵאָמֶר לוֹ, תִּכָּתֶב זֹאת; in quibusdam verbis haec forma sola in usu est: הִשָּׁמֶר; rarissime pro Segol occurrit Pathach, quod in pausa saepius legitur pro Zere: וַיִּגָּמַל etc.

III. p. s. m. Praet. Piël saepe, idque praesertim in mediis sententiis vocalem Pathach pro Zere accipit: גִּדַּל, אִבַּד, שִׁבַּר, verba vero: כִּפֶּר, כִּבֶּס, דִּבֶּר ejus loco Segol assumunt. Forma נִשָּׁה pro נִשָּׁה singularis est. Inf. abs. nonnunquam cum Inf. cstr. convenit: לַמֵּד pro לַמֹּד, qui saepius cum terminatione fem. scribitur: יַסְּרָה. Imp. forma cum Pathach e. g. פַּלַּג pro פַּלֵּג verbis gutturalibus propria est.

Conj. *Pual* hic illic Kamez chatuph pro Kibbuz, et, quod orthographice tantum diversum est, Schurek habet: זוּנָּה, יוּלַּד, מְאָדָּם, כָּרַּת; in Part. nonnunquam מְ praef. abjicitur: לֻקָּח.

In utraque Conj., si litteram II. rad. scheva sequitur, Dagesch characteristicum rarius excidit: שִׁלְחוּ, id-

que passim per voculem praecedentem productam, passim per Chateph loco simplicis schevatis sub vocali dagessanda innuitur et compensatur: תְּאָכְלֵהוּ pro תְּאַכְּלֵהוּ, לֻקֳחָה pro לֻקְּחָה.

In Conj. ***Hiphil*** Praet. formae rariores sunt: הֶכְלַמְנוּ, הִשְׁאֵלְתִּיהוּ, אֶגְאַלְתִּי (aram.); Inf. abs. modo plene modo defective scribitur: הַקְטֵיל et הַקְטֵל, raro Inf. cstr. eandem formam retinet: הַנְחֵל. Contra regulam hic illic praecedente Praefixo ה charact. ejicitur: לַשְׁבִּית pro לְהַשְׁבִּית.

Imp. et Fut. apoc. Zere in syllaba finali sequente Makkeph in Segol transit: הַסְכֶּן־נָא, וַיַּגֶּד־לָנוּ. In I. p. s. Fut. apoc. Chirek retineri solet: וָאַמְלִיךְ; contra in plur. Fut. et Part. nonnunquam Chirek (more aram.) excidit: וַיַּדְרְכוּ pro וַיַּדְרִיכוּ, מַחְלְמִים pro מַחְלִימִים.

Passivum ***Hophal*** modo הָקְטַל modo הֻקְטַל scribitur.

In Conj. ***Hithpaël*** eaedem formae, quae in Piël occurrunt, nempe cum Pathach in syllaba ultima: הִתְקַדֵּשׁ, יִתְחַכַּם, תִּתְקַטַּלְנָה, et in pausa cum Kamez: יִתְאַדָּם; cum Segol, ubi Makkeph sequitur: הִתְהַלֶּךְ־נֹחַ, et omisso Dagesch eoque per vocalem longam compensato: הִתְפָּקְדוּ pro הִתְפַּקְּדוּ.

Passivum hujus Conj. *Hothpaal* in singulis tantum quibusdam verbis legitur: הֻכַּבֵּס, הֻטַּמָּא, הָתְפָּקְדוּ.

§. 5. *Verba gutturalia*, quorum una littera rad. gutturalis est, secundum regulas supra pagg. 23 sqq. traditas a verbis regularibus discedunt.

1) Verba I. gutturalis.

Kal Praet. עָמַדְתִּי, עָמַדְתְּ, עָמַדְתָּ, עָמְדָה, עָמַד, עֲמַדְתֶּם, עָמְדוּ (cf. p. 24. 6.), עָמַדְנוּ, עֲמַדְתֶּן exc. הֱיִיתֶם et c. ו praef. וִהְיִיתֶם cf. p. 20. Inf. abs. עָמוֹד, Inf. cstr. עֲמֹד et אֱכֹל c. Suff. אָכְלוֹ, אֲכָלְךָ cf. p. 24, b. c. terminatione fem. אַשְׁמָה, אַהֲבָה. Imp. עֲמֹד, עִמְדִי (contra reg. p. 25.) עֲמֹדְנָה, עִמְדוּ, et in verbis praesertim intrans. חֲזַקְנָה, חִזְקוּ, חִזְקִי, חֲזַק; occurrunt etiam formae: אֶהֱבוּ, הֶשְׁפִּי, אֶסְפָה, אֱהַב, אֱסֹף, אֶחֱזוּ et אֶחֱזִי (cf. p. 24, c.) Fut. תַּעֲמֹד, תַּעֲמֹד, יַעֲמֹד, תַּעַמְדִי (cf. p. 25.), אֶעֱמֹד (cf. p. 24.), יַעַמְדוּ, נַעֲמֹד, תַּעֲמֹדְנָה, תַּעַמְדוּ, תַּעֲמֹדְנָה, atque ut in Imp. תֶּחֱזַקְנָה, יֶחֶזְקוּ, אֶחֱזַק, תֶּחֶזְקִי, תֶּחֱזַק, תֶּחֱזַק, יֶחֱזַק, נֶחֱזַק, תֶּחֱזַקְנָה, תֶּחֶזְקוּ; in quibusdam verbis utraque forma locum habet. Praeterea reperiuntur formae: יֶאֱסֹף, יֶחֱשֹׁף, et cum schevate simpl. יֶחֱדַל, יַחְמֹל, יַחְגֹּר, יֶאֱהַב, יֶחְכַּם, praesertim si vox in fine crescit: יַחֲלֹק pl. יַחַלְקוּ, cf. יַעֲבֹר et נַעְבְּרָה, אֶעְבְּרָה. Forma sin-

gularis est תְּהַלֵּךְ pro תִּתְהַלֵּךְ. Part. act. עֹמֵד pass. עָמוּד.

Niphal Praet. נֶעֱמַד, נֶעֶמְדָה, נֶעֱמַדְתָּ, נֶעֱמַדְתְּ, נֶעֱמַדְתִּי, נֶעֶמְדוּ, נֶעֱמַדְתֶּם, נֶעֱמַדְתֶּן, נֶעֱמַדְנוּ, et cum schevate simpl.: נֶאְשַׁם, נֶחְשַׁב, נֶהְדַּר. Inf. abs. נַעֲמוֹד cstr. הֵעָמֵד (cf. pag. 25, d.) Imp. הֵעָמֵד, הֵעָמְדִי, הֵעָמְדוּ, הֵעָמַדְנָה. Fut. יֵעָמֵד, תֵּעָמֵד et sic porro. Part. נֶעֱמָד.

Conjugationes ***Piël***, ***Pual*** et ***Hithpaël*** a formis regularibus non deflectunt.

Hiphil Praet. הֶעֱמִיד, הֶעֱמִידָה, הֶעֱמַדְתָּ, הֶעֱמַדְתְּ, הֶעֱמַדְתִּי, הֶעֱמִידוּ, הֶעֱמַדְתֶּם, הֶעֱמַדְתֶּן, הֶעֱמַדְנוּ, et cum schev. simpl. הֶחְסִיר, vel productâ vocali praecedente: הֶעֱבַרְתָּ, הֶעֱלָה cf. p. 24, c. Praefixo Vau conv. Praet. (cf. pag. 37.) — in — transit: וְהַאֲזִין, וְהַעֲמַדְתָּ, וְהַעֲבַרְתִּי, וְהַחֲרַמְתֶּם. Inf. abs. הַעֲמֵיד, cstr. הַעֲמִיד. Imp. הַעֲמֵד, הַעֲמִידִי, הַעֲמִידוּ, הַעֲמֵדְנָה. Futur. יַעֲמִיד, תַּעֲמִיד etc. sive c. schev. simpl. יַחְסִיר, apoc. יַעֲמֵד. Part. מַעֲמִיד et מַחְפִּיר.

Hophal Praet. הָעֳמַד (הָהְפַּךְ, הֹעֲלָה), הָעָמְדָה, הָעֳמַדְתָּ, הָעֳמַדְתְּ, הָעֳמַדְתִּי, הָעָמְדוּ, הָעֳמַדְתֶּם, הָעֳמַדְתֶּן, הָעֳמַדְנוּ. Inf. cstr. הָעֳמַד. Imp. deest. Fut.

יָעֳמַד, תָּעֳמַד, תָּעָמְדִי, תָּעֳמַד, אָעֳמַד, יָעָמְדוּ, תָּעֳמַדְנָה, תָּעָמְדוּ, תָּעֳמַדְנָה, נָעֳמַד. Part. מָעֳמָד.

2) Verba II. gutturalis.

Kal Praet. זָעַק, זָעֲקָה (cf. p. 24,b.) זָעַקְתָּ, זָעַקְתְּ, זָעַקְתִּי, זָעֲקוּ, זְעַקְתֶּם, זְעַקְתֶּן, זָעַקְנוּ. Inf. abs. זָעוֹק constr. זְעֹק et cum terminatione fem. דַּאֲבָה, שַׁחֲטָה, et לְרַחֲקָה. Imp. זְעַק, זַעֲקִי, זַעֲקוּ, זְעַקְנָה, et formae rariores: זֹעֲמָה pro זַעֲמָה, et שֹׁחֲדוּ pro שַׁחֲדוּ. Fut. יִזְעַק, תִּזְעַק, תִּזְעֲקִי (contra formam Imp.), אֶזְעַק, יִזְעֲקוּ, תִּזְעַקְנָה, תִּזְעֲקוּ, תִּזְעַקְנָה, נִזְעַק; sed reperiuntur etiam formae c. Cholem: אֶזְעֹם, יִנְהֹם, יִמְעֹל et יִמְעַל. Part. act. זֹעֵק, pass. זָעוּק.

Niphal Praet. נִזְעַק, נִזְעֲקָה, נִזְעַקְתָּ, נִזְעַקְתְּ, נִזְעַקְתִּי, נִזְעֲקוּ, נִזְעַקְתֶּם, נִזְעַקְתֶּן, נִזְעַקְנוּ. Inf. abs. נִזְעוֹק, constr. הִזָּעֵק. Imp. הִזָּעֵק, הִזָּעֲקִי, הִזָּעֲקוּ, הִזָּעַקְנָה. Fut. יִזָּעֵק (וַיִּלָּחֶם), תִּזָּעֵק, תִּזָּעֲקִי, תִּזָּעֵק, אִזָּעֵק, יִזָּעֲקוּ, תִּזָּעַקְנָה, תִּזָּעֲקוּ, תִּזָּעַקְנָה, נִזָּעֵק. Part. נִזְעָק.

Piël, Pual et ***Hithpaël*** amittunt Dagesch forte (sec. pag. 25.), quod in verbis II. rad. א vel ר vocali longâ plerumque compensatur, in verbis vero II. rad. ה, ח, ע compensari non solet; sed cf. forma: נִאֵץ, נֵאֵף et נִהֵל, אֵחַר, רֵעָה. Itaque duplex forma in his Conjugg.

locum habet. ***Piël*** Praet. מֵאֵן, מֵאֲנָה, מֵאַנְתָּ etc. s. בֵּרֵךְ, (בֵּרַךְ), בֵּרְכָה, בֵּרַכְתָּ etc. (cf. pag. 25.) et בִּעֵר, בִּעֲרָה, בִּעַרְתָּ etc. Caeterum vocalis ultima in Praet. saepius est Pathach, quam Zere: טִהַר, נִהַג, נִחַם. Formae singulares sunt: אֵחֲרוּ pro אִחֲרוּ, et יֶחֱמַתְנִי pro יִחֲמַתְנִי. Inf. apoc. בָּרוֹךְ et בַּעוֹר (?) cstr. בָּרֵךְ et בַּעֵר. Imp. מָאֵן, מָאֲנִי etc. s. בָּרֵךְ, בָּרְכִי, בָּרְכוּ, בָּרֵכְנָה et בַּעֵר, בַּעֲרִי etc. Fut. יְמָאֵן (sed יְנָאֵץ), תְּמָאֲנִי etc. s. יְבָרֵךְ, תְּבָרְכִי etc. et יְבַעֵר, (sed יְתָעֵב), תְּבַעֲרִי etc. Part. מְבָרֵךְ et מְבַעֵר. — ***Pual*** Praet. בֹּרַךְ (cf. pag. 25.) et רֻחַץ cf. גֹּאַל, מֹעַךְ, רֹאוּ. Inf. cstr. בֹּרַךְ et רֻחַץ. Imp. deest. Fut. יְבֹרַךְ et יְרֻחַץ. Part. מְבֹרַךְ et מְרֻחַץ. At in Conj. Pual Kibbuz raro legitur. ***Hithpaël*** Praet. הִתְבָּרֵךְ et הִתְבַּעֵר. Inf. et Imp. item. Fut. יִתְבָּרֵךְ et יִתְבַּעֵר. Part. מִתְבָּרֵךְ et מִתְבַּעֵר. In pausa occurrunt formae: Praet. הִנֶּחָמְתִּי, Imp. הִטֶּהָרוּ. In Conjugg. ***Piël*** et ***Hithpaël*** nonnunquam tono in syllabam penultimam retracto ultimum Zere in Segol transit, idque a) si vox monosyllaba aut ejusmodi, cujus prima syllaba tono insignita est, sequitur: לְשָׁרֶת שָׁם, לְצַחֶק בָּנוּ, כִּחֶשׁ בּוֹ, יְכַחֶשׁ בָּהּ. b) si ***Vav conv.*** Fut. praefigitur: וַיְבָרֶךְ, וַתִּתְפָּעֶם; sed legitur quoque: וַיְמָאֵן, וַיְמַהֵר etc.

3) **Verba III. gutturalis.**

Kal Praet. שָׁמַע, שָֽׁמְעָה, שָׁמַעְתָּ, שָׁמַעַתְּ (cf. pag. 24.), שָׁמַעְתִּי, שָֽׁמְעוּ, שְׁמַעְתֶּם, שְׁמַעְתֶּן, שָׁמַעְנוּ. c. Suff. נְגָעֲנוּךָ (cf. pag. 24.) Inf. abs. שָׁמוֹעַ cstr. שְׁמֹעַ. Imp. שְׁמַע, שִׁמְעִי, שִׁמְעוּ, שְׁמַעְנָה. Fut. יִשְׁמַע, תִּשְׁמְעִי etc. Part. act. שֹׁמֵעַ pass. שָׁמוּעַ.

Niphal Praet. נִשְׁמַע, נִשְׁמְעָה, נִשְׁמַעְתָּ, נִשְׁמַעַתְּ etc. Inf. abs. נִשְׁמֹעַ cstr. הִשָּׁמַע, in pausa הִשָּׁמֵעַ. Imp. הִשָּׁמַע, הִשָּֽׁמְעִי, הִשָּֽׁמְעוּ, הִשָּׁמַעְנָה. Fut. יִשָּׁמַע, in pausa יִשָּׁמֵעַ, תִּשָּׁמַע, תִּשָּֽׁמְעִי etc. Part. נִשְׁמָע. ***Piël*** Praet. שִׁמַּע, in pausa שִׁמֵּעַ; שִׁמְּעָה, שִׁמַּעְתָּ, שִׁמַּעַתְּ etc. I. p. pl. c. Suff. בִּלַּעֲנוּךָ. Inf. abs. שַׁמֵּעַ, cstr. שַׁמַּע. Imp. שַׁמַּע, שַׁמְּעִי, שַׁמְּעוּ, שַׁמַּעְנָה. Fut. יְשַׁמַּע, in pausa יְשַׁמֵּעַ (sed reperitur etiam וַיְזַבֵּחַ), תְּשַׁמְּעִי etc. Part. מְשַׁמֵּעַ. ***Pual*** Praet. שֻׁמַּע, Inf. cstr. שֻׁמַּע, Fut. יְשֻׁמַּע, Part. מְשֻׁמָּע. ***Hiphil*** Praet. הִשְׁמִיעַ (cf. pag. 23 sq.), הִשְׁמִיעָה, הִשְׁמַעְתָּ, הִשְׁמַעַתְּ, הִשְׁמַעְתִּי, הִשְׁמִיעוּ, הִשְׁמַעְתֶּם, הִשְׁמַעְתֶּן, הִשְׁמַעְנוּ. Inf. abs. הַשְׁמֵעַ, cstr. הַשְׁמִיעַ. Imp. הַשְׁמַע, הַשְׁמִיעִי, הַשְׁמִיעוּ, הַשְׁמַעְנָה. Fut. יַשְׁמִיעַ, תַּשְׁמִיעַ, תַּשְׁמִיעִי, אַשְׁמִיעַ, יַשְׁמִיעוּ, תַּשְׁמַעְנָה etc. apoc. יַשְׁמַע. Part. מַשְׁמִיעַ.

Hophal Praet. הָשְׁמַע. Inf. הָשְׁמַע. Fut. יָשְׁמַע. Part. מָשְׁמָע. ***Hithpaël*** הִשְׁתַּמַּע (cf. p. 17. §. 12, 1.) etc. ut ***Piël.***

Verbum regulare cum Suffixis.

§. 6. Accedentibus Suffixis verborum formae nonnullas mutationes subeunt, quas tabula sequens exhibet:

Suffixa.	I. Sing.	II. Sing. m.	II. Sing. f.
Kal Praeteritum.			
Sing. 3 m.	קְטָלַנִי	קְטָלְךָ	קְטָלֵךְ
— f.	קְטָלַתְנִי	קְטָלַתְךָ	קְטָלָתֵךְ
2 m.	קְטַלְתַּנִי	deest	deest
— f.	קְטַלְתִּינִי	deest	deest
1 c.	deest	קְטַלְתִּיךָ	קְטַלְתִּיךְ
Pl. 3 c.	קְטָלוּנִי	קְטָלוּךָ	קְטָלוּךְ
2 m.	קְטַלְתּוּנִי	deest	deest
— f.	deest	—	—
1 c.	deest	קְטַלְנוּךָ	קְטַלְנוּךְ
Infinitiv.	קָטְלִי	קָטְלְךָ	קָטְלֵךְ
Imp. S. 2 m.	קָטְלֵנִי	deest	deest
Fut. S. 3 m.	יִקְטְלֵנִי	יִקְטָלְךָ	יִקְטְלֵךְ
Plur. 3 m.	יִקְטְלוּנִי	יִקְטְלוּךָ	יִקְטְלוּךְ
Piël Praeteritum.			
Sing. 3 m.	קִטְּלַנִי	קִטֶּלְךָ	קִטְּלֵךְ

III. Sing. m.	III. Sing. f.	I. Plur.	II. Plur. m.
קְטָלָהוּ	קְטָלָהּ	קְטָלָנוּ	קְטַלְכֶם
קְטָלַתְהוּ	קְטָלַתָּה	קְטָלַתְנוּ	קְטָלַתְכֶם
קְטַלְתָּהוּ	קְטַלְתָּהּ	קְטַלְתָּנוּ	deest
קְטַלְתִּיהוּ	קְטַלְתִּיהָ	קְטַלְתִּינוּ	deest
קְטַלְתִּיו	קְטַלְתִּיהָ	deest	קְטַלְתִּיכֶם
קְטָלוּהוּ	קְטָלוּהָ	קְטָלוּנוּ	קְטָלוּכֶם
קְטַלְתּוּהוּ	קְטַלְתּוּהָ	קְטַלְתּוּנוּ	deest
—	—	—	—
קְטַלְנוּהוּ	קְטַלְנוּהָ	deest	קְטַלְנוּכֶם
קָטְלוֹ	קָטְלָהּ	קָטְלֵנוּ	קָטְלְכֶם
קָטְלֵהוּ	קָטְלֶהָ	קָטְלֵנוּ	deest
יִקְטְלֵהוּ	יִקְטְלֶהָ	יִקְטְלֵנוּ	יִקְטָלְכֶם
יִקְטְלוּהוּ	יִקְטְלוּהָ	יִקְטְלוּנוּ	יִקְטְלוּכֶם
קִטְּלוֹ	קִטְּלָהּ	קִטְּלָנוּ	קִטֶּלְכֶם

Suffixa.	II. Plur. f.	III. Plur. m.	III. Plur. f.
Kal Praeteritum.			
Sing. 3 m.	קְטָלְכֶן	קְטָלָם	קְטָלָן
— f.	קְטָלַתְכֶן	קְטָלָתַם	קְטָלָתַן
2 m.	deest	קְטַלְתָּם	קְטַלְתָּן
— f.	deest	קְטַלְתִּים	קְטַלְתִּין
1 c.	קְטַלְתִּיכֶן	קְטַלְתִּים	קְטַלְתִּין
Pl. 3. c.	קְטָלוּכֶן	קְטָלוּם	קְטָלוּן
2 m.	deest	קְטַלְתּוּם	קְטַלְתּוּן
— f.	—	—	—
1 c.	קְטַלְנוּכֶן	קְטַלְנוּם	קְטַלְנוּן
Infinitiv.	קָטְלְכֶן	קָטְלָם	קָטְלָן
Imp. S. 2 m.	deest	קָטְלֵם	קָטְלֵן
Fut. S. 3 m.	יִקְטָלְכֶן	יִקְטְלֵם	יִקְטְלֵן
Plur. 3 m.	יִקְטְלוּכֶן	יִקְטְלוּם	יִקְטְלוּן
Piël Praeteritum.			
Sing. 3 m.	קַטְּלְכֶן	קַטְּלָם	קַטְּלָן

Adnotationes.

1) I. et II. pers. in utroque numero respuunt Suffixa earundem personarum.

2) Formis in consonantem exeuntibus Suffixa vocalis auxiliaris ope jungi solent, eaque in Praet. est ***Pathach*** s. ***Kamez***, in Imp. vero et Fut. Zere s. Segol.

3) In Praet. formae קָטַל et קָטְלָה mutantur in קְטָל s. (ante Suff. gravia) קְטַל et קְטָלַת; II. p. s. f. formam קְטַלְתִּי s. קְטַלְתְּ assumit, ita ut a forma I. p. s. discerni nequeat; in plur. loco קָטְלוּ scribitur קְטָלוּ, et forma קְטַלְתֶּם fit קְטַלְתּוּ. Reliquae formae non mutantur. Praeter formas in tabula propositas non minus saepe occurrunt sequentes: III. p. s. m. קְטָלוֹ pro קְטָלָהוּ f. קְטָלַתּוּ pro קְטָלַתְהוּ, II. p. s. m. קְטַלְתָּנִי pro קְטַלְתַּנִי, קְטַלְתּוּ pro קְטַלְתָּהוּ f. קְטַלְתִּיו pro קְטַלְתִּיהוּ. Verborum ***med. E*** et ***O*** formae nonnullae ante Suffixa harum vocalium loco ***Chirek*** et ***Kamez chatuph*** habent: אֲהֵבְךָ, לְבֵשָׁם sed II. p. s. f. יְלִדְתִּנִי, et יְלִדְתָּנוּ pro יְלִדְתִּינוּ, I. p. s. שְׁאֶלְתִּיהוּ יְכָלְתִּיו.

4) Infinitivi forma accedentibus Suffixis duplex est, sive קָטְלִ, sive קְטָל (lege ***ktol***), unde pariter legitur קָטְלְךָ et קָטְלְךָ, קָטְלְכֶם et קְטָלְכֶם, קְטָלְכֶן et קָטְלְכֶן; reperitur etiam forma קָצְרְכֶם, et in verbis II. gutt. בָּחֳרִי, אֲהֲבָם, et מָאָסְכֶם (lege ***moos'***-

chem), קְרָבְכֶם; singularis est forma מֹצַאֲכֶם pro מָצְאֲכֶם; denique forma Inf. קְטֹל, ut שְׁכַב, שִׁכְבָה, ante Suff. fit קָטְל et rarius, in verbis praesertim gutt. קַטְל e. g. פִּתְחִי, בִּקְעָם, לַחֲנַנְכֶם, לְפַעֲמוֹ, רִקְעֲךָ. Caeterum Inf. tam verborum quam nominum Suffixa accipere potest, unde legitur tam קָטְלִי i. e. *occidere meum*, quam קָטְלֵנִי i. e. *occidere me*.

5) Imp. forma קְטֹל fit קְטָל, formae vero קִטְלִי et קִטְלוּ non mutantur, et pro קְטֹלְנָה forma masc. gen. קִטְלוּ usurpatur. Si in syllaba posteriori littera gutt. est, vocalis ejus *A* in *Kamez* producta retinetur: שִׁמְעֵנִי, שְׁמָעֶנָּה, אֱהָבֶהָ, שְׁאָלוּנִי. Caeterum pro קָטְלֶהָ saepe legitur קָטְלָהּ.

6) Futuri formae in vocalem exeuntes non mutantur, eae vero, quae in litteram rad. desinunt, vocalem ultimae syllabae amittunt, et pro תִּקְטֹלְנָה scribitur תִּקְטְלוּ, quod alibi etiam raro sine Suffixis reperitur. Fut. *A*. hanc vocalem, ut Imp., in *Kamez* productam servare solet: יִלְבָּשֵׁנִי, יִגְאָלוּהוּ. Nonnunquam Suffixa (more aram.) formae plur. תִּקְטְלוּן, יִקְטְלוּן sine vocali intermedio affiguntur: יִמְצָאוּנְנִי, יִקְרָאֻנְנִי, Pi. יְשַׁבְּחוּנְךָ, יַעַבְרוּנְהוּ; saepius vero hoc Nun, quod *apentheticum* dicitur, formae Sing. additur, ac scribi-

tur: יִקְטְלֵנִי pro יִקְטְלֵנִי, יִקְטְלֶךָּ pro יִקְטָלְךָ, יִקְטְלֵנוּ pro יִקְטְלֶהוּ et יִקְטְלֶנּוּ, יִקְטְלֶנָּה pro יִקְטְלֶהָ sive יִקְטְלָה, quae forma pariter atque in Imp. occurrit.

7) Participia Suffixa nominum assumunt.

8) In Conj. *Piël*, ut in Kal, vocalis ultima excidere solet, sed ante Suff. ךָ, כֶם, כֶן mutatur in Segol, rarius in Chirek: יְקַבֶּצְךָ, אֲחַלֶּלְךָ, אֲאַמִּצְכֶם, cf. בֵּרַכְךָ, אֲשַׁלֵּחֲךָ, תְּכַבֵּדְךָ, item in *Poël* אֲרוֹמִמְךָ. In Conj. *Hiphil* Chirek retinetur, aut (Zere Fut. apoc.) ejicitur: יַעְשְׁרֶנּוּ, יַרְשִׁיעֻנִי.

9) Conjugationes passivae et reflexivae Suffixa non admittunt.

§. 7. Verba *irregularia* sunt 1) *defectiva* eaque

a) Verba primae rad. Nun (פ״ן).

b) Verba med. rad. geminatae s. geminantia ע (ע״ע).

2) *quiescentia*, quae unam e litteris א ו י inter radicales suas habent.

§. 8. Verba פ״ן primam litteram rad. in Praet., Inf. abs. et Partt. Kal, in Inf. Imp. et Fut. Niphal, et in Conjugg. Piël, Pual, Hithpaël retinent, in Inf. cstr. et Imp. Kal plerumque abjiciunt, in reliquis formis secundae radicali assimilare solent.

Verba פ״ן.

	Kal.	Niphal.	Hiphil.	Hophal.
Praeteritum.				
S. 3 m.	נָגַשׁ	נִגַּשׁ	הִגִּישׁ	הֻגַּשׁ
— f.	נָֽגְשָׁה	נִגְּשָׁה	הִגִּֽישָׁה	הֻגְּשָׁה
2 m.	נָגַשְׁתָּ	נִגַּשְׁתָּ	הִגַּשְׁתָּ	הֻגַּשְׁתָּ
— f.	נָגַשְׁתְּ	נִגַּשְׁתְּ	הִגַּשְׁתְּ	הֻגַּשְׁתְּ
1 c.	נָגַשְׁתִּי	נִגַּשְׁתִּי	הִגַּשְׁתִּי	הֻגַּשְׁתִּי
Pl. 3 c.	נָֽגְשׁוּ	נִגְּשׁוּ	הִגִּישׁוּ	הֻגְּשׁוּ
2 m.	נְגַשְׁתֶּם	נִגַּשְׁתֶּם	הִגַּשְׁתֶּם	הֻגַּשְׁתֶּם
— f.	נְגַשְׁתֶּן	נִגַּשְׁתֶּן	הִגַּשְׁתֶּן	הֻגַּשְׁתֶּן
1 c.	נָגַשְׁנוּ	נִגַּשְׁנוּ	הִגַּשְׁנוּ	הֻגַּשְׁנוּ
Inf. abs.	נָגוֹשׁ	הִנָּגֵשׁ	הַגֵּישׁ	
constr.	גֶּשֶׁת	הִנָּגֵשׁ	הַגִּישׁ	הֻגַּשׁ
Imperativus.				
S. 2 m.	גַּשׁ	הִנָּגֵשׁ	הַגֵּשׁ	
— f.	גְּשִׁי	הִנָּֽגְשִׁי	הַגִּישִׁי	deest
Pl. 2 m.	גְּשׁוּ	הִנָּֽגְשׁוּ	הַגִּישׁוּ	
— f.	גַּשְׁנָה	הִנָּגַשְׁנָה	הַגֵּשְׁנָה	

Verba פ"ן.

	Kal.	Niphal.	Hiphil.	Hophal.
Futurum.				
S. 3 m.	יִגַּשׁ	יִנָּגֵשׁ	יַגִּישׁ	יֻגַּשׁ
— f.	תִּגַּשׁ	תִּנָּגֵשׁ	תַּגִּישׁ	תֻּגַּשׁ
2 m.	תִּגַּשׁ	תִּנָּגֵשׁ	תַּגִּישׁ	תֻּגַּשׁ
— f.	תִּגְּשִׁי	תִּנָּגְשִׁי	תַּגִּישִׁי	תֻּגְּשִׁי
1 c.	אֶגַּשׁ	אֶנָּגֵשׁ	אַגִּישׁ	אֻגַּשׁ
Pl. 3 m.	יִגְּשׁוּ	יִנָּגְשׁוּ	יַגִּישׁוּ	יֻגְּשׁוּ
— f.	תִּגַּשְׁנָה	תִּנָּגַשְׁנָה	תַּגֵּשְׁנָה	תֻּגַּשְׁנָה
2 m.	תִּגְּשׁוּ	תִּנָּגְשׁוּ	תַּגִּישׁוּ	תֻּגְּשׁוּ
— f.	תִּגַּשְׁנָה	תִּנָּגַשְׁנָה	תַּגֵּשְׁנָה	תֻּגַּשְׁנָה
1 c.	נִגַּשׁ	נִנָּגֵשׁ	נַגִּישׁ	נֻגַּשׁ
Fut. apoc.			יַגֵּשׁ	
Part. act.	נֹגֵשׁ	נִגָּשׁ	מַגִּישׁ	מֻגָּשׁ
pass.	נָגוּשׁ			

Notae.

In verbis, quae simul mediam litt. rad. gutt. habent, Nun servari solet: הִנְחַלְתִּי, תִּנְחַת, יִנְחַל, יִנְאַץ.

וַיִּנָּעֲלוּם, sed cf. יֵחַת pro יִנָּחַת, נִחַם pro נִנְחַם. Occurrunt praeterea formae: in Conj. Kal Inf. cstr. נְבֹל, נְצֹר, נְגֹעַ c. Suff. נָגְעוֹ, et גַּעַת, נְטֹעַ et טַעַת, atque etiam שׂוֹא pro נְשׂוֹא — Imp. גַּשׁ־, גֶּשׁ, גְּשִׁי, גְּשׁוּ, porro נְטַשׁ, נִדְרוּ, נְטָעוּ, ac saepe cum He parag. גְּשָׁה, תְּנָה — Fut. יִגַּשׁ et תִּנְגְּשׁוּ, יִדֹּף et תִּנְדֹּף, יִטּוֹר et יִנְטֹר etc. in Conj. Niphal Inf. abs. נִגּוֹף, in Conj. Hiphil et Hophal: לְהַנְתִּיךְ, לַנְפֵּל pro לְהַנְפִּיל, הָנְתְּקוּ.

Praeterita Conjugg. Niphal et Piël inter se non differunt.

In verbo נָתַן ultima etiam littera rad. assimilatur: נָתַתָּ, נָתַתִּי etc. Inf. cstr. תֵּת pro תֶּנֶת c. Suff. תִּתִּי, תְּנָה Ps. 8, 2., et נְתֹן Imp. תֵּן, תְּנָה Fut. יִתֵּן semel נְתָן־.

Horum verborum analogiam sequitur verbum לָקַח Inf. cstr. קַחַת semel קְחַת־ c. Suff. קַחְתִּי Imp. קַח, rarius קְחָה, לְקַח, קְחִי, קְחוּ rarius לִקְחוּ, Fut. יִקַּח, Hoph. Fut. יֻקַּח sed Niphal constanter נִלְקַח.

§ 9. Verba, quae secundam radicalem geminatam habent, in Inf. abs. et Partt. Kal, et in Conjugg. Piël, Pual et Hithpaël, earumque vicariis Poël, Poal et Hithpoël, quarum loco etiam Pilpel cum forma pass. et reflex. occurrit, a verbi regularis flexione abire non so-

lent; in reliquis formis duae radicales posteriores in unam geminatam coalescunt, quam vocalis II. rad. praecedit, et cui, ut duplicatio litterae bene audiatur, ante syllabas afformativas a littera consonante incipientes vocalis auxiliaris ֹו in Praeterito, ֵי— in Imp. et Fut. additur. Tonus exceptâ II. p. pl. Praet. hanc vocalem auxiliarem, aut, ubi deest, syllabam radicalem ferit. Raro secunda littera rad. primae assimilatur.

Flexio verborum ע״ע.

	Kal.	Niphal.	Hiphil.	Hophal.
Praeteritum.				
S. 3 m.	סַב	נָסַב	הֵסֵב	הוּסַב
— f.	סַֽבָּה	נָֽסַֽבָּה	הֵֽסֵֽבָּה	הוּֽסַֽבָּה
2 m.	סַבּֽוֹתָ	נְסַבּֽוֹתָ	הֲסִבּֽוֹתָ	הוּסַבּֽוֹתָ
— f.	סַבּוֹת	נְסַבּוֹת	הֲסִבּוֹת	הוּסַבּוֹת
1 c.	סַבּֽוֹתִי	נְסַבּֽוֹתִי	הֲסִבּֽוֹתִי	הוּסַבּֽוֹתִי
Pl. 3 c.	סַֽבּוּ	נָֽסַבּוּ	הֵֽסֵֽבּוּ	הוּסַֽבּוּ
2 m.	סַבּוֹתֶם	נְסַבּוֹתֶם	הֲסִבּוֹתֶם	הוּסַבּוֹתֶם
— f.	סַבּוֹתֶן	נְסַבּוֹתֶן	הֲסִבּוֹתֶן	הוּסַבּוֹתֶן
1 c.	סַבּֽוֹנוּ	נְסַבּֽוֹנוּ	הֲסִבּֽוֹנוּ	הוּסַבּֽוֹנוּ

	Kal.	Niphal.	Hiphil.	Hophal.
Inf. abs.	סָבוֹב	הִסּוֹב	הָסֵב	
cstr.	סֹב	הִסֵּב	הָסֵב	הוּסַב
Imperativus.				
S. 2 m.	סֹב	הִסַּב	הָסֵב	deest
— f.	סֹבִּי	הִסַּבִּי	הָסֵבִּי	
Pl. 2 m.	סֹבּוּ	הִסַּבּוּ	הָסֵבּוּ	
— f.	סֻבֶּינָה	הִסַּבֶּינָה	הֲסִבֶּינָה	
Futurum.				
S. 3 m.	יָסֹב	יִסַּב	יָסֵב	יוּסַב
— f.	תָּסֹב	תִּסַּב	תָּסֵב	תּוּסַב
2 m.	תָּסֹב	תִּסַּב	תָּסֵב	תּוּסַב
— f.	תָּסֹבִּי	תִּסַּבִּי	תָּסֵבִּי	תּוּסַבִּי
1 c.	אָסֹב	אֶסַּב	אָסֵב	אוּסַב
Pl. 3 m.	יָסֹבּוּ	יִסַּבּוּ	יָסֵבּוּ	יוּסַבּוּ
— f.	תְּסֻבֶּינָה	תִּסַּבֶּינָה	תְּסִבֶּינָה	תּוּסַבֶּינָה
2 m.	תָּסֹבּוּ	תִּסַּבּוּ	תָּסֵבּוּ	תּוּסַבּוּ
— f.	תְּסֻבֶּינָה	תִּסַּבֶּינָה	תְּסִבֶּינָה	תּוּסַבֶּינָה
1 c.	נָסֹב	נִסַּב	נָסֵב	נוּסַב

	Kal.	Niphal.	Hiphil.	Hophal.
Fut. c. Vav conv.	וַיָּסָב		וַיָּסֶב	
Futurum c. Suff.	יְסֻבֵּנִי		יְסִבֵּנִי	
Part. act.	סוֹבֵב	נָסָב	מֵסֵב	מוּסָב
pass.	סָבוּב			

N o t a e.

1) Occurrunt etiam formae regulares: Kal Praet. בָּזֲזוּ, זָמַמְתִּי, גָּלְלוּ, c. Suff. סְבָבוּנִי, in pausa שָׁמֵמָה, זָמָמוּ, Inf. סְבֹב c. Suff. חֲנַנְכֶם. Imp. שָׁדְדוּ, חָנְנֵנִי. Fut. יֶחֱנַן c. Suff. יְשָׁדְדֵם. Hiph. Praet. הִרְנִין, וַהֲחִתֹּתִי. Inf. abs. הַשְׁמֵם. Fut. יַרְנִין. Part. מַשְׁמִים.

2) Chaldaico more saepius loco secundae prima rad. geminatur: Kal Fut. יִסֹּב, יִקֹּד, יִחַם, תִּתֹּם, יִקְּדוּ, תִּצַּלְנָה, in pausa יִתָּמוּ Niph. Praet. נִחַל, נִחַר, נֵחָמִים, נֵאָרִים, Part. pl. נִחֲרוּ נִחַנְתְּ, נֵחָנְתָּ, נִחַלְתָּ. Hiph. Fut. יַחֵל, יַחַד, וַיַּסֵּב, תַּתֵּם, אַחֵל, וַיַּסֵּבוּ, וַיַּכְּתוּ, c. Suff. וַיַּכְּתוּם Hoph. Praet. הֻשַּׁם, הֻמְּכוּ Fut. יֻכַּת, יוּסַּב, תּוּשַׁד, יֻכַּתּוּ, in pausa יֻקָּקוּ.

Quum hae formae a formis verborum פ"ן non dif-

ferant, hic iliic incertum est, unde derivandae sint: אֶקֹּב a נָקַב vel קָבַב, אֶשֹּׁם a נָשַׁם vel שָׁמַם.

3) Ex analogia verborum ע"ו, quibus verba ע"ע prae caeteris cognata sunt, petitae sunt formae sequentes: Kal Inf. בּוּר c. Suff. חוּקוֹ Fut. יָרוּן, יָשׁוּד, יָרוּץ Hiph. Inf. c. Suff. הֲתִימְךָ Fut. נַתֵּרְץ c. Suff. יְחִיתַן, אֲדִיקֵם.

4) Porro leguntur formae: Kal Praet. רָמּוּ, רֹבּוּ, תַּמְנוּ (more chald. pro תַּמּוֹנוּ) in pausa חָיָה pro חַיָּה Inf. absol. cum term. fem. רֹעָה constr. בּוֹז, סֹב־, רֹן־ c. Suff. בְּחֻקּוֹ — שַׁךְ, גַּל c. Suff. לְבָרָם, בְּהִלּוֹ, בְּשַׁגַּם? Imp. גּוֹל, דּוֹם, דּוֹמִּי, קוֹשׁוּ — רָנִּי גַּנִּי, חָגִּי, רָנּוּ c. Suff. סָלּוּהָ, קָבְנוּ — עוּזָּה — גַּל c. ה parag. כַּבָּה, אָרָה Fut. יָעוֹז, וַיָּבוֹל, יָגוּדוּ c. Suff. יְחָנֵּנִי, תְּחָנּוּהוּ, יְשֻׁדֵּם — יְמִשֵּׁנִי, יְחֻנֶּךָּ, יְחֻנֵּנוּ — יְחָנְךָ pro יְחָנְךָ — יֵמַר, תֵּקַל, וָאֵקַל, יֵקַלּוּ, יֵחַם, יֵחַמּוּ, אֵיתַם — יִזַּמּוּ pro יָזֹמּוּ, נִבְלָה pro נָבְלָה. Part. (ex syriasmo) שְׁאָסַיִךְ pro שֹׁסְסַיִךְ. Niph. Praet. נָקֵל, נָמֵס, נְסַבָּה — נָרוֹץ, נָגֹלּוּ, נָגוֹזוּ, נָבֹזוּ — נְסַבָּה, וְנָבְקָה — נְשַׁדְנוּ pro נְשַׁדּוֹנוּ Inf. הֵחֵל c. Suff. הֵחַלּוֹ Imp. הֵרֹמּוּ Fut. תָּרוֹץ, תִּדֹּמִּי, יֵרֹמּוּ — I. p. pl. c. ה parag. נִדְּמָה pro נִדַּמָּה — יִמָּאֵס, יִמָּאֲסוּ — I. p. s. אֵכַּף pro אֶכַּף Hiph. Praet. הֵמַר, הֵרַךְ, הֵדַק, הֵמַסּוּ, הֵסַבּוּ, הֵעֵזָה

הֻבַּר — הֻדַּק Fut. apoc. יֻצַּר, תֻּצַּר Part. מֻצָּל Hithp. Fut. semel תִּתַּבַר pro תִּתְבָּרֵר.

§. 10. Verba, quorum prima radicalis א est, verbis proprie gutturalibus accensenda sunt; sed א verborum אָבַד *periit*, אָבָה *voluit*, אָכַל *comedit*, אָמַר *dixit*, אָפָה *coxit* (panem), in Fut. Kal in Cholem quiescit, et in I. p. s. post א praeform. excidit. In reliquis formis aliisque verbis haec littera rarius quiescit.

Flexio Fut. Kal.

	Sing. m.	*Sing.* f.	*Plur.* m.	*Plur.* f.
3 p.	יֹאכַל	תֹּאכַל	יֹאכְלוּ	תֹּאכַלְנָה
2 p.	תֹּאכַל	תֹּאכְלִי	תֹּאכְלוּ	תֹּאכַלְנָה
1 p.	אֹכַל		נֹאכַל	

Loco vocalis Zere sub II. rad. in mediis sententiis saepe Pathach locum habet: יֹאבַד, יֹאכַל, תֹּאכַל: praecedente Vav conv. tam Segol, quam Pathach, idque praesertim, si ob accentum distinctivum tonus ultimam syllabam ferit, legitur: וַיֹּאמֶר et וַיֹּאמַר, וַיֹּאכַל etc. In pausa reperitur etiam יֹאכֵלוּ, וְאֹכֵלָה. א ut in I. p. s. ita etiam, licet raro, in aliis personis excidit: יֹמְרוּךָ pro יֹאמְרוּךָ, תֹּמְרוּ, וַתֹּפֵהוּ, atque תֹּבֵא Prov. 1, 10. pro תֹּאבֶה.

In verbis quibusdam littera א in Zere quiescit: תֵּאתֶה, וַיֵּאתֶא pro וַיֵּאתֶה, et וַיֵּאת, utraque forma ab אָתָה; porro: אֵהַב, et תֵּזְלִי pro תֵּאזְלִי.

Alibi forma quiescens juxta formam regularem reperitur: תֹּאחֵז et יֹאחֵז, אֹסְפָה, וַיֹּסֶף pro וַיֹּאסֶף, תּוֹסֵף pro תֹּאסֵף, et יֹאסֵף, אֹהֵב s. אֹהַב et יֶאֱהַב (תְּאֵהֲבוּ Prov. 1, 22. pro תְּאֵהֲבוּ), cf. תֹּאכְלֻנוּ cum תֹּאכְלֵהוּ.

In Inf. Kal semper scribitur לֵאמֹר pro לֶאֱמֹר, sed contra בֶּאֱמֹר, כֶּאֱמֹר. Imp. reperitur אֱפֹן (more aram.) pro אֱפֹן. Praet. Niph. semel נֵאחַז, alibi נֶאֱחַז. In Conj. Hiph. occurrunt formae Inf. הָכִיל pro הַאֲכִיל Imp. הֶתָיוּ Fut. וַיָּאצֶל, וַיָּרֶב, אָזִין, אוֹכִיל, אֹבִידָה, אֹסְפְךָ Part מֵזִין Hoph. Fut. יוּכְלוּ.

Denique in Conj. Piël nonnunquam א ejicitur, unde enascuntur formae: Fut. יְהַל pro יְאַהֵל, porro וַתְּזְרֵנִי וָאֲבַדְּךָ Part. מַלֵּף.

§. 11. In verbis פ״י prima litt. radicalis ab initio syllabae immutata et mobilis retineri solet, sed in fine ejus posita, modo in ו mutatur, modo quiescit, modo denique, idque rarius sequenti litterae consonanti assimilatur; atque ita tres oriuntur classes:

1) Verba פ״י, quae proprie sunt verba פ״ו, sed *Vau* suum ab initio vocis in *Jod* mutant. Haec in Inf.

constr. Imp. et Fut. Kal duplicem formam admittunt, quarum altera Jod retinet, altera abjicit, sed in Praet. et Part. Niphal, nec non in Conjugg. Hiphil et Hophal Vau quiescens, in Inf. Imp. et Fut. Niphal idem mobile accipiunt. Reliquae formae modo regulari flecti solent.

K a l.

Praet. יָשַׁב, יָשְׁבָה, יָשַׁבְתָּ etc.
Inf. abs. יָשׁוֹב constr. c. term. fem. שֶׁבֶת aut יְסֹד.

Imperativus.

	Sing. masc.	fem.	*Plur.* masc.	fem.
2 p.	שֵׁב	שְׁבִי	שְׁבוּ	שֵׁבְנָה
		aut		
2 p.	יְרַשׁ	יִרְשִׁי	יִרְשׁוּ	יְרַשְׁנָה

Futurum.

3 p.	יֵשֵׁב	תֵּשֵׁב	יֵשְׁבוּ	תֵּשַׁבְנָה
2 p.	תֵּשֵׁב	תֵּשְׁבִי	תֵּשְׁבוּ	תֵּשַׁבְנָה
1 p.	אֵשֵׁב		נֵשֵׁב	
		aut		
3 p.	יִירַשׁ	תִּירַשׁ	יִירְשׁוּ	תִּירַשְׁנָה
2 p.	תִּירַשׁ	תִּירְשִׁי	תִּירְשׁוּ	תִּירַשְׁנָה
1 p.	אִירַשׁ		נִירַשׁ	

Fut. apoc. וַיֵּשֶׁב.
Part. act. יֹשֵׁב pass. יָשׁוּב.

Niphal Praet. נוֹשַׁב etc. Inf. et Imp. הִוָּשֵׁב Fut. יִוָּשֵׁב Part. נוֹשָׁב.

Hiphil Praet. הוֹשִׁיב, הוֹשִׁיבָה, הוֹשַׁבְתָּ etc. Inf. abs. הוֹשֵׁב cstr. הוֹשִׁיב Imp. הוֹשֵׁב, הוֹשִׁיבִי, הוֹשִׁיבוּ, הוֹשֵׁבְנָה. Fut. יוֹשִׁיב apoc. יוֹשֵׁב c. Vav conv. וַיּוֹשֶׁב Part. מוֹשִׁיב.

Hophal Praet. הוּשַׁב etc. Inf. הוּשַׁב Fut. יוּשַׁב Part. מוּשָׁב.

Notae.

Praeterea occurrunt formae: Kal Praet. semel רַד, atque יְרַד pro יָרַד Inf. דַּעַת, semel דֵּעַ, לְדָה et לֶדֶת, cujus loco semel לַת legitur (cf. תֵּת pro תֶּנֶת, a נָתַן) c. Suff. יְכָלְתְּ, יְבֹשֶׁת — רִדְתִּי, שִׁבְתִּי et cum Praep. לִיסוֹד, לְרֹא pro לִירֹא. In Imp. et Fut. verba nonnulla utramque formam admittunt: Imp. צַק et יְצֹק, רֵשׁ s. רַשׁ et יְרַשׁ c. ה parag. יְרָשָׁה, porro רְדָה, לְכָה, cujus loco hic illic לְךָ legitur, semel דְּעָה pro דְּעָה. Fut. יִיקַר, יֵידַע pro יֵדַע, יִבַשׁ — אֵילְכָה, יֵשֶׁב־בָּהּ, אֵלְכָה־לִּי — (cum Metheg) יִרְאוּ, וַיִּרָא, יִבָשׁוּ, תֵּרֵד, וַיֵּלֶךְ, אֵשׁ sed in I. p. וָאֵלֵךְ et in pausa וַיֵּשֵׁב, וַיֵּלַךְ. Niph. Praet. נוֹלְדוּ c. Dag. euph., Fut. וַיִּיָּחֶל, יִוָּרֶה, Part. נוֹגֵי, נוּגוֹת, נוֹקֵשׁ Piël Fut. וַיַּבְּשֵׁהוּ pro וַיְיַבְּשֵׁהוּ,

itemque וַיֵּדְןְ, וַיַּגֶּה Hiphil Fut. וַיּוֹלֶךְ et וַיֹּלֶךְ sed in I. p. וָאוֹלֵךְ, לֵקַח יוֹסֵף, semel אַל־תּוֹסְףְּ — יְהוֹשִׁיעַ, יְהוֹדֶה, אֲהוֹדֶנּוּ Hoph. Praet. הוֹרַע pro הוּדַע Hithp. Fut. תֶּחַצֵּב pro תִּתְיַצֵּב.

2) Verba, quae vere sunt verba פ"י. Haec in Conjugg. Kal et Hiphil Jod rad. retinent, quod in Fut. Kal in Chirek, in Conj. Hiph. in Zere quiescit: Kal Praet. יָטַב Inf. abs. יָטוֹב constr. יְטֹב, Imp. יְטַב, יִטְבִי etc. Fut. יִיטַב, תִּיטְבִי etc. Hiph. Praet. הֵיטִיב Inf. abs. הֵיטֵב constr. הֵיטִיב Imp. הֵיטֵב, הֵיטִיבִי etc. Fut. יֵיטִיב, apoc. יֵיטֵב Part. מֵיטִיב.

Occurrunt praeterea formae: Kal Fut. יִיצַר c. Vav conv. וַיִּיצֶר, וַיִּיקַץ, semel תֵּיטְבִי pro תִּיטְבִי, et יֵיטַב, יִקְצוּ, porro in Hiphil cum Jod mobili: הַיְשַׁר, יַיְשִׁירוּ, מַיְמִינִים, הַיְצֵא, אַיְסִירֵם, sive aut Jod ejecto: הֵטִיב, הֵמִין, aut cum Jod mobili in initio syllabae in Fut. verbi הֵילִיל: יְיֵלִיל, אֲיֵלִיל, תְּיֵלִילוּ (semel tantum אֲלִילָה), ac semel etiam יְיֵטִיב.

3) Verba פ"י, quae primam rad. ad analogiam verborum פ"ן in Fut. Kal, et in Conjugg. Niphal, Hiphil, Hophal litterae sequenti assimilant.

(יָנַח) Hiph. הִנִּיחַ Hoph. הֻנִּיחַ — (יָצַג) Hiph. הִצִּיג Hoph. Fut. יֻצַּג — יָצַע Hiph. הִצִּיעַ Hoph. Fut. יֻצַּע —

(יָצַת) Fut. יִצַּת Niph. נִצַּת Hiph. הִצִּית. Nonnulla verba modo hâc ratione. modo sicut alia verba פ"י aut פ"ן flectuntur: יָלַד Hoph. Inf. הֻלֶּדֶת, sed נוֹלַד, הוֹלִיד etc. — יָסַד Hoph. Part. מוּסָד sed נוֹסַד etc. — יָסַר Fut. אֶסָּרֵם, sed Niph. נוֹסַר Hiph. Fut. אַיְסִירֵם — יָצַק Fut. יִצֹּק et וַיִּצֶּק Hoph. Part. מֻצָּק et מוּצָק — יָצַר Fut. יִצְּרֵהוּ, אֶצָּרְךָ et וַיִּיצֶר — יָשַׁר Fut. יִשַּׁרְנָה pro תִּשַּׁרְנָה, et יִישַּׁר.

§. 12. Verba ע"י ע"ן quam maxime inter se confunduntur, et tantummodo in Conj. Kal flexiònem habent diversam. Media rad. in Praet. Kal plerumque, in ejusdem Part. act. et in Conj. Hophal semper excidit, in reliquis formis partim in Cholem s. Schurek, partim in Chirek quiescit, quapropter in Fut. Kal et in Praett. Niph. et Hiph. (ad analogiam verborum ע"ע) ante syllabas afformativas a consonante incipientes vocalis auxiliaris וֹ, ֵי — inseritur. Conjugationum *Pi*. *Pu*. et *Hithp*. loco, quae rarissime occurrunt, Conj. Pilel cum ejusdem forma pass. et reflex., rarius Pilpel locum habere solet. Tonum quod attinet, haec verba cum verbis ע"ע conveniunt.

Verba ע״ו.

	Kal.	Niphal.	Hiphil.	Hophal.
Praeteritum.				
S. 3 m.	קָם	נָקוֹם	הֵקִים	הוּקַם
— f.	קָמָה	נָקוֹמָה	הֵקִימָה	הוּקְמָה
2 m.	קַמְתָּ	נְקוּמוֹתָ	הֲקִימוֹתָ	הוּקַמְתָּ
— f.	קַמְתְּ	נְקוּמוֹת	הֲקִימוֹת	הוּקַמְתְּ
1 c.	קַמְתִּי	נְקוּמוֹתִי	הֲקִימוֹתִי	הוּקַמְתִּי
Pl. 3 c.	קָמוּ	נָקוֹמוּ	הֵקִימוּ	הוּקְמוּ
2 m.	קַמְתֶּם	נְקוּמוֹתֶם	הֲקִימוֹתֶם	הוּקַמְתֶּם
— f.	קַמְתֶּן	נְקוּמוֹתֶן	הֲקִימוֹתֶן	הוּקַמְתֶּן
1 c.	קַמְנוּ	נְקוּמוֹנוּ	הֲקִימוֹנוּ	הוּקַמְנוּ
Inf. abs.	קוֹם	הִקּוֹם	הָקֵים·הָקֵם	
constr.	קוּם	הִקּוֹם	הָקִים	הוּקַם
Imperativus.				
S. 2 m.	קוּם	הִקּוֹם	הָקֵם	
— f.	קוּמִי	הִקּוֹמִי	הָקִימִי	deest
Pl. 2 m.	קוּמוּ	הִקּוֹמוּ	הָקִימוּ	
— f.	קֹמְנָה	הִקֹּמְנָה	הָקֵמְנָה	

Verba ע״ו.

	Kal.	Niphal.	Hiphil.	Hophal.
Futurum.				
S. 3 m.	יָקוּם	יִקּוֹם	יָקִים	יוּקַם
— f.	תָּקוּם	תִּקּוֹם	תָּקִים	תּוּקַם
2 m.	תָּקוּם	תִּקּוֹם	תָּקִים	תּוּקַם
— f.	תָּקוּמִי	תִּקּוֹמִי	תָּקִימִי	תּוּקְמִי
1 c.	אָקוּם	אֶקּוֹם	אָקִים	אוּקַם
Pl. 3 m.	יָקוּמוּ	יִקּוֹמוּ	יָקִימוּ	יוּקְמוּ
— f.	תְּקוּמֶינָה	תִּקֹּמְנָה	תָּקֵמְנָה	תּוּקַמְנָה
2 m.	תָּקוּמוּ	תִּקּוֹמוּ	תָּקִימוּ	תּוּקְמוּ
— f.	תְּקוּמֶינָה	תִּקֹּמְנָה	תָּקֵמְנָה	תּוּקַמְנָה
1 c.	נָקוּם	נִקּוֹם	נָקִים	נוּקַם
Fut. apoc.	יָקֹם		יָקֵם	
— c. Vav conv.	וַיָּקָם s. וַיָּקֹם		וַיָּקֶם	
Futurum c. Suff.				
	יְקוּמֵנִי		יְקִימֵנִי	
Part. act.	קָם	נָקוֹם	מֵקִים	מוּקָם
pass.	קוּם			

	Flexio verbi ע״ו.		Flexio verbi ע״י.	
	Pilel.	Polal.	Kal.	
Praeteritum.				
S. 3 m.	קוֹמֵם	קוֹמַם	בָּן	בִּין
— f.	קוֹמְמָה	קוֹמְמָה	בָּנָה	בִּינָה
2 m.	קוֹמַמְתָּ	קוֹמַמְתָּ	בַּנְתָּ	בִּינוֹתָ
— f.	קוֹמַמְתְּ	קוֹמַמְתְּ	בַּנְתְּ	בִּינוֹת
1 c.	קוֹמַמְתִּי	קוֹמַמְתִּי	בַּנְתִּי	בִּינוֹתִי
Pl. 3 c.	קוֹמְמוּ	קוֹמְמוּ	בָּנוּ	בִּינוּ
2 m.	קוֹמַמְתֶּם	קוֹמַמְתֶּם	בַּנְתֶּם	בִּינוֹתֶם
— f.	קוֹמַמְתֶּן	קוֹמַמְתֶּן	בַּנְתֶּן	בִּינוֹתֶן
1 c.	קוֹמַמְנוּ	קוֹמַמְנוּ	בַּנּוּ	בִּינוֹנוּ
Inf. abs.			בֹּן	
cstr.	קוֹמֵם	קוֹמַם	בִּין	
Imperativus.				
S. 2 m.	קוֹמֵם		בִּין	
— f.	קוֹמְמִי	deest	בִּינִי	
Pl. 2 m.	קוֹמְמוּ		בִּינוּ	
— f.	קוֹמֵמְנָה		—	

Flexio verbi ע״ן. Flexio verbi ע״י.

	Pilel.	Polal.	Kal.
Futurum.			
S. 3 m.	יְקוֹמֵם	יְקוֹמַם	יָבִין
— f.	תְּקוֹמֵם	תְּקוֹמַם	תָּבִין
2 m.	תְּקוֹמֵם	תְּקוֹמַם	תָּבִין
— f.	תְּקוֹמְמִי	תְּקוֹמְמִי	תָּבִינִי
1 c.	אֲקוֹמֵם	אֲקוֹמַם	אָבִין
Pl. 3 m.	יְקוֹמְמוּ	יְקוֹמְמוּ	יָבִינוּ
— f.	תְּקוֹמֵמְנָה	תְּקוֹמַמְנָה	תְּבִינֶינָה
2 m.	תְּקוֹמְמוּ	תְּקוֹמְמוּ	תָּבִינוּ
— f.	תְּקוֹמֵמְנָה	תְּקוֹמַמְנָה	תְּבִינֶינָה
1 c.	נְקוֹמֵם	נְקוֹמַם	נָבִין
Fut. apoc.			יָבֵן
— *c. Vav conv.*			וַיָּבֶן
Fut. c. Suff.	יְקוֹמְמֵנִי		יְבִינֵנִי
Part. act.	מְקוֹמֵם	מְקוֹמָם	בָּן
pass.			בּוּן

Notae.

In verbis ע״ן Praet. et Part. Kal inter se non differunt; occurrunt vero praeterea formae: לָאט, קָאם, פָּשְׁתֶּם, מֵתוּ, מַתָּה, מֵת Praet. — רָאמוֹת, שָׁאטִים Part. בּוֹשׁ, אוֹרוּ, אוֹר Praet. — גֵּרִים, לָנִים, עֵר, בָּשְׁתְּ, בֹּשְׁנוּ, טֹבוּ, זֹרוּ, בָּאוּ et בָּאוּ — ex analogia verb. ע״ע: טַח, בַּז — Part. קָמִים et קוֹמִים, בּוֹשִׁים. Inf. cstr., Imp. et Fut. verborum טוֹב, בּוֹשׁ, בּוֹא, אוֹר Cholem plenum semper retinent, in paucis aliis modo וֹ, modo וּ habent: דּוּשׁ Imp. דּוּשִׁי, מוּט Fut. יָמוּט, et significatione diversa יָקוּט et יָקוֹט. Imp. formae breviores leguntur: קֻמְנָה, קֻם, מֻת, מֹל, contra קוּמָה, שׁוּבָה. Fut. forma singularis est יֵבוֹשׁ. In II. et III. p. pl. f. תְּבֹאנָה, תְּשֻׁבֶןָ. Fut. apoc. יָקֹם rarius יָקוֹם aut יָקֹם scribitur: תָּמֵשׁ, יָחוּס etc., et tono retracto: וַיָּמָת, יָשָׁב־נָא, יָקָם לָךְ: יָקָם, sed in I. p. s. וָאָקוּם et in pausa: וַיָּמֹת; porro in verbis gutt. וַיָּנַח, וַיָּסַר.

In Conj. Niphal Praet. נְפֻצוֹתֶם, נָמוֹל, נֵעוֹר, נְקֻטֹּתֶם Inf. cstr. הִדּוֹשׁ Part. נְבֻכִים.

In Conj. Hiph. Praet. הֵבֵאתִי, הֲנִיפוֹתִי et הֵנַפְתָּ, הֲמִתָּה, הֲבִינוֹנוּ et הֵבִנּוּ, הֵמַלְתִּי, הֲבִיאוֹתִי et הֵמַתִּי, הֵמַתֶּם c. Suff. הֲמִתִּיהָ — הֲרִמוֹת c. Suff. הֲקִמֹתוֹ, הֲטִיבֹתָ, Inf. הֲנָפָה Fut. apocop. tono re-

tracto: וַיָּסַר, וַיָּנַח, sed in I. p. sing. וָאָקִים, וָאָעִיד, וָאָשִׁיב; deinde ex analogia verborum ע״ע Praeteritum הֵפֵר, הֵרֵעַ, הַעִידוֹתִי, הֵסִית, juxta הֵסִית, הֵזִיל Fut. יַלִּיזוּ, יַלִּינוּ, יָחֵר, juxta וַיִּחַר, יָסִית juxta יַסִּית Part. מַלִּינִים, מַסִּית.

In Conj. Pilel legitur forma וַיְכוֹנְנֵנוּ pro וַיְכוֹנְנֶנּוּ. In Hithpal. in pausa cum Kamez in fine: Praet. הִתְבּוֹנָן Imp. הִתְרוֹעָעִי Fut. תִּתְמוֹגָג Part. מִתְקוֹמָמָה.

Pauca verba, quae ו mobile servant, a flexione verbi reg. non deflectunt: חָוַר Fut. יֶחְוַר, עָוַל Pi. עִוֵּל, צָוָה Pi. צִוָּה etc.

Verborum ע״י, quae pauca sunt, nonnulla in Praet. Kal duplicem formam admittunt: בִּנֹתָה et בִּינוֹתָ etc. Porro leguntur formae; Inf. abs. רֹב, שׁוֹת, atque etiam רִיב Fut. apoc. יָרַח et in pausa תָּלָן.

Caeterum plura verba promiscue formas verborum ע״ו et ע״י habent: לוּן et לִין, חוּל et חִיל, שׂוּם et שִׂים etc.

§. 13. A. Verborum ל״א tertia littera rad. א praeter formas, quibus syllaba afformativa a vocali incipiens additur, semper quiescit, idque in formis in III. rad. exeuntibus in vocali formae regularis, quae, si brevis est, producitur, in formis vero, quibus accedit syllaba afform. a consonante incipiens, in Praet. Kal in Kamez, in reliquis Praeteritis in Zere, et in Imp. et Fut. omnium Conjugg. in Segol.

Flexio verbi ל"א.

	Kal.	Niphal.	Hiphil.
Praeteritum.			
S. 3 m.	מָצָא	נִמְצָא	הִמְצִיא
— f.	מָצְאָה	נִמְצְאָה	הִמְצִיאָה
2 m.	מָצָאתָ	נִמְצֵאתָ	הִמְצֵאתָ
— f.	מָצָאת	נִמְצֵאת	הִמְצֵאת
1 c.	מָצָאתִי	נִמְצֵאתִי	הִמְצֵאתִי
Pl. 3 c.	מָצְאוּ	נִמְצְאוּ	הִמְצִיאוּ
2 m.	מְצָאתֶם	נִמְצֵאתֶם	הִמְצֵאתֶם
— f.	מְצָאתֶן	נִמְצֵאתֶן	הִמְצֵאתֶן
1 c.	מָצָאנוּ	נִמְצֵאנוּ	הִמְצֵאנוּ
Inf. abs.	מָצוֹא	נִמְצֹא	הַמְצֵא
constr.	מְצֹא	הִמָּצֵא	הַמְצִיא
Imperativus.			
S. 2 m.	מְצָא	הִמָּצֵא	הַמְצֵא
— f.	מִצְאִי	הִמָּצְאִי	הַמְצִיאִי
Pl. 2 m.	מִצְאוּ	הִמָּצְאוּ	הַמְצִיאוּ
— f.	מְצֶאנָה	הִמָּצֶאנָה	הַמְצֶאנָה

Flexio verbi ל"א.

	Kal.	Niphal.	Hiphil.
Futurum.			
S. 3 m.	יִמְצָא	יִמָּצֵא	יַמְצִיא
— f.	תִּמְצָא	תִּמָּצֵא	תַּמְצִיא
2 m.	תִּמְצָא	תִּמָּצֵא	תַּמְצִיא
— f.	תִּמְצְאִי	תִּמָּצְאִי	תַּמְצִיאִי
1 c.	אֶמְצָא	אֶמָּצֵא	אַמְצִיא
Pl. 3 m.	יִמְצְאוּ	יִמָּצְאוּ	יַמְצִיאוּ
— f.	תִּמְצֶאנָה	תִּמָּצֶאנָה	תַּמְצֶאנָה
2 m.	תִּמְצְאוּ	תִּמָּצְאוּ	תַּמְצִיאוּ
— f.	תִּמְצֶאנָה	תִּמָּצֶאנָה	תַּמְצֶאנָה
1 c.	נִמְצָא	נִמָּצֵא	נַמְצִיא
Part. act.	מֹצֵא	נִמְצָא	מַמְצִיא
pass.	מָצוּא		

Reliquae Conjugg. ut Niph. et Hiph. flectuntur, nempe: ***Piël*** Praet. מִצֵּא, מִצְּאָה, מִצֵּאתָ etc. Inf. abs. מַצֵּא cstr. מַצֵּא Imp. מַצֵּא, מַצְּאִי, מַצְּאוּ, מַצֶּאנָה Fut. יְמַצֵּא, תְּמַצְּאִי, אֲמַצֵּא, תְּמַצֶּאנָה Part. מְמַצֵּא.

Pual Praet. מֻצָּא, מֻצְּאָה, מֻצֵּאתָ etc. Inf. מֻצָּא Fut. יְמֻצָּא, תְּמֻצְּאִי, אֲמֻצָּא, תְּמֻצֶּאנָה Part. מְמֻצָּא.

Hoph. Praet. הֻמְצָא, הֻמְצְאָה, הֻמְצֵאתָ etc Inf. הֻמְצָא Fut. יֻמְצָא, תֻּמְצְאִי, אֻמְצָא, תֻּמְצֶאנָה Part. מֻמְצָא.

Hithpaël הִתְמַצֵּא etc. ut Piël.

Notae.

Verba med. *E* hanc vocalem per omnes personas Praet. Kal retinent: יָרֵאתָ etc.

Formae, quae leguntur rariores, sunt: ***Kal*** Praet. III. p. s. f. קָרָאת (itemque Niph. נִפְלָאת et נִפְלֵאת, Hoph. הֻבָאת), porro: מָלֵתִי, יָצָתִי, מָצָתִי. Inf. יִרְאָה, מְלֹאת — (לִקְרַאת pro לִקְרֹאת (cf. טְמְאָה, חֶטְאָה — צְאֶינָה Imp. יְראוּ — חֲטוֹ — שְׂנֹאת, קְרֹאת Part. נִטְמֵתֶם, מֹצֵאת, יֹוצֵת, חֹטְאִים, בֹּרָאם. ***Niph.*** Praet. נִטְמֵתֶם, נֶחְבֵּתֶם. Part. pl. נִמְצָאִים etc. ***Hiph.*** Praet. הֶחֱטִי Inf. הַחֲטִי.

Ante Suffixa ךָ, כֶם, כֶן littera א mobilis servatur: הַבָּרַאֲךָ, אֶמְצָאֲךָ.

Caeterum haec verba haud raro cum verbis ל״ה confunduntur: נָשָׂא et נָשָׁה, קָרָא et קָרָה, etc. Imp. Kal רְפָה, נְסָה pro נְשָׂא Niph. Inf. abs. נֶחְבָּה cstr.

הֶחֱבֵח, הֶרְפֵּה Pi. Fut. יְמַלֵּה — aut servatâ litterâ א: *Kal* Praet. כָּלְאתִי Part. מוֹצֵא, חֹטֶא f. יֹצֵאת *Pi.* מִלָּא, רִפֵּאתִי Inf. מַלּאוֹת et מַלּאת Fut. יְנַמֵּא Hiph. הִפְלָא, הֶחְבֵּאתָה Hithp. הִתְנַבְּאוֹת — aut denique absque ullo discrimine: Kal Praet. צָמֹת, מָלוּ, כָּלוּ Fut. תִּרְפֶּינָה et תִּשֶּׁנָה Part. c. S. צֹבֶיהָ Pass. נָשׂוּי Niph. Praet. נִבְּיתָ, נִטְמֵינוּ, נִרְפָּתָה Fut. יִמָּצוּ, יִנָּשׂוּא Pi. יְרַפּוּ Hiph. הִמְצִיתִךָ, מַקְנֶה Hithp. הִתְנַבֵּיתָ, הִתְנַבּוֹת.

§. 13. B. Verba ל״ה, quae verba ל״ו et ל״י comprehendunt, in iis formis, quae in III. rad. exeunt, (si Part. pass. Kal exceperis), litteram ה assumunt, quae in omnibus Praett. in Kamez, in Infinitivis abs. in Cholem et (in Hiph. et Hoph.) Zere, in Imperativis in Zere, in Futuris vero et Partt. (praeter Paul) in Segol quiescit. Infinitivi cstr. omnes additâ term. fem. in וֹת desinunt. Ante syllabas afformativas a vocali incipientes et ante Suffixa III. rad. exidit, ante eas vero, quae a consonante incipiunt, in Praett. Conjugg. Niph. Pu. Hoph. et Hithp. eadem in Zere, in Conj. Kal in Chirek, et in Conjugg. Pi. et Hiph. tam in Chirek, quam in Zere, in Imperativis vero et Futuris in Segol quiescit; tantummodo in III. p. s. f. Praet. in ת mutatur.

Flexio verbi ל״ה.

	Kal.	Niphal.	Piël.	Pual.
Praeteritum.				
S. 3 m.	גָּלָה	נִגְלָה	גִּלָּה	גֻּלָּה
— f.	גָּלְתָה	נִגְלְתָה	גִּלְּתָה	גֻּלְּתָה
2 m.	גָּלִיתָ	נִגְלֵיתָ	גִּלִּיתָ	גֻּלֵּיתָ
— f.	גָּלִית	נִגְלֵית	גִּלִּית	גֻּלֵּית
1 c.	גָּלִיתִי	נִגְלֵיתִי	גִּלִּיתִי	גֻּלֵּיתִי
Pl. 3 c.	גָּלוּ	נִגְלוּ	גִּלּוּ	גֻּלּוּ
2 m.	גְּלִיתֶם	נִגְלֵיתֶם	גִּלִּיתֶם	גֻּלֵּיתֶם
— f.	גְּלִיתֶן	נִגְלֵיתֶן	גִּלִּיתֶן	גֻּלֵּיתֶן
1 c.	גָּלִינוּ	נִגְלֵינוּ	גִּלִּינוּ	גֻּלֵּינוּ
Inf. abs.	גָּלֹה	נִגְלֹה	גַּלֹּה	גֻּלֹּה
cstr.	גְּלוֹת	הִגָּלוֹת	גַּלּוֹת	גֻּלּוֹת
Imperativus.				
S. 2 m.	גְּלֵה	הִגָּלֵה	גַּלֵּה	
— f.	גְּלִי	הִגָּלִי	גַּלִּי	deest
Pl. 2 m.	גְּלוּ	הִגָּלוּ	גַּלּוּ	
— f.	גְּלֶינָה	הִגָּלֶינָה	גַּלֶּינָה	

Flexio verbi ל"ה.

	Kal.	Niphal.	Piël.	Pual.
Futurum.				
S. 3 m.	יִגְלֶה	יִגָּלֶה	יְגַלֶּה	יְגֻלֶּה
— f.	תִּגְלֶה	תִּגָּלֶה	תְּגַלֶּה	תְּגֻלֶּה
2 m.	תִּגְלֶה	תִּגָּלֶה	תְּגַלֶּה	תְּגֻלֶּה
— f.	תִּגְלִי	תִּגָּלִי	תְּגַלִּי	תְּגֻלִּי
1 c.	אֶגְלֶה	אֶגָּלֶה	אֲגַלֶּה	אֲגֻלֶּה
Pl. 3 m.	יִגְלוּ	יִגָּלוּ	יְגַלּוּ	יְגֻלּוּ
— f.	תִּגְלֶינָה	תִּגָּלֶינָה	תְּגַלֶּינָה	תְּגֻלֶּינָה
2 m.	תִּגְלוּ	תִּגָּלוּ	תְּגַלּוּ	תְּגֻלּוּ
— f.	תִּגְלֶינָה	תִּגָּלֶינָה	תְּגַלֶּינָה	תְּגֻלֶּינָה
1 c.	נִגְלֶה	נִגָּלֶה	נְגַלֶּה	נְגֻלֶּה
Fut. apoc.	יִגֶל	יִגָּל	יְגַל	
Fut. c. Suff.	יִגְלֵנִי		יְגַלֵּנִי	
Part. act.	גֹּלֶה	נִגְלֶה	מְגַלֶּה	מְגֻלֶּה
pass.	גָּלוּי			

Flexio verbi ל״ה.

	Hiphil.	Hophal.	Hithpaël.
Praeteritum.			
S. 3 m.	הִגְלָה	הָגְלָה	הִתְגַּלָּה
— f.	הִגְלְתָה	הָגְלְתָה	הִתְגַּלְּתָה
2 m.	הִגְלֵיתָ	הָגְלֵיתָ	הִתְגַּלֵּיתָ
— f.	הִגְלֵית	הָגְלֵית	הִתְגַּלֵּית
1 c.	הִגְלֵיתִי	הָגְלֵיתִי	הִתְגַּלֵּיתִי
Pl. 3 c.	הִגְלוּ	הָגְלוּ	הִתְגַּלּוּ
2 m.	הִגְלֵיתֶם	הָגְלֵיתֶם	הִתְגַּלֵּיתֶם
— f.	הִגְלֵיתֶן	הָגְלֵיתֶן	הִתְגַּלֵּיתֶן
1 c.	הִגְלֵינוּ	הָגְלֵינוּ	הִתְגַּלֵּינוּ
Inf. abs.	הַגְלֵה	הָגְלֵה	הִתְגַּלֵּה
constr.	הַגְלוֹת	הָגְלוֹת	הִתְגַּלּוֹת
Imperativus.			
S. 2 m.	הַגְלֵה	deest	הִתְגַּלֵּה
— f.	הַגְלִי		הִתְגַּלִּי
Pl. 2 m.	הַגְלוּ		הִתְגַּלּוּ
— f.	הַגְלֶינָה		הִתְגַּלֶּינָה

Flexio verbi ל״ה.

	Hiphil.	Hophal.	Hithpaël.
Futurum.			
S. 3 m.	יַגְלֶה	יָגְלֶה	יִתְגַּלֶּה
— f.	תַּגְלֶה	תָּגְלֶה	תִּתְגַּלֶּה
2 m.	תַּגְלֶה	תָּגְלֶה	תִּתְגַּלֶּה
— f.	תַּגְלִי	תָּגְלִי	תִּתְגַּלִּי
1 c.	אַגְלֶה	אָגְלֶה	אֶתְגַּלֶּה
Pl. 3 m.	יַגְלוּ	יָגְלוּ	יִתְגַּלּוּ
— f.	תַּגְלֶינָה	תָּגְלֶינָה	תִּתְגַּלֶּינָה
2 m.	תַּגְלוּ	תָּגְלוּ	תִּתְגַּלּוּ
— f.	תַּגְלֶינָה	תָּגְלֶינָה	תִּתְגַּלֶּינָה
1 c.	נַגְלֶה	נָגְלֶה	נִתְגַּלֶּה
Fut. apoc.	יֶגֶל		יִתְגַּל
Futurum c. Suff.	יַגְלֵנִי		
Part. act.	מַגְלֶה	מָגְלֶה	מִתְגַּלֶּה

Notae.

Formae, quae occurrunt rariores, sunt sequentes: in III. p. s. f. Praet. עָשָׂת, הִרְצָת, הָגְלָת. Porro in

Conj. *Kal* Praet. semel שָׁלַוְתִּי — הָיִתָ, בָּנְתִי c. Suff. עֲנָנִי, עֲנָךְ, קָנֶךָ, עֲשָׂתְנִי, רָאָתְךָ apud pausam: חָסָיָה, נָטָיוּ Inf. abs. רָאוֹ, בָּכוֹ — שָׁתוֹת, רָאוֹת cstr. רְאֹה, עֲשֵׂה — רַאֲוָה — הֱיֵה Imp. בְּעָיוּ, אֶתָיוּ — הֱוֵה Fut. תִּהְיֶה, תֵּבֵא pro תֵּאבֶה, וַיֵּתֵא pro וַיֵּאתֶה, אֶהֱמָיָה, יִשְׁלָיוּ, יִרְבְּיֻן, יִרְוְיֻן — יִשְׁתָּיוּן, יֶחֱסָיוּן, תִּבְעָיוּן — תִּרְאֶנָה, תַּעֲנֶנָה — תַּעֲשֶׂנָה apoc. יֵשַׁע — יֵרֶא, וַתֵּכַה — וַיֵּשְׁבְּ, וַיֵּבְךְּ, וַיַּרְא sed וַתֵּרֶא — וַיִּחַן, וַיִּחַר sed וַיַּעַשׂ, וַיַּעַן raro וַיַּעֲנֶה, וַתִּבְכֶּה, וַתִּזְנִי, in pausa אֶחַז, וַיָּחַל — יְהִי (semel יְהוּא), יְחִי in p. יֶחִי a חָיָה et הָיָה — c. Suff. יַעַנְךָ Part. act. f. עֹטְיָה — בּוֹכִיָּה, הוֹמִיָּה pl. אוֹתִיּוֹת pass. עָשׂוּ, צָפוּ pl. fem. נְטוּוֹת, עֲשׂוּוֹת Chethib.

In Conj. *Niph.* Praet. נִקֵּיתָ, נִגְלֵינוּ in pausa נִטָּיוּ Inf. abs. נִגְלוֹת – נֶחְבָּה Fut apoc. תִּמַּח pro תִּמָּח.

In Conjug. *Piël* Praet. גִּלִּיתָ et גִּלֵּיתָ etc. c. Suff. צִוָּךְ, כִּסָּתְנִי, כִּלָּתוּ, צִוְּתָה Inf. עַנֵּה, חַכֵּי Imp. רַבֶּה pro רַבֵּה — דַּלְיוּ pro דַּלּוּ — הַס pro הַסֵּה, חַל c. Suff. חַיֵּיהוּ Fut. more chald. תְּגַלֵּה apoc. וַיְצַו, יְקַו, וַיְתָו c. Suff. אֲכֶלְךָ pro אֲכַלֶּךָ, יְחַיֵּנוּ, יְכַסְּיֻמוֹ, אֲרַיֵּךְ pro אֲרַוֵּיךְ, יְכַסְיוּמוּ, תְּדַמְּיוּנִי.

In Conj. *Hiph.* Praet. הִגְלֵיתָ et הִגְלִיתָ etc. c. Suff.

Inf. abs. הַרְבֵּה pl. הַמְסִיו הֶחֱלִי — הֶעֱלָתָם, הֶעֱלָךְ הַכֵּינִי c. Suff. הַעֲל, הֶרֶף, הֶרֶב Imp. הַרְבֵּה et adv: יִפֶּר, וַיֵּגֶל — יִפְתְּ, יֵרֶךְ apoc. תְּמַחֶה pro תְּמַחִי Fut. אַפְאֵיהֶם, יַחְתְּךָ c. Suff. אֶעֶל, יַעֲל, וַיֵּתַע.

In Conj. *Hithpaël* Imp. apoc. הִתְחַל Fut. apoc. יִתְאָו, וַיִּתְגַּל.

Nonnunquam haec verba in flexione analogiam verborum ל״א sequuntur: Kal Praet. תְּלָאוּם, רָצָאתִי, וַיֶּחֱלָא, יִשְׁנֶא, תִּכְלָה, אֶשְׁעָה, Fut. נָשָׂא Inf. אָתָנוּ Niph. Part. נֶחֱלָה. Pi. שִׁנָּא Pu. יְשֻׁנָּא, וַיִּרְאוּ הַמּוֹרְאִים Hiph. יַפְרִיא.

Denique verba nonnulla in Conj. Pilel occurrunt: (טָחָה) Part. Pil. מְטַחֲוֵי — (נָאָה) Praet. Pil. נָאווּ pro נָאֲווּ — (שָׁחָה) Hithpal. Praet. הִשְׁתַּחֲוָה I. p. s. הִשְׁתַּחֲוֵיתִי Inf. הִשְׁתַּחֲוֹת et (more chald.) הִשְׁתַּחֲוָיָה Imp. הִשְׁתַּחֲוִי Fut. יִשְׁתַּחֲוֶה apoc. וַיִּשְׁתַּחוּ pro וַיִּשְׁתַּחֲו pl. יִשְׁתַּחֲווּ Part. c. pron. pers. (more aram.) מִשְׁתַּחֲוִיתֶם.

§. 14. Verba dupliciter et tripliciter imperfecta simpliciter imperfectorum regulas sequuntur, sed verba פ״ן et ע״ן s. ע״י (ניר) quoad primam rad. regulatim flectuntur, verba vero ע״ן et ל״ה, ע״י et ל״ה II. rad. semper mobilem retinent, excipias modo יְהוּא (semel pro יְהוּ) a הָוָה, et יְחִי, יְהִי, תְּשִׁי a הָיָה, חָיָה, שָׁיָה.

Verborum פ"א et ל"ה formas vide supra §. 13.
פ"י et ע"ע, יָבַב, יָדַד et יָלַל; Pi. Fut. תְּיַבֵּב, Kal Praet. יַדּוּ Hiph. הֵילִיל, יְיֵלִיל.

פ"י et ל"א, יָצָא et יָרֵא: Kal Inf. cstr. צֵאת, יְרֹא Imp. צֵא, יְרָא Fut. יֵצֵא, יִירָא Niph. נוֹרָא Fut. תִּוָּרֵא Pi. יֵרֵא Hiph. הוֹצִיא Hoph. הוּצָא.

פ"י et ל"ה: יָאָה K. III. p. s. f. Praet. יָאֲתָה — יָגָה Niph. Part. נוּגֶה Pi. יִגָּה Hiph. הוֹגָה — יָדָה Pi. יַדּוֹת Fut. וַיַּדּוּ pro וַיְיַדּוּ Hithp. הִתְוַדָּה — יָנָה K. Fut. I. p. pl. c. Suff. נִינָם — יָפָה K. Fut. וַיִּיף, וַתִּיפִי Pi. Fut. c. Suff. יְיַפֵּהוּ Hithp. Fut. תִּתְיַפִּי Pul. יָפְיָפָה — יָרָה Niph. Fut. יִיָּרֶה.

פ"ן et ע"ע: נָדַד Kal Praet. נָדְדָה Fut. יִדֹּד et יִדַּד Hiph. הֵנֵד Hoph. יֻדַּד Part. מֻנָּד.

פ"ן et ל"א: נָבָא Niph. נִבָּא Hithp. הִתְנַבֵּא et הִנַּבֵּא — נָשָׂא Hiph. הִשִּׂיא — נָשָׂא K. Inf. cstr. נְשֹׂא, שׂוֹא, שְׂאֵת et שֵׂאת Imp. נְשָׂא (נְסָה) et שָׂא Fut. יִשָּׂא Pi. נִשֵּׂא et נִשָּׂא Hithp. הִתְנַשֵּׂא et הִנַּשֵּׂא.

פ"ן et ל"ה: נָדָה Pi. נִדָּה — נָהָה K. Imp. נְהֵה Niph. וַיִּנָּהוּ — נָזָה K. Fut. apoc. יִז, וַיִּז Hiph. הִזָּה Fut. וַיַּז — נָחָה Hiph. הִנְחָה — נָטָה K. Inf. cstr. נְטוֹת Fut. יִטֶּה ap. יֵט Niph. נִטָּה Praet. pl. נִטָּיוּ Hiph. Imp.

הַטֵּה ap. הַט — נֻכָּה Pu. נֻכָּה Hoph. הֻכָּה (הוּכָּה) — נָלָה Hiph. Inf. c. Praef. et Suff. כַּנְּלֹתְךָ pro כְּהַנְלֹתְךָ (c. Dag. euph.) — נָסָה Pi. Imp. נַס etc.

ע״ו, et ל״א: בּוֹא et קוֹא Kal Praet. בָּא, בָּאת, (בָּאתְ), בָּאוּ (בּאוּ), בָּאנוּ (בָּנוּ) Inf. בּוֹא c. Suff. בֹּאֲךָ, יָבוֹא Fut. בֹּאָה, בּוֹא Imp. בֹּאנָה, בֹּאן, בֹּאֲכָה, בֹּאֶךָ III. p. s. fem. et II. p. s. fem. cum affixis Praet. semel תְּבֹאתָה et וַתְּבֹאתִי Hiph. הֵבִיא ct הֵקִיא Hoph. הוּבָא Praet. f. chald. הֲבָאת.

פ״ן, ע״ו et ל״א: נוּא Hiph. הֵנִיא Fut. תְּנִיאוּן.

פ״ן, ע״ו et ל״ה: נָוָה K. Fut. יִנְוֶה Hiph. הֵנְוָה.

§. 15. Accedentibus Suffixis verba irregularia easdem fere, quas regularia mutationes subeunt; ubi vero, idque praesertim verba ל״ה, a regularibus paullum deflectunt, notae cuique verborum classi annexae has formas suppeditabunt.

III.

DE NOMINIBUS.

§. 1. *Nomina* sunt aut primitiva aut derivata; ac *derivata* quidem sive a verbis sive a nominibus descendunt, eaque ita comparata sunt, ut modo solis litte-

ris radd. constant., veluti formae קְטַל, קְטֶל, קָטָל etc., modo litteras inserant, e. g. זְבוּל, חֲלוֹם, אָסִיר, s. II. rad. geminent, e. g. שִׁכּוֹר, צַדִּיק, גַּנָּב, modo in fine terminationem abstractam seu femininam, modo ab initio litteras addant; atque, si מ praefigitur, ***locus*** saepe aut ***instrumentum*** actionis exprimitur. Quae ab aliis nominibus derivantur, in formis ac significationibus maximam partem ab illis non differunt.

Adjectiva easdem fere, quas substantiva, formas admittunt; exstant vero etiam formae, quae his magis minusve propriae sunt. Huc pertinent participia et formae participiales: קָטִיל, קָטוּל, קוֹטֵל, קָטֵל, קָטָל, קִטּוֹל, קִטֵּל, atque etiam formae a nominibus deductae in וֹן, ־ָן, et ־ִי (fem. ־ִיָּה, ־ִית) desinentes.

Deminutiva, quae paucissima sunt, terminationes וֹן, וֹן habent.

§. 2. ***Genus*** est duplex, masculinum et femininum; neutrum non distinguitur, sed terminatio fem. ***neutro*** et ***abstracto*** notando inservit.

Masculina sunt nomina virorum et virilium officiorum, montium, fluviorum, populorum et mensium.

Feminina sunt nomina mulierum et muliebrium officiorum, urbium, regionum, membrorum corporis,

abstracta etc. eaque, quae terminationes habent ָה— (ָא—), ֶ֫ת— (ַ֫ת—), ת, ַת—, ָת—.

Nomina haud pauca sunt ***generis communis*** e. g. רוּחַ, קֶשֶׁת, עֵת, לָשׁוֹן, דֶּרֶךְ, דֶּלֶת, אֵשׁ, אוֹת, אֶבֶן, שֶׁבֶט, שַׁבָּת, שֶׁמֶשׁ etc.

§. 3. ***Numeri*** sunt tres, singularis, dualis et pluralis. Dualis numeri, qui nonnisi a nominibus subst., iisque praesertim, quae gemina semper occurrunt, formatur, terminatio est ַ֫יִם—, (ַ֫יִן—, ָן—, ֵ֫יִם—, ַי—), et femininorum in ָה— desinentium (mutatâ litterâ ה in ת) ָתַ֫יִם—. Terminatio numeri pluralis est duplex, masc. ִים— (rarius ִם—, ִין— s. ִן— aram., ִי—, ַי—?) fem. וֹת (rarius ת—). Nomina masc. in ִי— desinentia in num. plur. s. ִיִּים— s. ִים— terminantur, ea vero, quae in ֶה— desinunt, hanc terminationem in plur. abjiciunt, e. g. עִבְרִי pl. עִבְרִיִּים et עִבְרִים, חֹזֶה pl. חֹזִים Nomina fem., quorum terminatio sing. est וּת vel ִית—, in plur. numero alteram in ֻיּוֹת—, alteram in ִיּוֹת— commutant: מַלְכוּת pl. מַלְכֻיּוֹת, עִבְרִית (s. עִבְרִיָּה) pl. עִבְרִיּוֹת, sed cf. עֵדוּת pl. (syr.) עֵדְוֹת, זְנוּת pl. זְנוּתִים, חֲנִית pl. חֲנִיתִים et חֲנִיתוֹת.

Haud pauca nomina, quae gen. comm. sunt, aliaque in num. plur. utramque terminationem, masc. et fem.,

admittunt; alia porro masc. in plur. וֹת, ac fem. vice versa in plur. ִים— terminantur. Vide lexica.

Nonnulla nomina nonnisi in num. sing., alia in plur. tantum numero leguntur: זָהָב, דְּבַשׁ, לֶחֶם — מְתִים, שָׁמַיִם, מַיִם, פָּנִים.

In voce חוֹמוֹתַיִם forma num. dual., in בָּמוֹתֵי (ante Gen.) aliisque forma plur. terminationi plur. adjuncta est.

§. 4. Dialectus hebraica, pariter atque aramaica, flexionem casuum et declinationes proprie sic dictas non habet*). Singuli casus per Praepositiones exprimuntur, *Genitivus* vero plerumque ita, ut nomen regens nomini recto praepositum cum eo arctissime conjugatur, et in unam quasi vocem coalescat. Hinc efficitur, ut prius nomen tono fere destitutum, quando fieri potest, contrahatur, aut mutationem ejusmodi subeat, quâ conjunctio facilior redditur. Haec forma a grammaticis *status constructus* nuncupari solet, altera vero, ex quâ nomen praeter conjunctionem absolute positum est, *status absolutus* dicitur.

Forma status absoluti in stat. constr. vario modo

*) Sed Accusativi certe casus, qualem Arabes habent, vestigium reperitur in *He locali* i. e. in terminatione ָה— tono destituta, quae hic illic occurrit, ac directionem in aliquid, sive motum in aliquem locum plerumque designat.

commutatur; vocales enim syllabam ultimam antecedentes, quae mutabiles sunt (cf. pag. 19. et 26. sq.), si st. cstr. sing. formam כֶּתֶף a כָּתֵף decl. V. eandemque in decl. VI. exceperis, abjiciuntur, ultima vero brevior fit, ac terminationes pl. ־ִים et dual. ־ַיִם in ־ֵי, ־ָה fem. sing. in ־ַת, ־ֶה masc. sing. in ־ֵה, et ־ַי in ־ֵי transeunt. Rarius terminationes ־ִי et וֹ statui constr. denotando inserviunt.

Accedentibus pronominibus suffixis formae nominum in litteram consonantem desinentes vocalem auxiliarem assumunt, eae vero, quae in vocalem exeunt, exceptis Suff. II. p. s. m. (extra pausam) et II. p. pl. m. et f. ejusmodi vocalem respuunt. — Formae nominum fem. plur. ante suffixa addi solet terminatio stat. constr. pl. masc. e. g. סוּסוֹתֵי־נוּ, rarius haec omittitur: דֹּרֹתָם, שְׁמוֹתָם, אֲבוֹתָם, מַכּוֹתְךָ, עֵדֹתַי.

Quas vocalium mutationes nomina in flexione subeant, patet ex regulis pag. 19. sqq. et praesertim pag. 26. sq. traditis.

Sequitur tabula flexionis nominum.

Flexio nominum masculinorum.

	I.	II.	III.
Sing. st. absol.	סוּס	עוֹלָם	פָּקִיד
— st. constr.	סוּס	עוֹלַם	פְּקִיד
— c. suff. lev.	סוּסִי	עוֹלָמִי	פְּקִידִי
— c. suff. grav.	סוּסְכֶם	עוֹלַמְכֶם	פְּקִידְכֶם
Plur. st. absol.	סוּסִים	עוֹלָמִים	פְּקִידִים
— st. constr.	סוּסֵי	עוֹלְמֵי	פְּקִידֵי
— c. suff. lev.	סוּסַי	עוֹלָמַי	פְּקִידַי
— c. suff. grav.	סוּסֵיכֶם	עוֹלְמֵיכֶם	פְּקִידֵיכֶם
Dual. st. absol.	יוֹמַיִם	מֶלְקָחַיִם	שְׁבֻעַיִם

	IV. a.	IV. b.
Sing. st. absol.	דָּבָר	חָכָם
— st. constr.	דְּבַר	חֲכַם
— c. suff. lev.	דְּבָרִי	חֲכָמִי
— c. suff. grav.	דְּבַרְכֶם	חֲכַמְכֶם
Plur. st. absol.	דְּבָרִים	חֲכָמִים
— st. constr.	דִּבְרֵי	חַכְמֵי

Plur. c. suff. lev.	דִּבְרֵי	חַכְמֵי
— c. suff. grav.	דִּבְרֵיכֶם	חַכְמֵיכֶם
Dual. st. absol.	כְּנָפַיִם	חֲלָצַיִם
— st. constr.	כַּנְפֵי	חַלְצֵי

V.

	a.	b.	c.
Sing. st. absol.	זָקֵן	כָּתֵף	חָצֵר
— st. constr.	זְקַן	כְּתֶף	חֲצַר
— c. suff. lev.	זְקֵנִי		חֲצֵרִי
— c. suff. grav.	זְקַנְכֶם		חֲצַרְכֶם
Plur. st. absol.	זְקֵנִים		חֲצֵרִים
— st. constr.	זִקְנֵי		חַצְרֵי
— c. suff. lev.	זְקֵנַי		חֲצֵרַי
— c. suff. grav.	זִקְנֵיכֶם		חַצְרֵיכֶם
Dual. st. absol.	יְרֵכַיִם		

VI.

	a.	b.	c.
Sing. st. absol.	מֶלֶךְ	סֵפֶר	קָדֶשׁ
— st. constr.	מֶלֶךְ	סֵפֶר	קָדֶשׁ

Sing. c. suff. lev.	מַלְכִּי	סִפְרִי	קָדְשִׁי
— c. suff. grav.	מַלְכְּכֶם	סִפְרְכֶם	קָדְשְׁכֶם
Plur. st. absol.	מְלָכִים	סְפָרִים	קֳדָשִׁים
— st. constr.	מַלְכֵי	סִפְרֵי	קָדְשֵׁי
— c. suff. lev.	מְלָכַי	סְפָרַי	קֳדָשַׁי
— c. suff. grav.	מַלְכֵיכֶם	סִפְרֵיכֶם	קָדְשֵׁיכֶם
Dual. st. absol.	רַגְלַיִם	כִּפְלַיִם	מָתְנַיִם
— st. constr.	רַגְלֵי		מָתְנֵי

	d.	e.	f.
Sing. st. absol.	נַעַר	נֵצַח	פֹּעַל
— st. constr.	נַעַר	נֵצַח	פֹּעַל
— c. suff. lev.	נַעֲרִי	נִצְחִי	פָּעֳלִי
— c. suff. grav.	נַעַרְכֶם	נִצְחֲכֶם	פָּעָלְכֶם
Plur. st. absol.	נְעָרִים	נְצָחִים	פְּעָלִים
— st. constr.	נַעֲרֵי	נִצְחֵי	פָּעֳלֵי
— c. suff. lev.	נְעָרַי	נְצָחַי	פְּעָלַי
— c. suff. grav.	נַעֲרֵיכֶם	נִצְחֵיכֶם	פָּעֳלֵיכֶם
Dual. st. absol.	נַעֲלַיִם		
— st. constr.	נַעֲלֵי		

	g.	h.	i.
Sing. st. absol.	מָוֶת	זַיִת	פְּרִי
— st. constr.	מוֹת	זֵית	פְּרִי
— c. suff. lev.	מוֹתִי	זֵיתִי	פִּרְיִי
— c. suff. grav.	מוֹתְכֶם	זֵיתְכֶם	פֶּרְיְכֶם
Plur. st. absol.	מוֹתִים	זֵיתִים	צְבָיִים
— st. constr.	מוֹתֵי	זֵיתֵי	
— c. suff. lev.	מוֹתַי	זֵיתַי	
— c. suff. grav.	מוֹתֵיכֶם	זֵיתֵיכֶם	
Dual. st. absol.		עֵינַיִם	לְחָיַיִם
— st. constr.		עֵינֵי	

	VII.		VIII.
	a.	b.	a.
Sing. st. absol.	אֹיֵב	שֵׁם	יָם
— st. constr.	אֹיֵב	שֵׁם	יַם
— c. suff. lev.	אֹיְבִי	שְׁמִי	יַמִּי
— c. suff. grav.	אֹיִבְכֶם	שִׁמְכֶם	יַמְּכֶם
Plur. st. absol.	אֹיְבִים	שֵׁמוֹת	יַמִּים
— st. constr.	אֹיְבֵי	שְׁמוֹת	יַמֵּי

Plur. c. suff. lev.	אֹיְבַי	שְׁמוֹתַי	יָמַי
— c. suff. grav.	אֹיְבֵיכֶם	שְׁמוֹתֵיכֶם	יְמֵיכֶם
Dual. st. absol.	מֹאזְנַיִם		אַפַּיִם
— st. constr.	מֹאזְנֵי		אַפֵּי

	b.	c.	IX.
Sing. st. absol.	אֵם	חֹק	חַוָּה
— st. constr.	אֵם	חָק־	חַוֵּה
— c. suff. lev.	אִמִּי	חֻקִּי	חַוִּי
— c. suff. grav.	אִמְּכֶם	חָקְכֶם	חַוְּכֶם
Plur. st. absol.	אִמּוֹת	חֻקִּים	חַוִּים
— st. constr.	אִמּוֹת	חֻקֵּי	חַוֵּי
— c. suff. lev.	אִמּוֹתַי	חֻקַּי	חַוַּי
— c. suff. grav.	אִמּוֹתֵיכֶם	חֻקֵּיכֶם	חַוֵּיכֶם
Dual. st. absol.	שְׁנַיִם		
— st. constr.	שְׁנֵי		

Flexio nominum femininorum.

	I.	II. a.	II. b.
Sing. st. absol.	סוּסָה	שָׁנָה	שֵׁנָה
— st. constr.	סוּסַת	שְׁנַת	שְׁנַת
— c. suff. lev.	סוּסָתִי	שְׁנָתִי	שְׁנָתִי
— c. suff. grav.	סוּסַתְכֶם	שְׁנַתְכֶם	שְׁנַתְכֶם
Plur. st. absol.	סוּסוֹת	שָׁנוֹת	שֵׁנוֹת
— st. constr.	סוּסוֹת	שְׁנוֹת	שְׁנוֹת
— c. suff.	סוּסוֹתַי	שְׁנוֹתַי	שְׁנוֹתַי
Dual. st. absol.	שְׂפָתַיִם	פְּאָתַיִם	
— st. constr.	שִׂפְתֵי	פַּאֲתֵי	

	III. c.	III. a.	III. b.
Sing. st. absol.	צְדָקָה	מַלְכָּה	חֶרְפָּה
— st. constr.	צִדְקַת	מַלְכַּת	חֶרְפַּת
— c. suff. lev.	צִדְקָתִי	מַלְכָּתִי	חֶרְפָּתִי
— c. suff. grav.	צִדְקַתְכֶם	מַלְכַּתְכֶם	חֶרְפַּתְכֶם
Plur. st. absol.	צְדָקוֹת	מְלָכוֹת	חֲרָפוֹת
— st. constr.	צִדְקוֹת	מַלְכוֹת	חֶרְפוֹת

Plur. c. suff.	צִדְקוֹתַי	מַלְכוּתַי	חֶרְפּוֹתַי
Dual. st. absol.		יַרְכָתַיִם	רִקְמָתַיִם
— st. constr.		יַרְכְּתֵי	
		IV.	
	c.	a.	b.
Sing. st. absol.	חָרְבָּה	יוֹנֶקֶת	גֻּלְגֹּלֶת
— st. constr.	חָרְבַּת	יוֹנֶקֶת	גֻּלְגֹּלֶת
— c. suff. lev.	חָרְבָּתִי	יוֹנַקְתִּי	גֻּלְגָּלְתִּי
— c. suff. grav.	חָרְבַּתְכֶם	יוֹנַקְתְּכֶם	גֻּלְגָּלְתְּכֶם
Plur. st. absol.	חֳרָבוֹת	יוֹנְקוֹת	גֻּלְגְּלוֹת
— st. constr.	חָרְבוֹת	יוֹנְקוֹת	גֻּלְגְּלוֹת
— c. suff.	חָרְבוֹתַי	יוֹנְקוֹתַי	גֻּלְגְּלוֹתַי
Dual. st. absol.		מְצִלְתַּיִם	נְחֻשְׁתַּיִם

Notae ad paradigmata nomm. masc.

No. 1. comprehendit nomina immutabilia, quorum litterae vocales (cf. pag. 19. sq.) neque contrahuntur, neque producuntur. Pertinent huc etiam nomina formarum קְטֹל, קְטָל, קַטָּל, derivata verborum ל״א ac Partt. Kal verborum ע״ן e. g. מֵת, קָם.

No. 2. continet nomina in Kamez in purum idque mutabile exeuntia, sive monosyllaba sint, seu pluri-

syllaba, quorum ultima tantum syllaba mutationi obnoxia est. (cf. pag. 19 sq.). Singularis est flexio nominum דָּם et יָד c. suff. ־כֶם: דִּמְכֶם, יֶדְכֶם.

No. 3. complectitur nomina, quorum ultima syllaba immutabilis est, penultima vero sive Kamez sive Zere purum habet e. g. אָמוֹן pl. אֱמוֹנִים, אֵבוּס c. suff. אֲבוּסֶךָ, זִכָּרוֹן st. constr. s. זִכְרוֹן, רֵעָבוֹן st. cstr. רַעֲבוֹן.

Excipe nomina, ut חָרוּץ, עָרִיץ, quae sunt formarum קָטוּל, קַטִּיל (cf. p. 25.), aliaque ut שָׁלִישׁ pl. שָׁלִישִׁים, שָׁבוּעַ st. cstr. s. שְׁבֻעַ, pl. שָׁבֻעִים et שָׁבֻעוֹת, st. cstr. שְׁבֻעוֹת.

No. 4. Nomina huc pertinentia in utraque syllaba Kamez purum habent; sed eadem ratione flectuntur etiam nomina pleraque formae קֵטָל, ut לֵבָב, עֵנָב etc., quorum nonnulla aliam flexionem sequuntur e. g. נֵכָר st. cstr. נֵכַר, צֵלָע st. cstr. צֶלַע et צֵלַע c. suff. צַלְעוֹ.

Ad No. 5. referuntur nomina, quae in syllaba ultima Zere, in penultima vero Kamez purum habent. cf. שָׂבֵעַ st. cstr. שְׂבַע. Nonnulla nomina duplici modo flectuntur, ut כָּבֵד st. cstr. כְּבַד et כֶּבֶד, עָרֵל st.

cstr. עָרֵל et עֲרַל. Occurrunt praeterea formae: לְבַן־ אֲבֵל־ et in st. cstr. pl. אֶבְלֵי, יְשֵׁנֵי etc.

No. 6. complectitur formas, quas dicunt, *segolatas*, quae secundum vocalem primitivam ac derivationem variant. Nomina formae מֶלֶךְ in pausa plerumque Kamez assumunt, veluti נָפֶשׁ, שָׁמֶשׁ, sed in nonnullis Segol retinetur e. g. מֶלֶךְ, צֶדֶק. Ante terminationem ־ָה (cf. p. 93 not.) Segol in Pathach transit: אַרְצָה, quae vox cum articulo semper scribitur הָאָרֶץ. Quaedam nomina loco Pathach in flexione Chirek, alia Segol accipiunt, veluti קֶבֶר (in pausa קָבֶר) c. suff. קִבְרִי, בֶּגֶד c. suff. בִּגְדִי — נֶכֶד c. suff. נֶכְדִּי, נֶגֶב c. ה loc. נֶגְבָּה; alia denique duas vocales admittunt e. g. יֶלֶד st. cstr. pl. יַלְדֵי et יִלְדֵי, חֶדֶר c. suff. חֶדְרִי st. cstr. pl. חַדְרֵי. Si tertia littera rad. gutturalis est, Pathach in fine ponitur, e. g. זֶרַע, פֶּתַח, si secunda, forma oritur נַעַר, raro duplex Segol retinetur; לֶחֶם, רֶחֶם et רַחַם.

Nomina formae סֵפֶר, si prima litt. rad. gutturalis est, plerumque Segol in flexione assumunt e. g. חֵלֶק, חֶלְקִי, חֶלְקִי, pauca quaedam, ut חֵקֶר, עֵמֶק Chirek retinent. Huc pertinent תֵּשַׁע st. cstr. תְּשַׁע, mono-

syllaba חֵטְא· נֵרְדְּ, porro שְׁכֶם et Infinitivi formae קְטֹל.

Nomina formae קֹדֶשׁ raro ante Suffixa Kibbuz habent loco Kamez chatuph: גֹּדֶל, גֻּדְלוֹ, ac semel etiam duplex Kamez chatuph reperitur in קָטָבְךָ a קֹטֶב. In st. abs. pl. occurrit שָׁרָשִׁים et הַקֳּדָשִׁים c. art. (lege: ***schŏraschîm, hakkŏdaschîm***), at plerumque legitur בְּקָרִים etc., undĕ in st. cstr. סִבְכֵי scribitur loco סָבְכֵי. — In nominibus formae פֹּעַל (c. med. gutt.) raro reperiuntur formae רָחֳבּוֹ, פָּעֳלוֹ, et in voce אֹהֶל pl. אֹהָלִים, c. ־ָה locali אֹהֱלָה. Pertinent huc Infinitivi formae קְטֹל.

Nomina a verbis ע״ו et ע״י derivata, quorum paradigmata sub *g* et *h* leguntur, addito ה locali vocalem *a* retinent, e. g. מָוְתָה· בַּיְתָה (excepto st. cstr. בֵּיתָה יוֹסֵף). Praeterea formae occurrunt: עִירָה, עֲיָרִים, et a nominibus, quae huc referuntur, שׁוֹר, שׁוֹק pl. שְׁוָרִים, שְׁוָקִים. Pertinet huc etiam nomen גַּיְא.

Nomina a verbis ל״ה derivata (vide sub litt. *i*) vocales *a, e, o* admittunt e. g. אֲרִי, פְּרִי, חֲצִי, חֳלִי, in pausa אֲרִי, פֶּרִי, חֵצִי, חֹלִי, c. suff. אֲרִיִּ, חֶצְיִי.

חָלְיִי pl. אֲרָיִים, חֳלָיִים. Legitur quoque צְבָאִים, פְּתָאִים pro צְבָיִים, פְּתָיִים, ac nomina formae פְּרִי ante suff. ךָ Segol accipere solent.

No. 7. comprehendit nomina, quae Zere purum in ultima syllaba habent, sive sint monosyllaba, sive pluribus constent syllabis, quarum priores mutationi non sunt obnoxiae.

Formae a paradigmatibus magis minusve deflectentes sunt: st. cstr. sing. מִסְפַּד, מִזְבַּח (st. absol. מִזְבֵּחַ), עֶת (juxta עֵת), שֶׁם־ — c. suff. אַבְנֶטְךָ, כִּסְאֲךָ, מַקְלֶכֶם, אֶשְׁכֶם, עֵצִי, רֵעֲךָ — pl. שִׁלֵּשִׁים, רְבֵעִים, c. suff. מֵעֵיהֶם, רֵעֵיכֶם (sed st. cstr. מְעֵי).

Ad No. 8. pertinent nomina plurium formarum, quorum ultima litt. rad. in flexione dagessatur.

Praeter formas in paradigmatibus propositas leguntur sequentes: *a*) רַב, הַר (c. art. הָהָר, c. ה loc. הָרָה et הָרְרָה) pl. הָרִים, sed לַח pl. לַחִים, סַף pl. סִפִּים, מוֹרַג pl. מוֹרַגִּים (serius מוֹרִיגִים) — *b*) כֵּן c. suff. כַּנּוֹ, בַּרְזֶל, porro לְוִיִּם, יְהוּדִיִּים et יְהוּדִים a לֵוִי, יְהוּדִי — *c*) ante suff. עֻזִּי, עֻזְּךָ, et עָרוֹם pl. עֲרוּמִּים.

No. 9. continet nomina a verbis ל״ה derivata, eaque in ֶה— loco ִי— exeuntia, quae forma primitiva, si suffixa adduntur, nonnunquam redit, ita ut plur. a

sing. numero non differat e. g. מִקְנַי, מִקְנֶיךָ *pecus meum, tuum,* מַרְאֶיךָ, מַרְאֵיהֶם, *forma tua, eorum,* מַעֲשָׂיו *opus suum*; hinc in plur. legitur etiam מְמֻחָיִם a מְמֻחֶה.

Notae ad paradigmata nomm. fem.

Ad No. 1. pertinent nomina fem. immutabilia.

Ad No. 2. referuntur nomina fem., quae ante terminationem ־ָה Kamez s. Zere purum habent. Haud pauca hujus generis nomina in st. cstr. et ante Suffixa terminationem ־ֶ־ֶת, aut, si ultima litt. rad. gutturalis est, ־ַ־ַת assumunt e. g. מַמְלָכָה· דְּבֵרָה, מִשְׁפָּחָה st. cstr. מַמְלֶכֶת, דְּבֶרֶת, מִשְׁפַּחַת cf. לֶהָבָה st. cstr. לַהֶבֶת. Nomina pleraque formarum קַטָּלָה et קְטֵלָה aliaque nonnulla in flexione haud mutantur, alia vero sibi non constant cf. שְׁאֶלָתִי et שְׁאֵלָתִי.

No. 3. complectitur nomina tantum fem. a formis segolatis derivata; alia, ut מִצְוָה, מַרְאָה, quae a masc. מִצְוָה, מַרְאֶה descendunt, huc non pertinent.

No. 4. comprehendit nomina in ־ֶת, ־ַת desinentia, quae cum formis segolatis comparanda sunt. Forma nominis masc. סֵפֶר reperitur in אֵשֶׁת st. cstr. nominis אִשָּׁה, sed in aliis nomm. Zere in Segol trans-

iit, unde eadem in flexione Chirek accipiunt, e. g. Infinitivi verborum פ״י, ut לֶדֶת, שֶׁבֶת c. suff. לִדְתִּי, שִׁבְתִּי, porro גְּבֶרֶת (a גְּבִיר) גְּבִרְתִּי etc. cf. לֶכֶת, לֶכְתִּי.

Multorum hujus generis nominum pluralis numerus a forma sing. ־ָ־ָה aut ־ָ־ֵה sive usitata sive inusitata descendit, e. g. מַאֲכֶלֶת pl. מַאֲכָלוֹת. מִשְׁפַּחַת pl. מִשְׁפָּחוֹת, עַשְׁתֶּרֶת pl. עַשְׁתָּרוֹת. Forma nominis masc. קֹדֶשׁ in paucis quibusdam nominibus Kibbuz accipit loco Kamez chatuph. cf. נְחֻשְׁתִּי.

Exstant praeterea nomina nonnulla, quae a flexione regulari magis minusve deflectunt, et varias formas variasve stirpes assumunt, nempe:

אָב (pro אָבֶה) st. cstr. אֲבִי, c. suff. אָבִי, אָבִיךָ, אֲבִיכֶם pl. אָבוֹת.

אָח st. cstr. אֲחִי c. suff. אָחִי, אָחִיךָ, אֲחִיכֶם pl. אַחִים, c. suff. אַחַי, אַחֶיךָ, אַחֶיהָ sed אֶחָיו, st. cstr. אֲחֵי, אֲחֵיכֶם.

אֶחָד st. cstr. אַחַד fem. אַחַת, in pausa אֶחָת, pl. אֲחָדִים.

אָחוֹת pl. אֲחָיוֹת c. suff. אַחְיוֹתַי, atque etiam אַחוֹתֶיךָ.

אִישׁ plur. אֲנָשִׁים (raro אִישִׁים) st. cstr. אַנְשֵׁי.

אָמָה pl. אֲמָהוֹת st. cstr. אַמְהוֹת.

אִשָּׁה st. cstr. אֵשֶׁת c. suff. אִשְׁתִּי, אִשְׁתְּךָ pl. נָשִׁים.

בַּיִת st. cstr. בֵּית pl. בָּתִּים (lege: *bŏttîm*).

בֵּן, st. cstr. בֶּן־, raro בִּן־ (semel בְּנִי et בְּנוֹ) c. suff. בְּנִי, בִּנְךָ pl. בָּנִים st. cstr. בְּנֵי.

בַּת c. suff. בִּתִּי pl. בָּנוֹת st. cstr. בְּנוֹת.

חָם c. suff. חָמִיךְ, et fem. חָמוֹת cf. אָח, אָחוֹת.

יוֹם du. יוֹמַיִם pl. יָמִים st. cstr. יְמֵי.

כְּלִי pl. כֵּלִים.

מַיִם forma plur. st. cstr. מֵי et מֵימֵי c. suff. מֵימֵיכֶם.

עִיר pl. עָרִים st. cstr. עָרֵי.

פֶּה st. cstr. פִּי c. suff. פִּי, פִּיךָ, פִּיו.

רֹאשׁ pl. רָאשִׁים.

§. 5. De nominibus numeralibus.

1) ***Cardinalia*** ab 1 ad 10 generum diversitatem formâ indicant, id quod in numeralibus 1 et 2 modo fit regulari, sed octo reliqua masculina sunt cum terminatione feminina et vice versa. Sunt vero haec:

	cum masc. conjunctum st. abs.	st. constr.	cum fem. conjunctum st. abs.	st. cstr.
1.	אֶחָד	אַחַד	אַחַת	אַחַת
2.	שְׁנַיִם	שְׁנֵי	שְׁתַּיִם	שְׁתֵּי
3.	שְׁלֹשָׁה	שְׁלֹשֶׁת	שָׁלֹשׁ	שְׁלֹשׁ
4.	אַרְבָּעָה	אַרְבַּעַת	אַרְבַּע	אַרְבַּע
5.	חֲמִשָּׁה	חֲמֵשֶׁת	חָמֵשׁ	חֲמֵשׁ
6.	שִׁשָּׁה	שֵׁשֶׁת	שֵׁשׁ	שֵׁשׁ
7.	שִׁבְעָה	שִׁבְעַת	שֶׁבַע	שְׁבַע
8.	שְׁמֹנָה	שְׁמֹנַת	שְׁמֹנֶה	שְׁמֹנֶה
9.	תִּשְׁעָה	תִּשְׁעַת	תֵּשַׁע	תְּשַׁע
10.	עֲשָׂרָה	עֲשֶׂרֶת	עֶשֶׂר	עֶשֶׂר

Ex his nomen אֶחָד adjectivum est, reliqua plerumque ut substantiva abstracta, nonnunquam vero etiam tanquam adverbia usurpantur et construuntur.

Cardinalia ab 11 ad 19 e monadibus et denario ita componuntur, ut minorem numerum in femininis in st. cstr., in masculinis (si numeros 11 et 12 exceperis) ubique fere in st. abs. positum sequatur denarius, cujus forma עָשָׂר hic masculini, עֶשְׂרֵה vero fem. generis est.

	Masc.	Fem.
11.	אַחַד עָשָׂר	אַחַת עֶשְׂרֵה
	sive	sive
	עַשְׁתֵּי עָשָׂר	עַשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה
12.	שְׁנֵים עָשָׂר	שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה
	sive	sive
	שְׁנֵי עָשָׂר	שְׁתֵּי עֶשְׂרֵה
13.	שְׁלֹשָׁה עָשָׂר	שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה
14.	אַרְבָּעָה עָשָׂר	אַרְבַּע עֶשְׂרֵה
15.	חֲמִשָּׁה עָשָׂר	חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה
16.	שִׁשָּׁה עָשָׂר	שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה
17.	שִׁבְעָה עָשָׂר	שְׁבַע עֶשְׂרֵה
18.	שְׁמֹנָה עָשָׂר	שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה
19.	תִּשְׁעָה עָשָׂר	תְּשַׁע עֶשְׂרֵה

Haec adverbiorum vices gerunt.

Denarii a 20 ad 90 sunt monadum et numeri עֶשֶׂר (pro עָשָׂר) formae plur., generis communis, ac nonnisi in statu abs. leguntur:

עֶשְׂרִים 20, שְׁלֹשִׁים 30, אַרְבָּעִים 40, חֲמִשִּׁים 50, שִׁשִּׁים 60, שִׁבְעִים 70, שְׁמֹנִים 80, תִּשְׁעִים 90.

Denarii cum monadibus ita componuntur, ut minor numerus, in quo genus rei numeratae observatur, in antiquioribus, major vero in serioribus scriptis praecedat, et alter intercedente copulâ וְ sequatur: 21, אַחַת וְעֶשְׂרִים s. אֶחָד וְעֶשְׂרִים masc., עֶשְׂרִים וְאֶחָד s. עֶשְׂרִים וְאַחַת sive fem., 47, שִׁבְעָה וְאַרְבָּעִם s. אַרְבָּעִים וְשִׁבְעָה masc., שֶׁבַע וְאַרְבָּעִים s. אַרְבָּעִים וְשֶׁבַע fem. etc. Reliqua Cardinalia sunt haec:

מֵאָה fem., st. cstr. מְאַת 100, Dual. מָאתַיִם 200, pl. מֵאוֹת centuriae, שְׁלֹשׁ מֵאוֹת 300, אַרְבַּע מֵאוֹת 400, et sic porro, praemissis semper monadibus in st. cstr. fem. generis. אֶלֶף m. 1000, Dual. אַלְפַּיִם 2000, plur. אֲלָפִים millia, שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים 3000, אַרְבַּעַת אֲלָפִים 4000 etc. רְבָבָה, in scriptis recentioribus רִבּוֹ, רִבּוֹא, רִבּוֹת (multitudo) 10000, Dual. רִבּוֹתַיִם 20000.

אֲחָדִים plur. nominis אֶחָד significat: *nonnulli*, עֲשָׂרוֹת (a sing. עֶשֶׂר) *decades*. Caeterum Dualis quarundam monadum denotat i. q. syllaba *plex*; אַרְבַּעְתַּיִם, quadruplex, שִׁבְעָתַיִם septuplex. — Quum Cardinalia nominum substant. vices saepe gerant, Suffixa etiam admittunt, e. g. שְׁלָשְׁתְּכֶם *trias vestrûm* i. e. *vos tres*.

2) *Ordinalia* ab 1 ad 10 (reliqua a Cardinalibus

non differunt) sunt haec: רִאשׁוֹן primus, שֵׁנִי secundus, שְׁלִישִׁי tertius, רְבִיעִי quartus, חֲמִשִּׁי et חֲמִישִׁי quintus, שִׁשִּׁי sextus, שְׁבִיעִי septimus, שְׁמִינִי octavus, תְּשִׁיעִי nonus, עֲשִׂירִי decimus. Feminina terminationem accipiunt ־ִית, rarius ־ִיָּה, quae simul *partem* denotant e. g. רְבִיעִית quarta pars, חֲמִישִׁית quinta pars, עֲשִׂירִית decima pars. Eandem significationem habent quoque formae רֹבַע s. רֶבַע, חֹמֶשׁ.

Reliqua numeralia, quae occurrunt, exprimuntur ratione sequenti: שְׁנַיִם שְׁנַיִם bini etc. פַּעַם s. אַחַת s. בְּאַחַת semel, פַּעֲמַיִם s. שְׁתַּיִם bis, שָׁלֹשׁ פְּעָמִים s. שָׁלוֹשׁ ter, שֵׁנִית secunda vice etc.

IV.

DE PARTICULIS.

E particulis, quarum cognitionem Lexica suppeditant, eas tantum hic commemorandas putavimus, quae inseparabiles sunt, easque, quae accedentibus Suffixis mutationes quasdam subeunt. Sunt vero sequentes:

1) הֲ part. interrogationis, quae ante Scheva Pathach sequente Dagesch forti e. g. הַלְּבֵן (semel etiam

in voce הַיֵּטַב), ante litt. gutturalem Pathach (cum Dagesch forti implicito) e. g. הַאֵלֵךְ, et ante litt. gutturalem, cui Kamez subscriptum est, Segol accipit: הֶאָנֹכִי.

2) Praepositiones inseparabiles בְּ, כְּ, לְ (in libris poeticis nonnunquam separatim scriptae בְּמוֹ, כְּמוֹ, לְמוֹ), *a*, Scheva suum secundum regulas supra pag. 20 sqq. traditas commutant e. g. בִּשְׁנַת, כַּאֲרִי, כֶּאֱמֹר sed לֵאמֹר, לִיהוּדָה pro בְּשְׁנַת, כְּאֲרִי, כְּאֱמֹר et לְאֱמֹר, לְיְהוּדָה, *b*) ante articulum litterâ ה plerumque absorptâ vocalem ejus assumunt: בַּשָּׁמַיִם, בָּאָרֶץ, בֶּהָרִים, כַּיּוֹם et כְּהַיּוֹם, לָעָם et in serioribus libris לְהָעָם, *c*) ante syllabam tono instructam verborum monosyllaborum et bisyllaborum saepe vocalem Kamez accipiunt: לָתֵת, לָלֶדֶת, בָּזֶה, כָּאֵלֶּה, לָכֶם, לָנֶצַח, *d*) accedentibus Suffixis scribuntur: בִּי, בְּךָ (in pausa בָּךְ), בָּךְ, בּוֹ, בָּהּ, בָּנוּ, בָּכֶם, בָּכֶן, בָּהֶם s. בָּם, בָּהֶן s. בָּהֵן — לִי, לְךָ s. לְכָה (in pausa לָךְ), לָךְ, לוֹ, לָהּ, לָנוּ, לָכֶם, לָכֶן s. לָכֵנָה, לָהֶם s. לָהֵמָּה poet. לָמוֹ, לָהֶן — כָּמוֹנִי, כָּמוֹךָ, כָּמוֹהוּ, כָּמוֹהָ, כָּמוֹנוּ, כָּכֶם raro כְּמוֹכֶם, כָּהֵם s. כָּהֶם s. כְּמוֹהֶם; *e*) cum Pron. int. מָה conjunctae Pathach sequente Dagesch

forti accipiunt; בַּמָּה, כַּמָּה, לָמָּה, cujus loco, si litt. gutturalis sequitur, לָמָה scribi solet; *f*) denique si nomini יְהֹוָה, cui vocales nominis אֲדֹנָי additae sunt, praefiguntur, scribitur: לַיהֹוָה, בַּיהֹוָה, מֵיְהֹוָה, quoniam masorethae legi jubent: לַאדֹנָי, בַּאדֹנָי, מֵאֲדֹנָי.

3) אֵת, אֶת־, nota Accusativi cum suffixis scribitur: אֹתִי, אֹתְךָ, אֹתוֹ, אֹתָהּ, אֹתָנוּ, אֶתְכֶם, אֶתְכֶן, אֶתְהֶם s. אֹתָם; sed praepos. אֵת, אֶת־, *apud, cum,* additis Suffixis: אִתִּי, אִתּוֹ, אִתְּכֶם, אִתָּם, et in libris tantum recentioribus אֹתִי, אֹתָם.

4) Praepositio מִן, poetice מִנִּי et מִנֵּי, tam separatim posita reperitur, quam aliis vocibus praefixa; quod si fit, ante litteras gutt. scribitur מֵ, sed litterae ח aliisque consonantibus נ assimilatur, e. g. מִן־הָאָרֶץ מִן־אָז et מֵאָז, מִחוּט, מִבֶּטֶן; accedentibus Suffixis oriuntur formae: מִמֶּנִּי poet. מִנִּי s. מֶנִּי, מִמְּךָ in pausa מִמֶּךָּ, מִמֵּךְ, מִמֶּנּוּ poet. מֶנְהוּ s. מִנְהוּ, מִמֶּנָּה, מִמֶּנּוּ, מִכֶּם, מִכֶּן, מֵהֶם poet. מִנְּהֶם, מֵהֵן.

5) עִם praepositio cum Suffixis format: עִמִּי s. עִמָּדִי, עִמְּךָ, עִמּוֹ, עִמָּנוּ, עִמָּכֶם, עִמָּהֶם s. עִמָּם.

6) Nonnullae praepositiones cum Suffixis more nominum pluralis numeri conjunguntur, nempe:

אַחַר, saepius אַחֲרֵי, cum Suff. semper אַחֲרֵי, אַחֲרֶיךָ, אַחֲרָיו, אַחֲרֵיכֶם etc.

אֶל־, poet. אֱלֵי c. Suff. semper אֵלַי, אֵלֶיךָ, אֵלָיו, אֲלֵיכֶם.

בֵּין c. Suff. בֵּינְךָ, בֵּינֵינוּ et בֵּינוֹתֵינוּ, בֵּינֵיכֶם, בֵּינוֹתָם, verum etiam בֵּינִי, בֵּינְךָ, בֵּינוֹ.

עַד poet. עֲדֵי c. suff. עָדַי, עָדֶיךָ, עָדָיו, עֲדֵיכֶם.

עַל poet. עֲלֵי c. suff. עָלַי, עָלֶיךָ, עָלָיו, עֲלֵיהֶם poet. עָלֵימוֹ.

תַּחַת c. Suff. תַּחְתַּי, תַּחְתָּיו, verum etiam תַּחְתָּם.

7) Particulae nonnullae Suffixa verbalia accipiunt: יֶשְׁנוֹ, אֵינֶנִּי, אֵינֶנּוּ, עוֹדֶנּוּ, אַיֶּכָּה, item הֵן s. הִנֵּה: הִנְנִי in pausa הִנֵּנִי et הִנְנִי, הִנְּךָ, הִנּוֹ, הִנֶּנּוּ in pausa הִנֶּנּוּ et הִנְנוּ, הִנָּם, atque adeo praepositiones hic illic, ubi directio in aliquem locum exprimitur: בַּעֲדֵנִי, תַּחְתֵּנִי, תַּחְתֶּנָּה.

8) וְ praefixum *a*) (cf. p. 20) ante Scheva et litteras ב, מ, פ scribi solet וּ: וּלְכֹל, וּמֶלֶךְ, sed ante יְ, הֱ et חֲ Chirek accipit: וִיהִי, וִהְיִיתֶם, וִחְיִיתֶם pro

וְיְהִי s. וִיהִי etc.*) *b*) ante syllabam tono insignitam idque praesertim in pausa scribitur תֹּהוּ וָבֹהוּ ; וָמֶלֶךְ. *c*) ante litteram gutt. cum Chateph vocalem ejus assumit: וַאֲמַרְתֶּם, וֶאֱכֹל.

---

*) **Excipe** וֶחְיֵה **et** וַיהוָה **secundum** וַאדֹנָי

SPECIMEN LECTIONIS ET ANALYSEOS.

Deuteron. V. 6—10.

6. *) אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים׃ 7. לֹא־יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים
אֲחֵרִים עַל־פָּנָי׃ 8. לֹא־תַעֲשֶׂה לְךָ פֶסֶל ׀ כָּל־
תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם ׀ מִמַּעַל וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִתָּחַת
וַאֲשֶׁר בַּמַּיִם ׀ מִתַּחַת לָאָרֶץ׃ 9. לֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה
לָהֶם וְלֹא תָעָבְדֵם כִּי אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵל
קַנָּא פֹּקֵד עֲוֺן אָבוֹת עַל־בָּנִים וְעַל־שִׁלֵּשִׁים וְעַל־
רִבֵּעִים לְשֹׂנְאָי׃ 10. וְעֹשֶׂה חֶסֶד לַאֲלָפִים לְאֹהֲבַי
וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֺתָי׃

6. Anôchî Jehôvâh elôhêchâ αschér hôssêthîchâ mêérĕss missrâjĭm mibbêth αbhâdhîm. 7. Lô jihjéh lechâ elôhîm αchêrîm 'al pânâj. 8. Lô tă'αséh lechâ phésel kŏl temûnah αschér bäschschamâjĭm mimmáăl

*) De duplici, quae hic reperitur, accentuatione cf. Gesenii Lehrgeb. der hebr. Spr. p. 114.

wăαschér bâârĕss mittâchăth wăαschér bammâjim mittâchath lââress. 9. Lo thischtăchαwéh lâhém welò thŏŏbhdhêm, kî ânôchî Jehôvâh êl k'annâ pôk'êdh αvôn âbhôth 'âl bânîm weâl schillêschîm weâl ribbêîm lesônеâj. 10. weôséh chésĕdh lăαlâphîm leôhαbáj · ûleschômrê misswôthâj.

אָנֹכִי *ego.* Pron. pers. separ. I. pers. sing. cf. p. 28.

יְהֹוָה *Jehova.* Hoc nomen, quod יַהְוֶה *Jahwéh* scribendum esse videtur, vocales nominis אֲדֹנָי prae se fert. cf. p. 112.

אֱלֹהֶיךָ *Deus tuus.* Pluralis nominis אֱלוֹהַּ, (cujus sing. nonnisi in oratione poëtica legitur) cum Suff. II. pers. masc. sing. cf. pag. 31.

אֲשֶׁר *qui.* Pron. relat. cf. pag. 32. sq.

הוֹצֵאתִיךָ *eduxi te.* I. pers. sing. Praet. Conj. Hiphil a voce יָצָא, verbo I. rad י seu potius ו et III. rad. א cf. p. 66. sqq. p. 76. sqq. et p. 87. cum Suff. II. pers. sing. masc cf. p. 29.

מֵאֶרֶץ *e terra.* Status constr. (ob sequentem Genitivum) nominis segolati אֶרֶץ, quod flectitur ad normam vocis מֶלֶךְ cf. Parad. nomm. masc. VI, a., praefixâ praepositione מִן, quae ob sequentem gutturalem in מֵ mutata est cf. p. 112.

מִצְרָיִם *Aegypti.* Nomen duale, quod haec terra per Nilum in duas partes dividitur.

מִבֵּית *e domo.* Status constr. (ob seq. Gen.) nominis segolati בַּיִת, quod in numero sing. flectitur ut זַיִת cf. Parad. nomm. masc. VI, h., in plurali vero irregulare est, cf. p. 106. cum Praepositione מִן, cujus littera ן sequenti litterae assimilatur. cf. p. 112.

עֲבָדִים *servorum.* Status absol. numeri pluralis a voce segolata עֶבֶד, quae flectitur ut מֶלֶךְ, atque ob primam gutturalem pro simplici Schevate Chateph Pathach accipit. cf. p. 24.

לֹא־יִהְיֶה *non est, non erit,* s. *non sit.* Particula negationis לֹא sequente III. pers. masc. sing. Fut. a verbo irregulari הָיָה, quod verbis ע"י et ל"ה accensetur. cf. pagg. 85. et 86. Futurum cum negatione hic et in sequentibus vetitum exprimit.

לְךָ *tibi.* Nota Dativi cum Suff. II. pers. sing. a forma masc. cf. p. 111.

אֱלֹהִים אֲחֵרִים *Deus alius.* אֲחֵרִים est stat. abs. plur. nom. Adj. אַחֵר a sing. deperdito אָחֵר cum Kamez puro, quod flectitur ut חָצֵר cf. parad. nomm. masc. V, c., sed fem. sing. scribitur אַחֶרֶת tanquam a forma dagessanda אַחֵר.

עַל־פָּנָי *in conspectu meo, coram me.* Praepositio עַל *super, supra* cum voce פָּנִים, *facies,* quae in plur. tantum numero legitur, (st. cstr. פְּנֵי, a verbo ל״ה, פָּנָה deducta,) atque hic Suff. I. pers. sing. cf. p. 30. adjunctum habet. Littera נ duplici vocali instructa est, quarum altera, Kamez, propter pausam (cf. p. 27.) posita est, altera, Pathach, continuatae lectioni inservit.

לֹא־תַעֲשֶׂה *non facies.* Part. negat. sequente II. pers. sing. masc. Fut. Conj. Kal a voce עָשָׂה, verbo I. rad. gutt. et ל״ה cf. pag. 46. et 81. sqq. — לְךָ *tibi.*

פֶּסֶל *sculptile, simulacrum.* Nomen segolat., quod flectitur ut סֵפֶר cf. parad. nomm. masc. VI, b., in stat. cstr. positum ob seq. Genitivum.

כָּל־תְּמוּנָה *omnis effigiei.* כָּל est stat. cstr. nominis כֹּל *universitas,* quod flectitur ut חֹק cf. parad. nomm. masc. VIII, c.; cum part. לֹא conjunctum significat i. q. *nullus*; igitur hoc loco vertendum: *non ...ullius effigiei.* תְּמוּנָה est nomen fem. flectendum ut סוּסָה cf. parad. nomm. fem. I.; descendit a verbo מוּן.

בַּשָּׁמַיִם אֲשֶׁר *quae in coelis* sc. est. בַּשָּׁמַיִם nomen plur. a sing. deperdito שָׁמַי, praefixo בְּ cum

articulo pro .בְּהַ. cf. p. 111. Dagesch lene in littera ב ob praecedentem consonantem posita est. cf. supra pag. 10.

מִמַּעַל *superne.* Nomen masc. מַעַל (pro מַעֲלֶה a verbo עָלָה) *locus elatior* s. *pars superior*, praefixâ Praep. מִן, cujus littera ן sequenti litterae assimilata est: *e loco superiori*, i. e. *superne, desuper.*

וַאֲשֶׁר *et quae.* Pron. relat. praefixâ part. וְ, cujus Scheva propter sequens Chateph Pathach in Pathach mutatur. cf. pag. 24.

בָּאָרֶץ *in terra.* Nomen segolatum אֶרֶץ, (de quo cf. supra) praefixô בְּ cum articulo. cf. p. 32. et p. 111.

מִתָּחַת *ab imo, a parte inferiori.* Nomen segolatum תַּחַת, ad modum vocis נַעַר cf. parad. nomm. masc. VI, d. quod adverbii aut praepositionis instar plerumque usurpatur, praefixâ praep. מִן, cujus ן sequenti ת assimilatur. תָּחַת scriptum est pro תַּחַת propter accentum Athnach, qui pausam efficit.

וַאֲשֶׁר בַּמַּיִם *et quae in aquis.* בַּמַּיִם est nomen plur. a sing. deperdito מַי praefixo בְּ cum articulo. cf. supra בַּשָּׁמַיִם.

מִתַּחַת לָאָרֶץ *sub terra* s. *ab inferiori parte*

terrae. לָאָרֶץ est nomen segol. אֶרֶץ, cui nota Dativi cum articulo praefixa est. cf. p. 111.

לֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה *non prosternes te.* II. pers. sing. masc. Fut. Hithpalel a voce שָׁחָה, verbo ל״ה cf. p. 86.

לָהֶם *iis.* Nota Dat. לְ addito Suffixo III. pers. plur. masc. cf. pag. 30. et 111.

וְלֹא *et non.* copula וְ cum part. neg.

תָעָבְדֵם *servies iis.* II. pers. sing. masc. Fut. Kal (cf. Ewald ausführl. Lehrb. der hebr. Spr. 5. Aufl. p. 466. secundum alios Fut. Hophal) a verbo I. gutt. עָבַד, addito Suffixo III. pers. plur. masc.

כִּי אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ *nam ego* (sum) *Jehova Deus tuus.* כִּי est Conjunctio sign. *nam, quoniam, quod.*

אֵל קַנָּא *Deus zelotypus.* Nomen masc. אֵל forma est participialis a verbo ע״ו: אוּל, ut מֵת a מוּת, ac flectitur ut סוּס cf. parad. nomm. masc. I. קַנָּא est nomen adj. formae קַטָּל a verbo ל״א: קָנָא.

פֹּקֵד *animadvertens, puniens.* Part. sing. masc. Conjug. Kal a verbo פָּקַד. Dagesch lene in littera פ ob praecedentem accentum distinctivum Sakeph k'aton positum est.

עֲוֹן *crimen, peccatum.* Status cstr. nominis subst.

masc. עָוֹן a verbo עָוָה, quod flectitur ut פָּקִיד cf. parad. nomm. masc. III.

אָבוֹת *patrum*. Plur. nominis irreg. אָב cf. p. 105.

עַל־בָּנִים *in filiis*. Praepositio עַל sequente num. plur. nominis irreg. בֵּן cf. p. 106.

וְעַל־שִׁלֵּשִׁים וְעַל־רִבֵּעִים *et in pronepotibus, et in abnepotibus*. Nomina pluralia שִׁלֵּשִׁים et רִבֵּעִים a numeralibus שָׁלוֹשׁ et אַרְבַּע derivanda significant eos, qui tertiae et quartae generationis sunt.

לְשֹׂנְאָי *osorum meorum*. Plur. masc. Part. Kal a verbo ל״א: שָׂנֵא cum Suffixo I. pers. sing., ac praefixâ notâ Dativi, quae hîc Genitivo exprimendo inservit.

וְעֹשֶׂה *et faciens*. Sing. Part. Kal a voce עָשָׂה, verbo I. rad. gutt. et ל״ה. De vocali Cholem litterae שׂ superscripto cf. pag. 5. sq.

חֶסֶד *gratiam*. Nomen segolatum formae מֶלֶךְ q. v.

לַאֲלָפִים *millibus*. Plural. nominis numeral. אֶלֶף cf. p. 109., quod flectitur ut מֶלֶךְ.

לְאֹהֲבַי *diligentibus me*. Plur. Part. Kal a verbo I. et II. rad. gutt. אָהַב addito Suffixo I. pers. sing. et praefixâ notâ Dativi.

וּלְשֹׁמְרֵי *et servantibus* s. *observantibus*. St. cstr. plur. Part. Kal a voce שָׁמַר praefixâ notâ Dat. cum

Copula וּ, cujus Scheva sequens in Schurek transiit. cf. p. 113.

מִצְוֹתָי *praecepta mea.* Plur. nominis subst. fem. מִצְוָה (a verbo ל״ה: צָוָה, צִוָּה), quod flectitur ut סוּסָה cf. parad. nomm. fem. I. addito Suffixo I. pers. sing., cujus Pathach propter accentum distinctivum Silluk in Kamez mutatum est.

LITTERATURA HEBRAICA.*)

I. *Grammaticae et Lexica.*

W. Gesenius, Geschichte der hebräischen Sprache und Schrift. Leipzig 1815. 8. 1 Thlr, 10 Sgr.

Aben Esra, statera linguae sanctae. Venet. 1546. 8.
Ejusdem ספר צחות Berol. 529. (— 1769.) 8.
Mosis Kimchi ὁδοιπορία ad scientiam. ed. *Const. l'Empereur.* Lugd. Bat. 1631. 8.
R. David Kimchi (רדק), מכלל (complectens grammaticam et lexicon) Const. 1513. 31. Venet. 1529. 45. 46. — Lexicon seorsim editum Neapoli 1490. Venet. 1522. ed. *Biesenthal* et *Lebrecht.* Berol. 1838. 4. Grammatica cum vers lat. ab Ag. Guidacerio. Paris 1540. 8.
Abraham de Balmes, peculium Abrahami hebr. et lat. Venet. 1523. 4.
Elias Levita, ספר בחור (liber electus). edidit *Seb. Munsterus* sub titulo דקדוק. Bas. 1525. 8.
Ejusdem פרקי אליהו (capita Eliae) ed. *Seb. Munst.* Bas. 1527. 8.
- - ספר הרכבה (liber compositionis) ed. *Seb. Munst.* Bas. 1525. et 1536. 8.
- - ספר טוב טעם (de accentibus ed. *S. Munst.* Bas. 1539.
- - Masoreth Hammasoreth. Ven. 1538. ed. *Seb. Munst.* Bas. 1539. germanice c. adnotatt. ed. *I. S. Semler.* Halae 1772.

*) Innumeram fere librorum grammaticorum, chrestomathiarum atque editionum V. T. seriem hic enumerare supersedemus, atque eos tantummodo libros in hunc catalogum recipiendos duximus, qui etiamnum non sine fructu legi possunt, et ad meam cognitionem pervenerunt.

Jo. Reuchlini Phorcens. ad Dionys. fratr. suum germ. de rudimentis hebraicis libri III. Phorc. 1504. fol. min. (complectens lexicon et grammaticam) ed. emend. et aucta a *Seb. Munstero*. Bas. 1537. fol.

Ejusdem de accentibus et orthographia. 1518. 4.

Seb. Munsteri מלאכת הדקדוק השלם opus gramm. consummatum ex variis libris Elianis concinnatum. Bas. 1544. 4. et saepius.

Jo. Buxtorf, thesaurus grammaticus linguae sanctae. Bas. 1609. 8. et saepius.

Ejusdem Lexicon hebraeo-chaldaicum. Bas. 1523. 25. 8. et saepius.

- - Lexicon trilingue. 1530. 35.

Jo. Drusius, opuscula, quae ad grammaticam spectant. 1609. 4.

Sal. Glass, philologia sacra. Lips. 1623. 4. et saepius; ed. rec. c. praef. *I. F. Buddei*, Lips. 1713. 1743 phil. s. his temporibus accommodata. ed. *Dathe*. Lips. 1776. 2 Voll. 8.

Santes Pagninus, institutionum hebraicarum libri IV. Lugd. 1526. 4. Paris. 1549. 56.

Ejusdem, thesaurus linguae sanctae, in quo Judaeos speciatimque Kimchium in libro radicum secutus est. Lugd. 1529. fol. ed. *Rob. Stephanus*. Paris 1548. 4. ed. *Mercerus* 1575. 1614. fol.

Jo. Buxtorf, Lexicon hebraicum et chaldaicum, Basil. 1607. fol. ed. 11. 1710. 8.

Matth. Wasmuth, hebraismus facilitati et integritati restitutus. Kilon. 1666. 4. et saepius.

Val. Schindler, Lexicon pentaglotton. Hannov. 1612. 49. fol.

Jo Buxtorf, fil. Concordantiae bibliorum hebraicae. Basil. 1632. fol.

Christ. Nolde, Concordantiae particularum ebraeo-chaldaicarum V. T. 1679. 4. ed. *I. Tympe*. Jenae 1734. 4.

Jac. Alting, fundamenta punctationis linguae sanctae. Groningae. 1654. 8. ed. ult. 1717, 8.

Jo. Coccejus, lexicon et commentarius serm. hebr. Lugd. Bat. 1669. fol. ed. *H. I. Majus*, 1714. fol. ed. *I. C. Schulz* Lips. 1777. ed. II. 1793—96. 2 Voll. 8. 12 Thlr. 15 Sgr.

Joh. Simonis lexicon manuale hebr. et chald. Halae. 1756. 8. ed. III. ed. *Eichhorn*. Hal. 1793. 8. ed. IV. ed. *Winer*. Lips. 1828. 8. 4 Thlr. 15 Sgr.

Alb. Schultens, institutiones ad fundamenta ling. hebr. Lugd. Bat. 1737. 4.

Nic. Guil. Schroeder, institutiones ad fundamenta linguae hebraeae. Groningae 1766. ed. III. Ulmae 1792. 8. 1 Thlr.

I. Gottfr. Hasse, hebr. Sprachlehre nach den leichtesten Grundsätzen. Jena 1786. 8. 1 Thlr. 2½ Sgr.

Ejusdem praktisches Handbuch zur Erlernung der hebr. Sprache. Jena 1787. 8.

I. D. Michaelis, Supplementa ad lexica hebraica. Partes VI. Gottingae. 1792. 4. 10 Thlr. (nunc 4 Thlr.)

I. Sev. Vater, hebr. Sprachlehre. Leipzig 1797. 8. ed. aucta et emend. 1814. 8. 1 Thlr. 15 Sgr.

I. Melch. Hartmann, Anfangsgründe der hebr. Sprache. Marburg. 1798. ed. II. 1819. 8. 1 Thlr. 15 Sgr.

C. C. Fr. Weckherlin, hebr. Grammatik für Anfänger. ed. II. 1798. ed. ult. 832. 17½ Sgr. Vol. II. syntaxis. (1805.) 1819. 20 Sgr.

I. Jahn, grammatica linguae hebr. Viennae. 1809. 8. 2 Thlr. 20 Sgr.

Wilh. Gesenius, hebräische Grammatik 1813. 8. 14. Aufl. ed. E. Rödiger. Leipzig 1845. 8. 26¼ Sgr.

Ejusdem, ausführliches grammat. kritisches Lehrgebäude der hebr. Spr. Leipzig. 1817. 8. 4 Thlr.

- - hebräisch-deutsches Handwörterbuch über die Schriften des A. T. Leipzig. 1810 12. 2 Voll. 8. ed. 4. ibidem 1834. 8. 3 Thlr. 22½ Sgr.

- - thesaurus philologicus criticus ling. hebr. et chald. V. T. tom. I—III. fasc. 1. Lips. 1827—42. 11⅓ Thlr.

- - Lex. manuale hebr. et chald. in V. T. libros. ibid. 1833. 8. 4 Thlr. 7½ Sgr.

Ewald, kritische Grammatik der hebr. Sprache. Leipzig 1827. 8. 2 Thlr. 7½ Sgr.

Ejusdem, Grammatik der hebr. Sprache des A. T. in vollständiger Kürze neu bearbeitet. Leipzig 1828. 8. 2. Aufl. 1835. 3. Aufl. 1838. 26¼ Sgr.

- - hebräische Sprachlehre für Anfänger, mit einem Uebungsbuche. Leipzig 1842. 8. 17½ Sgr.

Jac. Chr. Lindberg, hebraisk Grammatik ed. II. Kjöbenhavn. 1828. 8.

Joh. Pettersson, fullständig hebreisk Grammatika, efter egna forskningar och ny asigt af ordens grundformer utarbetad. Lund. 1829. 8.

S. Lee, a grammar of the hebr. language. London. ed. I. 1827. 8. ed. II. 1832. 8.

Ejusdem, a lexicon hebrew, chald. and english. Lond. 1840. 8.

Fr. Uhlemann, hebr. Sprachlehre. Berlin. 1827. 8. 22½ Sgr.

R. Stier, Lehrgebäude der hebr. Sprache. 2 Thle. Leipzig 1833. 8. 2 Thlr. 10 Sgr.

F. Roorda, Grammatica hebraea. Lugd. Bat. 1831—33. 2 Voll. 8.

H. Kr. Tullberg, hebraisk Spraklära. ed. II. Lund. 1835. 8.

G. Riegler u. *A. Martinet*, hebr. Sprachlehre. Bamberg 1835. 8. 25 Sgr.

Isaak Nordheimer, a critical grammar of the hebr. language. II. Voll. New-York 1838—41. 8.

S. D. Luzzato, prolegomeni ad una grammatica ragionata della lingua ebraica. Padova. 1836. 8.

Herm. Hupfeld. ausführliche hebr. Grammatik. 1. Theiles 1. Abschnitt, 1. Lieferung. Cassel. 1841. 8. 25 Sgr.

Jul. Fürst, concordant. libror. V. T. sacr. hebr. et chald. Lips. 1837—40. XII. Sectiones. Imp. 4. n. 18 Thlr

C. G. Elwert, deutsch-hebr. Wörterbuch. Leipzig. 1822. 2 Thle. 8. 2 Thlr. 10 Sgr.

Fr. Schröder, deutsch-hebr. Wörterbuch. Leipzig. 1823. 2 Voll. 8. 4 Thlr.

R. Hanno, die hebr. Sprache. Heidelb. 1825 et 1828. 8. 1⅓ Thlr.

Fr. Delitzsch, isagoge in grammat. et lexicogr. ling. hebr. contra Gesen. et Ewald. Grimmae 1833. 8. 2 Thlr.

II. *Chrestomathiae.*

W. Gesenius, hebr. Lesebuch. Halle. 1813. 8. ed. VI. 1834. 8. 18¾ Sgr.

A. Sonne, hebr. Lesebuch für den Gymnasial-Unterricht. Leipzig. 1830. 8. 12½ Sgr.

G. Hölemann, hebr. Anthologie mit Comm. u. Lex. Leipzig 1834 8. 1 Thlr.

F. Schröder, hebr. Uebungsbuch. Leipzig. 1821. 8. 18¾ Sgr.

L. Hantschke, hebr. Uebungsbuch für Schulen. Leipzig. 1823. 8. 18¾ Sgr.

F. Böttcher, hebr. Uebungsbuch für Schulen. 1. Cursus. Dresden. 1826. 8. 1 Thlr.

Maurer, practischer Cursus über die Formenlehre der hebräischen Sprache. Leipzig 1837. 8. 18¾ Sgr.

Fr. Uhlemann, Anleitung zum Uebersetzen aus dem Deutschen in das Hebräische für Gymnasien. 1. Cursus Berlin. 1839. 8. 2. Curs. 1841. 8. 22½ Sgr.

III. *Editiones Veteris Testamenti.*

Biblia hebr. cum commentar. crit. ***Salomonis Norzi.*** **Mantua 1742. IV. Voll. 4.**
Biblia hebr. secund. ult. edit. ***Athiae*** **recogn. a** ***I. Leusden,*** **recens. a** ***van der Hooght.*** **Amstelod. et Ultraj. 1705. 8. 6 Thlr.**
Biblia hebr. ed. ***I H Michaelis.*** **Hal. 1720. fol. 6 Thlr. 8o. 5 Thlr.**
Biblia hebr. ed. ***Chr. Doederlein*** **et** ***H. Meisner,*** **c. praef. Knappii. Halae. 1818. 8. 3 Thlr.**
Biblia hebr. ed. ***Aug. Hahn.*** **ed. stereotyp. Lips. 1831. 8. 3½ Thlr.**

CHRESTOMATHIA.

I. QUATUOR PRIMA CAPITA GENESEOS.

CAPUT I.

1. בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת
הָאָרֶץ : 2. וְהָאָרֶץ הָיְתָה תֹהוּ וָבֹהוּ וְחֹשֶׁךְ עַל־פְּנֵי
תְהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי הַמָּיִם :
3. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי־אוֹר : 4. וַיַּרְא
אֱלֹהִים אֶת־הָאוֹר כִּי־טוֹב וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר
וּבֵין הַחֹשֶׁךְ : 5. וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לָאוֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ
קָרָא לָיְלָה וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם אֶחָד :
6. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמָּיִם וִיהִי
מַבְדִּיל בֵּין מַיִם לָמָיִם : 7. וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־
הָרָקִיעַ וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לָרָקִיעַ וּבֵין
הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לָרָקִיעַ וַיְהִי־כֵן : 8. וַיִּקְרָא

אֱלֹהִים לָרָקִיעַ שָׁמָיִם וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם
שֵׁנִי׃ 9. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקָּווּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם
אֶל־מָקוֹם אֶחָד וְתֵרָאֶה הַיַּבָּשָׁה וַיְהִי־כֵן׃ 10. וַיִּקְרָא
אֱלֹהִים לַיַּבָּשָׁה אֶרֶץ וּלְמִקְוֵה הַמַּיִם קָרָא יַמִּים
וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ 11. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תַּדְשֵׁא
הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה פְּרִי
לְמִינוֹ אֲשֶׁר זַרְעוֹ־בוֹ עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן׃
12. וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע לְמִינֵהוּ
וְעֵץ עֹשֶׂה־פְּרִי אֲשֶׁר זַרְעוֹ־בוֹ לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים
כִּי־טוֹב׃ 13. וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי׃
14. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֹת בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהַבְדִּיל
בֵּין הַיּוֹם וּבֵין הַלָּיְלָה וְהָיוּ לְאֹתֹת וּלְמוֹעֲדִים וּלְיָמִים
וְשָׁנִים׃ 15. וְהָיוּ לִמְאוֹרֹת בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל־
הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן׃ 16. וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת
הַגְּדֹלִים אֶת־הַמָּאוֹר הַגָּדֹל לְמֶמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת־
הַמָּאוֹר הַקָּטֹן לְמֶמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה וְאֵת הַכּוֹכָבִים׃
17. וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים בִּרְקִיעַ הַשָּׁמָיִם לְהָאִיר עַל־
הָאָרֶץ׃ 18. וְלִמְשֹׁל בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה וּלְהַבְדִּיל בֵּין
הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ 19. וַיְהִי־

עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם רְבִיעִי : 20. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
יִשְׁרְצוּ הַמַּיִם שֶׁרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל־
הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי רְקִיעַ הַשָּׁמָיִם : 21. וַיִּבְרָא אֱלֹהִים
אֶת־הַתַּנִּינִם הַגְּדֹלִים וְאֵת כָּל־נֶפֶשׁ הַחַיָּה הָרֹמֶשֶׂת
אֲשֶׁר שָׁרְצוּ הַמַּיִם לְמִינֵהֶם וְאֵת כָּל־עוֹף כָּנָף
לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב : 22. וַיְבָרֶךְ אֹתָם
אֱלֹהִים לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת־הַמַּיִם בַּיַּמִּים
וְהָעוֹף יִרֶב בָּאָרֶץ : 23. וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם
חֲמִישִׁי : 24. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ
חַיָּה לְמִינָהּ בְּהֵמָה וָרֶמֶשׂ וְחַיְתוֹ־אֶרֶץ לְמִינָהּ וַיְהִי־
כֵן : 25. וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־חַיַּת הָאָרֶץ לְמִינָהּ
וְאֶת־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְאֵת כָּל־רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה
לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב : 26. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כִּדְמוּתֵנוּ וְיִרְדּוּ בִדְגַת הַיָּם
וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־הָאָרֶץ וּבְכָל־הָרֶמֶשׂ
הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ : 27. וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם
בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא
אֹתָם : 28. וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים
פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ וְכִבְשֻׁהָ וּרְדוּ בִּדְגַת

CHRESTOMATHIA.

I. QUATUOR PRIMA CAPITA GENESEOS.

CAPUT I.

1. בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת
הָאָרֶץ׃ 2. וְהָאָרֶץ הָיְתָה תֹהוּ וָבֹהוּ וְחֹשֶׁךְ עַל־פְּנֵי
תְהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי הַמָּיִם׃
3. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי־אוֹר׃ 4. וַיַּרְא
אֱלֹהִים אֶת־הָאוֹר כִּי־טוֹב וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר
וּבֵין הַחֹשֶׁךְ׃ 5. וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לָאוֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ
קָרָא לָיְלָה וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם אֶחָד׃
6. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמָּיִם וִיהִי
מַבְדִּיל בֵּין מַיִם לָמָיִם׃ 7. וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־
הָרָקִיעַ וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לָרָקִיעַ וּבֵין
הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לָרָקִיעַ וַיְהִי־כֵן׃ 8. וַיִּקְרָא

אֲכָלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת׃ 18. וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים
לֹא־טוֹב הֱיוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ אֶעֱשֶׂה־לּוֹ עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ׃
19. וַיִּצֶר יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאֲדָמָה כָּל־חַיַּת הַשָּׂדֶה
וְאֵת כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיָּבֵא אֶל־הָאָדָם לִרְאוֹת מַה־
יִּקְרָא־לוֹ וְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָא־לוֹ הָאָדָם הוּא שְׁמוֹ׃
20. וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁמוֹת לְכָל־הַבְּהֵמָה וּלְעוֹף
הַשָּׁמַיִם וּלְכֹל חַיַּת הַשָּׂדֶה וּלְאָדָם לֹא־מָצָא עֵזֶר
כְּנֶגְדּוֹ׃ 21. וַיַּפֵּל יְהוָה אֱלֹהִים תַּרְדֵּמָה עַל־הָאָדָם
וַיִּישָׁן וַיִּקַּח אַחַת מִצַּלְעֹתָיו וַיִּסְגֹּר בָּשָׂר תַּחְתֶּנָּה׃
22. וַיִּבֶן יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הַצֵּלָע אֲשֶׁר־לָקַח מִן־
הָאָדָם לְאִשָּׁה וַיְבִאֶהָ אֶל־הָאָדָם׃ 23. וַיֹּאמֶר
הָאָדָם זֹאת הַפַּעַם עֶצֶם מֵעֲצָמַי וּבָשָׂר מִבְּשָׂרִי
לְזֹאת יִקָּרֵא אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ לֻקֳחָה־זֹּאת׃ 24. עַל־
כֵּן יַעֲזָב אִישׁ אֶת־אָבִיו וְאֶת־אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ
לְבָשָׂר אֶחָד׃ 25. וַיִּהְיוּ שְׁנֵיהֶם עֲרוּמִּים הָאָדָם
וְאִשְׁתּוֹ וְלֹא יִתְבֹּשָׁשׁוּ׃

CAPUT III.

1. וְהַנָּחָשׁ הָיָה עָרוּם מִכֹּל חַיַּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר
עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר אֶל־הָאִשָּׁה אַף כִּי־אָמַר

עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם רְבִיעִי : 20. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
יִשְׁרְצוּ הַמַּיִם שֶׁרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל־
הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי רְקִיעַ הַשָּׁמָיִם : 21. וַיִּבְרָא אֱלֹהִים
אֶת־הַתַּנִּינִם הַגְּדֹלִים וְאֵת כָּל־נֶפֶשׁ הַחַיָּה הָרֹמֶשֶׂת
אֲשֶׁר שָׁרְצוּ הַמַּיִם לְמִינֵהֶם וְאֵת כָּל־עוֹף כָּנָף
לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב : 22. וַיְבָרֶךְ אֹתָם
אֱלֹהִים לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת־הַמַּיִם בַּיַּמִּים
וְהָעוֹף יִרֶב בָּאָרֶץ : 23. וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם
חֲמִישִׁי : 24. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ
חַיָּה לְמִינָהּ בְּהֵמָה וָרֶמֶשׂ וְחַיְתוֹ־אֶרֶץ לְמִינָהּ וַיְהִי־
כֵן : 25. וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־חַיַּת הָאָרֶץ לְמִינָהּ
וְאֶת־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְאֵת כָּל־רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה
לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב : 26. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כִּדְמוּתֵנוּ וְיִרְדּוּ בִדְגַת הַיָּם
וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־הָאָרֶץ וּבְכָל־הָרֶמֶשׂ
הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ : 27. וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם
בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא
אֹתָם : 28. וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים
פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ וְכִבְשֻׁהָ וּרְדוּ בִּדְגַת

הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְכָל־חַיָּה הָרֹמֶשֶׂת עַל־הָאָרֶץ׃
29. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נָתַתִּי לָכֶם אֶת־כָּל־עֵשֶׂב
זֹרֵעַ זֶרַע אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וְאֶת־כָּל־הָעֵץ
אֲשֶׁר־בּוֹ פְרִי־עֵץ זֹרֵעַ זָרַע לָכֶם יִהְיֶה לְאָכְלָה׃
30. וּלְכָל־חַיַּת הָאָרֶץ וּלְכָל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכֹל רוֹמֵשׂ
עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־בּוֹ נֶפֶשׁ חַיָּה אֶת־כָּל־יֶרֶק עֵשֶׂב
לְאָכְלָה וַיְהִי־כֵן׃ 31. וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־כָּל־אֲשֶׁר
עָשָׂה וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם
הַשִּׁשִּׁי׃

CAPUT II.

1. וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם׃ 2. וַיְכַל
אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה
וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה׃
3. וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי
בוֹ שָׁבַת מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת׃
4. אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבָּרְאָם בְּיוֹם
עֲשׂוֹת יְהוָה אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמָיִם׃ 5. וְכֹל שִׂיחַ
הַשָּׂדֶה טֶרֶם יִהְיֶה בָאָרֶץ וְכָל־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה טֶרֶם
יִצְמָח כִּי לֹא הִמְטִיר יְהוָה אֱלֹהִים עַל־הָאָרֶץ וְאָדָם

טוֹב וָרָע וְעַתָּה פֶּן־יִשְׁלַח יָדוֹ וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים
וְאָכַל וָחַי לְעֹלָם : 23. וַיְשַׁלְּחֵהוּ יְהוָה אֱלֹהִים מִגַּן־
עֵדֶן לַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר לֻקַּח מִשָּׁם :
24. וַיְגָרֶשׁ אֶת־הָאָדָם וַיַּשְׁכֵּן מִקֶּדֶם לְגַן־עֵדֶן אֶת־
הַכְּרֻבִים וְאֵת לַהַט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת לִשְׁמֹר אֶת־
דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים :

CAPUT IV.

1. וְהָאָדָם יָדַע אֶת־חַוָּה אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת־
קַיִן וַתֹּאמֶר קָנִיתִי אִישׁ אֶת־יְהוָה : 2. וַתֹּסֶף לָלֶדֶת
אֶת־אָחִיו אֶת־הָבֶל וַיְהִי־הֶבֶל רֹעֵה צֹאן וְקַיִן הָיָה
עֹבֵד אֲדָמָה : 3. וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קַיִן מִפְּרִי
הָאֲדָמָה מִנְחָה לַיהוָה : 4. וְהֶבֶל הֵבִיא גַם־הוּא
מִבְּכֹרוֹת צֹאנוֹ וּמֵחֶלְבֵהֶן וַיִּשַׁע יְהוָה אֶל־הֶבֶל וְאֶל־
מִנְחָתוֹ : 5. וְאֶל־קַיִן וְאֶל־מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה וַיִּחַר
לְקַיִן מְאֹד וַיִּפְּלוּ פָּנָיו : 6. וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־קָיִן
לָמָּה חָרָה לָךְ וְלָמָּה נָפְלוּ פָנֶיךָ : 7. הֲלוֹא אִם־
תֵּיטִיב שְׂאֵת וְאִם לֹא תֵיטִיב לַפֶּתַח חַטָּאת רֹבֵץ
וְאֵלֶיךָ תְּשׁוּקָתוֹ וְאַתָּה תִּמְשָׁל־בּוֹ : 8. וַיֹּאמֶר קַיִן
אֶל־הֶבֶל אָחִיו וַיְהִי בִּהְיוֹתָם בַּשָּׂדֶה וַיָּקָם קַיִן אֶל־

אֲכָלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת : 18. וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים
לֹא־טוֹב הֱיוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ אֶעֱשֶׂה־לּוֹ עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ :
19. וַיִּצֶר יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאֲדָמָה כָּל־חַיַּת הַשָּׂדֶה
וְאֵת כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיָּבֵא אֶל־הָאָדָם לִרְאוֹת מַה־
יִּקְרָא־לוֹ וְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָא־לוֹ הָאָדָם הוּא שְׁמוֹ :
20. וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁמוֹת לְכָל־הַבְּהֵמָה וּלְעוֹף
הַשָּׁמַיִם וּלְכֹל חַיַּת הַשָּׂדֶה וּלְאָדָם לֹא־מָצָא עֵזֶר
כְּנֶגְדּוֹ : 21. וַיַּפֵּל יְהוָה אֱלֹהִים תַּרְדֵּמָה עַל־הָאָדָם
וַיִּישָׁן וַיִּקַּח אַחַת מִצַּלְעֹתָיו וַיִּסְגֹּר בָּשָׂר תַּחְתֶּנָּה :
22. וַיִּבֶן יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הַצֵּלָע אֲשֶׁר־לָקַח מִן־
הָאָדָם לְאִשָּׁה וַיְבִאֶהָ אֶל־הָאָדָם : 23. וַיֹּאמֶר
הָאָדָם זֹאת הַפַּעַם עֶצֶם מֵעֲצָמַי וּבָשָׂר מִבְּשָׂרִי
לְזֹאת יִקָּרֵא אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ לֻקְחָה־זֹּאת : 24. עַל־
כֵּן יַעֲזָב אִישׁ אֶת־אָבִיו וְאֶת־אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ
לְבָשָׂר אֶחָד : 25. וַיִּהְיוּ שְׁנֵיהֶם עֲרוּמִּים הָאָדָם
וְאִשְׁתּוֹ וְלֹא יִתְבֹּשָׁשׁוּ :

CAPUT III.

1. וְהַנָּחָשׁ הָיָה עָרוּם מִכֹּל חַיַּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר
עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר אֶל־הָאִשָּׁה אַף כִּי־אָמַר

הָיָה אֲבִי יֹשֵׁב אֹהֶל וּמִקְנֶה׃ 21. וְשֵׁם אָחִיו יוּבָל
הוּא הָיָה אֲבִי כָּל־תֹּפֵשׂ כִּנּוֹר וְעוּגָב׃ 22. וְצִלָּה
גַם־הִוא יָלְדָה אֶת־תּוּבַל קַיִן לֹטֵשׁ כָּל־חֹרֵשׁ נְחֹשֶׁת
וּבַרְזֶל וַאֲחוֹת תּוּבַל־קַיִן נַעֲמָה׃ 23. וַיֹּאמֶר לֶמֶךְ
לְנָשָׁיו עָדָה וְצִלָּה שְׁמַעַן קוֹלִי נְשֵׁי לֶמֶךְ הַאְזֵנָּה
אִמְרָתִי כִּי אִישׁ הָרַגְתִּי לְפִצְעִי וְיֶלֶד לְחַבֻּרָתִי׃
24. כִּי שִׁבְעָתַיִם יֻקַּם־קָיִן וְלֶמֶךְ שִׁבְעִים וְשִׁבְעָה׃
25. וַיֵּדַע אָדָם עוֹד אֶת־אִשְׁתּוֹ וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא
אֶת־שְׁמוֹ שֵׁת כִּי שָׁת־לִי אֱלֹהִים זֶרַע אַחֵר תַּחַת
הֶבֶל כִּי הֲרָגוֹ קָיִן׃ 26. וּלְשֵׁת גַּם־הוּא יֻלַּד־בֵּן
וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ אֱנוֹשׁ אָז הוּחַל לִקְרֹא בְּשֵׁם יְהוָה׃

JOSUA Cap. 2, v. 1—15.

1. וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן מִן־הַשִּׁטִּים שְׁנַיִם
אֲנָשִׁים מְרַגְּלִים חֶרֶשׁ לֵאמֹר לְכוּ רְאוּ אֶת־הָאָרֶץ
וְאֶת־יְרִיחוֹ וַיֵּלְכוּ וַיָּבֹאוּ בֵּית־אִשָּׁה זוֹנָה וּשְׁמָהּ רָחָב
וַיִּשְׁכְּבוּ־שָׁמָּה׃ 2. וַיֵּאָמַר לְמֶלֶךְ יְרִיחוֹ לֵאמֹר
הִנֵּה אֲנָשִׁים בָּאוּ הֵנָּה הַלַּיְלָה מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַחְפֹּר
אֶת־הָאָרֶץ׃ 3. וַיִּשְׁלַח מֶלֶךְ יְרִיחוֹ אֶל־רָחָב לֵאמֹר

וָאֹכֵל : 13. וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לָאִשָּׁה מַה־זֹּאת
עָשִׂית וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הַנָּחָשׁ הִשִּׁיאַנִי וָאֹכֵל :
14. וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים אֶל־הַנָּחָשׁ כִּי עָשִׂיתָ זֹּאת
אָרוּר אַתָּה מִכָּל־הַבְּהֵמָה וּמִכֹּל חַיַּת הַשָּׂדֶה עַל־
גְּחֹנְךָ תֵלֵךְ וְעָפָר תֹּאכַל כָּל־יְמֵי חַיֶּיךָ : 15. וְאֵיבָה
אָשִׁית בֵּינְךָ וּבֵין הָאִשָּׁה וּבֵין זַרְעֲךָ וּבֵין זַרְעָהּ הוּא
יְשׁוּפְךָ רֹאשׁ וְאַתָּה תְּשׁוּפֶנּוּ עָקֵב : 16. אֶל־הָאִשָּׁה
אָמַר הַרְבָּה אַרְבֶּה עִצְּבוֹנֵךְ וְהֵרֹנֵךְ בְּעֶצֶב תֵּלְדִי
בָנִים וְאֶל־אִישֵׁךְ תְּשׁוּקָתֵךְ וְהוּא יִמְשָׁל־בָּךְ :
17. וּלְאָדָם אָמַר כִּי שָׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתֶּךָ וַתֹּאכַל
מִן־הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לֵאמֹר לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ
אֲרוּרָה הָאֲדָמָה בַּעֲבוּרֶךָ בְּעִצָּבוֹן תֹּאכֲלֶנָּה כֹּל יְמֵי
חַיֶּיךָ : 18. וְקוֹץ וְדַרְדַּר תַּצְמִיחַ לָךְ וְאָכַלְתָּ אֶת־
עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה : 19. בְּזֵעַת אַפֶּיךָ תֹּאכַל לֶחֶם עַד שׁוּבְךָ
אֶל־הָאֲדָמָה כִּי מִמֶּנָּה לֻקָּחְתָּ כִּי־עָפָר אַתָּה וְאֶל־
עָפָר תָּשׁוּב : 20. וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ חַוָּה
כִּי הִוא הָיְתָה אֵם כָּל־חָי : 21. וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהִים
לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כָּתְנוֹת עוֹר וַיַּלְבִּשֵׁם : 22. וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֱלֹהִים הֵן הָאָדָם הָיָה כְּאַחַד מִמֶּנּוּ לָדַעַת

טוֹב וָרָע וְעַתָּה פֶּן־יִשְׁלַח יָדוֹ וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים
וְאָכַל וָחַי לְעֹלָם : 23. וַיְשַׁלְּחֵהוּ יְהוָֹה אֱלֹהִים מִגַּן־
עֵדֶן לַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר לֻקַּח מִשָּׁם :
24. וַיְגָרֶשׁ אֶת־הָאָדָם וַיַּשְׁכֵּן מִקֶּדֶם לְגַן־עֵדֶן אֶת־
הַכְּרֻבִים וְאֵת לַהַט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת לִשְׁמֹר אֶת־
דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים :

CAPUT IV.

1. וְהָאָדָם יָדַע אֶת־חַוָּה אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת־
קַיִן וַתֹּאמֶר קָנִיתִי אִישׁ אֶת־יְהוָֹה : 2. וַתֹּסֶף לָלֶדֶת
אֶת־אָחִיו אֶת־הָבֶל וַיְהִי־הֶבֶל רֹעֵה צֹאן וְקַיִן הָיָה
עֹבֵד אֲדָמָה : 3. וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קַיִן מִפְּרִי
הָאֲדָמָה מִנְחָה לַיהוָֹה : 4. וְהֶבֶל הֵבִיא גַם־הוּא
מִבְּכֹרוֹת צֹאנוֹ וּמֵחֶלְבֵהֶן וַיִּשַׁע יְהוָֹה אֶל־הֶבֶל וְאֶל־
מִנְחָתוֹ : 5. וְאֶל־קַיִן וְאֶל־מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה וַיִּחַר
לְקַיִן מְאֹד וַיִּפְּלוּ פָּנָיו : 6. וַיֹּאמֶר יְהוָֹה אֶל־קָיִן
לָמָּה חָרָה לָךְ וְלָמָּה נָפְלוּ פָנֶיךָ : 7. הֲלוֹא אִם־
תֵּיטִיב שְׂאֵת וְאִם לֹא תֵיטִיב לַפֶּתַח חַטָּאת רֹבֵץ
וְאֵלֶיךָ תְּשׁוּקָתוֹ וְאַתָּה תִּמְשָׁל־בּוֹ : 8. וַיֹּאמֶר קַיִן
אֶל־הֶבֶל אָחִיו וַיְהִי בִּהְיוֹתָם בַּשָּׂדֶה וַיָּקָם קַיִן אֶל־

הֶבֶל אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ׃ 9. וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־קַיִן אֵי
הֶבֶל אָחִיךָ וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי הֲשֹׁמֵר אָחִי אָנֹכִי׃
10. וַיֹּאמֶר מֶה עָשִׂיתָ קוֹל דְּמֵי אָחִיךָ צֹעֲקִים אֵלַי
מִן־הָאֲדָמָה׃ 11. וְעַתָּה אָרוּר אָתָּה מִן־הָאֲדָמָה
אֲשֶׁר פָּצְתָה אֶת־פִּיהָ לָקַחַת אֶת־דְּמֵי אָחִיךָ מִיָּדֶךָ׃
12. כִּי תַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה לֹא־תֹסֵף תֵּת־כֹּחָהּ לָךְ
נָע וָנָד תִּהְיֶה בָאָרֶץ׃ 13. וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל־יְהוָה
גָּדוֹל עֲוֺנִי מִנְּשֹׂא׃ 14. הֵן גֵּרַשְׁתָּ אֹתִי הַיּוֹם מֵעַל
פְּנֵי הָאֲדָמָה וּמִפָּנֶיךָ אֶסָּתֵר וְהָיִיתִי נָע וָנָד בָּאָרֶץ
וְהָיָה כָל־מֹצְאִי יַהַרְגֵנִי׃ 15. וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה לָכֵן
כָּל־הֹרֵג קַיִן שִׁבְעָתַיִם יֻקָּם וַיָּשֶׂם יְהוָה לְקַיִן אוֹת
לְבִלְתִּי הַכּוֹת־אֹתוֹ כָּל־מֹצְאוֹ׃ 16. וַיֵּצֵא קַיִן מִלִּפְנֵי
יְהוָה וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ־נוֹד קִדְמַת־עֵדֶן׃ 17. וַיֵּדַע קַיִן
אֶת־אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת־חֲנוֹךְ וַיְהִי בֹּנֶה עִיר
וַיִּקְרָא שֵׁם הָעִיר כְּשֵׁם בְּנוֹ חֲנוֹךְ׃ 18. וַיִּוָּלֵד
לַחֲנוֹךְ אֶת־עִירָד וְעִירָד יָלַד אֶת־מְחוּיָאֵל וּמְחִיָּיאֵל
יָלַד אֶת־מְתוּשָׁאֵל וּמְתוּשָׁאֵל יָלַד אֶת־לָמֶךְ׃
19. וַיִּקַּח־לוֹ לֶמֶךְ שְׁתֵּי נָשִׁים שֵׁם הָאַחַת עָדָה
וְשֵׁם הַשֵּׁנִית צִלָּה׃ 20. וַתֵּלֶד עָדָה אֶת־יָבָל הוּא

הָיָה אֲבִי יֹשֵׁב אֹהֶל וּמִקְנֶה׃ 21. וְשֵׁם אָחִיו יוּבָל
הוּא הָיָה אֲבִי כָּל־תֹּפֵשׂ כִּנּוֹר וְעוּגָב׃ 22. וְצִלָּה
גַם־הִוא יָלְדָה אֶת־תּוּבַל קַיִן לֹטֵשׁ כָּל־חֹרֵשׁ נְחֹשֶׁת
וּבַרְזֶל וַאֲחוֹת תּוּבַל־קַיִן נַעֲמָה׃ 23. וַיֹּאמֶר לֶמֶךְ
לְנָשָׁיו עָדָה וְצִלָּה שְׁמַעַן קוֹלִי נְשֵׁי לֶמֶךְ הַאְזֵנָּה
אִמְרָתִי כִּי אִישׁ הָרַגְתִּי לְפִצְעִי וְיֶלֶד לְחַבֻּרָתִי׃
24. כִּי שִׁבְעָתַיִם יֻקַּם־קָיִן וְלֶמֶךְ שִׁבְעִים וְשִׁבְעָה׃
25. וַיֵּדַע אָדָם עוֹד אֶת־אִשְׁתּוֹ וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא
אֶת־שְׁמוֹ שֵׁת כִּי שָׁת־לִי אֱלֹהִים זֶרַע אַחֵר תַּחַת
הֶבֶל כִּי הֲרָגוֹ קָיִן׃ 26. וּלְשֵׁת גַּם־הוּא יֻלַּד־בֵּן
וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ אֱנוֹשׁ אָז הוּחַל לִקְרֹא בְּשֵׁם יְהוָה׃

JOSUA Cap. 2, v. 1—15.

1. וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן מִן־הַשִּׁטִּים שְׁנַיִם
אֲנָשִׁים מְרַגְּלִים חֶרֶשׁ לֵאמֹר לְכוּ רְאוּ אֶת־הָאָרֶץ
וְאֶת־יְרִיחוֹ וַיֵּלְכוּ וַיָּבֹאוּ בֵּית־אִשָּׁה זוֹנָה וּשְׁמָהּ רָחָב
וַיִּשְׁכְּבוּ־שָׁמָּה׃ 2. וַיֵּאָמַר לְמֶלֶךְ יְרִיחוֹ לֵאמֹר
הִנֵּה אֲנָשִׁים בָּאוּ הֵנָּה הַלַּיְלָה מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַחְפֹּר
אֶת־הָאָרֶץ׃ 3. וַיִּשְׁלַח מֶלֶךְ יְרִיחוֹ אֶל־רָחָב לֵאמֹר

הוֹצִיאִי הָאֲנָשִׁים הַבָּאִים אֵלַיִךְ אֲשֶׁר־בָּאוּ לְבֵיתֵךְ
כִּי לַחְפֹּר אֶת־כָּל־הָאָרֶץ בָּאוּ׃ 4. וַתִּקַּח הָאִשָּׁה
אֶת־שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים וַתִּצְפְּנוֹ וַתֹּאמֶר כֵּן בָּאוּ אֵלַי
הָאֲנָשִׁים וְלֹא יָדַעְתִּי מֵאַיִן הֵמָּה׃ 5. וַיְהִי הַשַּׁעַר
לִסְגּוֹר בַּחֹשֶׁךְ וְהָאֲנָשִׁים יָצָאוּ לֹא יָדַעְתִּי אָנָה הָלְכוּ
הָאֲנָשִׁים רִדְפוּ מַהֵר אַחֲרֵיהֶם כִּי תַשִּׂיגוּם׃
6. וְהִיא הֶעֱלָתַם הַגָּגָה וַתִּטְמְנֵם בְּפִשְׁתֵּי הָעֵץ
הָעֲרֻכוֹת לָהּ עַל־הַגָּג׃ 7. וְהָאֲנָשִׁים רָדְפוּ אַחֲרֵיהֶם
דֶּרֶךְ הַיַּרְדֵּן עַל הַמַּעְבְּרוֹת וְהַשַּׁעַר סָגָרוּ אַחֲרֵי
כַּאֲשֶׁר יָצְאוּ הָרֹדְפִים אַחֲרֵיהֶם׃ 8. וְהֵמָּה טֶרֶם
יִשְׁכָּבוּן וְהִיא עָלְתָה עֲלֵיהֶם עַל־הַגָּג׃ 9. וַתֹּאמֶר
אֶל־הָאֲנָשִׁים יָדַעְתִּי כִּי־נָתַן יְהוָֹה לָכֶם אֶת־הָאָרֶץ
וְכִי־נָפְלָה אֵימַתְכֶם עָלֵינוּ וְכִי נָמֹגוּ כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ
מִפְּנֵיכֶם׃ 10. כִּי שָׁמַעְנוּ אֵת אֲשֶׁר־הוֹבִישׁ יְהוָֹה
אֶת־מֵי יַם־סוּף מִפְּנֵיכֶם בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם וַאֲשֶׁר
עֲשִׂיתֶם לִשְׁנֵי מַלְכֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן
לְסִיחֹן וּלְעוֹג אֲשֶׁר הֶחֱרַמְתֶּם אוֹתָם׃ 11. וַנִּשְׁמַע
וַיִּמַּס לְבָבֵנוּ וְלֹא־קָמָה עוֹד רוּחַ בְּאִישׁ מִפְּנֵיכֶם
כִּי יְהוָֹה אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־

הָאָרֶץ מִתָּחַת׃ 12. וְעַתָּה הִשָּׁבְעוּ־נָא לִי בַּיהוָֹה
כִּי־עָשִׂיתִי עִמָּכֶם חָסֶד וַעֲשִׂיתֶם גַּם־אַתֶּם עִם־בֵּית
אָבִי חֶסֶד וּנְתַתֶּם לִי אוֹת אֱמֶת׃ 13. וְהַחֲיִתֶם
אֶת־אָבִי וְאֶת־אִמִּי וְאֶת־אַחַי וְאֶת־אַחְיוֹתַי וְאֵת כָּל־
אֲשֶׁר לָהֶם וְהִצַּלְתֶּם אֶת־נַפְשֹׁתֵינוּ מִמָּוֶת׃
14. וַיֹּאמְרוּ לָהּ הָאֲנָשִׁים נַפְשֵׁנוּ תַחְתֵּיכֶם לָמוּת
אִם לֹא תַגִּידוּ אֶת־דְּבָרֵנוּ זֶה וְהָיָה בְּתֵת יְהוָֹה לָנוּ
אֶת־הָאָרֶץ וְעָשִׂינוּ עִמָּךְ חֶסֶד וֶאֱמֶת׃

JUDICUM CAP. 14.

1. וַיֵּרֶד שִׁמְשׁוֹן תִּמְנָתָה וַיַּרְא אִשָּׁה בְּתִמְנָתָה
מִבְּנוֹת פְּלִשְׁתִּים׃ 2. וַיַּעַל וַיַּגֵּד לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ
וַיֹּאמֶר אִשָּׁה רָאִיתִי בְתִמְנָתָה מִבְּנוֹת פְּלִשְׁתִּים
וְעַתָּה קְחוּ־אוֹתָהּ לִי לְאִשָּׁה׃ 3. וַיֹּאמֶר לוֹ אָבִיו
וְאִמּוֹ הַאֵין בִּבְנוֹת אַחֶיךָ וּבְכָל־עַמִּי אִשָּׁה כִּי־אַתָּה
הוֹלֵךְ לָקַחַת אִשָּׁה מִפְּלִשְׁתִּים הָעֲרֵלִים וַיֹּאמֶר
שִׁמְשׁוֹן אֶל־אָבִיו אוֹתָהּ קַח־לִי כִּי־הִיא יָשְׁרָה
בְעֵינָי׃ 4. וְאָבִיו וְאִמּוֹ לֹא יָדְעוּ כִּי מֵיְהוָֹה הִיא
כִּי־תֹאֲנָה הוּא־מְבַקֵּשׁ מִפְּלִשְׁתִּים וּבָעֵת הַהִיא

פְלִשְׁתִּים מֹשְׁלִים בְּיִשְׂרָאֵל׃ 5. וַיֵּרֶד שִׁמְשׁוֹן וְאָבִיו
וְאִמּוֹ תִּמְנָתָה וַיָּבֹאוּ עַד־כַּרְמֵי תִמְנָתָה וְהִנֵּה כְּפִיר
אֲרָיוֹת שֹׁאֵג לִקְרָאתוֹ׃ 6. וַתִּצְלַח עָלָיו רוּחַ יְהוָה
וַיְשַׁסְּעֵהוּ כְּשַׁסַּע הַגְּדִי וּמְאוּמָה אֵין בְּיָדוֹ וְלֹא הִגִּיד
לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה׃ 7. וַיֵּרֶד וַיְדַבֵּר
לָאִשָּׁה וַתִּישַׁר בְּעֵינֵי שִׁמְשׁוֹן׃ 8. וַיָּשָׁב מִיָּמִים
לְקַחְתָּהּ וַיָּסַר לִרְאוֹת אֵת מַפֶּלֶת הָאַרְיֵה וְהִנֵּה
עֲדַת דְּבוֹרִים בִּגְוִיַּת הָאַרְיֵה וּדְבָשׁ׃ 9. וַיִּרְדֵּהוּ
אֶל־כַּפָּיו וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ וְאָכֹל וַיֵּלֶךְ אֶל־אָבִיו וְאֶל־
אִמּוֹ וַיִּתֵּן לָהֶם וַיֹּאכֵלוּ וְלֹא־הִגִּיד לָהֶם כִּי מִגְּוִיַּת
הָאַרְיֵה רָדָה הַדְּבָשׁ׃ 10. וַיֵּרֶד אָבִיהוּ אֶל־הָאִשָּׁה
וַיַּעַשׂ שָׁם שִׁמְשׁוֹן מִשְׁתֶּה כִּי כֵּן יַעֲשׂוּ הַבַּחוּרִים׃
11. וַיְהִי כִּרְאוֹתָם אוֹתוֹ וַיִּקְחוּ שְׁלֹשִׁים מֵרֵעִים וַיִּהְיוּ
אִתּוֹ׃ 12. וַיֹּאמֶר לָהֶם שִׁמְשׁוֹן אָחוּדָה־נָּא לָכֶם
חִידָה אִם־הַגֵּד תַּגִּידוּ אוֹתָהּ לִי שִׁבְעַת יְמֵי הַמִּשְׁתֶּה
וּמְצָאתֶם וְנָתַתִּי לָכֶם שְׁלֹשִׁים סְדִינִים וּשְׁלֹשִׁים
חֲלִפֹת בְּגָדִים׃ 13. וְאִם־לֹא תוּכְלוּ לְהַגִּיד לִי
וּנְתַתֶּם אַתֶּם לִי שְׁלֹשִׁים סְדִינִים וּשְׁלֹשִׁים חֲלִיפוֹת
בְּגָדִים וַיֹּאמְרוּ לוֹ חוּדָה חִידָתְךָ וְנִשְׁמָעֶנָּה׃

14. וַיֹּאמֶר לָהֶם מֵהָאֹכֵל יָצָא מַאֲכָל וּמֵעַז יָצָא
מָתוֹק וְלֹא יָכְלוּ לְהַגִּיד הַחִידָה שְׁלֹשֶׁת יָמִים :
15. וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיֹּאמְרוּ לְאֵשֶׁת־שִׁמְשׁוֹן פַּתִּי
אֶת־אִישֵׁךְ וְיַגֶּד־לָנוּ אֶת־הַחִידָה פֶּן־נִשְׂרֹף אוֹתָךְ
וְאֶת־בֵּית אָבִיךְ בָּאֵשׁ הַלְיָרְשֵׁנוּ קְרָאתֶם לָנוּ הֲלֹא :
16. וַתֵּבְךְּ אֵשֶׁת שִׁמְשׁוֹן עָלָיו וַתֹּאמֶר רַק־שְׂנֵאתַנִי
וְלֹא אֲהַבְתָּנִי הַחִידָה חַדְתָּ לִבְנֵי עַמִּי וְלִי לֹא
הִגַּדְתָּה וַיֹּאמֶר לָהּ הִנֵּה לְאָבִי וּלְאִמִּי לֹא הִגַּדְתִּי
וְלָךְ אַגִּיד : 17. וַתֵּבְךְּ עָלָיו שִׁבְעַת הַיָּמִים אֲשֶׁר־
הָיָה לָהֶם הַמִּשְׁתֶּה וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיַּגֶּד־לָהּ כִּי
הֱצִיקַתְהוּ וַתַּגֵּד הַחִידָה לִבְנֵי עַמָּהּ : 18. וַיֹּאמְרוּ
לוֹ אַנְשֵׁי הָעִיר בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי בְּטֶרֶם יָבֹא הַחַרְסָה
מַה־מָּתוֹק מִדְּבַשׁ וּמֶה עַז מֵאֲרִי וַיֹּאמֶר לָהֶם לוּלֵא
חֲרַשְׁתֶּם בְּעֶגְלָתִי לֹא מְצָאתֶם חִידָתִי : 19. וַתִּצְלַח
עָלָיו רוּחַ יְהוָה וַיֵּרֶד אַשְׁקְלוֹן וַיַּךְ מֵהֶם שְׁלֹשִׁים
אִישׁ וַיִּקַּח אֶת־חֲלִיצוֹתָם וַיִּתֵּן הַחֲלִיפוֹת לְמַגִּידֵי
הַחִידָה וַיִּחַר אַפּוֹ וַיַּעַל בֵּית אָבִיהוּ : 20. וַתְּהִי אֵשֶׁת
שִׁמְשׁוֹן לְמֵרֵעֵהוּ אֲשֶׁר רֵעָה לוֹ :

I. SAMUEL. Cap. 12, V. 1—15.

1. וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל הִנֵּה שָׁמַעְתִּי
בְקֹלְכֶם לְכֹל אֲשֶׁר־אֲמַרְתֶּם לִי וָאַמְלִיךְ עֲלֵיכֶם
מֶלֶךְ : 2. וְעַתָּה הִנֵּה הַמֶּלֶךְ מִתְהַלֵּךְ לִפְנֵיכֶם וַאֲנִי
זָקַנְתִּי וָשַׂבְתִּי וּבָנַי הִנָּם אִתְּכֶם וַאֲנִי הִתְהַלַּכְתִּי
לִפְנֵיכֶם מִנְּעֻרַי עַד־הַיּוֹם הַזֶּה : 3. הִנְנִי עֲנוּ בִי
נֶגֶד יְהוָה וְנֶגֶד מְשִׁיחוֹ אֶת־שׁוֹר מִי לָקַחְתִּי וַחֲמוֹר
מִי לָקַחְתִּי וְאֶת־מִי עָשַׁקְתִּי אֶת־מִי רַצּוֹתִי וּמִיַּד־מִי
לָקַחְתִּי כֹפֶר וְאַעְלִים עֵינַי בּוֹ וְאָשִׁיב לָכֶם :
4. וַיֹּאמְרוּ לֹא עֲשַׁקְתָּנוּ וְלֹא רַצּוֹתָנוּ וְלֹא־לָקַחְתָּ
מִיַּד־אִישׁ מְאוּמָה : 5. וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם עֵד יְהוָה
בָּכֶם וְעֵד מְשִׁיחוֹ הַיּוֹם הַזֶּה כִּי לֹא מְצָאתֶם בְּיָדִי
מְאוּמָה וַיֹּאמֶר עֵד : 6. וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־הָעָם
יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן וַאֲשֶׁר הֶעֱלָה
אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם : 7. וְעַתָּה הִתְיַצְּבוּ
וְאִשָּׁפְטָה אִתְּכֶם לִפְנֵי יְהוָה אֵת כָּל־צִדְקוֹת יְהוָה
אֲשֶׁר־עָשָׂה אִתְּכֶם וְאֶת־אֲבוֹתֵיכֶם : 8. כַּאֲשֶׁר־
בָּא יַעֲקֹב מִצְרָיִם וַיִּזְעֲקוּ אֲבוֹתֵיכֶם אֶל־יְהוָה וַיִּשְׁלַח
יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן וַיּוֹצִיאוּ אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם

מִמִּצְרַיִם וַיֹּשִׁבוּם בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃ 9. וַיִּשְׁכְּחוּ אֶת־
יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיִּמְכֹּר אֹתָם בְּיַד סִיסְרָא שַׂר־צְבָא
חָצוֹר וּבְיַד־פְּלִשְׁתִּים וּבְיַד מֶלֶךְ מוֹאָב וַיִּלָּחֲמוּ בָּם׃
10. וַיִּזְעֲקוּ אֶל־יְהוָה וַיֹּאמְרוּ חָטָאנוּ כִּי עָזַבְנוּ אֶת־
יְהוָה וַנַּעֲבֹד אֶת־הַבְּעָלִים וְאֶת־הָעַשְׁתָּרוֹת וְעַתָּה
הַצִּילֵנוּ מִיַּד אֹיְבֵינוּ וְנַעַבְדֶךָּ׃ 11. וַיִּשְׁלַח יְהוָה
אֶת־יְרֻבַּעַל וְאֶת־בְּדָן וְאֶת־יִפְתָּח וְאֶת־שְׁמוּאֵל וַיַּצֵּל
אֶתְכֶם מִיַּד אֹיְבֵיכֶם מִסָּבִיב וַתֵּשְׁבוּ בֶּטַח׃
12. וַתִּרְאוּ כִּי נָחָשׁ מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן בָּא עֲלֵיכֶם
וַתֹּאמְרוּ לִי לֹא כִּי־מֶלֶךְ יִמְלֹךְ עָלֵינוּ וַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם
מַלְכְּכֶם׃ 13. וְעַתָּה הִנֵּה הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בְּחַרְתֶּם
אֲשֶׁר שְׁאֶלְתֶּם וְהִנֵּה נָתַן יְהוָה עֲלֵיכֶם מֶלֶךְ׃
14. אִם־תִּירְאוּ אֶת־יְהוָה וַעֲבַדְתֶּם אֹתוֹ וּשְׁמַעְתֶּם
בְּקוֹלוֹ וְלֹא תַמְרוּ אֶת־פִּי יְהוָה וִהְיִתֶם גַּם־אַתֶּם
וְגַם־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־מָלַךְ עֲלֵיכֶם אַחַר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃

I. SAMUEL. Cap. 17. V. 1—54.

1. וַיַּאַסְפוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־מַחֲנֵיהֶם לַמִּלְחָמָה
וַיֵּאָסְפוּ שֹׂכֹה אֲשֶׁר לִיהוּדָה וַיַּחֲנוּ בֵּין־שׂוֹכֹה וּבֵין־

עֲזֵקָה בְּאֶפֶס דַּמִּים : 2. וְשָׁאוּל וְאִישׁ־יִשְׂרָאֵל
נֶאֶסְפוּ וַיַּחֲנוּ בְּעֵמֶק הָאֵלָה וַיַּעַרְכוּ מִלְחָמָה לִקְרַאת
פְּלִשְׁתִּים : 3. וּפְלִשְׁתִּים עֹמְדִים אֶל־הָהָר מִזֶּה
וְיִשְׂרָאֵל עֹמְדִים אֶל־הָהָר מִזֶּה וְהַגַּיְא בֵּינֵיהֶם :
4. וַיֵּצֵא אִישׁ־הַבֵּנַיִם מִמַּחֲנוֹת פְּלִשְׁתִּים גָּלְיָת שְׁמוֹ
מִגַּת גָּבְהוֹ שֵׁשׁ אַמּוֹת וָזָרֶת : 5. וְכוֹבַע נְחֹשֶׁת עַל־
רֹאשׁוֹ וְשִׁרְיוֹן קַשְׂקַשִּׂים הוּא לָבוּשׁ וּמִשְׁקַל הַשִּׁרְיוֹן
חֲמֵשֶׁת־אֲלָפִים שְׁקָלִים נְחֹשֶׁת : 6. וּמִצְחַת נְחֹשֶׁת
עַל־רַגְלָיו וְכִידוֹן נְחֹשֶׁת בֵּין כְּתֵפָיו : 7. וְחֵץ חֲנִיתוֹ
כִּמְנוֹר אֹרְגִים וְלַהֶבֶת חֲנִיתוֹ שֵׁשׁ־מֵאוֹת שְׁקָלִים
בַּרְזֶל וְנֹשֵׂא הַצִּנָּה הֹלֵךְ לְפָנָיו : 8. וַיַּעֲמֹד וַיִּקְרָא
אֶל־מַעַרְכֹת יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר לָהֶם לָמָּה תֵצְאוּ לַעֲרֹךְ
מִלְחָמָה הֲלוֹא אָנֹכִי הַפְּלִשְׁתִּי וְאַתֶּם עֲבָדִים
לְשָׁאוּל בְּרוּ־לָכֶם אִישׁ וְיֵרֵד אֵלָי : 9. אִם־יוּכַל
לְהִלָּחֵם אִתִּי וְהִכָּנִי וְהָיִינוּ לָכֶם לַעֲבָדִים וְאִם־אֲנִי
אוּכַל־לוֹ וְהִכִּיתִיו וִהְיִיתֶם לָנוּ לַעֲבָדִים וַעֲבַדְתֶּם
אֹתָנוּ : 10. וַיֹּאמֶר הַפְּלִשְׁתִּי אֲנִי חֵרַפְתִּי אֶת־
מַעַרְכוֹת יִשְׂרָאֵל הַיּוֹם הַזֶּה תְּנוּ־לִי אִישׁ וְנִלָּחֲמָה
יָחַד : 11. וַיִּשְׁמַע שָׁאוּל וְכָל־יִשְׂרָאֵל אֶת־דִּבְרֵי

הַפְּלִשְׁתִּי הָאֵלֶּה וַיֵּחַתּוּ וַיִּרְאוּ מְאֹד׃ 12. וְדָוִד בֶּן־
אִישׁ אֶפְרָתִי הַזֶּה מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה וּשְׁמוֹ יִשַׁי וְלוֹ
שְׁמֹנָה בָנִים וְהָאִישׁ בִּימֵי שָׁאוּל זָקֵן בָּא בַשָּׁנִים׃
13. וַיֵּלְכוּ שְׁלֹשֶׁת בְּנֵי־יִשַׁי הַגְּדֹלִים הָלְכוּ אַחֲרֵי־
שָׁאוּל לַמִּלְחָמָה וְשֵׁם שְׁלֹשֶׁת בָּנָיו אֲשֶׁר הָלְכוּ
בַּמִּלְחָמָה אֱלִיאָב הַבְּכוֹר וּמִשְׁנֵהוּ אֲבִינָדָב וְהַשְּׁלִשִׁי
שַׁמָּה׃ 14. וְדָוִד הוּא הַקָּטָן וּשְׁלֹשָׁה הַגְּדֹלִים הָלְכוּ
אַחֲרֵי שָׁאוּל׃ 15. וְדָוִד הֹלֵךְ וָשָׁב מֵעַל שָׁאוּל
לִרְעוֹת אֶת־צֹאן אָבִיו בֵּית־לָחֶם׃ 16. וַיִּגַּשׁ
הַפְּלִשְׁתִּי הַשְׁכֵּם וְהַעֲרֵב וַיִּתְיַצֵּב אַרְבָּעִים יוֹם׃
17. וַיֹּאמֶר יִשַׁי לְדָוִד בְּנוֹ קַח־נָא לְאַחֶיךָ אֵיפַת
הַקָּלִיא הַזֶּה וַעֲשָׂרָה לֶחֶם הַזֶּה וְהָרֵץ הַמַּחֲנֶה
לְאַחֶיךָ׃ 18. וְאֵת עֲשֶׂרֶת חֲרִיצֵי הֶחָלָב הָאֵלֶּה
תָּבִיא לְשַׂר הָאָלֶף וְאֶת־אַחֶיךָ תִּפְקֹד לְשָׁלוֹם וְאֶת־
עֲרֻבָּתָם תִּקָּח׃ 19. וְשָׁאוּל וְהֵמָּה וְכָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל
בְּעֵמֶק הָאֵלָה נִלְחָמִים עִם־פְּלִשְׁתִּים׃ 20. וַיַּשְׁכֵּם
דָּוִד בַּבֹּקֶר וַיִּטֹּשׁ אֶת־הַצֹּאן עַל־שֹׁמֵר וַיִּשָּׂא וַיֵּלֶךְ
כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ יִשָׁי וַיָּבֹא הַמַּעְגָּלָה וְהַחַיִל הַיֹּצֵא אֶל־
הַמַּעֲרָכָה וְהֵרִעוּ בַּמִּלְחָמָה׃ 21. וַתַּעֲרֹךְ יִשְׂרָאֵל

וּפְלִשְׁתִּים מַעֲרָכָה לִקְרַאת מַעֲרָכָה: 22. וַיִּטֹּשׁ
דָּוִד אֶת־הַכֵּלִים מֵעָלָיו עַל־יַד שׁוֹמֵר הַכֵּלִים וַיָּרָץ
הַמַּעֲרָכָה וַיָּבֹא וַיִּשְׁאַל לְאֶחָיו לְשָׁלוֹם: 23. וְהוּא מְדַבֵּר
עִמָּם וְהִנֵּה אִישׁ הַבֵּנַיִם עוֹלֶה גָּלְיָת הַפְּלִשְׁתִּי שְׁמוֹ מִגַּת
מִמַּעַרְכוֹת פְּלִשְׁתִּים וַיְדַבֵּר כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּשְׁמַע
דָּוִד: 24. וְכֹל אִישׁ יִשְׂרָאֵל בִּרְאוֹתָם אֶת־הָאִישׁ
וַיָּנֻסוּ מִפָּנָיו וַיִּירְאוּ מְאֹד; 25. וַיֹּאמֶר אִישׁ יִשְׂרָאֵל
הַרְּאִיתֶם הָאִישׁ הָעֹלֶה הַזֶּה כִּי לְחָרֵף אֶת־יִשְׂרָאֵל
עֹלֶה וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר־יַכֶּנּוּ יַעְשְׁרֶנּוּ הַמֶּלֶךְ עֹשֶׁר
גָּדוֹל וְאֶת־בִּתּוֹ יִתֶּן־לוֹ וְאֵת בֵּית אָבִיו יַעֲשֶׂה חָפְשִׁי
בְּיִשְׂרָאֵל: 26. וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־הָאֲנָשִׁים הָעֹמְדִים
עִמּוֹ לֵאמֹר מַה־יֵּעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר יַכֶּה אֶת־
הַפְּלִשְׁתִּי הַלָּז וְהֵסִיר חֶרְפָּה מֵעַל יִשְׂרָאֵל כִּי מִי
הַפְּלִשְׁתִּי הֶעָרֵל הַזֶּה כִּי חֵרֵף מַעַרְכוֹת אֱלֹהִים
חַיִּים; 27. וַיֹּאמֶר לוֹ הָעָם כַּדָּבָר הַזֶּה לֵאמֹר כֹּה
יֵעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר יַכֶּנּוּ: 28. וַיִּשְׁמַע אֱלִיאָב אָחִיו
הַגָּדוֹל בְּדַבְּרוֹ אֶל־הָאֲנָשִׁים וַיִּחַר־אַף אֱלִיאָב בְּדָוִד
וַיֹּאמֶר לָמָּה־זֶּה יָרַדְתָּ וְעַל־מִי נָטַשְׁתָּ מְעַט הַצֹּאן
הָהֵנָּה בַּמִּדְבָּר אֲנִי יָדַעְתִּי אֶת־זְדֹנְךָ וְאֵת רֹעַ לְבָבֶךָ

כִּי לְמַעַן רְאוֹת הַמִּלְחָמָה יָרָדְתָּ : 29. וַיֹּאמֶר דָּוִד
מֶה עָשִׂיתִי עָתָּה הֲלוֹא דָּבָר הוּא : 30. וַיִּסֹּב
מֵאֶצְלוֹ אֶל־מוּל אַחֵר וַיֹּאמֶר כַּדָּבָר הַזֶּה וַיְשִׁבֻהוּ
הָעָם דָּבָר כַּדָּבָר הָרִאשׁוֹן : 31. וַיִּשָּׁמְעוּ הַדְּבָרִים אֲשֶׁר
דִּבֶּר דָּוִד וַיַּגִּדוּ לִפְנֵי־שָׁאוּל וַיִּקָּחֵהוּ : 32. וַיֹּאמֶר
דָּוִד אֶל־שָׁאוּל אַל־יִפֹּל לֵב־אָדָם עָלָיו עַבְדְּךָ יֵלֵךְ
וְנִלְחַם עִם־הַפְּלִשְׁתִּי הַזֶּה : 33. וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־
דָּוִד לֹא תוּכַל לָלֶכֶת אֶל־הַפְּלִשְׁתִּי הַזֶּה לְהִלָּחֵם
עִמּוֹ כִּי־נַעַר אַתָּה וְהוּא אִישׁ מִלְחָמָה מִנְּעֻרָיו :
34. וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־שָׁאוּל רֹעֶה הָיָה עַבְדְּךָ לְאָבִיו
בַּצֹּאן וּבָא הָאֲרִי וְאֶת־הַדּוֹב וְנָשָׂא שֶׂה מֵהָעֵדֶר :
35. וְיָצָאתִי אַחֲרָיו וְהִכִּתִיו וְהִצַּלְתִּי מִפִּיו וַיָּקָם
עָלַי וְהֶחֱזַקְתִּי בִּזְקָנוֹ וְהִכִּתִיו וַהֲמִיתִּיו : 36. גַּם
אֶת־הָאֲרִי גַּם־הַדּוֹב הִכָּה עַבְדֶּךָ וְהָיָה הַפְּלִשְׁתִּי
הֶעָרֵל הַזֶּה כְּאַחַד מֵהֶם כִּי חֵרֵף מַעַרְכֹת אֱלֹהִים
חַיִּים : 37. וַיֹּאמֶר דָּוִד יְהוָֹה אֲשֶׁר הִצִּלַנִי מִיַּד
הָאֲרִי וּמִיַּד הַדֹּב הוּא יַצִּילֵנִי מִיַּד הַפְּלִשְׁתִּי הַזֶּה
וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־דָּוִד לֵךְ וַיהוָֹה יִהְיֶה עִמָּךְ :
38. וַיַּלְבֵּשׁ שָׁאוּל אֶת־דָּוִד מַדָּיו וְנָתַן קוֹבַע נְחֹשֶׁת

עַל־רֹאשׁוֹ וַיַּלְבֵּשׁ אֹתוֹ שִׁרְיוֹן׃ 39. וַיַּחְגֹּר דָּוִד אֶת־
חַרְבּוֹ מֵעַל לְמַדָּיו וַיֹּאֶל לָלֶכֶת כִּי לֹא־נִסָּה וַיֹּאמֶר
דָּוִד אֶל־שָׁאוּל לֹא־אוּכַל לָלֶכֶת בָּאֵלֶּה כִּי לֹא נִסִּיתִי
וַיְסִרֵם דָּוִד מֵעָלָיו׃ 40. וַיִּקַּח מַקְלוֹ בְּיָדוֹ וַיִּבְחַר־
לוֹ חֲמִשָּׁה חַלֻּקֵי אֲבָנִים מִן־הַנַּחַל וַיָּשֶׂם אֹתָם בִּכְלִי
הָרֹעִים אֲשֶׁר־לוֹ וּבַיַּלְקוּט וְקַלְעוֹ בְיָדוֹ וַיִּגַּשׁ אֶל־
הַפְּלִשְׁתִּי׃ 41. וַיֵּלֶךְ הַפְּלִשְׁתִּי הֹלֵךְ וְקָרֵב אֶל־דָּוִד
וְהָאִישׁ נֹשֵׂא הַצִּנָּה לְפָנָיו׃ 42. וַיַּבֵּט הַפְּלִשְׁתִּי
וַיִּרְאֶה אֶת־דָּוִד וַיִּבְזֵהוּ כִּי־הָיָה נַעַר וְאַדְמֹנִי עִם־
יְפֵה מַרְאֶה׃ 43. וַיֹּאמֶר הַפְּלִשְׁתִּי אֶל־דָּוִד הֲכֶלֶב
אָנֹכִי כִּי־אַתָּה בָא־אֵלַי בַּמַּקְלוֹת וַיְקַלֵּל הַפְּלִשְׁתִּי
אֶת־דָּוִד בֵּאלֹהָיו׃ 44. וַיֹּאמֶר הַפְּלִשְׁתִּי אֶל־דָּוִד
לְכָה אֵלַי וְאֶתְּנָה אֶת־בְּשָׂרְךָ לְעוֹף הַשָּׁמַיִם
וּלְבֶהֱמַת הַשָּׂדֶה׃ 45. וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־הַפְּלִשְׁתִּי
אַתָּה בָּא אֵלַי בְּחֶרֶב וּבַחֲנִית וּבְכִידוֹן וְאָנֹכִי בָא־
אֵלֶיךָ בְּשֵׁם יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי מַעַרְכוֹת יִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר חֵרַפְתָּ׃ 46. הַיּוֹם הַזֶּה יְסַגֶּרְךָ יְהוָה בְּיָדִי
וְהִכִּיתִךָ וַהֲסִרֹתִי אֶת־רֹאשְׁךָ מֵעָלֶיךָ וְנָתַתִּי פֶּגֶר
מַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים הַיּוֹם הַזֶּה לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְחַיַּת

הָאָרֶץ וְיֵדְעוּ כָּל־הָאָרֶץ כִּי יֵשׁ אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל׃
47. וְיֵדְעוּ כָּל־הַקָּהָל הַזֶּה כִּי־לֹא בְּחֶרֶב וּבַחֲנִית
יְהוֹשִׁיעַ יְהוָֹה כִּי לַיהוָֹה הַמִּלְחָמָה וְנָתַן אֶתְכֶם
בְּיָדֵנוּ׃ 48. וְהָיָה כִּי־קָם הַפְּלִשְׁתִּי וַיֵּלֶךְ וַיִּקְרַב
לִקְרַאת דָּוִד וַיְמַהֵר דָּוִד וַיָּרָץ הַמַּעֲרָכָה לִקְרַאת
הַפְּלִשְׁתִּי׃ 49. וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶת־יָדוֹ אֶל־הַכֶּלִי וַיִּקַּח
מִשָּׁם אֶבֶן וַיְקַלַּע וַיַּךְ אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי אֶל־מִצְחוֹ
וַתִּטְבַּע הָאֶבֶן בְּמִצְחוֹ וַיִּפֹּל עַל־פָּנָיו אָרְצָה׃
50. וַיֶּחֱזַק דָּוִד מִן־הַפְּלִשְׁתִּי בַּקֶּלַע וּבָאֶבֶן וַיַּךְ אֶת־
הַפְּלִשְׁתִּי וַיְמִיתֵהוּ וְחֶרֶב אֵין בְּיַד־דָּוִד׃ 51. וַיָּרָץ
דָּוִד וַיַּעֲמֹד אֶל־הַפְּלִשְׁתִּי וַיִּקַּח אֶת־חַרְבּוֹ וַיִּשְׁלְפָהּ
מִתַּעְרָהּ וַיְמֹתְתֵהוּ וַיִּכְרָת־בָּהּ אֶת־רֹאשׁוֹ וַיִּרְאוּ
הַפְּלִשְׁתִּים כִּי־מֵת גִּבּוֹרָם וַיָּנֻסוּ׃ 52. וַיָּקֻמוּ אַנְשֵׁי
יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה וַיָּרִעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶת־הַפְּלִשְׁתִּים עַד־
בּוֹאֲךָ גַיְא וְעַד שַׁעֲרֵי עֶקְרוֹן וַיִּפְּלוּ חַלְלֵי פְלִשְׁתִּים
בְּדֶרֶךְ שַׁעֲרַיִם וְעַד־גַּת וְעַד־עֶקְרוֹן׃ 53. וַיָּשֻׁבוּ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל מִדְּלֹק אַחֲרֵי פְלִשְׁתִּים וַיָּשֹׁסּוּ אֶת־מַחֲנֵיהֶם׃
54. וַיִּקַּח דָּוִד אֶת־רֹאשׁ הַפְּלִשְׁתִּי וַיְבִאֵהוּ יְרוּשָׁלָםִ
וְאֶת־כֵּלָיו שָׂם בְּאָהֳלוֹ׃

PSALM. 1.

1. אַשְׁרֵי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הָלַךְ בַּעֲצַת רְשָׁעִים
וּבְדֶרֶךְ חַטָּאִים לֹא עָמָד וּבְמשַׁב לֵצִים לֹא יָשָׁב ׃
2. כִּי אִם בְּתוֹרַת יְהוָה חֶפְצוֹ וּבְתוֹרָתוֹ יֶהְגֶּה יוֹמָם
וָלָיְלָה ׃ 3. וְהָיָה כְּעֵץ שָׁתוּל עַל־פַּלְגֵי־מָיִם אֲשֶׁר
פִּרְיוֹ יִתֵּן בְּעִתּוֹ וְעָלֵהוּ לֹא־יִבּוֹל וְכֹל אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה
יַצְלִיחַ ׃ 4. לֹא־כֵן הָרְשָׁעִים כִּי אִם־כַּמֹּץ אֲשֶׁר־
תִּדְּפֶנּוּ רוּחַ ׃ 5. עַל־כֵּן לֹא־יָקֻמוּ רְשָׁעִים בַּמִּשְׁפָּט
וְחַטָּאִים בַּעֲדַת צַדִּיקִים ׃ 6. כִּי־יוֹדֵעַ יְהוָה דֶּרֶךְ
צַדִּיקִים וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים תֹּאבֵד ׃

PSALM. 2.

1. לָמָּה רָגְשׁוּ גוֹיִם וּלְאֻמִּים יֶהְגּוּ־רִיק ׃ 2. יִתְיַצְּבוּ
מַלְכֵי־אֶרֶץ וְרוֹזְנִים נוֹסְדוּ־יָחַד עַל־יְהוָה וְעַל־
מְשִׁיחוֹ ׃ 3. נְנַתְּקָה אֶת־מוֹסְרוֹתֵימוֹ וְנַשְׁלִיכָה
מִמֶּנּוּ עֲבֹתֵימוֹ ׃ 4. יוֹשֵׁב בַּשָּׁמַיִם יִשְׂחָק אֲדֹנָי
יִלְעַג־לָמוֹ ׃ 5. אָז יְדַבֵּר אֵלֵימוֹ בְאַפּוֹ וּבַחֲרוֹנוֹ
יְבַהֲלֵמוֹ ׃ 6. וַאֲנִי נָסַכְתִּי מַלְכִּי עַל־צִיּוֹן הַר־
קָדְשִׁי ׃ 7. אֲסַפְּרָה אֶל־חֹק יְהוָה אָמַר אֵלַי בְּנִי

אַתָּה אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ : 8. שְׁאַל מִמֶּנִּי וְאֶתְּנָה
גוֹיִם נַחֲלָתֶךָ וַאֲחֻזָּתְךָ אַפְסֵי־אָרֶץ : 9. תְּרֹעֵם
בְּשֵׁבֶט בַּרְזֶל כִּכְלִי יוֹצֵר תְּנַפְּצֵם : 10. וְעַתָּה מְלָכִים
הַשְׂכִּילוּ הִוָּסְרוּ שֹׁפְטֵי אָרֶץ : 11. עִבְדוּ אֶת־יְהוָה
בְּיִרְאָה וְגִילוּ בִּרְעָדָה : 12. נַשְּׁקוּ־בַר פֶּן־יֶאֱנַף
וְתֹאבְדוּ דֶרֶךְ כִּי־יִבְעַר כִּמְעַט אַפּוֹ אַשְׁרֵי כָּל־
חוֹסֵי בוֹ :

PSALM. 5.

1. לַמְנַצֵּחַ אֶל־הַנְּחִילוֹת מִזְמוֹר לְדָוִד : 2. אֲמָרַי
הַאֲזִינָה יְהוָה בִּינָה הֲגִיגִי : 3. הַקְשִׁיבָה לְקוֹל שַׁוְעִי
מַלְכִּי וֵאלֹהָי כִּי־אֵלֶיךָ אֶתְפַּלָּל : 4. יְהוָה בֹּקֶר
תִּשְׁמַע קוֹלִי בֹּקֶר אֶעֱרָךְ־לְךָ וַאֲצַפֶּה : 5. כִּי לֹא
אֵל חָפֵץ רֶשַׁע אָתָּה לֹא יְגֻרְךָ רָע : 6. לֹא־יִתְיַצְּבוּ
הוֹלְלִים לְנֶגֶד עֵינֶיךָ שָׂנֵאתָ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן : 7. תְּאַבֵּד
דֹּבְרֵי כָזָב אִישׁ־דָּמִים וּמִרְמָה יְתָעֵב יְהוָה : 8. וַאֲנִי
בְּרֹב חַסְדְּךָ אָבוֹא בֵיתֶךָ אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל־הֵיכַל־קָדְשְׁךָ
בְּיִרְאָתֶךָ : 9. יְהוָה נְחֵנִי בְצִדְקָתֶךָ לְמַעַן שׁוֹרְרָי
הַיְשַׁר לְפָנַי דַּרְכֶּךָ : 10. כִּי אֵין בְּפִיהוּ נְכוֹנָה

קִרְבָּם הַוּוֹת קֶבֶר־פָּתוּחַ גְּרוֹנָם לְשׁוֹנָם יַחֲלִיקוּן׃
11. הַאֲשִׁימֵם אֱלֹהִים יִפְּלוּ מִמֹּעֲצוֹתֵיהֶם בְּרֹב
פִּשְׁעֵיהֶם הַדִּיחֵמוֹ כִּי־מָרוּ בָךְ׃ 12. וְיִשְׂמְחוּ כָל־
חוֹסֵי בָךְ לְעוֹלָם יְרַנֵּנוּ וְתָסֵךְ עָלֵימוֹ וְיַעְלְצוּ בְךָ
אֹהֲבֵי שְׁמֶךָ׃ 13. כִּי־אַתָּה תְּבָרֵךְ צַדִּיק יְהוָה כַּצִּנָּה
רָצוֹן תַּעְטְרֶנּוּ׃

PSALM. 139.

1. לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר יְהוָה חֲקַרְתַּנִי וַתֵּדָע׃
2. אַתָּה יָדַעְתָּ שִׁבְתִּי וְקוּמִי בַּנְתָּה לְרֵעִי מֵרָחוֹק׃
3. אָרְחִי וְרִבְעִי זֵרִיתָ וְכָל־דְּרָכַי הִסְכַּנְתָּה׃ 4. כִּי
אֵין מִלָּה בִּלְשׁוֹנִי הֵן יְהוָה יָדַעְתָּ כֻלָּהּ׃ 5. אָחוֹר
וָקֶדֶם צַרְתָּנִי וַתָּשֶׁת עָלַי כַּפֶּכָה׃ 6. פְּלִיאָה דַעַת
מִמֶּנִּי נִשְׂגְּבָה לֹא־אוּכַל לָהּ׃ 7. אָנָה אֵלֵךְ מֵרוּחֶךָ
וְאָנָה מִפָּנֶיךָ אֶבְרָח׃ 8. אִם־אֶסַּק שָׁמַיִם שָׁם
אָתָּה וְאַצִּיעָה שְּׁאוֹל הִנֶּךָּ׃ 9. אֶשָּׂא כַנְפֵי־שָׁחַר
אֶשְׁכְּנָה בְּאַחֲרִית יָם׃ 10. גַּם־שָׁם יָדְךָ תַנְחֵנִי
וְתֹאחֲזֵנִי יְמִינֶךָ׃ 11. וָאֹמַר אַךְ־חֹשֶׁךְ יְשׁוּפֵנִי וְלַיְלָה
אוֹר בַּעֲדֵנִי׃ 12. גַּם־חֹשֶׁךְ לֹא־יַחְשִׁיךְ מִמֶּךָּ וְלַיְלָה

כַּיּוֹם יָאִיר כַּחֲשֵׁיכָה כָּאוֹרָה : 13. כִּי־אַתָּה קָנִיתָ
כִלְיֹתָי תְּסֻכֵּנִי בְּבֶטֶן אִמִּי : 14. אוֹדְךָ עַל כִּי
נוֹרָאוֹת נִפְלֵיתִי נִפְלָאִים מַעֲשֶׂיךָ וְנַפְשִׁי יֹדַעַת
מְאֹד : 15. לֹא־נִכְחַד עָצְמִי מִמֶּךָּ אֲשֶׁר־עֻשֵּׂיתִי
בַסֵּתֶר רֻקַּמְתִּי בְּתַחְתִּיּוֹת אָרֶץ : 16. גָּלְמִי רָאוּ
עֵינֶיךָ וְעַל־סִפְרְךָ כֻּלָּם יִכָּתֵבוּ יָמִים יֻצָּרוּ וְלֹא אֶחָד
בָּהֶם : 17. וְלִי מַה־יָּקְרוּ רֵעֶיךָ אֵל מֶה עָצְמוּ
רָאשֵׁיהֶם : 18. אֶסְפְּרֵם מֵחוֹל יִרְבּוּן הֱקִיצֹתִי וְעוֹדִי
עִמָּךְ : 19. אִם־תִּקְטֹל אֱלוֹהַּ רָשָׁע וְאַנְשֵׁי דָמִים
סוּרוּ מֶנִּי : 20. אֲשֶׁר יֹמְרוּךָ לִמְזִמָּה נָשׂוּא לַשָּׁוְא
עָרֶיךָ : 21. הֲלוֹא־מְשַׂנְאֶיךָ יְהוָה אֶשְׂנָא וּבִתְקוֹמְמֶיךָ
אֶתְקוֹטָט : 22. תַּכְלִית שִׂנְאָה שְׂנֵאתִים לְאוֹיְבִים
הָיוּ לִי : 23. חָקְרֵנִי אֵל וְדַע לְבָבִי בְּחָנֵנִי וְדַע
שַׂרְעַפָּי : 24. וּרְאֵה אִם־דֶּרֶךְ עֹצֶב־בִּי וּנְחֵנִי
בְּדֶרֶךְ עוֹלָם :

JESAIAS Cap. 6.

1. בִּשְׁנַת־מוֹת הַמֶּלֶךְ עֻזִּיָּהוּ וָאֶרְאֶה אֶת־אֲדֹנָי
יֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא רָם וְנִשָּׂא וְשׁוּלָיו מְלֵאִים אֶת־

הַהֵיכָל׃ 2. שְׂרָפִים עֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ שֵׁשׁ כְּנָפַיִם שֵׁשׁ
כְּנָפַיִם לְאֶחָד בִּשְׁתַּיִם יְכַסֶּה פָנָיו וּבִשְׁתַּיִם יְכַסֶּה רַגְלָיו
וּבִשְׁתַּיִם יְעוֹפֵף׃ 3. וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר קָדוֹשׁ
קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ׃
4. וַיָּנֻעוּ אַמּוֹת הַסִּפִּים מִקּוֹל הַקּוֹרֵא וְהַבַּיִת יִמָּלֵא
עָשָׁן׃ 5. וָאֹמַר אוֹי־לִי כִי־נִדְמֵיתִי כִּי אִישׁ טְמֵא־
שְׂפָתַיִם אָנֹכִי וּבְתוֹךְ עַם־טְמֵא שְׂפָתַיִם אָנֹכִי יֹשֵׁב
כִּי אֶת־הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת רָאוּ עֵינָי׃ 6. וַיָּעָף אֵלַי
אֶחָד מִן־הַשְּׂרָפִים וּבְיָדוֹ רִצְפָּה בְּמֶלְקַחַיִם לָקַח
מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ׃ 7. וַיַּגַּע עַל־פִּי וַיֹּאמֶר הִנֵּה נָגַע זֶה
עַל־שְׂפָתֶיךָ וְסָר עֲוֹנֶךָ וְחַטָּאתְךָ תְּכֻפָּר׃ 8. וָאֶשְׁמַע
אֶת־קוֹל אֲדֹנָי אֹמֵר אֶת־מִי אֶשְׁלַח וּמִי יֵלֶךְ־לָנוּ
וָאֹמַר הִנְנִי שְׁלָחֵנִי׃ 9. וַיֹּאמֶר לֵךְ וְאָמַרְתָּ לָעָם
הַזֶּה שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ וְאַל־תָּבִינוּ וּרְאוּ רָאוֹ וְאַל־תֵּדָעוּ׃
10. הַשְׁמֵן לֵב־הָעָם הַזֶּה וְאָזְנָיו הַכְבֵּד וְעֵינָיו הָשַׁע
פֶּן־יִרְאֶה בְעֵינָיו וּבְאָזְנָיו יִשְׁמָע וּלְבָבוֹ יָבִין וָשָׁב
וְרָפָא לוֹ׃ 11. וָאֹמַר עַד־מָתַי אֲדֹנָי וַיֹּאמֶר עַד
אֲשֶׁר אִם־שָׁאוּ עָרִים מֵאֵין יוֹשֵׁב וּבָתִּים מֵאֵין אָדָם
וְהָאֲדָמָה תִּשָּׁאֶה שְׁמָמָה׃ 12. וְרִחַק יְהוָה אֶת־

הָאָדָם וְרַבָּה הָעֲזוּבָה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ : 13. וְעוֹד בָּהּ
עֲשִׂירִיָּה וְשָׁבָה וְהָיְתָה לְבָעֵר כָּאֵלָה וְכָאַלּוֹן אֲשֶׁר
בְּשַׁלֶּכֶת מַצֶּבֶת בָּם זֶרַע קֹדֶשׁ מַצַּבְתָּהּ :

JEREM. Cap. 23, V. 1—8.

1. הוֹי רֹעִים מְאַבְּדִים וּמְפִצִים אֶת־צֹאן מַרְעִיתִי
נְאֻם־יְהוָה : 2. לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
עַל־הָרֹעִים הָרֹעִים אֶת־עַמִּי אַתֶּם הֲפִצֹתֶם אֶת־
צֹאנִי וַתַּדִּחוּם וְלֹא פְקַדְתֶּם אֹתָם הִנְנִי פֹקֵד
עֲלֵיכֶם אֶת־רֹעַ מַעַלְלֵיכֶם נְאֻם־יְהוָה : 3. וַאֲנִי
אֲקַבֵּץ אֶת־שְׁאֵרִית צֹאנִי מִכֹּל הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר־
הִדַּחְתִּי אֹתָם שָׁם וַהֲשִׁבֹתִי אֶתְהֶן עַל־נְוֵהֶן וּפָרוּ
וְרָבוּ : 4. וַהֲקִמֹתִי עֲלֵיהֶם רֹעִים וְרָעוּם וְלֹא־יִירְאוּ
עוֹד וְלֹא־יֵחַתּוּ וְלֹא יִפָּקֵדוּ נְאֻם־יְהוָה : 5. הִנֵּה
יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וַהֲקִמֹתִי לְדָוִד צֶמַח צַדִּיק
וּמָלַךְ מֶלֶךְ וְהִשְׂכִּיל וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בָּאָרֶץ :
6. בְּיָמָיו תִּוָּשַׁע יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁכֹּן לָבֶטַח וְזֶה־
שְׁמוֹ אֲשֶׁר־יִקְרְאוֹ יְהוָה צִדְקֵנוּ : 7. לָכֵן הִנֵּה־יָמִים
בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְלֹא־יֹאמְרוּ עוֹד חַי־יְהוָה אֲשֶׁר

הֶעֱלָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם : 8. כִּי אִם־
חַי־יְהוָה אֲשֶׁר הֶעֱלָה וַאֲשֶׁר הֵבִיא אֶת־זֶרַע בֵּית
יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ צָפֹנָה וּמִכֹּל הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר הִדַּחְתִּים
שָׁם וְיָשְׁבוּ עַל־אַדְמָתָם :

HOSEAS Cap. 1.

1. דְּבַר־יְהוָה אֲשֶׁר הָיָה אֶל־הוֹשֵׁעַ בֶּן־בְּאֵרִי
בִּימֵי עֻזִּיָּה יוֹתָם אָחָז יְחִזְקִיָּה מַלְכֵי יְהוּדָה וּבִימֵי
יָרָבְעָם בֶּן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל : 2. תְּחִלַּת דִּבֶּר־
יְהוָה בְּהוֹשֵׁעַ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הוֹשֵׁעַ לֵךְ קַח־לְךָ
אֵשֶׁת זְנוּנִים וְיַלְדֵי זְנוּנִים כִּי־זָנֹה תִזְנֶה הָאָרֶץ
מֵאַחֲרֵי יְהוָה : 3. וַיֵּלֶךְ וַיִּקַּח אֶת־גֹּמֶר בַּת־דִּבְלָיִם
וַתַּהַר וַתֵּלֶד־לוֹ בֵּן : 4. וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו קְרָא
שְׁמוֹ יִזְרְעֶאל כִּי־עוֹד מְעַט וּפָקַדְתִּי אֶת־דְּמֵי
יִזְרְעֶאל עַל־בֵּית יֵהוּא וְהִשְׁבַּתִּי מַמְלְכוּת בֵּית
יִשְׂרָאֵל : 5. וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא וְשָׁבַרְתִּי אֶת־קֶשֶׁת
יִשְׂרָאֵל בְּעֵמֶק יִזְרְעֶאל : 6. וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בַּת
וַיֹּאמֶר לוֹ קְרָא שְׁמָהּ לֹא רֻחָמָה כִּי לֹא אוֹסִיף עוֹד
אֲרַחֵם אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי־נָשֹׂא אֶשָּׂא לָהֶם :

7. וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה אֲרַחֵם וְהוֹשַׁעְתִּים בַּיהוָה
אֱלֹהֵיהֶם וְלֹא אוֹשִׁיעֵם בְּקֶשֶׁת וּבְחֶרֶב וּבְמִלְחָמָה
בְּסוּסִים וּבְפָרָשִׁים : 8. וַתִּגְמֹל אֶת־לֹא רֻחָמָה
וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן : 9. וַיֹּאמֶר קְרָא שְׁמוֹ לֹא עַמִּי כִּי
אַתֶּם לֹא עַמִּי וְאָנֹכִי לֹא־אֶהְיֶה לָכֶם :

IOEL. Cap. 2.

1. תִּקְעוּ שׁוֹפָר בְּצִיּוֹן וְהָרִיעוּ בְּהַר קָדְשִׁי יִרְגְּזוּ
כֹּל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ כִּי־בָא יוֹם־יְהוָה כִּי קָרוֹב : 2. יוֹם
חֹשֶׁךְ וַאֲפֵלָה יוֹם עָנָן וַעֲרָפֶל כְּשַׁחַר פָּרֻשׂ עַל־
הֶהָרִים עַם רַב וְעָצוּם כָּמֹהוּ לֹא נִהְיָה מִן־הָעוֹלָם
וְאַחֲרָיו לֹא יוֹסֵף עַד־שְׁנֵי דּוֹר וָדוֹר : 3. לְפָנָיו
אָכְלָה אֵשׁ וְאַחֲרָיו תְּלַהֵט לֶהָבָה כְּגַן־עֵדֶן הָאָרֶץ
לְפָנָיו וְאַחֲרָיו מִדְבַּר שְׁמָמָה וְגַם־פְּלֵיטָה לֹא־הָיְתָה
לּוֹ : 4. כְּמַרְאֵה סוּסִים מַרְאֵהוּ וּכְפָרָשִׁים כֵּן יְרוּצוּן :
5. כְּקוֹל מַרְכָּבוֹת עַל־רָאשֵׁי הֶהָרִים יְרַקֵּדוּן כְּקוֹל
לַהַב אֵשׁ אֹכְלָה קָשׁ כְּעַם עָצוּם עֱרוּךְ מִלְחָמָה :
6. מִפָּנָיו יָחִילוּ עַמִּים כָּל־פָּנִים קִבְּצוּ פָארוּר :
7. כְּגִבּוֹרִים יְרוּצוּן כְּאַנְשֵׁי מִלְחָמָה יַעֲלוּ חוֹמָה וְאִישׁ

בִּדְרָכָיו יֵלֵכוּן וְלֹא יְעַבְּטוּן אֹרְחוֹתָם : 8. וְאִישׁ
אָחִיו לֹא יִדְחָקוּן גֶּבֶר בִּמְסִלָּתוֹ יֵלֵכוּן וּבְעַד הַשֶּׁלַח
יִפֹּלוּ לֹא יִבְצָעוּ : 9. בָּעִיר יָשֹׁקּוּ בַּחוֹמָה יְרֻצוּן
בַּבָּתִּים יַעֲלוּ בְּעַד הַחַלּוֹנִים יָבֹאוּ כַּגַּנָּב : 10. לְפָנָיו
רָגְזָה אֶרֶץ רָעֲשׁוּ שָׁמָיִם שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ קָדָרוּ וְכוֹכָבִים
אָסְפוּ נָגְהָם : 11. וַיהוָה נָתַן קוֹלוֹ לִפְנֵי חֵילוֹ כִּי
רַב מְאֹד מַחֲנֵהוּ כִּי עָצוּם עֹשֵׂה דְבָרוֹ כִּי־גָדוֹל
יוֹם־יְהוָה וְנוֹרָא מְאֹד וּמִי יְכִילֶנּוּ : 12. וְגַם־עַתָּה
נְאֻם־יְהוָה שֻׁבוּ עָדַי בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְצוֹם וּבִבְכִי
וּבְמִסְפֵּד : 13. וְקִרְעוּ לְבַבְכֶם וְאַל־בִּגְדֵיכֶם וְשׁוּבוּ
אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם כִּי־חַנּוּן וְרַחוּם הוּא אֶרֶךְ אַפַּיִם
וְרַב־חֶסֶד וְנִחָם עַל־הָרָעָה : 14. מִי יוֹדֵעַ יָשׁוּב
וְנִחָם וְהִשְׁאִיר אַחֲרָיו בְּרָכָה מִנְחָה וָנֶסֶךְ לַיהוָה
אֱלֹהֵיכֶם : 15. תִּקְעוּ שׁוֹפָר בְּצִיּוֹן קַדְּשׁוּ־צוֹם קִרְאוּ
עֲצָרָה : 16. אִסְפוּ־עָם קַדְּשׁוּ קָהָל קִבְצוּ זְקֵנִים
אִסְפוּ עוֹלָלִים וְיֹנְקֵי שָׁדָיִם יֵצֵא חָתָן מֵחֶדְרוֹ וְכַלָּה
מֵחֻפָּתָהּ : 17. בֵּין הָאוּלָם וְלַמִּזְבֵּחַ יִבְכּוּ הַכֹּהֲנִים
מְשָׁרְתֵי יְהוָה וְיֹאמְרוּ חוּסָה יְהוָה עַל־עַמֶּךָ וְאַל־
תִּתֵּן נַחֲלָתְךָ לְחֶרְפָּה לִמְשָׁל־בָּם גּוֹיִם לָמָּה יֹאמְרוּ

בָעַמִּים אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם׃ 18. וַיְקַנֵּא יְהוָה לְאַרְצוֹ
וַיַּחְמֹל עַל־עַמּוֹ׃ 19. וַיַּעַן יְהוָה וַיֹּאמֶר־לְעַמּוֹ הִנְנִי
שֹׁלֵחַ לָכֶם אֶת־הַדָּגָן וְהַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר וּשְׂבַעְתֶּם
אֹתוֹ וְלֹא־אֶתֵּן אֶתְכֶם עוֹד חֶרְפָּה בַּגּוֹיִם׃ 20. וְאֶת־
הַצְּפוֹנִי אַרְחִיק מֵעֲלֵיכֶם וְהִדַּחְתִּיו אֶל־אֶרֶץ צִיָּה
וּשְׁמָמָה אֶת־פָּנָיו אֶל־הַיָּם הַקַּדְמֹנִי וְסֹפוֹ אֶל־הַיָּם
הָאַחֲרוֹן וְעָלָה בָאְשׁוֹ וְתַעַל צַחֲנָתוֹ כִּי הִגְדִּיל
לַעֲשׂוֹת׃ 21. אַל־תִּירְאִי אֲדָמָה גִּילִי וּשְׂמָחִי כִּי־
הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת׃ 22. אַל־תִּירְאוּ בַּהֲמוֹת שָׂדַי
כִּי דָשְׁאוּ נְאוֹת מִדְבָּר כִּי־עֵץ נָשָׂא פִרְיוֹ תְּאֵנָה
וָגֶפֶן נָתְנוּ חֵילָם׃ 23. וּבְנֵי צִיּוֹן גִּילוּ וְשִׂמְחוּ בַּיהוָה
אֱלֹהֵיכֶם כִּי־נָתַן לָכֶם אֶת־הַמּוֹרֶה לִצְדָקָה וַיּוֹרֶד
לָכֶם גֶּשֶׁם מוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ בָּרִאשׁוֹן׃ 24. וּמָלְאוּ
הַגֳּרָנוֹת בָּר וְהֵשִׁיקוּ הַיְקָבִים תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר׃
25. וְשִׁלַּמְתִּי לָכֶם אֶת־הַשָּׁנִים אֲשֶׁר אָכַל הָאַרְבֶּה
הַיֶּלֶק וְהֶחָסִיל וְהַגָּזָם חֵילִי הַגָּדוֹל אֲשֶׁר שִׁלַּחְתִּי
בָּכֶם׃ 26. וַאֲכַלְתֶּם אָכוֹל וְשָׂבוֹעַ וְהִלַּלְתֶּם אֶת־
שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר־עָשָׂה עִמָּכֶם לְהַפְלִיא וְלֹא־
יֵבֹשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם׃ 27. וִידַעְתֶּם כִּי בְקֶרֶב יִשְׂרָאֵל

אֲנִי וַאֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְאֵין עוֹד וְלֹא־יֵבֹשׁוּ עַמִּי
לְעוֹלָם ׃ •

JOEL. Cap. 3.

1. וְהָיָה אַחֲרֵי־כֵן אֶשְׁפּוֹךְ אֶת־רוּחִי עַל־כָּל־
בָּשָׂר וְנִבְּאוּ בְּנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם זִקְנֵיכֶם חֲלֹמוֹת יַחֲלֹמוּן
בַּחוּרֵיכֶם חֶזְיֹנוֹת יִרְאוּ ׃ 2. וְגַם עַל־הָעֲבָדִים וְעַל־
הַשְּׁפָחוֹת בַּיָּמִים הָהֵמָּה אֶשְׁפּוֹךְ אֶת־רוּחִי ׃
3. וְנָתַתִּי מוֹפְתִים בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ דָּם וָאֵשׁ
וְתִמְרוֹת עָשָׁן ׃ 4. הַשֶּׁמֶשׁ יֵהָפֵךְ לְחֹשֶׁךְ וְהַיָּרֵחַ
לְדָם לִפְנֵי בּוֹא יוֹם יְהוָה הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא ׃ 5. וְהָיָה
כֹּל אֲשֶׁר יִקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה יִמָּלֵט כִּי בְּהַר־צִיּוֹן
וּבִירוּשָׁלַםִ תִּהְיֶה פְלֵיטָה כַּאֲשֶׁר אָמַר יְהוָה
וּבַשְּׂרִידִים אֲשֶׁר יְהוָה קֹרֵא ׃

JOEL. Cap. 4. V. 1—3.

1. כִּי הִנֵּה בַּיָּמִים הָהֵמָּה וּבָעֵת הַהִיא אֲשֶׁר
אָשׁוּב אֶת־שְׁבוּת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָםִ ׃ 2. וְקִבַּצְתִּי
אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם וְהוֹרַדְתִּים אֶל־עֵמֶק יְהוֹשָׁפָט

וְנִשְׁפַּטְתִּי עִמָּם שָׁם עַל־עַמִּי וְנַחֲלָתִי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
פִּזְּרוּ בַגּוֹיִם וְאֶת־אַרְצִי חִלֵּקוּ׃ 3. וְאֶל־עַמִּי יַדּוּ
גוֹרָל וַיִּתְּנוּ הַיֶּלֶד בַּזּוֹנָה וְהַיַּלְדָּה מָכְרוּ בַיַּיִן וַיִּשְׁתּוּ׃

AMOS. Cap. 9. v. 11—15.

11. בַּיּוֹם הַהוּא אָקִים אֶת־סֻכַּת דָּוִיד הַנֹּפֶלֶת
וְגָדַרְתִּי אֶת־פִּרְצֵיהֶן וַהֲרִסֹתָיו אָקִים וּבְנִיתִיהָ כִּימֵי
עוֹלָם׃ 12. לְמַעַן יִירְשׁוּ אֶת־שְׁאֵרִית אֱדוֹם וְכָל־
הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמִי עֲלֵיהֶם נְאֻם־יְהוָֹה עֹשֶׂה
זֹּאת׃ 13. הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָֹה וְנִגַּשׁ חוֹרֵשׁ
בַּקּוֹצֵר וְדֹרֵךְ עֲנָבִים בְּמֹשֵׁךְ הַזָּרַע וְהִטִּיפוּ הֶהָרִים
עָסִיס וְכָל־הַגְּבָעוֹת תִּתְמוֹגַגְנָה׃ 14. וְשַׁבְתִּי אֶת־
שְׁבוּת עַמִּי יִשְׂרָאֵל וּבָנוּ עָרִים נְשַׁמּוֹת וְיָשָׁבוּ וְנָטְעוּ
כְרָמִים וְשָׁתוּ אֶת־יֵינָם וְעָשׂוּ גַנּוֹת וְאָכְלוּ אֶת־
פְּרִיהֶם׃ 15. וּנְטַעְתִּים עַל־אַדְמָתָם וְלֹא יִנָּתְשׁוּ
עוֹד מֵעַל אַדְמָתָם אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָהֶם אָמַר יְהוָֹה
אֱלֹהֶיךָ׃

PROVERB. Cap. I.

1. מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה בֶן־דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃
2. לָדַעַת חָכְמָה וּמוּסָר לְהָבִין אִמְרֵי בִינָה׃
3. לָקַחַת מוּסַר הַשְׂכֵּל צֶדֶק וּמִשְׁפָּט וּמֵשָׁרִים׃
4. לָתֵת לִפְתָאיִם עָרְמָה לְנַעַר דַּעַת וּמְזִמָּה׃
5. יִשְׁמַע חָכָם וְיוֹסֶף לֶקַח וְנָבוֹן תַּחְבֻּלוֹת יִקְנֶה׃
6. לְהָבִין מָשָׁל וּמְלִיצָה דִּבְרֵי חֲכָמִים וְחִידֹתָם׃
7. יִרְאַת יְהֹוָה רֵאשִׁית דָּעַת חָכְמָה וּמוּסָר אֱוִילִים
בָּזוּ׃ 8. שְׁמַע בְּנִי מוּסַר אָבִיךָ וְאַל־תִּטֹּשׁ תּוֹרַת
אִמֶּךָ׃ 9. כִּי לִוְיַת חֵן הֵם לְרֹאשֶׁךָ וַעֲנָקִים
לְגַרְגְּרֹתֶיךָ׃ 10. בְּנִי אִם־יְפַתּוּךָ חַטָּאִים אַל־תֹּבֵא׃
11. אִם־יֹאמְרוּ לְכָה אִתָּנוּ נֶאֶרְבָה לְדָם נִצְפְּנָה
לְנָקִי חִנָּם׃ 12. נִבְלָעֵם כִּשְׁאוֹל חַיִּים וּתְמִימִים
כְּיוֹרְדֵי בוֹר׃ 13. כָּל־הוֹן יָקָר נִמְצָא נְמַלֵּא בָתֵּינוּ
שָׁלָל׃ 14. גּוֹרָלְךָ תַּפִּיל בְּתוֹכֵנוּ כִּיס אֶחָד יִהְיֶה
לְכֻלָּנוּ׃ 15. בְּנִי אַל־תֵּלֵךְ בְּדֶרֶךְ אִתָּם מְנַע רַגְלְךָ
מִנְּתִיבָתָם׃ 16. כִּי רַגְלֵיהֶם לָרַע יָרוּצוּ וִימַהֲרוּ
לִשְׁפָּךְ־דָּם׃ 17. כִּי־חִנָּם מְזֹרָה הָרָשֶׁת בְּעֵינֵי כָּל־
בַּעַל כָּנָף׃ 18. וְהֵם לְדָמָם יֶאֱרֹבוּ יִצְפְּנוּ לְנַפְשֹׁתָם׃

19. כֵּן אָרְחוֹת כָּל־בֹּצֵעַ בָּצַע אֶת־נֶפֶשׁ בְּעָלָיו יִקָּח׃
20. חָכְמוֹת בַּחוּץ תָּרֹנָּה בָּרְחֹבוֹת תִּתֵּן קוֹלָהּ׃
21. בְּרֹאשׁ הֹמִיּוֹת תִּקְרָא בְּפִתְחֵי שְׁעָרִים בָּעִיר
אֲמָרֶיהָ תֹאמֵר׃ 22. עַד־מָתַי פְּתָיִם תְּאֵהֲבוּ פֶתִי
וְלֵצִים לָצוֹן חָמְדוּ לָהֶם וּכְסִילִים יִשְׂנְאוּ־דָעַת׃
23. תָּשׁוּבוּ לְתוֹכַחְתִּי הִנֵּה אַבִּיעָה לָכֶם רוּחִי אוֹדִיעָה
דְבָרַי אֶתְכֶם׃ 24. יַעַן קָרָאתִי וַתְּמָאֵנוּ נָטִיתִי יָדִי
וְאֵין מַקְשִׁיב׃ 25. וַתִּפְרְעוּ כָל־עֲצָתִי וְתוֹכַחְתִּי לֹא
אֲבִיתֶם׃ 26. גַּם־אֲנִי בְּאֵידְכֶם אֶשְׂחָק אֶלְעַג בְּבֹא
פַחְדְּכֶם׃ 27. בְּבֹא כְשׁוֹאָה פַּחְדְּכֶם וְאֵידְכֶם
כְּסוּפָה יֶאֱתֶה בְּבֹא עֲלֵיכֶם צָרָה וְצוּקָה׃ 28. אָז
יִקְרָאֻנְנִי וְלֹא אֶעֱנֶה יְשַׁחֲרֻנְנִי וְלֹא יִמְצָאֻנְנִי׃
29. תַּחַת כִּי־שָׂנְאוּ דָעַת וְיִרְאַת יְהוָה לֹא בָחָרוּ׃
30. לֹא־אָבוּ לַעֲצָתִי נָאֲצוּ כָּל־תּוֹכַחְתִּי׃ 31. וְיֹאכְלוּ
מִפְּרִי דַרְכָּם וּמִמֹּעֲצֹתֵיהֶם יִשְׂבָּעוּ׃ 32. כִּי מְשׁוּבַת
פְּתָיִם תַּהַרְגֵם וְשַׁלְוַת כְּסִילִים תְּאַבְּדֵם׃ 33. וְשֹׁמֵעַ
לִי יִשְׁכָּן־בֶּטַח וְשַׁאֲנַן מִפַּחַד רָעָה׃

JOB. Cap. 3.

1. אַחֲרֵי־כֵן פָּתַח אִיּוֹב אֶת־פִּיהוּ וַיְקַלֵּל אֶת־
יוֹמוֹ׃ 2. וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ 3. יֹאבַד יוֹם אִוָּלֶד
בּוֹ וְהַלַּיְלָה אָמַר הֹרָה גָבֶר׃ 4. הַיּוֹם הַהוּא יְהִי־
חֹשֶׁךְ אַל־יִדְרְשֵׁהוּ אֱלוֹהַּ מִמָּעַל וְאַל־תּוֹפַע עָלָיו
נְהָרָה׃ 5. יִגְאָלֻהוּ חֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת תִּשְׁכָּן־עָלָיו
עֲנָנָה יְבַעֲתֻהוּ כִּמְרִירֵי יוֹם׃ 6. הַלַּיְלָה הַהוּא
יִקָּחֵהוּ אֹפֶל אַל־יִחַדְּ בִּימֵי שָׁנָה בְּמִסְפַּר יְרָחִים
אַל־יָבֹא׃ 7. הִנֵּה הַלַּיְלָה הַהוּא יְהִי גַלְמוּד אַל־
תָּבוֹא רְנָנָה בוֹ׃ 8. יִקְּבֻהוּ אֹרְרֵי־יוֹם הָעֲתִידִים
עֹרֵר לִוְיָתָן׃ 9. יֶחְשְׁכוּ כּוֹכְבֵי נִשְׁפּוֹ יְקַו־לְאוֹר
וָאַיִן וְאַל־יִרְאֶה בְּעַפְעַפֵּי־שָׁחַר׃ 10. כִּי לֹא סָגַר
דַּלְתֵי בִטְנִי וַיַּסְתֵּר עָמָל מֵעֵינָי׃ 11. לָמָּה לֹא
מֵרֶחֶם אָמוּת מִבֶּטֶן יָצָאתִי וְאֶגְוָע׃ 12. מַדּוּעַ
קִדְּמוּנִי בִרְכָּיִם וּמַה־שָּׁדַיִם כִּי אִינָק׃ 13. כִּי־עַתָּה
שָׁכַבְתִּי וְאֶשְׁקוֹט יָשַׁנְתִּי אָז יָנוּחַ לִי׃ 14. עִם־
מְלָכִים וְיֹעֲצֵי אָרֶץ הַבֹּנִים חֳרָבוֹת לָמוֹ׃ 15. אוֹ
עִם־שָׂרִים זָהָב לָהֶם הַמְמַלְאִים בָּתֵּיהֶם כָּסֶף׃
16. אוֹ כְנֵפֶל טָמוּן לֹא אֶהְיֶה כְּעֹלְלִים לֹא־רָאוּ

אוֹר : 17. שָׁם רְשָׁעִים חָדְלוּ רֹגֶז וְשָׁם יָנוּחוּ יְגִיעֵי
כֹחַ : 18. יַחַד אֲסִירִים שַׁאֲנָנוּ לֹא שָׁמְעוּ קוֹל
נֹגֵשׂ : 19. קָטֹן וְגָדוֹל שָׁם הוּא וְעֶבֶד חָפְשִׁי
מֵאֲדֹנָיו : 20. לָמָּה יִתֵּן לְעָמֵל אוֹר וְחַיִּים לְמָרֵי
נָפֶשׁ : 21. הַמְחַכִּים לַמָּוֶת וְאֵינֶנּוּ וַיַּחְפְּרֻהוּ
מִמַּטְמוֹנִים : 22. הַשְּׂמֵחִים אֱלֵי־גִיל יָשִׂישׂוּ כִּי
יִמְצְאוּ־קָבֶר : 23. לְגֶבֶר אֲשֶׁר־דַּרְכּוֹ נִסְתָּרָה וַיָּסֶךְ
אֱלוֹהַּ בַּעֲדוֹ : 24. כִּי־לִפְנֵי לַחְמִי אַנְחָתִי תָבֹא
וַיִּתְּכוּ כַמַּיִם שַׁאֲגֹתָי : 25. כִּי פַחַד פָּחַדְתִּי וַיֶּאֱתָיֵנִי
וַאֲשֶׁר יָגֹרְתִּי יָבֹא לִי : 26. לֹא שָׁלַוְתִּי וְלֹא־שָׁקַטְתִּי
וְלֹא־נָחְתִּי וַיָּבֹא רֹגֶז :

GLOSSARIUM.

א.

אָב *masc.* pater. *st. constr.* אֲבִי *cum Suff.* אָבִי. אָבִיו *et* אֲבִיהוּ *plur.* אָבוֹת patres. parentes. *cum Suff.* אֲבוֹתֵיכֶם.

אֲבִינָדָב *masc.* (*pater ingenui*) *Nom. propr. frater Davidis.*

אָבַד periit, interiit. irritus factus est. *Fut.* יֹאבַד *et* יֹאבֵד *Pi.* אִבַּד dispersit. perdidit. מְאַבְּדִים *Part.* dispergentes.

אָבָה voluit. concessit. annuit. *Fut.* יֹאבֶה. *Prov.* 1, 10. תֹּבֵא *pro* תֹּאבֶה.

אֶבֶן *fem.* lapis. *plur.* אֲבָנִים.

אֵד *masc.* vapor. nubes. *a rad.* אוּד.

אֱדוֹם *et* אֱדֹם *masc. Nom. propr.* 1) *filius Isaaci,* Esavus *vulgo dictus.* 2) *populus ab Esavo originem repetens*, Edomitae. *fem.* terra Edomitarum, Idumaea. *a rad.* אָדַם.

אַדְמֹנִי *masc.* rufus. fuscus. *a rad.* אָדַם.

אֲדָמָה *fem.* terra. humus. ager. *cum Suff.* אַדְמָתָם.

אָדָם *masc.* homo. *et coll.* homines. *In sermone*

poet. ejus loco scribitur בֶּן־אָדָם (*filius hominis*) *pl.* בְּנֵי אָדָם.

אָדוֹן *masc.* dominus. *plur.* אֲדֹנִים domini, *et cum significatione sing.* אֲדֹנָיו dominus ejus, *et* domini ejus. *a rad.* דּוּן *s.* דִּין judicare).

אֲדֹנָי *masc. Plur. excellentiae de summo domino i. e.* Jehova *cum Praef.* לַאדֹנָי *etc.*

אָהַב *et* אָהֵב amavit, dilexit. *Part.* אֹהֵב *pl.* אֹהֲבִים *stat. constr.* אֹהֲבֵי amans. amator. amicus. *Fut. II. pers. plur.* תְּאֱהָבוּן *aram. pro* תְּאֵהֲבוּ *Prov.* 1, 22.

אֹהֶל *masc.* tentorium. *pl.* אֹהָלִים *cum Suff.* אָהֳלוֹ.

אוֹ vel. aut. אוֹ — אוֹ sive — sive.

אוֹי *Interjectio* a) *dolentis:* eheu! oh! b) *comminantis:* vae!

אוֹיֵב *v. s. v.* אָיַב.

אֱוִיל *masc.* stupidus. stultus. *pl.* אֱוִילִים *a rad.* אָוַל.

אוּלַי fortasse. *a rad.* אול.

אוּלָם *et* אֻלָם *masc.* vestibulum, porticus. *spec. templi hierosolymit. a rad.* אול.

אָוֶן *masc.* vanitas. vanum. pravitas, nequitia. פֹּעֲלֵי אָוֶן malefici.

אוֹר illucescere. lucere. *Hiph.* הֵאִיר lucere fecit. lumen sparsit. luxit.

אוֹר *masc. et* אוֹרָה *fem.* lux.

אוֹת *s.* אֵת *Praefix. v. s. v.* אֵת.

אוֹת *gen. com.* signum. *pl.* אוֹתוֹת *a rad.* אָוָה.

אָז tunc temporis, tum.

אֹזֶן *fem.* auris. *cum Suff.* אָזְנִי *dual.* אָזְנַיִם *stat. constr.* אָזְנֵי.

הֶאֱזִין *Hiph. verb. denominat.* auscultavit. attendit.

אָח *masc.* frater. cognatus: contribulis, popularis. socius, familiaris. *st. constr.* אֲחִי *cum Suff.* אָחִיו *pl.* אַחִים *st. cstr.* אֲחֵי *cum Suff.* אַחַי, אֶחָיו *etc.*

אָחוֹת *fem.* soror. cognata. popularis. socia. *stat. constr.* אֲחוֹת *pl. cum Suff.* אַחְוֹתַי.

אֶחָד *masc.* unus. primus. aliquis, quidam. *st. cstr.* אַחַד *fem.* אַחַת *pro* אַחֶדֶת *st.* אַחְדַת.

אָחוֹר *masc.* pars postica. *adv.* pone, a tergo. retro, retrorsum. *a rad.* אָחַר.

אָחַז prehendit, comprehendit. tenuit. *Fut.* יֹאחַז.

אֲחֻזָּה *fem.* possessio.

אָחָז *Nom. propr.* Ahasus. *rex Judaeorum.*

אָחַר posterior fuit. moratus, cunctatus est.

אַחֵר *masc.* alius. alter. *fem.* אַחֶרֶת.

אַחַר *masc.* pars posterior. *adv.* postea, post. pone. *praep.* pone. post. *sq. Inf.* postquam. *saepe in st. cstr. plur.* אַחֲרֵי *cum Suff.* אַחֲרָיו *cum Praef.* מֵאַחַר *et* מֵאַחֲרֵי a, ab, (*dicitur de iis, qui eum, quem secuti erant, relinquunt*). אַחֲרֵי כֵן postea. אַחֲרֵי כַּאֲשֶׁר postquam.

אַחֲרוֹן *masc.* posticus, *hinc* occidentalis. הַיָּם הָאַחֲרוֹן mare occidentale *i. e.* mediterraneum.

אַחֲרִית *fem.* extremum. finis. אַחֲרִית הַיָּם extremum mare.

אַחַת *v. s. v.* אֶחָד.

אֵי *Nota interrogationis, quae adverbiis et pronominibus praemissa iis vim interrogandi addit.* 2) ubi? *Cum he demonstr.* אַיֵּה ubi? אַיֶּכָּה ubi tu (*sc. es*)?

אָיַב odit, infestavit. *Part.* אֹיֵב *et* אֹיֵב infestans. inimicus. hostis.

אֵיבָה *fem.* inimicitia. odium. *pro* אֵיבָה.

אִיּוֹב *Nom. propr.* Jobus (*propr. infestatus sc. aerumnis*).

אֵיד *masc.* onus, molestia. calamitas, exitium. *a rad.* אוּד.

אֵימָה *femin.* terror. אֵימַתְכֶם terror vester *i. e. quem vos injicitis. a rad.* אָיֹם *pro* אֵימָה.

אַיִן *masc. stat. constr.* אֵין vacuitas, defectus; nihil. non. *Saepissime verbum subst. involvit:* non est, erat *etc.* אֵינֶנּוּ non est (adest) ille, non advenit. *cum Praef.* מֵאֵין ita ut non sit, prropterea quod non est. *a rad.* אוּן.

אַיִן ubi? מֵאַיִן unde? *a rad.* אֵי *s.* אַי *q. v.*

אֵיפָה *et* אֵפָה *fem.* Epha, *mensurae nomen*, modius *frumenti*, *tantum aridorum continens quantum „Batus“ liquidorum, nimirum tria Sata, vel decem Gomer.*

אִישׁ *masc.* vir *et collect.* viri. quisque, unusquisque. *pl.* אֲנָשִׁים *st. cstr.* אַנְשֵׁי *a Sing.* אֱנוֹשׁ *q. v.*

אַךְ tantum, tantummodo. profecto, certo.

אָכַל edit, comedit. consumsit, confecit, perdidit. *Part.* אֹכֵל edens.

Inf. אֱכֹל, *constr.* אֲכֹל *cum Suff.* אָכְלְךָ, אָכְלְכֶם *Fut.* יֹאכַל. אֹכֶל *masc. et* אָכְלָה *fem.* cibus.

אַל nihilum, nihil. non. ne. *sq. Fut.*

אֵל *masc.* robur. potens. Deus. *a rad.* אוּל.

אֱלִיאָב (*i. e. Deus patris*) *Nom. propr. frater Davidis.*

אֶל ad. in. de. *poet.* אֱלֵי *cum Suff.* אֵלֶיךָ, אֵלַי, אֱלֵיהֶם *poet.* אֱלֵימוֹ.

אֵל *et saepius* אֵלֶּה *Pron. demonstr. plur. utr. gen.* hi, hae, haec.

אֵלָה *fem.* terebinthus *et collect.* terebinthi. *a rad.* אוּל.

אֱלוֹהַּ *masc.* Deus; *frequentius in num. plur.* אֱלֹהִים *tam de Deo vero, quam de diis commentitiis dicitur. cum Praef.* וֵאלֹהִים *etc. pro* וְאֱלֹהִים *stat. constr.* אֱלֹהֵי *a rad.* אָלַהּ.

אַלּוֹן *masc.* quercus. *a rad.* אָלַל.

אֶלֶף *masc.* mille. *pl.* אֲלָפִים millia.

אִם si. an, utrum? אִם לֹא si non, nisi. כִּי אִם *v. s. v.* כִּי.

אֵם *fem.* mater. *cum Suff.* אִמִּי, אִמּוֹ, *pl.* אִמּוֹת.

אַמָּה *fem.* cubitus, ulna. fundamentum, fundus. *pl.* אַמּוֹת.

אָמַר dixit, locutus est. *Inf. cum Praef.* לֵאמֹר dicendo, dicens. *Fut.* יֹאמַר. וַיֹּאמֶר. יֹמְרוּךָ *Ps.* 139,20. *pro* יֹאמְרוּךָ *idque pro* יֹאמְרוּ עָלֶיךָ *s.* בְּךָ. *Niph. Fut.* יֵאָמֵר.

dicitur, dici solet, in proverbio est.

אֵמֶר *et* **אֹמֶר** *masc.* verbum. dictum. *plur.* **אֲמָרִים** *st. cstr.* **אִמְרֵי.**

אִמְרָה *fem. idem.*

אֱמֹרִי *masc.* Amorita, *et cum articulo* **הָאֱמֹרִי** *coll.* Amoritae. *Nom. propr. populi cananitici.*

אֱמֶת (*pro* **אֱמֶנֶת**) *fem.* fides, certitudo. **אוֹת אֱמֶת** signum, cui quis confidere potest, signum certum. *a rad.* **אָמַן.**

אָן (*pro* **אַיִן**), *et* **אָנָה** *cum* **ָה** *locali* quo? quorsum? *a rad.* **אַי.**

אֱנוֹשׁ *masc.* homo. *vocabulum poet. plerumque coll. de toto genere humano spec.* homines vulgares, vulgus. *pl.* **אֲנָשִׁים** *st. cstr.* **אַנְשֵׁי.** 2) Enosus *Nom. propr. filius Sethi. a rad.* **אָנַשׁ.**

אֲנָחָה *fem.* gemitus, suspirium. *c. Suff.* **אַנְחָתִי** *a rad.* **אָנַח.**

אֲנַחְנוּ, *rarius* **נַחְנוּ** nos. *Pron. pers. I. p. pl.*

אֲנִי *et* **אָנֹכִי** ego. *Pron. pers. I. p. Sing.*

אָנַף spiravit. iratus est. *Fut.* **יֶאֱנַף.**

אָסִיר *masc.* vinctus, captivus. *a rad.* **אָסַר.**

אָסַף retraxit. collegit. stellae **אָסְפוּ נָגְהָם** recipiunt splendorem suum *i. e.* obscurantur. *Niph. pass.* collegit se. congregatus est.

אַף etiam. immo. **אַף כִּי** Gen. 3, 2. *pro* **הַאַף כִּי** itane verum est, quod? siccine?

אַף (*pro* **אֶנֶף**) nasus. ira. *cum Suff.* **אַפּוֹ.** *dual.* **אַפַּיִם** *st. constr.* **אַפֵּי**

nares. os, facies. ira. *a rad.* אָנַף *q. v.*

אֹפֶל *masc.* caligo, tenebrae.

אֲפֵלָה *fem. idem.*

אֶפֶס *masc.* finis, extremitas. *Adv.* non.

אֶפֶס דַּמִּים *Nom. pr. oppidi in tribu Judae.*

אֶפְרָתִי 1) Ephraimita. 2) Ephrathaeus, *i. e. habitator* Ephratae, *oppidi in tribu Judae, quod alias* Bethlehem *vocatur.*

אֵצֶל *masc.* latus. מֵאֵצֶל פ׳ a latere alicujus. *c. Suff.* מֵאֶצְלוֹ.

אָרַב insidias struxit. נֶאֶרְבָה לְדָם insidiemur sanguini *i. e. vitae aliorum.*

אַרְבֶּה *masc.* locusta *in universum, atque etiam certa quaedam locustarum spec. a rad.* רָבָה.

אַרְבַּע *fem.* אַרְבָּעָה,

אַרְבַּעַת *masc.* quatuor. *Dual.* אַרְבַּעְתַּיִם quadruplum. *plur.* אַרְבָּעִים quadraginta.

אָרַג plexuit. texuit. *part.* אֹרֵג *plur.* אֹרְגִים *subst.* textor.

אֹרַח *com.* incessus, profectio. via. *plur.* אֳרָחוֹת *st. constr.* אָרְחוֹת.

אֹרְחָה *fem. idem.*

אֲרִי *et* אַרְיֵה *masc.* leo. *plur.* אֲרָיִים *et* אֲרָיוֹת.

אָרֵךְ longus. אֶרֶךְ *stat. constr.* אֶרֶךְ אַפַּיִם longus irâ *i. e.* tardus ad iram.

אֶרֶץ *com.* terra. regio. *c. art.* הָאָרֶץ *cum Suff.* אַרְצוֹ *etc. plur.* אֲרָצוֹת.

אַרְצָה *in pausa* אָרְצָה in terram.

אָרַר exsecratus est. *part.*

pass. אֲרוּרָה *fem.* אָרוּר maledictus, a. *part. act.* אֹרְרֵי יוֹם · אֹרֵר exsecrantes diem *i. e. harioli, qui exsecrationibus suis dies infaustos arcessere posse putabantur.*

אֵשׁ *com.* ignis. *cum Suff.* אִשּׁוֹ *etc.*

אִשָּׁה *fem.* femina. uxor. *a rad.* אָנַשׁ *pro* אִנְשָׁה *st. constr.* אֵשֶׁת *c. Suff.* אִשְׁתּוֹ *etc. plur.* נָשִׁים *st. constr.* נְשֵׁי *c. Suff.* נָשָׁיו *etc.*

אַשּׁוּר *masc.* Assur. *Nom. propr. terrae et gentis Assyriorum.*

אָשַׁם *et* אָשֵׁם deliquit. poenas luit. *Hiph.* poenas ab al. sumsit.

אַשְׁקְלוֹן Ascalon. *Nomen urbis Philistaeorum ad mare mediterraneum sitae.*

אֹשֶׁר *masc.* felicitas. *Occurrit tantum in plur. st. constr. e. g.* אַשְׁרֵי הָאִישׁ o beatitates viri *i. e.* o beatum illum!

אֲשֶׁר 1) *Pron. relat.* qui, quae, quod. אֲשֶׁר בּוֹ in quo. אֲשֶׁר שָׁם ubi. אֲשֶׁר שָׁמָּה quo. אֲשֶׁר מִשָּׁם unde. עַל אֲשֶׁר ob id, quod etc. 2) *Conj.* quod. ut. כַּאֲשֶׁר sicut. ut. quando. אַחֲרֵי כַּאֲשֶׁר postquam.

אֵשֶׁת *st. constr. nominis* אִשָּׁה *q. v.*

אֵת *sequente Makkeph* אֶת־ 1) *Nota Accusativi. cum Suff.* אוֹתִי, אֹתוֹ *s.* אוֹתוֹ, אוֹתָם, אֶתְהֶן, אֶתְכֶם, אֹתָם *etc.* 2) *Praepositio* cum. *c. Suff.* אִתִּי, אִתּוֹ, אִתָּנוּ

וְאֶת־ *etc.* אִתָּם, אִתְּכֶם et cum, una cum.

אַתָּה *in pausa* אָתָּה *masc.* *Pron. pers. II. pers. sing.* tu. *fem.* אַתְּ *plur.* אַתֶּם *fem.* אַתֵּן vos.

אָתָה venit, advenit. *Fut.* *c. Suff. I. pers. sing.* יֶאֱתָיֵנִי.

ב

בְּ *Particula inseparabilis.* 1) in *c. abl.* prope, apud. 2) cum. per. (*etiam in juramentis*) propter. *c. Suff.* בִּי, בְּךָ *in pausa* בָּךְ, *f.* בָּךְ, בּוֹ, בָּכֶם, בָּם *etc.*

בָּא, בָּאִים *Part. v.* בּוֹא *q. v.*

בְּאֵר *fem.* puteus.

בְּאֵרִי *masc. Nom. pr.* Beèri, *pater Hoseae proph.*

בְּאֹשׁ *et* בְּאשׁ *masc.* foetor. *c. Suff.* בָּאְשׁוֹ (*bo'scho*) *a rad.* בָּאַשׁ foetuit.

בֶּגֶד *com.* tegumentum. vestis. *pl.* בְּגָדִים *st. cstr.* בִּגְדֵי.

בַּד *masc.* solitudo. solum. לְבַד seorsum, solum. *c. Suff.* לְבַדּוֹ solus is. מִלְּבַד *s.* לְבַד מִן praeter. excepto.

בָּדַל *Hiph.* separavit, sejunxit. divisit, distinxit. *sq.* בֵּין — וּבֵין *sive* בֵּין — לְ *part.* מַבְדִּיל.

בְּדֹלַח *masc.* bdellium *s.* margarita.

בְּדָן *masc. Nom. propr. viri, Judicis Israelitarum.*

בֹּהוּ *masc.* inanitas. vastitas.

בָּהַל *Niph.* נִבְהַל perturbatus, perterritus est. *Pi.* בִּהֵל perturbavit. per-

terruit. *Fut.* יְבַהֲלֻמוֹ *poet.* *pro* יְבַהֲלֵם׃

בְּהֵמָה *fem.* pecus. bestia. *stat. constr.* בֶּהֱמַת *pl.* בְּהֵמוֹת *st. cstr.* בַּהֲמוֹת. בַּהֲמוֹת בֶּהֱמַת הָאָרֶץ ferae. *a rad.* בָּהַם obmutuit.

בּוֹא intrare. occidere *de sole.* venire. בּוֹא בַּשָּׁנִים *alibi* בַּיָּמִים aetate provehi, senescere. *cf. nostrum: in die Jahre, in das Alter kommen.* עַד בֹּאֲךָ donec veneris. *Part.* בָּא veniens. *pl.* בָּאִים: *Hiph.* הֵבִיא adduxit. attulit. *sq.* אֶל *s.* לְ alicui. *Fut. c. Suff.* וַיְבִאֶהָ, וַיְבִאֵהוּ.

בּוּז spernere, contemnere. *cca. saepius c.* לְ. בּוּז.

בּוֹן *v.* בִּין.

בּוֹר *et* בֹּאר *pro* בְּאֵר *masc.* puteus, fovea. carcer subterraneus. sepulcrum. orcus. יוֹרְדֵי בוֹר morientes, moribundi. *a rad.* בָּאַר.

בּוֹשׁ erubescere, pudere, pudefieri, spe et exspectatione excidere. *Fut.* יֵבשׁוּ *Hithpal.* הִתְבֹּשֵׁשׁ pudore suffundi, erubescere.

בָּזָה contemsit, vilipendit. *Fut. c. Suff.* וַיִּבְזֵהוּ.

בָּחַן exploravit, probavit. *Imp. c. Suff.* בְּחָנֵנִי.

בָּחַר elegit, selegit.

בָּחוּר *masc.* (*forma proprie dagessanda*) juvenis. *plur.* בַּחוּרִים. *cum Suff.* בַּחוּרֵיכֶם.

בָּטַח confisus est, fiduciam posuit. *ac.* בְּ.

בֶּטַח *masc.* fiducia. securitas. לָבֶטַח *et simpl.* בֶּטַח *adv.* secure.

בֶּטֶן *fem.* venter. uterus.

מִבֶּטֶן, מִן־הַבֶּטֶן *et* מִבֶּטֶן אִמִּי inde ab utero, a teneris. בִטְנִי *Job.* 3, 10. uterus meus *i. e.* uterus matris meae.

בִּי quaeso, obsecro, *semper cum* אֲדֹנִי *vel* אֲדֹנָי *junctum, et pro* בְּעִי precatio *dictum.*

בִּין *et* בּוּן distinguere. animadvertere. attendere. *cca. et* לְ. intelligere. nosse. *Praet.* בַּנֹּתָה *Imp.* בִּינָה *Niph.* נָבוֹן intelligens fuit, sapuit. *Part.* נָבוֹן intelligens. *Hiph.* הֵבִין intelligere fecit, docuit. attendit. intellexit. *Inf.* הָבִין.

בִּינָה *fem.* intellectus. intelligentia, prudentia.

בַּיִן *masc.* medium, intervallum. *Dual.* בֵּנַיִם (*sine Jod*) spatium inter duas acies medium. אִישׁ הַבֵּנַיִם intercessor, qui medius est inter duas partes. *st. cstr. Sing.* בֵּין in medio, inter. *c. Suff.* בֵּינִי, בֵּינְךָ *et forma plur.* בֵּינֶיךָ, בֵּינֵיהֶם, *et* בֵּינוֹתָם *etc.*

בַּיִת *masc.* domus. palatium. templum. familia. בֵּית יֵהוּא familia regis Jehu. בֵּית יִשְׂרָאֵל gens Israelitica, Israelitae. *st. cstr. sing.* בֵּית *c. Suff.* בֵּיתְךָ *pl.* בָּתִּים *st. cstr.* בָּתֵּי *cum Suff.* בָּתֵּינוּ, בָּתֵּיהֶם. *a rad.* בוּת pernoctare.

בֵּית־לֶחֶם. Bethlehem. *urbs in tribu Judae.*

בָּכָה flevit. *Fut. apocop.* וַיֵּבְךְּ, וַתֵּבְךְּ.

בְּכִי *masc.* fletus.

בְּכוֹר *masc.* primogenitus. *pl.* בְּכֹרוֹת.

בָּלַע glutivit. absorpsit. *metaph.* absumsit. perdidit.

בֶּלֶת *propr.* absumtio, defectus. *cum Jod parag.* בִּלְתִּי sine. praeter. nisi. non. לְבִלְתִּי *sq. Inf. vel verbo finito.* non. *a rad.* בָּלָה attritus est. consumtus est.

בָּנָה aedificavit, exstruxit. בְּנִיתִיהָ aedificabo illud *sc. tugurium Davidis,* restaurabo. *Part.* בֹּנֶה conditor. *pl.* בֹּנִים. *Fut. apoc.* וַיִּבֶן.

בֵּן *masc.* (*pro* בֶּנֶה) filius. *st. cstr.* בֶּן *rarius* בִּן *cf.* בִּן־נוּן. *c. Suff.* בְּנִי, בִּנְךָ. *pl.* בָּנִים filii. incolae. *e. g.* בְּנֵי צִיּוֹן filii Zionis, incolae Hierolymorum. posteri. *st. cstr.* בְּנֵי *cum Suff.* בָּנֶיךָ, בְּנֵיהֶם.

בַּת *v. s. v.* בָּנוֹת, בְּנוֹת.

בִּנְיָמִין Benjamin. *Nom. propr. filii Jacobi.*

בַּעֲבוּר *v. s. v.* עֲבוּר.

בְּעַד circum, circa. pro. per. *cum Suff.* בַּעֲדֵנִי, בַּעֲדוֹ *a rad.* בָּעַד.

בַּעַל *masc.* dominus. *praef. art.* הַבַּעַל Baal. *Nomen idoli Cananitarum, et pl.* הַבְּעָלִים Baali, *quia varia ei cognomina erant.* בַּעַל כָּנָף dominus alae, *i. e.* alatus.

בָּעַר depavit, absumsit. arsit, exarsit. *Pi.* בִּעֵר depavit. accendit (*sc. igne depavit*), combussit. sustulit, exterminavit. וְהָיְתָה לְבָעֵר חִשָּׁבָה et rever-

tetur et erit ad exterminandum *i. e.* denuo exterminabitur.

בָּעַת *Pi.* **בִּעֵת** perterruit. *Fut. c. Suff.* **יְבַעֲתֻהוּ**.

בָּצַע 1) secuit, abscidit. **לֹא יְבַצֵּעוּ** non abscindunt, abrumpunt *sc. cursum. alii:* non vulnerantur. 2) lucrum (*improbum*) fecit, corrasit. **בֹּצֵעַ**

בֹּצֵעַ lucri (*improbi*) cupidus, avarus.

בֶּצַע *masc.* lucrum.

בֹּקֶר *masc.* tempus matutinum. mane.

בָּקַשׁ *Pi.* **בִּקֵּשׁ** quaesivit. *Part.* **מְבַקֵּשׁ**.

בַּר *masc.* filius. *vox poetica pro* **בֵּן** *a rad.* **בָּרָא** creavit.

בַּר *et* **בָּר** *masc.* far, frumentum. *a rad.* **בָּרַר**.

בֹּר *v. s. v.* **בּוֹר**.

בָּרָא creavit. *Niph.* **נִבְרָא** creatus est. *Inf. c. Suff.* **בְּהִבָּרְאָם**.

בָּרָה elegit.

בְּרִית *fem.* foedus.

בַּרְזֶל *masc.* ferrum.

בָּרַח fugit.

בֶּרֶךְ *fem.* genu. *Dual.* **בִּרְכַּיִם** utrumque genu, genua. gremium.

בָּרַךְ genua flexit. benedixit. *Part. pass.* **בָּרוּךְ** benedictus. fortunatus. *Pi.* **בֵּרֵךְ** benedixit. *Inf.* **בָּרֵךְ** *Fut.* **יְבָרֵךְ**.

בְּרָכָה *fem.* benedictio. prosperitas, felicitas.

בָּשָׂר *masc.* caro. **כָּל־בָּשָׂר** omnis caro *i. e.* omnia animantia, omnes homines. *st. cstr.* **בְּשַׂר** *cum Suff.* **בְּשָׂרְךָ**.

בַּת (*pro* **בֶּנֶת**) *fem.* filia. *cum Suff.* **בִּתּוֹ** *plur.*

בְּנוֹת *status constr.* בָּנוֹת.

בְּתוּלָה *fem.* virgo.

ג

גָּאַל repetiit. vindicavit. *Job.* 3, 5. יִגְאָלֻהוּ חֹשֶׁךְ וְצַ׳ vindicent sibi eum (*sc. diem*) tenebrae.

גֹּבַהּ *masc.* altitudo, proceritas. *cum Suff.* גָּבְהוֹ *a rad.* גָּבַהּ altus fuit.

גִּבּוֹר *masc. adj.* fortis. validus. *subst.* vir strenuus. heros. *pl.* גִּבּוֹרִים *a rad.* גָּבַר valuit.

גִּבְעָה *fem.* collis. *plur.* גְּבָעוֹת.

גֶּבֶר *masc.* vir. homo. quilibet, quivis.

גָּג *masc.* tectum.

גְּדִי *masc.* hoedus. *a rad.* גָּדָה.

גָּדַל *et* גָּדֵל magnus fuit vel factus est. *Hiph.* magnum fecit. הִגְדִּיל לַעֲשׂוֹת *tam in bonam, quam in malam partem dicitur:* magna facinora patravit, praeclare egit, fastuose, insolenter egit.

גָּדוֹל *et* גָּדֹל *adj.* magnus. natu major*s.* maximus. *pl.* גְּדֹלִים.

גָּדַר sepsit. murum struxit. obstruxit, sarcivit.

גּוֹי *masc.* populus. *pl.* גּוֹיִם populi *spec. de gentibus praeter Israelem*, gentiles, pagani. *a rad.* גָּוָה.

גְּוִיָּה *fem.* corpus *s.* vivum *s.* mortuum, cadaver. *a rad.* גָּוָה.

גָּוַע exspiravit, mortuus est.

גּוּר peregrinari. habitare. *cca.* לֹא יְגֻרְךָ רָע non habitabit apud te *i. e. non in clientela tua erit* improbus.

גּוֹרָל *masc.* sors, *quae ducitur. c. Suff.* גּוֹרָלְךָ.

גָּזָם *masc.* locustae *species,* bruchus. *a rad.* גָּזַם.

גָּחוֹן *masc.* venter. *c. Suff.* גְּחֹנְךָ *a rad.* גָּחַן.

גַּיְא *com.* vallis.

גִּיחוֹן Gichon. *Nom. propr. fluvii paradisiaci.*

גִּיל *et* גּוּל exsultare. laetari. timore concuti, timere. *Imp.* גִּילוּ, גִּילִי.

גִּיל *masc.* tripudium. exsultatio.

גָּלְיָת *masc.* Goliath, *Nom. propr. gigantis ex gente Philistaeorum.*

גֹּלֶם *masc.* materia rudis et informis, *unde aliquid formatur,* embryo. *cum Suff.* גָּלְמִי.

גַּלְמוּד *adj.* durus, exsiccatus. sterilis.

גַּם etiam. immo. גַּם—גַּם tam-quam.

גָּמַל ablactavit *infantem.*

גֹּמֶר Gomer. *Nom. propr. uxoris Hoseae, mulieris meretriciae.*

גַּן *com.* hortus.

גַּנָּה *fem. idem. pl.* גַּנּוֹת *a rad.* גָּנַן texit.

גַּנָּב *masc.* fur. *a rad.* גָּנַב furatus est.

גֶּפֶן *com.* vitis.

גַּרְגְּרוֹת *plur. fem.* guttur. fauces. *c. Suff.* גַּרְגְּרֹתֶיךָ *a rad.* גָּרַר.

גָּרוֹן *masc.* guttur. *c. Suff.* גְּרוֹנָם. *a rad.* גָּרָה.

גֹּרֶן *masc.* area, *in qua fruges triturantur.* frumentum. *a rad.* גָּרַן.

גָּרַשׁ *et Pi.* גֵּרֵשׁ. pepulit. expulit.

גֶּשֶׁם *masc.* pluvia vehemens, imber.

גַּת *fem.* (*propr. cupa*) Gath *Nom. propr. urbis Philistaeorum.*

ד

דֹּב *et* דּוֹב *epicoen.* ursus.

דְּבוֹרָה *fem.* apis. *plur.* דְּבֹרִים *a rad.* דָּבַר duxit.

דִּבְלַיִם *Nom. propr. soceri Hoseae.*

דָּבַק *et* דָּבֵק adhaesit. *cc.* בְּ.

דָּבַר loquutus est. *Part.* דֹּבֵר *plur. stat. constr.* דֹּבְרֵי *Pi.* דִּבֵּר *et* דִּבֶּר *idem. cc.* אֶל *et* לְ *ad aliquem.* דִּבֶּר לְאִשָּׁה loquutus est ad mulierem *i. e. virginem expetiit in matrimonium. Inf. cum Suff.* בְּדַבְּרוֹ quum loqueretur. *Part.* מְדַבֵּר עִמָּם dum loqueretur cum iis.

דָּבָר *masc.* verbum. praeceptum. הֲלוֹא דָבָר הוּא nonne hoc mandatum est? oraculum. דְּבַר יְהוָֹה oraculum Jehovae. res. negotium. כַּדָּבָר הַזֶּה *s.* כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה hoc modo, ita. *st. cstr.* דְּבַר. *cum Suff.* דְּבָרִי, דְּבָרְךָ, דְּבָרוֹ *pl.* דְּבָרִים *st. constr.* דִּבְרֵי *c. Suff.* דְּבָרַי, דִּבְרֵיכֶם.

דֶּבֶר *masc.* verbum *sq.* Makkeph דְּבַר־.

דְּבַשׁ *masc.* mel, mel apum.

דָּג *masc.* דָּגָה *fem.* piscis. *coll.* pisces. *st. constr.* דְּגַת. *a rad.* דָּגָה multiplicatus est.

דָּגָן *masc.* frumentum. *a rad.* דָּגָה.

דָּוִד David. *Nom. propr. regis Israelitarum.*

דּוֹר *et* דֹּר *masc.* aetas. עַד שְׁנֵי דוֹר וָדוֹר us-

que ad annos aetatis et aetatis *i. e. omnium aetatum, in perpetuum.*

דָּחַק pressit. repulit.

דָּלַק arsit. angore aestuavit. *sq.* אַחֲרֵי ardenter, acriter persequutus est.

דֶּלֶת *fem.* valva, janua. *dual.* דְּלָתַיִם *st. cstr.* דַּלְתֵי. *a. rad.* דָּלָה.

דָּם (*pro* אָדָם) *masc.* sanguis. אִישׁ דָּמִים vir sanguinolentus, atrox. caedes. *st. cstr.* דַּם *c. Suff.* דָּמָם *plur.* דָּמִים *stat. cstr.* דְּמֵי.

דָּמָה 1) similis fuit *vel* factus est. 2) *i. q.* דּוּם siluit. silere fecit. perdidit. *Niph.* periit, excisus est. נִדְמֵיתִי.

דְּמוּת *fem.* similitudo.

דַּע *Imp. verbi* יָדַע *q. v.*

דַּעַת *Inf. verbi* יָדַע *et subst. fem.* cognitio, scientia. intelligentia, intellectus.

דַּרְדַּר *masc.* tribulus.

דָּרַךְ pedibus calcavit. *Part.* דֹּרֵךְ.

דֶּרֶךְ *com.* via. agendi ratio. modus. *cum Suff.* דַּרְכְּךָ, דַּרְכָּם *plur.* דְּרָכִים *st. cstr.* דַּרְכֵי *c Suff.* דְּרָכַי, דְּרָכָיו.

דָּרַשׁ quaesivit, sciscitatus est. postulavit. curavit, respectum habuit. *Fut. c. Suff.* יִדְרְשֵׁהוּ.

דָּשָׁא germinavit. דָּשְׁאוּ *Hiph.* germinare fecit, produxit. *Fut.* תַּדְשֵׁא.

דֶּשֶׁא *masc.* herba tenera. gramen.

ה.

הַ *sequente Dagesch forti (ante litteras gutturales plerumque* הָ, *et si vo-*

cali Kamez notantur, saepe הֶ) Articulus definitus.

הֲ (*ante litt. gutt.* הַ, *et si vocali Pathach pronunciantur* הֶ) *signum interrogationis* an? utrum? num? nonne? הַאֵין an non?

הֶבֶל *masc.* (vapor, halitus. vanitas). *Nom. pr.* Abel, *filius Adami. in pausa* הָבֶל.

הָגִיג *masc.* aestus, fervor animi. gemitus.

הָגָה cogitavit, meditatus est. *c.* בְּ *rei. Fut.* יֶהְגֶּה.

הוּא *Pron. pers. III. pers. sing. masc.* is, hic, ille, idem. *Saepe etiam pro verbo subst. usurpatur.*

הִוא *in Pentateucho legitur pro* הִיא *q. v.*

הַוָּה *fem.* casus, infortunium, injuria, nequitia, pravitas. *pl.* הַוּוֹת *a rad.* הָוָה cecidit.

הוּחַל *Hoph. verb.* חָלַל *q. v.*

הוֹן *masc.* divitiae, opes.

הוֹשֵׁעַ Hoseas. *Nom. pr. prophetae.*

הִיא *Pron. pers. III. pers. sing. fem.* ea, haec, illa. *Ejus loco in Pentateucho legitur* הִוא.

הָיָה accidit. factus est. fuit. *Praet.* הָיְתָה (*Jes.* 6. 13 *false scriptum* הָיָתָה) הָיִיתֶם, הָיִינוּ *c. praef.* וִהְיִיתֶם *Inf.* הֱיוֹת *Fut.* יִהְיֶה, אֶהְיֶה, *apoc.* יְהִי *cum praef.* וַיְהִי, וַיְהִי. הָיָה אַחַר פ׳ sequutus, sectatus est aliquem, ab alicujus partibus stetit. *Niph.* נִהְיָה factus est.

הֵיכָל *masc.* aedificium ma-

gnificum. palatium. templum. *st. cstr.* הֵיכַל.

הִכָּה *Hiph. verbi* נָכָה *q. v.*

הֲלֹא *et* הֲלוֹא nonne? *v. s. v.* לֹא.

הַלָּז *et* הַלָּזֶה *Pron. demonstr. sing. masc. cum art.* hic.

הָלַךְ 1) ivit וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ וְאָכֹל abiit eundo et edendo *i. e.* non desiit edere in via. הֹלֵךְ וְקָרֵב iens et appropinquavit *i. e.* magis magisque appropinquabat. 2) fluxit. *Inf.* הָלוֹךְ *cstr.* לֶכֶת *Imp.* לֵךְ, לְכָה, לְכוּ. *Fut.* יַהֲלֹךְ, תֵּלֵךְ, וַיֵּלֶךְ, יֵלֵךְ *et* יֵלְכוּ. *Hithp.* הִתְהַלֵּךְ ivit. ambulavit. *sq.* לִפְנֵי פ׳ coram aliquo. *i. e.* praecessit. duxit. rexit.

הָלַל splenduit. gloriatus est, superbivit. *Part.* הוֹלֵל *pl.* הוֹלְלִים superbientes, fastuosi. impii. *Pi.* הִלֵּל celebravit.

הֵם, הֵמָּה *Pron. pers. III. pers. pl.* hi, illi.

הָמָה strepuit. *Part.* הוֹמֶה *masc.* הוֹמָה *et* הוֹמִיָּה *fem.* הֹמוֹת *et* הֹמִיּוֹת *pl. subst.* loca strepentia, *hominum scil.* turba et frequentia.

הֵן, הֵנָּה *Pron. pers. III. pers. plur. fem.* eae. hae. illae. *cum art.* הָהֵנָּה. *adv.* הֵנָּה huc.

הֵן *et* הִנֵּה ecce. *c. Suff.* הִנְנִי, הִנְּךָ, הִנָּם.

הָפַךְ vertit. *Niph.* versus, conversus, mutatus est. *Fut.* יֵהָפֵךְ. *Hithp. Part.* מִתְהַפֵּךְ vertens se. volvens se. continuo se vertens, vibrans.

הַר *masc.* mons. *cum art.* הָהָר *plur.* הֶהָרִים.

הָרַג occidit, interfecit. perdidit. *Fut. c. Suff.* תַּהַרְגֵם.

הָרָה concepit. *Fut. cum Praef.* וַתַּהַר. *Pual* הֹרָה conceptus est.

הֵרוֹן *masc.* graviditas. *cum Suff.* הֵרֹנֵךְ.

הֲרִיסָה *fem.* destructio. *plur. c. Suff.* הֲרִסֹתָיו destructiones *s.* destructa ejus. *a rad.* הָרַס destruxit.

ו

וּ (*ante Schwa et litteras* ב, מ, פ: וּ, *ante syllabam tono notatam*: וָ) et. et quidem. immo. *Saepe incipit apodosin.*

וַ *sequente Dagesch forti* (*ante litteras gutturales* וָ) Vav conversivum Futuri, *quod Futuro vim Praeteriti s. temporis historici tribuit. e. g.* יֵלֵךְ ibit. וַיֵּלֶךְ profectus est.

ז

זֹאת *Pron. demonstr. sing. fem.* haec. hoc.

זָדוֹן *masc.* tumor, superbia, insolentia. *c. Suff.* זְדֹנְךָ *a rad.* זָדָה.

זֶה *Pron. demonstr. sing. masc.* hic. iste. זֶה אֶל־ זֶה hic ad hunc *i. e.* alter ad alterum. *Pronominibus et Adv. interrogativis postpositum auget eorum vim:* מַה זֶּה quid tandem? quid nam? לָמָּה זֶּה cur tandem? אֵי זֶה ubinam? *adv.* hic. מִזֶּה hinc. מִזֶּה וּמִזֶּה hinc illinc. *cum art.* הַזֶּה, הַלָּזֶה *et* הַלָּז.

זָהָב *masc.* aurum. *st. cstr.* זְהַב *et* זֲהַב.

זוֹנָה *v. s. v.* זָנָה.

זָכָר *masc.* mas, masculus.

זָנָה scortatus est. *ccap. s.* אֶל *s.* אַחֲרֵי. *Saepe de idololatria usurpatur, quam conjugii imagine repraesentant:* ז׳ מֵאַחֲרֵי יְהוָה scortatus est ab Jova *i. e. Jova relicto idola coluit. Inf.* זְנוֹת *Fut.* יִזְנֶה.

זוֹנָה *Part. fem.* scortans, *et subst.* scortum, meretrix.

זְנוּן *masc.* scortatio. *pl.* זְנוּנִים. אֵשֶׁת זְנוּנִים וְיַלְדֵי זְנוּנִים uxor et liberi scortationi dediti.

זֵעָה *fem.* sudor. *st. cstr.* זֵעַת *a rad.* זוּעַ.

זָעַק clamavit *conquerendi s. opem implorandi causa*, imploravit. *cc.* אֶל *p.*

זָקָן *com.* mentum. barba. juba. *c. Suff.* זְקָנוֹ.

זָקֵן senex factus est, senuit.

זָקֵן *masc.* senex. *pl.* זְקֵנִים senes. seniores. optimates, proceres. *st. cstr.* זִקְנֵי *c. Suff.* זִקְנֵיכֶם.

זָרָה *et Pi.* זֵרָה sparsit. ventilavit. cognovit. *Pual* זֹרָה conspersus est. *Part. fem.* מְזוֹרָה conspersum est *sc. escâ rete s.* expansum est *rete.*

זֶרֶת *fem.* (*propr.* sparsio *s.* expansio *sc. digitorum*) spithama.

זָרַע sparsit. seminavit. semen genuit, produxit. *Hiph. idem. Part.* מַזְרִיעַ semen gignens.

זֶרַע *masc.* semen. proles. posteri.

ח

חָבָא *Niph.* נֶחְבָּא *Fut.*

הִתְחַבֵּא *et Hithp.* יֵחָבֵא abscondidit, abdidit se.

חַבּוּרָה *fem.* vibex. *cum Suff.* חַבֻּרָתִי.

חֶבֶל *masc.* funis, funiculus.

חָגַר accinxit. *Fut.* יַחְגֹּר.

חֲגוֹרָה *fem.* cingulum. subligaculum. *pl.* חֲגֹרוֹת.

חָדָה gavisus, laetatus est. אַל־יִחַדְּ ne laetetur *Fut. apoc. pro* יִחַדְּ *a forma* יֶחֱדֶּה.

חָדַל *et* חָדֵל cessavit, desiit. חָדְלוּ רֹגֶז cessant tumultuari, furere.

חִדֶּקֶל Tigris *Nom. propr. fluvii.*

חֶדֶר *masc.* velum. interius aedium conclave. gynaeceum. conclave nuptiale, thalamus. *c. Suff.* חֶדְרוֹ.

חוּד aenigma proponere.

חַוָּה (*pro* חַיָּה vita) Eva. *Nom. pr.* uxoris Adami.

חֲוִילָה Chavila. *Nom. propr. regionis.*

חוּל *et* חִיל gyrare, torqueri. doloribus torqueri. contremiscere. *Fut.* יָחִילוּ *sq.* מִפְּנֵי פ׳ prae aliquo.

חוֹל *masc.* arena.

חוֹמָה *et* חֹמָה *fem.* murus.

חוּס misereri. parcere. *cc.* עַל *p. Imp.* חוּסָה.

חוּץ *masc.* platea. rus. בַּחוּץ foris.

חוֹרֵשׁ *v. s. v.* חָרַשׁ.

חִזָּיוֹן *masc.* visio. *st. cstr.* חֶזְיוֹן *pl.* חֶזְיֹנוֹת *a rad.* חָזָה vidit.

חָזַק firmus fuit. ligavit. valuit, praevaluit *cc.* מִן. *Hiph.* הֶחֱזִיק apprehendit, comprehendit.

חָטָא lapsus est. peccavit.
חַטָּא *masc.* peccator. *pl.* חַטָּאִים.
חַטָּאָה *et* חַטָּאת *fem.* casus. infortunium. peccatum. poena peccati. *st. constr.* חַטַּאת *pro* חַטָּאַת. *c. Suff.* חַטָּאתְךָ.
חִידָה *fem.* oratio perplexa. aenigma. *pl. cum Suff.* חִידֹתָם. *a rad.* חוּד *q. v.*
חָיָה vixit. *Fut.* יִחְיֶה *apoc.* יְחִי. *Hiph.* הֶחֱיָה vivum conservavit, vivere passus est.
חַיִי vixit. *Praet. defect.* חַי.
חַי *masc.* 1) *subst.* vita. *st. cstr.* חֵי. *Saepius in pl. num. legitur* חַיִּים vita. *st. cstr.* חַיֵּי. 2) *adj.* vivus, vivens. חַי יְהוָה ita vivat Jehova! *vernacule:* so wahr Gott lebt!
חַיָּה *fem.* vita. animal, bestia, *et coll.* animalia. ח׳ הַשָּׂדֶה *et* ח׳ הָאָרֶץ *de* jumentis *pariter ac* feris legitur. *st. constr.* חַיַּת *atque* (*cum* ו *parag.*) חַיְתוֹ.
חַיִל *masc.* robur, fortitudo. exercitus. opes. fructus *arboris. st. cstr.* חֵיל *c. Suff.* חֵילוֹ *a rad.* חוּל.
חָכָה *et Pi.* חִכָּה exspectavit, praestolatus est. *part. pl.* מְחַכִּים.
חָכַם sapiens fuit, sapuit.
חָכָם *masc.* sapiens. *pl.* חֲכָמִים.
חָכְמָה *et* חָכְמוֹת *fem.* sapientia.
חָלָב *masc.* lac.
חֵלֶב *et* חֵלֶב pinguedo. adeps. *pl.* חֲלָבִים *cum Suff.* חֶלְבְּהֶן *pro* חֶלְבֵּיהֶן.

חֲלוֹם *masc.* somnium. *pl.* חֲלֹמוֹת.

חַלּוֹן *com.* fenestra. *plur.* חַלּוֹנִים *a rad.* חָלַל.

חֲלִיפָה *fem.* mutatio, vicissitudo. *pl.* חֲלִיפוֹת *et* חֲלִפֹת. *a rad.* חָלַף.

חֲלִיצָה *fem.* exuviae. *pl.* c. *Suff.* חֲלִיצוֹתָם. *a rad.* חָלַץ.

חָלַל 1) transfodit. 2) solvit. *Hiph.* הֵחֵל incepit. *Hoph.* הוּחַל coeptum est.

חָלָל *masc.* confossus, trucidatus. *pl. st. cstr.* חַלְלֵי.

חָלַם somniavit. *Fut. cum* ן *parag.* יַחֲלֹמוּן.

חָלַק 1) glaber, laevis fuit. 2) *Kal et Pi.* חִלֵּק divisit. partitus est, distribuit. *Hiph.* הֶחֱלִיק laevigavit. *Fut.* לְשׁוֹנָם יַחֲלִיקוּן linguam suam laevigant. *i. e.* blandiuntur.

חָלוּק *masc.* glaber, laevis. *pl.* חֲלֻקִים. חַלְּקֵי אֲבָנִים laeves lapidum *i. e.* lapides laeves.

חָמַד appetiit, desideravit. *Niph.* desideratus est. *Part. Niph.* נֶחְמָד desideratus, desiderabilis, suavis.

חֲמוֹר *masc.* asinus.

חֲמִישִׁי *masc.* quintus.

חָמַל clemens fuit. misertus est. pepercit. *cc.* עַל *p.*

חָמֵשׁ *fem.* quinque. חֲמִשָּׁה *et* חֲמֵשֶׁת *masc.* חֲמִשִּׁים *pl.* quinquaginta.

חֵן *masc.* gratia.

חִנָּם *adv.* gratis. frustra. immerito.

חַנּוּן *masc.* misericors.

חֲנוֹךְ *Nom. propr.* Henoch, *Caini filius primogenitus.*

חֲנִית *fem.* hasta.

חֶסֶד *masc.* caritas, benignitas, gratia. עָשָׂה חֶסֶד עִם פ׳ benignum se praebuit, exhibuit alicui. *c. Suff.* חַסְדְּךָ.

חָסָה confisus est, fiduciam posuit in al. *sq.* בְּ. *Part.* חֹסֶה *pl. cstr.* חוֹסֵי בוֹ *pro* חוֹסִים בּוֹ.

חָסִיל *masc.* locustae *species. c. art.* הֶחָסִיל.

חֻפָּה *fem.* thalamus nuptialis *vel* lectus. *c. Suff.* חֻפָּתָהּ *a rad.* חָפַף circumdedit. texit.

חָפֵץ voluit, delectatus est.

חָפֵץ *masc.* volens. cupiens.

חֵפֶץ *masc.* voluntas, desiderium. res, qua quis delectatur. *c. Suff.* חֶפְצוֹ.

חָפַר fodit, effodit. inquisivit. exploravit. *Fut. c. Suff.* וַיַּחְפְּרֻהוּ.

חָפְשִׁי *masc.* liber, manu missus.

חֵץ *masc.* hastile. sagitta. *pl.* חִצִּים *a rad.* חָצַץ.

חָצוֹר *Nom. propr. oppidi* 1) *in tribu Naphthal.* 2) *in tribu Benj.*

חֹק *masc.* decretum. lex. *sq. lineâ Makkeph* חָק־ *a rad.* חָקַק incidit. decrevit.

חָקַר scrutatus est, investigavit, exploravit. *Praet. c. Suff.* חֲקַרְתַּנִי. *Imp. c. Suff.* חָקְרֵנִי.

חֶרֶב *fem.* gladius. *c. Suff.* חַרְבּוֹ.

חָרְבָּה *fem.* desolatum: solitudo. ruina. *plur.* חֳרָבוֹת.

חָרָה arsit, exarsit. *Semper metaph. de ira,* ira-

tus, indignatus est. cc. לְ p. וַיִּחַר אַפּוֹ sq. בְּ exarsit ira ejus in aliquem.

חָרוֹן *masc.* aestus, ardor. ira, indignatio. c. *Suff.* חֲרוֹנוֹ.

חָרִיץ *masc.* caseus. *pl. st. cstr.* חֲרִיצֵי.

חָרַם *Hiph.* הֶחֱרִים devovit, consecravit Jovae. excidit, delevit.

חֶרֶס *masc.* sol. *cum He parag.* חַרְסָה.

חָרַף carpsit. obtrectavit. probro affecit, conviciis proscidit. *Pi.* חֵרֵף *idem. Inf.* חָרֵף.

חֶרְפָּה *fem.* probrum, contumelia, ignominia.

חָרַשׁ incidit. aravit. fabricatus est *sc. metalla etc.* obmutuit. *Part.* חוֹרֵשׁ *masc.* arator.

חֶרֶשׁ *masc.* silentium. *adv.* tacite. clam.

חָשַׁךְ obscuratus, tenebratus est. *Fut.* יֶחְשַׁךְ *pl.* יֶחְשְׁכוּ. *Hiph.* הֶחְשִׁיךְ obscuravit, caliginem effecit.

חֲשֵׁכָה *fem.* tenebrae.

חֹשֶׁךְ *masc.* *idem.*

חָתָן *masc.* affinis. gener. sponsus.

חָתַת et *Niph.* נִחַת fractus, confractus est. consternatus, territus est. *Fut.* יֵחַת *pl.* יֵחַתּוּ.

ט

טָבַע infixus est.

טוֹב *masc.* bonus, bonum.

טָמֵא *masc.* immundus, impurus. *st. cstr.* טְמֵא.

טָמַן occultavit. abscondidit. *Part Paul* טָמוּן absconditus, abditus. נָפַל

טָמוּן abortivum abditum *sc. in utero matris, ubi exstinguitur.*

טֶרֶם antequam. priusquam *sq. fut.* nondum. *sq. praet. vel fut.*

י

יָאַל *Hiph.* הוֹאִיל coepit. voluit. *sq. Inf. c.* לְ.

יָבָל Jabal. *Nom. propr. filii Lamech.*

יָבֵשׁ exaruit. *Fut.* יִיבַשׁ. *Hiph.* הוֹבִישׁ arefecit.

יָבֵשׁ *masc. inus.* יַבָּשָׁה *fem.* arida *sc. terra.* aridum.

יָגִיעַ *masc.* fatigatus. defessus. יְגִיעֵי כֹחַ fessi robore *i. e. defecti viribus. a rad.* יָגַע.

יָגֹר metuit, formidavit. *cca.*

יָד *com. sed saepius fem.* manus. potentia. יַד יְהוָה הָיְתָה בוֹ manus Jovae fuit in eum *i. e.* Jova ei plagas intulit, eum afflixit. *st. cstr.* יַד *c. Suff.* יָדֵנוּ, יָדוֹ, יָדְךָ, יָדִי.

יָדַד jecit. projecit *sortem. Praet. pl.* יַדּוּ.

יָדָה *Hiph.* הוֹדָה confessus, professus est. laudavit, celebravit. *ccap. Fut. c. Suff.* אוֹדְךָ.

יָדַע cognovit, intellexit. *spec. de tori consuetudine.* novit, scivit. *Part. c. Pron. int.* מִי יוֹדֵעַ quis scit? *i. e.* fortasse. *fem.* יוֹדַעַת. *Imp.* דַּע. *Inf.* דַּעַת. *Fut.* יֵדַע. *Hiph.* הוֹדִיעַ scire fecit, indicavit, manifestavit, edocuit. *Fut.* אוֹדִיעָה.

יֵהוּא *Nom. propr.* Jehu, *rex Israelis.*

יְהוּדָה *Nom. propr.* Juda.

1) *filius Jacobi.* 2) *tribus Judaica.* 3) *regnum Judaicum, quod tribus Jud. et Benjam. complectebatur. a rad.* יָדָה.

יְהֹוָה Jehova. *Ejus loco semper* אֲדֹנָי *legitur, qua de causa punctationem hujus vocis accepit, et scribitur cum praef.* לַיהֹוָה, בַּיהֹוָה, וַיהֹוָה

יְהוֹשֻׁעַ (*Jova auxilium*) *Nom. propr.* Josua, *dux Israelitarum.*

יְהוֹשָׁפָט (*Jova judicat*) *Nom. propr.* Josaphat, *rex Judaeorum.* עֵמֶק יְהוֹשָׁפָט vallis Josaphat, *nom. allegoricum, quo significatur locus, ubi Jehova judicium exercet.*

יְהִי *Fut. apoc. verbi* הָיָה *q. v.*

יוֹאָשׁ *Nom. propr.* Joas, *rex Israelis.*

יוּבָל *Nom. propr.* Jubal, *filius Lamechi. a rad.* יָבַל.

יוֹם *masc.* dies. Dies alicujus *dicitur tempus, quod ei faustum vel infaustum est:* Job. 3, 1. יוֹמוֹ dies ipsius (*Jobi*) *natalis.* Hos. 1, 11. יוֹם יִזְרְעֶאל dies Jezreelis. *i. e.* dies, *quo dispersi in patriam reducentur. Sed* יוֹם יְהֹוָה dies Jehovae *est dies judicii, quo Jova poenas sumet.* הַיּוֹם *s.* הַיּוֹם הַזֶּה hoc die. hodie. *pl.* יָמִים *st. constr.* יְמֵי.

יוֹמָם *adv.* interdiu. יוֹמָם וָלַיְלָה die et nocte. perpetuo.

יוֹשֵׁב, יוֹרֵד, יוֹצֵר, יוֹנֵק *v. s. v.* יָרַד, יָצַר, יָנַק, יָשַׁב.

יוֹתָם *Nom. propr.* Jotham, *rex Judaeorum.*

יִזְרְעֶאל (*i. e. dipserget s. seminabit Deus*) Jezreel. *Nom. propr.* 1) *metropolis regni Israelitici, in qua interfectus est Naboth: hinc* דְּמֵי יִזְרְעֶאל caedes Jezreelis. עֵמֶק יִזְרְעֶאל vallis Jezreelis *i. e.* vallis *magna prope urbem* Jezreel. 2) *Nomen symbol. filii Hoseae.*

יַחַד *in pausa* יָחַד unâ, simul.

יְחִזְקִיָּה *Nom. propr.* Hiskias, *rex Judaeorum.*

יָטַב bonus fuit. *Hiph.* הֵיטִיב bonum fecit. bene, recte, praeclare fecit.

יַיִן *masc.* vinum. *st. cstr.* יֵין *cum Suff.* יֵינָם.

יַךְ, וַיַּךְ *v. s. v.* נָכָה.

יָכֹל potuit. praevaluit. *cc.* לְ *sq. Inf. Fut.* יוּכַל Ps. 139, 6. לֹא אוּכַל לָהּ non praevaleo illi (*sc. scientiae divinae*) *i. e.* eam comprehendere non possum.

יָלַד *et* יָלֵד peperit. genuit. *Praet. cum Suff.* יְלִדְתִּיךָ *Inf. cstr.* לֶדֶת *Fut.* יֵלֵד *Niph.* נוֹלַד genitus, natus est. *cca. Gen.* 4, 18. *Fut.* יִוָּלֵד, אִוָּלֵד *Pual* יֻלַּד *idem.*

יֶלֶד *masc.* puer. adolescens. *pl.* יְלָדִים *stat. cstr.* יַלְדֵי liberi. יַלְדֵי זְנוּנִים liberi scortationi dediti.

יַלְדָּה *fem.* filia, puella, virgo.

יֵלֵךְ, יֵלְכוּ *etc. v. s. v.* הָלַךְ.

יֶלֶק locustae *vel* grylli *species.*

יַלְקוּט *masc.* pera. *a rad.* לָקַט.

יָם *masc.* mare. *sq. Makkeph* יַם־ *plur.* יַמִּים maria.

יָמִין *masc.* latus dextrum. יַד יָמִין *et simpl.* יָמִין manus dextra.

יָנַח *Hiph.* הֵנִיחַ quiescere fecit. posuit, collocavit.

יָנַק suxit *ubera. Part.* יוֹנְקֵי שָׁדַיִם sugentes ubera, lactentes. *Fut.* יִינַק.

יָסַד statuit. *Niph.* נוֹסַד inter se statuere *s.* decernere, inter se consultare.

יָסַף *et Hiph.* הוֹסִיף addidit. *Cum aliis verbis conjunctum notionem continuationis vel iterationis vel incrementi exprimit.* לֹא אוֹסִיף עוֹד אֲרַחֵם non amplius, non porro miserebor. לֹא יוֹסֵף *sc.* לִהְיוֹת Joel 2, 2. non addet esse *vel* fieri *i. e.* non iterum erit.

יָסַר castigavit. *Niph.* castigatus, admonitus est, admonitionem, disciplinam admisit. *Imp. Niph.* הִוָּסְרוּ.

יַעַן (*pro* יַעֲנֶה) consilium, propositum. *part.* propter. quia, eo quod. *a rad.* עָנָה.

יָעַץ consuluit. consilium dedit, suasit. *Part.* יֹעֵץ consiliarius, suasor. יֹעֲצֵי אָרֶץ consiliarii terrae, *i. e.* consiliarii regum, gubernatores.

יַעֲקֹב *Nom. propr.* Jacob. *filius Isaaci natu minor.*

יָפֶה *masc.* יָפָה *fem.* pulcher. יְפֵה מַרְאֶה pulcher adspectu.

יָפַע *Hiph.* הוֹפִיעַ splen-

dere fecit. splenduit. luxit.

יִפְתָּח *Nom. propr.* Jephta, *judex Israel.*

יָצָא exiit, prodiit. *Imp.* צֵא *Inf. cstr.* צֵאת *Fut.* יֵצֵא *Hiph.* הוֹצִיא eduxit. produxit. *Fut. c.* ו *conv.* וַתּוֹצֵא.

יָצַב *Hithp.* הִתְיַצֵּב stitit se, praesto fuit. constitit. *sq.* לִפְנֵי פ' alicui praesto fuit. *sq.* עַל surrexit adversus *aliquem.* ה' לְנֶגֶד עֵינֵי יְהוָֹה coram oculis Jovae constitit *i. e.* toleratur, probatur a Deo.

יִצְהָר *masc.* oleum. *a rad.* צָהַר.

יָצַע *et Hiph.* הִצִּיעַ stravit, substravit, stratum fecit. *Fut. c.* ה *parag.* אַצִּיעָה.

יָצַר formavit, finxit. *Fut. c.* ו *conv.* וַיִּצֶר *Part.* יֹצֵר *s.* יוֹצֵר fingens, formans. *subst.* figulus. *Pual* יֻצַּר formatus *i. e.* ordinatus, constitutus est.

יֶקֶב *masc.* lacus torcularis. torcular. *pl.* יְקָבִים.

יָקַר gravis, ponderosus fuit. *transl.* intellectu difficilis fuit, cogitationem excessit.

יָקָר *masc. adj.* gravis. pretiosus.

יָרֵא metuit, timuit. veritus, reveritus est. *ccap.* *Fut.* יִירָא, *pl.* יִירְאוּ *s.* יִרְאוּ *Niph. part.* נוֹרָא timendus, terribilis. stupendus, admirandus. *fem. plur.* נוֹרָאוֹת *subst.* admiranda, stupenda facinora. *adv.* mirabiliter.

יִרְאָה *fem.* timor. re-

verentia. pietas. יִרְאַת

יִהְוָה pietas, reverentia erga Deum.

יְרֻבַּעַל (pro יָרוֹב בַּעַל) *Nom. propr. Gideonis, judicis Israel.*

יָרָבְעָם *Nom. propr.* Jerobeam *rex Israelitarum.*

יָרַד descendit. *Fut.* יֵרֵד *Part.* יוֹרֵד *Hiph.* הוֹרִיד descendere fecit. deduxit. demisit. *Praet. cum Suff.* הוֹרַדְתִּים.

יַרְדֵּן Jordanes, *fluvius Palaestinae.*

יְרוּשָׁלַםִ s. יְרוּשָׁלַיִם (pro יְרוּשָׁלֵם) Hierosolyma, *metropolis Palaestinae.*

יָרֵחַ *masc.* luna.

יֶרַח *masc.* mensis. *pl.* יְרָחִים.

יְרִיחוֹ *Nom. propr.* Jericho, *urbs Palaestinae in tribu Benjam.*

יֶרֶק *masc.* viride. יֶרֶק עֵשֶׂב herba viridis.

יָרַשׁ haeres factus est, haereditate accepit. e possessione expulit. הַלְרָשֵׁנִי num ad expellendum nos? *Inf. c. Suff. et* הַ *int. Fut.* יִירַשׁ.

יִשְׂרָאֵל *Nom. propr.* 1) Jacobi. 2) populi Israelitarum *ab eo orti.* בְּנֵי יִשְׂרָאֵל filii Israelis *i. e.* Israelitae.

יֵשׁ est, adest. *sq. Makkeph* יֶשׁ־.

יָשַׁב sedit, consedit. mansit, habitavit. *Imp.* שֵׁב *Inf. cstr.* שֶׁבֶת *c. Suff.* שִׁבְתִּי *Fut.* יֵשֵׁב *Part.* יוֹשֵׁב s. ישֵׁב sedens. *subst.* habitator, incola. יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ habitatores terrae. *Hiph.* הוֹשִׁיב habitare fecit.

יִשַׁי *Nom. propr.* Isaï, *pater Davidis.*

יָשֵׁן *et* יָשֵׁן dormivit. *Job.* 3, 13. *trop. de morte. Fut.* יִישַׁן.

יָשַׁע *v. s. v.* שָׁעָה.

יָשַׁע *Niph.* נוֹשַׁע adjutus, servatus, liberatus est. *Fut.* תִּוָּשַׁע *Hiph.* הוֹשִׁיעַ auxiliatus est, juvit, adjuvit. *cca. Praet. c. Suff.* הוֹשַׁעְתִּים *Fut.* יוֹשִׁיעַ *et* יְהוֹשִׁיעַ *cum Suff.* אוֹשִׁיעֵם.

יָשַׁר aequus, planus, rectus fuit. יָשַׁר בְּעֵינֵי פ׳ rectum est *aliquid* in alicujus oculis *i. e.* placet ei. *Hiph.* planum fecit. complanavit. *Imp.* הַיְשַׁר.

כ

כְּ *Particula inseparabilis.* 1) ut, sicut. כְּ—כְּ sicut-ita. *e. g.* כַּחֲשֵׁיכָה כָּאוֹרָה sicut tenebrae, ita lux. 2) secundum. *c. Suff.* כָּמֹהוּ, כָּכֶם *etc.*

כַּאֲשֶׁר *v. s. v.* אֲשֶׁר.

כָּבֵד *et* כָּבַד gravis fuit. iners, hebes fuit. *Hiph.* inertem, hebetem reddidit (*sc. aurem*). *Imp.* הַכְבֵּד.

כָּבוֹד *masc.* pondus. gravitas. honor, gloria. *cum Suff.* כְּבוֹדוֹ.

כָּבַשׁ calcavit. subegit. *cca. Imp.* כִּבְשֻׁהָ subigite eam.

כֹּה *Particula similitudinis.* sic, ita.

כֹּהֵן *masc.* sacerdos, *plur.* כֹּהֲנִים. *Part. verbi* כָּהַן.

כּוֹבַע *masc.* galea.

כּוֹחַ *et* כֹּחַ *masc.* vis, robur. כֹּחַ הָאָרֶץ robur terrae *i. e.* fructus. *a rad.* כּוּחַ.

כּוֹכָב *masc.* stella. *plur.* כּוֹכָבִים *st. cstr.* כּוֹכְבֵי.

כּוּל *Hiph.* הֵכִיל cepit. sustinuit. *Fut. c. Suff.* יְכִילֻנוּ.

כּוּן *Niph.* נָכוֹן erectus, confirmatus est. *Part.* נָכוֹן *fem.* נְכוֹנָה rectus, verus. certus.

כּוּשׁ *Nom. propr. terrae.* 1) Arabia felix. 2) Aethiopia.

כָּזָב *masc.* mendacium. res inanis, vana.

כֹּחַ *v. s. v.* כּוֹחַ.

כָּחַד *Niph.* נִכְחַד celatus est. *cc.* מִן.

כִּי *Conjunctio.* nam. quod. ut. *Orationi directae praemissa sign. id, quod graec.* ὅτι.

כִּי אִם nam cum, nam si. nisi. sed.

עַל כִּי propterea, quod.

כִּידוֹן *masc.* hasta, lancea, jaculum.

כִּיס (*pro* כִּיס) *masc.* marsupium. crumena. *a rad.* נָכַס.

כֹּל *sequente Makkeph* כָּל־ universitas. omnis. totus. *c. Suff.* כֻּלָּם. כֻּלָּנוּ. כֻּלָּה. *a rad.* כָּלַל consummavit.

כֶּלֶב *masc.* canis.

כַּלָּה *fem.* sponsa. *a rad.* כָּלַל (ornavit, coronavit).

כָּלָה *Pi.* כִּלָּה absolvit, perfecit. *Fut. c.* ו *conv.* וַיְכַל *Pual* כֻּלָּה *Fut.* יְכֻלֶּה absolutus est. *pl.* וַיְכֻלּוּ.

כְּלִי *masc.* supellex quaevis. vas. *in pausa* כֶּלִי *pl.* כֵּלִים *st. cstr.* כְּלֵי *c. Suff.* כֵּלָיו.

כְּלָיוֹת *pl. fem.* renes. *c. Suff.* כִּלְיֹתַי.

כְּמוֹ, כָּמֹהוּ *v. s. v.* כְּ.

כֵּן 1) *adj.* rectus. 2) *adv.* ita, sic. *a rad.* כּוּן.

לָכֵן ideo. propterea.

עַל־כֵּן *idem.*

כִּנּוֹר *masc.* cithara. *graec.* κινύρα.

כָּנָף *fem.* ala. *Dual.* כְּנָפַיִם *st. cstr.* כַּנְפֵי.

כִּסֵּא *masc.* sedes. solium, thronus.

כָּסָה *et Pi.* כִּסָּה velavit, texit, operuit. *Fut.* יְכַסֶּה.

כְּסִיל *masc.* stupidus, stultus. *pl.* כְּסִילִים.

כֶּסֶף *in pausa* כָּסֶף *masc.* argentum. pecunia.

כַּף *fem.* curvitas. vola manus. manus. *c. Suff. in pausa* כַּפֶּכָה *dual.* כַּפַּיִם *c. Suff.* כַּפָּיו *a rad.* כָּפַף incurvavit.

כְּפִיר *masc.* leo juvenis.

כָּפַר texit. oblevit. *Pi.* texit (*sc. peccata*). condonavit. expiavit. *Pu.* obliteratus est. expiatus est. *Fut.* תְּכֻפַּר.

כֹּפֶר *masc.* expiatio. pretium ad expiandum.

כְּרוּב *masc. pl.* כְּרוּבִים *et* כְּרֻבִים Cherub, *animal fabulosum ex forma hominis, bovis, leonis et aquilae compositum.*

כֶּרֶם *masc.* terra nobilior. *spec.* vinea. *pl.* כְּרָמִים *st. constr.* כַּרְמֵי.

כָּרַת secuit, abscidit. *Fut. c.* ו *conv.* וַיִּכְרָת־.

כָּתַב scripsit. *Niph.* scriptus est. *Fut. pl.* יִכָּתֵבוּ.

כְּתֹנֶת *et* כֻּתֹּנֶת *fem.* tunica eaque interior. *gr.* χιτών. *pl.* כָּתְּנוֹת *stat. cstr.* כָּתְנוֹת.

כָּתֵף *fem.* scapula, humerus.

ל

לְ *Particula inseparabilis.* 1) *nota Dativi.* 2) *nota Genitivi, in titulis Psalm. nota auctoris.* 3) ad. secundum. de. *c. Suff.* לִי, לְךָ, לוֹ, לָכֶם, לָהֶם, לָמוֹ *pro* לָהֶם.

לֹא nihil. non.

הֲלֹא nonne? annon? en, ecce.

לֹא עַמִּי (non populus meus) *Nom. propr. symb. filii Hoseae.*

לֹא רֻחָמָה (non miseranda) *Nom. propr. symb. filiae Hoseae.*

לְאֹם *masc.* natio, populus. *pl.* לְאֻמִּים *a rad.* לָאַם.

לֵב *et* לֵבָב *masc.* cor. animus. *c. Suff.* לְבָבְךָ, לְבַבְכֶם, לִבּוֹ, לְבָבוֹ.

לָבַשׁ induit. *Part. pass.* לָבוּשׁ indutus. *cca. Hiph. trans.* induit *i. e.* induere fecit, vestivit.

לֶדֶת *Inf. verbi* יָלַד *q. v.*

לַהַב *masc.* flamma.

לֶהָבָה (*pro* לַהֲבָה) *fem. idem.*

לֶהָבֶת *fem. idem. metaph.* ferrum flammans hastae.

לָהַט *Pi.* לִהֵט inflammavit, incendit. *Fut.* תְּלַהֵט.

לַהַט *masc.* flamma. *metaph.* ferrum flammans gladii.

לִוְיָה *fem.* sertum. corolla. *st. cstr.* לִוְיַת. *a rad.* לָוָה.

לִוְיָתָן *masc.* serpens. draco.

לוּלֵא si non. nisi. *comp.* *ex* לוּ *et* לֵא *pro* לֹא non.

לוּץ illudere, irridere. *Part.* לֵץ *plur.* לֵצִים irrisor.

הַלָּז *v. s. v.* זֶה.

לָחַם consumsit. *Niph.* נִלְחַם pugnavit, dimicavit. *cc.* בְּ *s.* עִם *s.* אֵת *p. Inf.* הִלָּחֵם

לֶחֶם *com.* cibus. panis. *cum Suff.* לַחְמִי.

לָטַשׁ malleavit. *Part.* לֹטֵשׁ.

לַיִל *et (saepius cum* ה *paragog.)* לַיְלָה *masc.* nox. *c. art.* הַלַּיְלָה hac nocte.

לֵךְ, לְכָה, לְכוּ *Imp. et* לֶכֶת *Inf. v.* הָלַךְ *q. v.*

לָכֵן (*ex* לְ *et* כֵּן) ideo. propterea.

לָמָּה (*ex* לְ *et* מָה) *et* (*sq. litt. gutt.* א, ה, ע *aut nomine* יְהוָה) לָמֶה cur?

לָמָּה־זֶּה cur tandem?

לָמוֹ *pro* לָהֶם *v. s. v.* לְ.

לֶמֶךְ *in pausa* לָמֶךְ *Nom. propr. viri* Lamech.

לָעַג balbutivit. subsannavit, irrisit. *cc.* לְ *p.*

לֵץ *Part. verbi* לוּץ *q. v.*

לָצוֹן *masc.* irrisio *magna vel acerba. a rad.* לוּץ.

לָקַח sumsit. cepit. adduxit, arcessivit. *Imp.* קַח, קְחוּ *Inf. cstr.* קַחַת *c. Praef.* לָקַחַת *c. Suff.* לְקַחְתָּהּ ad sumendum eam. *Fut.* יִקַּח *Pu.* לֻקַּח sumtus est. *Praet. III. p. f. s.* לֻקְּחָה *II. p. s. m.* לֻקָּחְתָּ.

לֶקַח *masc.* doctrina. eruditio. scientia.

לָשׁוֹן *com.* lingua. sermo. *cum Suff.* לְשׁוֹנָם.

מ

מְאֹד *masc.* robur. vehementia. *adv.* valde. *a rad.* אוּד.

מֵאָה *fem.* centum. *stat. cstr.* מְאַת. *du.* מָאתַיִם ducenti. *plur.* מֵאוֹת.

מָאוֹר *masc.* lux. *plur.* מְאֹרוֹת *a rad.* אוֹר.

מֵאַיִן (*ex* מִן *et* אַיִן) *v. s. v.* אַיִן.

מַאֲכָל *masc.* cibus. *a rad.* אָכַל.

מָאַן *vel* מָאֵן *Pi.* מֵאֵן renuit, abnuit. noluit. *Fut.* תְּמָאֲנוּ.

מַד *masc.* vestis. *pl.* מַדִּים *cum Suff.* מַדָּיו *a rad.* מָדַד.

מִדְבָּר *masc.* campus *nonnisi pascendo pecori aptus.* desertum. *st. cstr.* מִדְבַּר *a rad.* דָּבַר duxit.

מַדּוּעַ cur? *comp. ex* מָה *et* דוּעַ *pro* יָדוּעַ *a rad.* יָדַע.

מָה *et* (*sq. litt. gutt.* ה, ח, ע, *c. voc. Kamez*) מֶה, *aut* (*ante litt.* ה, ח, ע, *c. al. vocali s. sq. Dag. forti*) מַה־ quid? quam, quantum. quod. aliquid. לָמָּה cur? *v. s. litt.* ל.

מָהַר *et Pi.* מִהֵר festinavit. promtus, expeditus est. *Fut.* וַיְמַהֵר, וַיְמַהֲרוּ.

מוֹאָב *masc. Nom. propr. populi et terrae* Moab, *ab oriente maris mortui.*

מוּג diffluere. dissolvi. *Hithpal.* liquefactus est. dissolvit se. תִּתְמוֹגַגְנָה liquefient, resolventur, in humorem abibunt.

מוּל e regione. אֶל־מוּל versus.

מוֹסֵר (*pro* מְאֹסֵר) *masc.* vinculum. *pl.* מוֹסֵרִים *et* מוֹסֵרוֹת *c. Suff. pl.* מוֹסְרוֹתֵימוֹ *a rad.* אָסַר.

מוּסָר *masc.* castigatio, admonitio. intelligentia, doctrina. *a rad.* יָסַר.

מוֹעֵד *masc.* locus condictus. tempus constitutum. *a rad.* יָעַד.

מוֹעֵצָה *fem.* consilium. *plur.* מוֹעֵצוֹת consilia. מִמֹּעֲצֹתֵיהֶם יִשְׂבָּעוּ de consiliis suis saturabuntur *i. e. consiliorum suorum fructus percipient.* *a rad.* יָעַץ.

מוֹפֵת *masc.* prodigium, portentum. *a rad.* יָפַת.

מוֹרֶה *masc.* pluvia tempestiva *i. e. autumnalis.* *a rad.* יָרָה.

מוֹשָׁב *et* מֹשָׁב *masc.* sessio. sedes. consessus. *a rad.* יָשַׁב.

מוּת mori. *Praet. et Part.* מֵת. *Inf. abs.* מוֹת. *Fut.* יָמוּת *c.* ו *conv.* וַיָּמָת. *Pil.* מוֹתֵת interfecit. *Fut. c.* ו *conv. et Suff.* וַיְמֹתְתֵהוּ. *Hiph. idem.* *Praet.* וֶהֱמִיתִיו *et* occidi eum. *Fut.* וַיְמִתֵהוּ.

מָוֶת *masc.* mors. *st. cstr.* מוֹת.

מִזְבֵּחַ *masc.* altare. *a rad.* זָבַח mactavit. sacrificavit.

מְזוֹרֶה *v. s. v.* זָרָה.

מְזִמָּה *fem.* prudentia. cogitatio. consilium *tam in bonam, quam in malam partem.* לִמְזִמָּה *adv.* scelerate. *a rad.* זָמַם.

מִזְמוֹר *masc.* cantus. psalmus. carmen. *a rad.* זָמַר.

מְחִיָּאֵל *et* מְחוּיָאֵל *Nom. propr. viri.*

מַחֲנֶה *com.* castra. exercitus. *st. cstr.* מַחֲנֵה *pl.* מַחֲנוֹת *et* מַחֲנִים *a rad.* חָנָה.

מַטְמוֹן *masc.* thesaurus reconditus. *pl.* מַטְמוֹנִים *a rad.* טָמַן.

מָטַר pluit. *Hiph.* הִמְטִיר pluit. *i. e.* pluere fecit (*Jehova*).

מָטָר *masc.* pluvia.

מִי *Pron. int. pers.* quis? אֶת־מִי quem?

מַיִם *masc.* aqua. *st. cstr.* מֵימֵי *et* מֵי.

מִין *masc.* forma. species.

מֵישָׁר *masc. pl.* מֵישָׁרִים *et* מֵשָׁרִים rectitudo, rectum. *a rad.* יָשַׁר.

מָכַר vendidit. *cc.* בְּ *pretii.* tradidit. *sq.* 'בְּיַד פ in manum alicujus *i. e. in potestatem alicujus* tradidit.

מָלֵא plenus fuit. impletus est. implevit, replevit. *ccga. Imp.* מְלָאן. *Niph.* impletus est. *cca. rei. Fut.* יִמָּלֵא *Pi. trans.* implevit. *Part. plur.* הַמְמַלְאִים *ccga.*

מָלֵא *masc.* מְלֵאָה *fem.* plenus. implens, replens. *pl.* מְלֵאִים.

מְלֹא *et* מְלוֹא *masc.* plenitudo, plenitas. מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ plenitudo totius terrae (*est*) gloria ejus *i. e.* gloria ejus totam terram implet.

מְלָאכָה *fem.* operatio, opus. *st. cstr.* מְלֶאכֶת *cum Suff.* מְלַאכְתּוֹ *a rad.* לָאַךְ.

מִלָּה *fem.* verbum. sermo.

מִלִּין *et chald.* מִלִּים *pl.* *a rad.* מָלַל.

מִלְחָמָה *fem.* bellum. pugna. אִישׁ מִלְחָמָה bellator, miles. *pl.* אַנְשֵׁי מ' *a rad.* לָחַם.

מָלַט *Niph.* נִמְלַט ereptus, liberatus est. *Fut.* יִמָּלֵט.

מְלִיצָה *fem.* oratio intorta, aenigma. *a rad.* לוּץ.

מָלַךְ regnavit.

מֶלֶךְ *masc.* rex. *c. Suff.* מַלְכִּי, מַלְכְּכֶם *plur.* מְלָכִים *st. cstr.* מַלְכֵי.

מַלְקוֹשׁ *masc.* pluvia serotina *i. e. verna. a rad.* לָקַשׁ.

מֶלְקָחַיִם *masc. dual.* forceps. *a rad.* לָקַח.

מִמְּךָ, מִמֶּנִּי, מִמֶּנּוּ *v. s. v.* מִן.

מַמְלָכוּת *fem.* regnum. *a rad.* מָלַךְ.

מֶמְשֶׁלֶת *fem.* dominatus, dominatio. *a rad.* מָשַׁל.

מִן *saepius* מִ *sq. Dag. forti, et ante litt. gutt.* מֵ (*ita quoque* מֵיהוָה) *sed ante* ח *et* ר *nonnunquam* מִ 1) ex, a, ab. inde a. *e. g.* מִנְּעֻרַי inde a juventute mea. 2) prae. 3) praeter, sine. 4) *Comparativum exprimit.* מָתוֹק מִדְּבַשׁ dulcius melle. *cum Suff.* מִמְּךָ, מֶנִּי, מִמֶּנִּי *s.* *in pausa* מִמֶּנּוּ, מִמֶּךָּ, מִכֶּם, מֵהֶם.

מָנוֹר *masc.* jugum. מְנוֹר אֹרְגִים jugum textorum *s.* textorium. *a rad.* נִיר.

מִנְחָה *fem.* donum, oblatio. *Spec. de* ferto, sacrificio incruento. *a rad.* מָנַח.

מָנַע inhibuit, cohibuit. *Imp.* מְנַע.

מְסִלָּה *fem.* via *aggere munita.* callis, trames. *a rad.* סָלַל.

מִסְפֵּד *masc.* planctus. *a rad.* סָפַד.

מִסְפָּר *masc.* numerus. *a rad.* סָפַר.

מַעְגָּלָה *fem.* carrago. *ab* עֲגָלָה currus, plaustrum.

מְעַט paucus. *adv.* paullum, paulisper. כִּמְעַט paullum. brevi. subito, cito. עוֹד מְעַט adhuc paullum. brevi.

מַעַל (*pro* מַעְלֶה) id, quod supra est. *cum* ה *locali* לְמַעְלָה *et* מַעְלָה sursum. supra. ulterius. מִמַּעַל superne. desuper. *sq.* לְ super, supra. *a rad.* עָלָה.

מַעַל *v. s. v.* עַל.

מַעֲלָלִים *masc. pl.* מַעֲלָל opera, facinora. *c. Suff.* מַעַלְלֵיכֶם. *a rad.* עָלַל.

מַעַן (*pro* מַעֲנֶה) consilium. לְמַעַן propter. ut.

מַעֲרָכָה *fem.* dispositio, instructio. *Spec.* dispositio aciei *vel ipsa* acies instructa. *a rad.* עָרַךְ.

מַעֲשֶׂה *masc.* factum, facinus. opus. *pl. c. Suff.* מַעֲשֶׂיךָ. *a rad.* עָשָׂה.

מֹץ *et* מוֹץ *masc.* gluma, palea. *a rad.* מוּץ.

מָצָא invenit, reperit. assecutus, consecutus est. *Futur. plur. cum Suff.* יִמְצָאֻנְנִי. *Part. c. Suff.* מֹצְאִי qui me inveniet.

מַצֶּבֶת *fem.* stirps. *c. Suff.* מַצַּבְתָּהּ. *a rad.* נָצַב plantavit.

מֵצַח *masc.* frons. *c. Suff.* מִצְחוֹ.

מִצְחָה *fem.* 1) *idem.* 2) ocrea.

מִצְרַיִם *Nom. propr.* Aegyptus.

מִקְוֶה *masc.* locus congregationis *s.* confluxus. *st. cstr.* מִקְוֵה. *a rad.* קָוָה.

מָקוֹם *com.* locus. *a rad.* קוּם.

מַקֵּל *masc.* baculus. *c. Suff.* מַקְלוֹ *pl.* מַקְלוֹת.

מַר *masc.* amarus. מַר נֶפֶשׁ amarus animo *i. e.* tristis. *pl. cstr.* מָרֵי *a rad.* מָרַר amarus fuit.

מַרְאֶה *masc.* adspectus. *st. cstr.* מַרְאֵה *c. Suff.* מַרְאֵהוּ. *a rad.* רָאָה.

מָרָה rebellis fuit, rebellavit. *cc.* בְּ *p. Hiph.* הִמְרָה *idem. cca. sq.* אֶת־פִּי יְהוָה Jovae dictis non audivit.

מְרִיר amaritudo. כִּמְרִירֵי יוֹם (sicut) amaritudines, amara diei, *i. e.* casus amari et acerbi diei, *qui diem infaustum reddunt.*

מֶרְכָּבָה *fem. pl.* מַרְכָּבוֹת currus *max.* bellici. *a rad.* רָכַב vectus est.

מִרְמָה *fem.* fraus. אִישׁ מִרְמָה fraudulentus, fallax. *a rad.* רָמָה.

מַרְעִית *fem.* pastus, pastio. *c. Suff.* מַרְעִיתִי. *a rad.* רָעָה.

מֹשָׁב *i. q.* מוֹשָׁב *q. v.*

מֹשֶׁה *Nom. propr.* Moses.

מְשׁוּבָה *fem.* aversio. defectio. *a rad.* שׁוּב.

מָשִׁיחַ *masc.* unctus. *cum Suff.* מְשִׁיחוֹ. *a rad.* מָשַׁח unxit.

מָשַׁךְ cepit. traxit. *Part.* מֹשֵׁךְ *Am.* 9, 13. trahens *semen i. e.* tractim spargens.

מָשַׁל 1) dominatus est, potestatem habuit *in al. cc.* בְּ. 2) assimilavit. dicterio usus est *in aliquem cc.* בְּ.

מָשָׁל *masc.* similitudo, parabola. sententia, graviter et sententiose dictum, γνώμη. *pl.* מְשָׁלִים *st. cstr.* מִשְׁלֵי.

מִשָּׁם inde. *v. s. v.* שָׁם.

מִשְׁנֶה *masc.* ordo secundus. *adj.* secundus. *cum Suff.* מִשְׁנֵהוּ.

מִשְׁפָּט *masc.* judicium. jus. justitia. *a rad.* שָׁפַט.

מִשְׁקָל *masc.* pondus. *a rad.* שָׁקַל.

מֵשָׁרִים *i. q.* מֵישָׁרִים *q. v.*

מָתַי quando? עַד־מָתַי quamdiu? quousque?

נ

נָא *Part. blandiendi et rogandi, addita Imp. etc. sign.* quaeso. age dum.

נָאָה *fem. pl.* נְאוֹת mansiones *gregum*, pascua.

נְאֻם *masc.* dictum, effatum. נְאֻם יְהוָה dictum Jehovae. *a rad.* נָאַם dixit.

נָאַץ *et Pi.* נִאֵץ sprevit, contemsit.

נָבָא *Niph.* נִבָּא vaticinatus est.

נָבוֹן intelligens. *Part. Niph. a rad.* בִּין *q. v.*

נָבַט *Hiph.* הִבִּיט spectavit, intuitus est. *Fut. c.* ו *conv.* וַיַּבֵּט.

נָבֵל marcuit. prae marcore decidit. *Fut. in pausa* יִבּוֹל.

נָבַע *Hiph.* הִבִּיעַ effudit.

נָגַד *Hiph.* הִגִּיד manifestum fecit, indicavit. *cc.* לְ *p. Part.* מַגִּיד.

נֶגֶד *masc.* quod in conspectu, coram positum est. *adv.* נֶגֶד *et* לְנֶגֶד coram. in conspectu. כְּנֶגְדּוֹ quasi e regione ipsius.

נֹגַהּ *fem.* splendor. fulgor. *c. Suff.* נָגְהָם.

נָגַע *cc.* בְּ *rei et Hiph.* הִגִּיעַ tetigit, attigit. *cc.* עַל *rei.*

נָגַשׂ ursit, pressit. *Part.* נֹגֵשׂ exactor.

נָגַשׁ *Fut.* יִגַּשׁ *et Niph.* appropinquavit, accessit. *cc.* בְּ.

נָד (*commotus*) errans. vagans. *Part. verbi* נוּד.

נָדַח *et Hiph.* הִדִּיחַ pepulit, impulit. propulit. *cc.* אֶל *loci.* expulit. dejecit, detrusit. dispersit. *Imp. c. Suff.* הַדִּיחֵמוֹ *Fut. cum Suff.* תִּדְּחוּם.

נָדַף dispulit, dissipavit. *Fut. c. Suff.* תִּדְּפֶנּוּ.

נָהָר *masc.* flumen, fluvius.

נְהָרָה *fem.* lux. *a rad.* נָהַר.

נוֹד *masc.* vagatio. exilium. *Nom. propr. loci.*

נָוֶה *masc.* habitaculum. pascuum. *pl.* נָוִים *cum Suff.* נְוֵיהֶן.

נוּחַ considere, quiescere. *Praet.* נַחְתִּי *Fut.* יָנוּחַ לִי quies esset mihi. *Job.* 3, 13.

נוּן *Nom. propr. viri, patris Josuae.*

נוּס aufugere. *cc.* מִפְּנֵי פ׳ *aliquem. Fut. c.* ו *conv.* וַיָּנֻסוּ.

נוּעַ moveri, commoveri. contremiscere. *Fut.* וַיָּנַע *Part.* נָע vagans, errans.

נוֹרָא *et* **נוֹרָאוֹת** *v. s. v.* יָרֵא.

נָחָה duxit. *Imp. c. Suff.* נְחֵנִי *Hiph.* הִנְחָה *idem.* *Fut. c. Suff.* תַּנְחֵנִי.

נְחִילָה *fem. pl.* נְחִילוֹת *Instrumentum musicum,* tibia.

נַחֲלָה *fem.* haereditas. possessio. נַחֲלַת יְהוָה possessio Dei *i. e. populus Deo peculiaris, populus Israel.*

נָחַם *Niph.* נִחַם misertus est. poenituit *aliquem rei cc.* עַל.

נֶחְמָד *v. s. v.* חָמַד.

נָחָשׁ *masc.* 1) serpens. 2) *Nom. propr. regis Ammonitarum.*

נְחֹשֶׁת *com.* aes.

נָטָה extendit *manum etc.*

נָטַע plantavit. *populum plantavit i. e. firmas et stabiles sedes ei dedit. Praet. c. Suff.* נְטַעְתִּים.

נָטַף *et Hiph.* הִטִּיף stillavit. הִטִּיפוּ עָסִים stillabunt mustum *i. e. musto affluent.*

נָטַשׁ *Fut.* יִטֹּשׁ misit. missum fecit. deseruit, dereliquit. neglexit. commisit *alicui cc.* עַל.

נָכָה *Hiph.* הִכָּה feriit, percussit. occîdit. cecîdit. *Praet. c. Suff.* הִכָּתִיו, הִכָּנִי *Fut.* יַכֶּה, *c. Suff.* יַכֵּנוּ *c.* ו *conv.* וַיַּךְ.

נָכוֹן, **נְכוֹנָה** *v. s. v.* כּוּן.

נָסַב *Fut.* יִסֹּב, יָסֵב *v. s. v.* סָבַב.

נָסָה *Pi.* נִסָּה tentavit. conatus est,

נָסַךְ fudit. perfudit oleo, unxit.

נֶסֶךְ *et* **נֵסֶךְ** *masc.* libamen, *quod effunditur.*

נָסַק ascendit. *Fut.* אֶסַּק.

נַעֲמָה *fem. Nom. propr. feminae, filiae Lamechi.*

נַעַר *masc.* puer. adolescens. נְעֻרִים *s.* נְעוּרִים pueritia. adolescentia. juventus. *c. Praef. et Suff.* מִנְּעֻרָיו.

נָפַח flavit. inspiravit. *cc.* בְּ.

נָפַל 1) cecidit. נָפַל לֵב פ' animus alicujus cadit. נָפְלוּ פָּנִים vultus cadit, demittitur, *i. e. tristis est et iratus.* 2) periit. irritus est, excidit. יִפְּלוּ מִמֹּעֲצוֹתֵיהֶם consiliis suis excidant. 3) ruit. irruit. *Part. fem.* נֹפֶלֶת collabescens, collapsa. *Hiph.* הִפִּיל cadere fecit, jecit, conjecit. *sq.* גּוֹרָל sortem jecit. dejecit. demisit.

נֵפֶל *et* **נֶפֶל** *masc.* abortus, abortivum.

נָפַץ *et Pi.* נִפֵּץ fregit. collidendo fregit. *Fut. cum Suff.* תְּנַפְּצֵם.

נֶפֶשׁ *com.* anima. animus. vita. *pl.* נְפָשׁוֹת *c. Suff.* לְנַפְשׁוֹתָם sibi ipsis.

נצח *Pi.* נִצַּח praefuit. *Part.* מְנַצֵּחַ praefectus. praecentor.

נָצַל *Hiph.* הִצִּיל eripuit. liberavit, servavit. *ccap. et* מִן *loci.*

נָצַע *v. s. v.* יָצַע.

נָקַב maledixit. *Fut. c. Suff.* יִקְּבֵהוּ.

נְקֵבָה *fem.* femina.

נָקִי *masc.* insons. *a rad.* נָקָה.

נָקַם *Hoph.* הֻקַּם ultus est se, vindicatus est.

נָשָׂא sustulit, elevavit. cepit. portavit. נָשָׂא פְּרִי fructum tulit. נֹשֵׂא הַצִּנָּה scutum portans, armiger. abstulit. Hos. 1, 6. כִּי נָשֹׂא אֶשָּׂא לָהֶם nam *s.* immo vero auferendo auferam eos (לָהֶם *posito pro* אוֹתָם) *sive:* ut ignoscam iis. נָשָׂא עָוֹן פ׳ *s.* נָשָׂא לְ peccatum al. abstulit *i. e. condonavit alicui. Part. pass.* נָשׂוּא elatus. *Niph.* נִשָּׂא elatus, exaltatus est. *Part.* נִשָּׂא.

נָשַׂג *Hiph.* הִשִּׂיג attigit, assecutus est.

נָשָׁא *Hiph.* הִשִּׁיא decepit.

נָשִׁים *st. cstr.* נְשֵׁי *pl. nom.* אִשָּׁה *q. v.*

נְשָׁמָה *fem.* halitus. spiritus. *st. cstr.* נִשְׁמַת.

נְשַׁמּוֹת *v. s. v.* שָׁמֵם.

נֶשֶׁף *masc.* crepusculum *vespertinum et matutinum. c. Suff.* נִשְׁפּוֹ.

נָשַׁק *et Pi.* osculatus est (*de osculo, quo regi obsequium declaratur. Imp.* נַשְּׁקוּ.

נָתִיב *masc.* נְתִיבָה *fem.* elatus. *subst.* semita. via. *c. Suff.* נְתִיבָתָם.

נָתַךְ fusus, effusus est. *Fut. c.* ו *conv.* וַיִּתְּכוּ.

נָתַן 1) dedit. נָתַן פְּרִי fructum dedit, tulit. 2) edidit, protulit. נָתַן קוֹלוֹ edidit vocem suam. *Imp.* תְּנוּ *Fut.* יִתֵּן.

נָתַק *et Pi.* נִתֵּק rupit. *Futur. cum* ה *paragog.* נְנַתְּקָה.

נָתַשׁ evellit. exstirpavit. *Niph.* evulsus, exstirpatus est.

ס

סָבַב circumdedit, cinxit. *cca.* vertit se, convertit, avertit se. *cc.* אֶל *ad al.* *Fut.* יָסֹב *et* יִסֹּב. סָבִיב *masc.* circuitus. circum, circa. מִסָּבִיב circumcirca, undique.

סָגַר clausit, conclusit. *Pi.* סִגַּר *idem.* *sq.* בְּיַד פ׳ tradidit aliquem in manum, potestatem alicujus. *Fut. c. Suff.* יְסַגֶּרְךָ.

סָדִין *masc.* tunica lintea, interula, indusium. *plur.* סְדִינִים.

סוּס *masc.* equus.

סוֹף *masc.* finis. Joel. 2,20. tergum *agminis*, postremum agmen. *c. Suff.* סֹפוֹ.

סוּף alga. יַם־סוּף mare algarum *i. e. sinus Arabicus.*

סוּפָה *fem.* turbo, procella.

סוּר recedere. deflectere. discedere. *cc.* מִן. *Fut.* *c.* ו *conv.* וַיָּסַר. *Hiph.* הֵסִיר recedere fecit, removit. deposuit. *Praet.* וַהֲסִרֹתִי *Fut. c.* ו *conv.* *et S.* וַיְסִרֵם.

סִיחוֹן *Nom. propr. regis.*

סִיסְרָא *Nom. propr. ducis Canan.*

סֻכָּה *fem.* tugurium. tabernaculum. סֻכַּת דָּוִד tugurium Davidis. *i. e. regnum, domus Davidis.* *a rad.* סָכַךְ.

סָכַךְ *et Hiph.* הֵסַךְ texit, operuit. obsepsit circa aliquem. *sq.* בְּעַד פ׳. protexit. *cc.* עַל *Fut.* תָּסֵךְ. 2) *i. q.* שׂוּךְ texuit.

formavit. *Fut. c. Suff.* תְּסֻכֵּנִי Ps. 139, 13.

סָכַן familiaris fuit. *Hiph.* familiarem sibi reddidit, familiaritatem contraxit. bene perspexit. *Praet.* הִסְכַּנְתָּה.

סַף *masc.* limen. אַמּוֹת הַסִּפִּים fundamenta liminum.

סָפַר numeravit. *Fut. c. Suff.* אֶסְפְּרֵם *Pi.* סִפֵּר numeravit. narravit. enarravit. *sq.* אֶל *de al. re. Fut. c.* ה *parag.* אֲסַפְּרָה.

סֵפֶר *masc.* scriptura. scriptum, liber. *c. Suff.* סִפְרְךָ.

סָתַר *Niph.* latuit. absconditus est. occultavit, abdidit se. *cc.* מִפְּנֵי פ' *a facie alicujus. Hiph.* velavit, abscondidit.

סֵתֶר *et* סֵתֶר *masc.* occultatio. בַּסֵּתֶר *adv.* occulte. clanculum.

ע

עָבַד opus fecit, coluit *sc. agrum.* serviit. coluit *sc. Deum cca. Inf. c. Suff.* לְעָבְדָהּ. *Part.* עֹבֵד cultor *sc. agri.*

עֶבֶד *masc.* servus. *pl.* עֲבָדִים.

עָבוּר *masc.* transitio. בַּעֲבוּר propter. *a rad.* עָבַר transiit.

עִבֵּט *Pi.* mutavit, permutavit. לֹא יְעַבְּטוּן אֹרְחוֹתָם non permutant semitas suas *i. e. non evagantur extra ordines.*

עֵבֶר *masc.* regio ulterior. pars ulterior.

עֲבֹת *et* עֲבוֹת *masc.* contorsio. funis. *pl.* vincula. *cum Suff.* עֲבֹתֵימוֹ *poet. pro* עֲבֹתֵיהֶם.

עֶגְלָה *fem.* vitula, juvenca. לוּלֵא חֲרַשְׁתֶּם בְּעֶגְלָתִי nisi meâ juvencâ aravissetis *i. e. nisi mea ope usi essetis. prov.*

עַד *praep.* usque ad. donec. עַד בֹּאֲךָ donec veneris. עַד אֲשֶׁר אִם donec. *c. Suff. pl.* עָדַי ad me.

עֵד *masc.* testis. *a rad.* עוּד.

עָדָה *Nom. propr. uxoris Lamechi.*

עֵדָה *fem.* (*pro* יְעֵדָה) conventus. coetus. *examen apum. a rad.* יָעַד.

עֵדֶן *masc.* voluptas. *Nom. propr. paradisi* Eden.

עֵדֶר *masc.* grex.

עוֹג *Nom. propr. regis.*

עוּגָב *masc. instrumentum musicum.* psalterium. fistula.

עוֹד (*Inf. abs. v.* עוּד *propr.* revertendo) rursus, iterum. amplius. adhuc. *c. Suff.* עוֹדִי adhuc ego.

עוֹלֶה prodiens. *Part. v.* עָלָה *q. v.*

עוֹלָל *et* עוֹלֵל *masc.* parvulus. puer. infans. *Job.* 3, 16. עוֹלְלִים foetus, *qui nondum ad maturitatem pervenerunt.*

עוֹלָם *et* עֹלָם *masc.* aeternitas. tempus longissime remotum. לְעוֹלָם in aeternum. מִן הָעוֹלָם ab aeternitate, a summa inde memoria. יְמֵי עוֹלָם dies aeternitatis *i. e. tempora antiquissima.* דֶּרֶךְ עוֹלָם via, *agendi ratio* priscorum, *pietas, observantia religionis avitae..*

עָוֹן *et* עָווֹן *masc.* culpa. peccatum, crimen. *stat. cstr.* עֲוֹן *c. Suff.* עֲוֹנְךָ

a rad. עָוָה inflexus est.

עוּף volare. *Fut. c.* ו *conv.* וַיָּעַף. *Pil.* עוֹפֵף volitavit.

עוֹף *masc. coll.* aves.

עוּר expergisci. *Pil.* עוֹרֵר expergefecit, suscitavit. excitavit. *Inf.* עוֹרֵר.

עוֹר *masc.* cutis *hominis.* pellis *animalium. a rad.* עָרָה — עוּר.

עֹז *masc.* robur. robustus. fortis. *a rad.* עָזַז.

עָזַב deseruit, reliquit.

עֲזוּבָה *fem.* derelictio, desolatio.

עֻזִּיָּה *et* עֻזִּיָּהוּ *Nom. propr. regis Jud.* Usias.

עֵזֶר *masc.* auxilium. adjutor, adjutrix.

עָטַר cinxit, circumdedit. *ccap. et rei. Fut. c. Suff.* תְּעַטְרֶנּוּ.

עַיִן *com.* oculus. fons. *du.* עֵינַיִם *st. cstr.* עֵינֵי *c. Suff.* עֵינֶיךָ, עֵינַי.

עִיר *fem.* urbs. *pl.* עָרִים.

עִירָד *Nom. propr. viri.*

עֵירֹם nudus. *pl.* עֵירֻמִּים.

עַל super, supra. ad. in. contra. מֵעַל (*comp. ex* מִן *et* עַל) a, ab. מֵעַל לְ desuper. super, supra.

עַל כִּי propterea, quod.

עַל־כֵּן propterea. *cum Suff.* עָלֵימוֹ *poet. pro* עֲלֵיהֶם.

עָלָה adscendit. *cca. s. c.* בְּ. *Fut. apoc.* וַיַּעַל, תַּעַל. *Part.* עוֹלֶה *s.* עֹלֶה. *Hiph.* הֶעֱלָה adscendere fecit. eduxit.

עָלֶה *masc.* folium *arboris. st. cstr.* עֲלֵה *c. Suff.* עָלֵהוּ.

עָלַם *Hiph.* הֶעְלִים occul-

tavit. *spec. sq.* עֵינַיִם oculos abdidit, avertit *i. e. connivit.*

עָלַץ exsultavit. *cc.* בְּ *p.*

עַם (*in pausa et cum art.* עָם) *com.* populus. הָעָם, לָעָם *c. Suff.* עַמִּי *pl.* עַמִּים. *a rad.* עָמַם.

עִם cum. *c. Suff.* עִמָּדִי, עִמָּם, עִמָּכֶם, עִמּוֹ, עִמָּךְ *a rad.* עָמַם.

עָמַד stetit. *Part. pl.* עֹמְדִים stantes.

עַמּוֹן *Nom. propr. populi,* Ammonitae.

עָמָל *masc.* labor. molestia. miseria.

עָמֵל *masc.* laborans. aerumnosus. afflictus.

עֵמֶק *masc.* vallis.

עֵנָב *masc.* uva. *pl.* עֲנָבִים.

עָנָה respondit. locutus est. loqui incepit. testimonium exhibuit *pro al. sq.* בְּ. *Fut.* אֶעֱנֶה *c.* ו *conv.* וַיַּעַן.

עָנָן *masc.* nubes.

עֲנָנָה *fem. coll.* nubes, nubila.

עֲנָק *masc.* torques, monile. *plur.* עֲנָקִים.

עָסִיס *masc. succus calcando expressus*, mustum.

עַפְעַף *masc. du.* עַפְעַפַּיִם palpebrae. עַפְעַפֵּי שַׁחַר palpebrae aurorae.

עָפָר *masc.* pulvis.

עֵץ *masc.* arbor. עֵץ פְּרִי arbor fructifera. 2) lignum.

עֹצֶב *masc.* simulacrum. idolum. דֶּרֶךְ עֹצֶב via idoli *i. e. cultus idolorum.*

עֶצֶב *et* עֹצֶב *masc.* labor. dolor.

עִצָּבוֹן *masc. idem. st. cstr.* עִצְּבוֹן.

עֵצָה (*pro* יְעֵצָה) consilium. *st. cstr.* עֲצַת *c. Suff.* עֲצָתִי *a rad.* יָעַץ.

עָצוּם *masc.* validus, robustus, potens.

עָצַם valuit. invaluit *vel numero vel robore.*

עֹצֶם *masc.* robur. corpus. *c. Suff.* עָצְמִי.

עֶצֶם *fem.* os, ossis. *pl.* עֲצָמִים.

עֲצָרָה *et* עֲצֶרֶת *fem.* coetus *hominum impr.* concio *populi ad dies festos agendos.*

עָקֵב *masc.* postremum *rei.* calx pedis.

עֶקְרוֹן *Nom. propr. urbis Philistaeorum.*

עָר *masc.* inimicus, hostis. *plur.* עָרִים, *sed aliud* עָרִים *v. s. v.* עִיר.

עָרַב vesperavit. *Hiph. Inf.* הַעֲרֵב vespere faciendo *i. e.* vespere.

עֶרֶב *masc.* vespera.

עֲרֻבָּה *fem.* sponsio. pignus. *ab* עָרַב *sign.* spopondit.

עָרוֹם *masc.* nudus. *fem.* עֲרֻמָּה *pl.* עֲרוּמִּים.

עָרוּם *masc.* callidus.

עָרַךְ struxit. disposuit, ordinavit. עָרַךְ מִלְחָמָה *et simpl.* עָרַךְ aciem instruxit. *Part. pass.* עָרוּךְ *pl. fem.* עֲרֻכוֹת. *st. cstr.* עֲרוּךְ מִלְחָמָה instructus *s.* paratus ad pugnam.

עָרַךְ מִלִּין *et simpl.* עָרַךְ verba struxit. protulit, pronuntiavit *aliquid. Fut.* אֶעֱרֹךְ.

עָרֵל *masc.* praeputiatus, incircumcisus. *pl.* עֲרֵלִים.

עָרְמָה *fem.* calliditas. prudentia.

עֲרָפֶל *masc.* caligo summa.

עֵשֶׂב *masc.* herba *impr.* adultior.

עָשָׂה fecit. *Inf. cstr.* עֲשׂוֹת *Fut.* יַעֲשֶׂה *c.* ו *conv.* וַיַּעַשׂ *Part.* עֹשֶׂה faciens. *i. e.* producens, proferens *sc. fructus.* עֹשֵׂה דְבָרוֹ qui facit verbum ejus, *i. e.* qui exsequitur jussa ejus. *Niph.* factus est. *Fut.* יֵעָשֶׂה fiet. *Pual. idem. Praet.* עֻשֵּׂיתִי factus sum.

עֲשִׂירִי *masc.* decimus. *fem.* עֲשִׂירִיָּה decima *sc. pars.*

עֶשֶׂר *fem.* עֲשָׂרָה *masc.* (*I. Sam.* 17, 17. עֲשָׂרָת *falso scriptum est pro* עֲשָׂרָה) *st. cstr.* עֲשֶׂרֶת decem.

עָשָׁן *masc.* fumus.

עָשַׁק violentus fuit. violenter tractavit, oppressit.

עָשַׁר dives fuit, ditatus est. *Fut.* יֶעְשַׁר *Hiph.* ditavit. *Fut. c. Suff.* יַעְשְׁרֶנּוּ ditabit eum.

עֹשֶׁר *masc.* divitiae. opulentia.

עַשְׁתֹּרֶת *Nom. propr. Deae Phoenicum.* Astarte. *pl.* עַשְׁתָּרוֹת simulacra Astartes.

עֵת *com.* tempus. *c. Suff.* עִתִּי, עִתּוֹ.

עַתָּה *adv.* nunc. jam.

עָתִיד *masc.* paratus. exercitatus, peritus. *plur.* עֲתִידִים.

פ

פְּאוּר *masc.* decus. nitor. pulchritudo. *a rad.* פָּאַר.

פֶּגֶר *masc.* corpus mortuum, cadaver exsangue.

פֶּה (*pro* פֶּאֶה) *masc.* os, oris. *st. cstr.* פִּי *c. Suff.* פִּי os meum, פִּין *s.* פִּיהוּ, פִּיהָ.

פּוּץ diffundi. dispergi. *Hiph.* הֵפִיץ sparsit, dispersit. *Praet.* הֲפִצֹתֶם *Part. pl.* מְפִצִים.

פִּזֵּר *et Pi.* פִּזַּר sparsit, dispersit.

פָּחַד trepidavit. pavit, expavit.

פַּחַד. *masc.* pavor. terror. *cum Suff.* פַּחְדְּכֶם.

פִּי, פִּיו, פִּיהוּ, פִּיהָ *v. s. v.* פֶּה.

פִּישׁוֹן *Nom. propr. fluvii Eden.*

פָּלָא *Niph.* נִפְלָא mirabilis fuit. *Part.* נִפְלָא mirabilis. *Hiph.* הִפְלִיא separavit. singulare quid fecit. mirabile fecit. Joel. 2,26. *Inf.* לְהַפְלִיא *adv.* mirum in modum, mirifice.

פֶּלֶג *masc.* rivus. *plur. st. cstr.* פַּלְגֵי.

פֶּלִיא *vel* פִּלְיא *masc.* admirabilis. *fem.* פְּלִיאָה *a rad.* פָּלָא.

פְּלֵטָה *et* פְּלֵיטָה *fem.* evasio. effugium.

פָּלַל *Hithp.* intercessit. supplicavit *pro al.* oravit, precatus est.

פְּלִשְׁתִּים *Nom. propr. populi*, Philistaei.

פֶּן ne. *sq. Futur.*

פָּנֶה *masc. pl.* פָּנִים facies. superficies. pars rei anterior. frons *exercitus*, primum agmen. *st. cstr.* פְּנֵי. לִפְנֵי פ׳ coram aliquo, ante aliquem. לְפָנַי coram me. לְפָנָיו coram

eo, ipso. ante eum *s.* ante adventum ejus Joel. 2, 3. מִפְּנֵי a facie. prae.

פָּעַל fecit. *Part.* פֹּעֵל *pl. st. cstr.* פֹּעֲלֵי.

פַּעַם *fem.* ictus. passus. הַפַּעַם nunc, in praesentia.

פָּצָה diduxit. *sq.* פֶּה os diduxit, aperuit (*ad recipiendum sanguinem*).

פֶּצַע *masc.* vulneratio. vulnus. *c. Suff.* פִּצְעִי.

פָּקַד adspexit. respexit. prospexit *alicui rei ecc.*, inspexit. visitavit *exploraturus, quomodo quis valeat.* animadvertit *in al.*, punivit. *cc.* עַל *p. Niph.* poenas luit. desideratus est. periit. *Fut.* יִפָּקֵדוּ.

פָּקַח aperuit. *Niph.* apertus est. *Fut.* תִּפָּקַחְנָה.

פָּרַד separavit. *Niph.* separatus, disjunctus est.

פָּרָה tulit. protulit. fructifer, fecundus fuit. *Imp.* פְּרוּ.

פְּרִי *masc.* fructus. *cum Suff.* פִּרְיוֹ, פִּרְיָהֶם.

פָּרַע misit, missum fecit, praetermisit, neglexit.

פֶּרֶץ *masc.* ruptura, hiatus *muri.* *plur. cum Suff.* פִּרְצֵיהֶם.

פָּרַשׂ expandit, extendit. *Part. pass.* פָּרוּשׂ expansus. diffusus.

פָּרָשׁ *masc.* (*pro* פָּרָשׁ) eques. *pl.* פָּרָשִׁים.

פְּרָת *Nom. propr. fluvii,* Euphrates.

פֶּשַׁע *masc.* defectio, delictum, peccatum. *plur.* פְּשָׁעִים *st. cstr.* פִּשְׁעֵי *c. Suff.* פִּשְׁעֵיהֶם.

פִּשְׁתָּה *masc.* et פִּשְׁתָּה *fem.* linum. *pl.* פִּשְׁתִּים· פִּשְׁתֵּי עֵץ lina arboris *i. e.* gossypia.

פָּתָה patuit. *Pi.* persuasit. pellexit, ad nequitiam induxit. *ccap. Imp.* פַּתֵּי *Fut. c. Suff.* יְפַתּוּךָ·

פֶּתִי *masc. in pausa* פֶּתִי simplex. credulus. *subst.* fatuitas. *pl.* פְּתָיִים et פְּתָאִים·

פָּתַח aperuit. *Part. pass.* פָּתוּחַ apertus.

פֶּתַח *masc.* apertio. ostium, janua, porta. פִּתְחֵי שְׁעָרִים ostia portarum.

צ

צֹאן *com. coll.* pecus *i. e.* *oves et caprae.*

צֵאת *Inf. v.* יָצָא *q. v.*

צָבָא *masc.* agmen, exercitus. *pl.* צְבָאִים et צְבָאוֹת·

צֶדֶק *masc.* rectitudo. jus, justum. justitia. salus. *c. Suff.* צִדְקֵנוּ·

צַדִּיק *masc.* justus.

צְדָקָה *fem.* 1) rectum, jus. Joel. 2. 23. לִצְדָקָה secundum jus, *i. e. justâ mensurâ.* 2) justitia. צִדְקַת יְהוָה benignitas, beneficentia Jovae. 3) probitas. *cum Suff.* צִדְקָתְךָ·

צָוָה *Pi.* צִוָּה imperavit. *ccap. s. c.* עַל.

צוֹם *masc.* jejunium.

צוּק angustum, arctum esse. *Hiph.* הֵצִיק arctavit, pressit. ursit, institit precibus. *ccap. Praet. c. Suff.* הֱצִקַתְהוּ·

צוּקָה *fem.* anxietas, angustiae.

צָרַר ligare. premere. obsidere. *Praet. c. Suff.* צְרָרוּנִי·

צַחֲנָה *fem.* foetor, putor. *c. Suff.* צַחֲנָתוֹ.

צִיָּה *fem.* siccitas. אֶרֶץ צִיָּה terra siccitatis *i. e. arida, siticulosa.*

צִיּוֹן *fem. Nom. propr.* 1) *mons sacer.* הַר־צִיּוֹן mons Zion. 2) *urbs* Hierosolyma.

צִלָּה *fem. Nom. propr. uxoris Lamechi.*

צָלַח 1) aptus fuit. successum habuit. 2) pervasit. invasit, irruit. *cc.* עַל. *Hiph.* הִצְלִיחַ prosperavit, prospere perfecit.

צֶלֶם *masc.* imago. *c. Suff.* צַלְמֵנוּ.

צַלְמָוֶת *masc.* umbra mortis *i. e.* tenebrae densissimae. *comp. ex* צֵל umbra *et* מָוֶת mors.

צֵלָע *fem.* latus. costa. *pl. c. Suff.* צַלְעוֹתָיו.

צָמַח germinavit. progerminavit, provenit. *Hiph.* progerminare fecit.

צֶמַח *masc.* germen. soboles.

צִנָּה *fem.* scutum. *a rad.* צָנַן.

צָעַק clamavit.

צָפָה *et Pi.* צִפָּה speculatus est. circumspexit. exspectavit. *Fut.* אֲצַפֶּה.

צָפוֹן *com.* septentrio, plaga septentrionalis. צָפוֹנָה *s.* צָפֹנָה (*c.* ה *locali*) septentrionem versus, *ac saepe etiam i. q.* צָפוֹן.

צְפוֹנִי *masc.* septentrionalis. Joel. 2, 20. *sc. hostis, locustae nempe a plaga septentr. irruentes.*

צָפַן 1) occultavit, abscon-

didit. ***Fut. c. Suff.*** וַתִּצְפְּנֻן *pro* וַתִּצְפְּנֶם 2) ***intrans.*** occultavit se, insidiatus est. ***cc.*** לְ ***p.***

צָרָה ***fem.*** angustiae, calamitas. ***a rad.*** צָרַר ***s.*** צוּר.

ק

קָבַץ ***et Pi.*** קִבֵּץ collegit, congregavit. recepit. contraxit, retraxit ***i. e.*** evanescere fecit ***sc. splendorem. Joel.*** 2, 6. ***Fut.*** אֲקַבֵּץ.

קֶבֶר ***masc. in pausa*** קָבֶר sepulcrum.

קָדוֹשׁ ***adj. masc.*** sanctus.

קָדַם ***Pi.*** קִדֵּם coram se stitit. obviam ivit. ***officiose*** occurrit, succurrit. ***cca. Praet. cum Suff.*** קִדְּמוּנִי.

קֶדֶם ***et*** קֵדֶם ***masc.*** id, quod ante est. ***adv.*** ante. a fronte. אָחוֹר וָקֶדֶם undique. מִקֶּדֶם ab oriente. ***sq.*** לְ ab oriente ***alicujus loci.***

קִדְמָה ***fem.*** oriens, plaga orientalis. קִדְמַת פ׳ ab oriente alicujus.

קַדְמֹנִי ***masc.*** anterior. orientalis. הַיָּם הַקַּדְמֹנִי mare orientale ***i. e.*** mare mortuum ***sc. ad orientem Hierosol. situm.***

קָדַר sorduit. obscuratus est.

קָדַשׁ sanctus fuit. ***Pi.*** sanctificavit, sanctum declaravit. קַדְּשׁוּ קָהָל sanctificate congregationem, ***i. e. indicite congregationem solemnem.***

קֹדֶשׁ ***masc.*** sanctitas. הַר קָדְשִׁי mons sanctitatis meae, mons sanctus meus.

קָהָל *masc.* congregatio hominum, coetus, *max.* concio populi.

קוֹבַע *masc.* galea.

קָוָה *Niph.* congregavit se. confluxit. *Pi.* קִוָּה vehementer exspectavit. desideravit. *cc.* לְ.

קוּט fastidire, abhorrere. *Hithpal.* הִתְקוֹטֵט *idem. cc.* בְּ.

קוֹל *masc.* vox.

קוּם 1) surgere. *cc.* אֶל *s.* עַל *p. contra, adversus al. Inf. c. Suff.* קוּמִי surgere meum. *Fut. c.* ו *conv.* וַיָּקָם. 2) stare, manere. *Hiph.* הֵקִים erexit. suscitavit. stare fecit. constituit. *Praeter.* וַהֲקִמֹתִי. *Hithpal.* הִתְקוֹמֵם hostili animo surrexit, insurrexit. *Inde* הִתְקוֹמֵם *masc.* (*pro* מִתְקוֹמֵם) adversarius. *plur. c. Suff.* תְּקוֹמְמֶיךָ.

קוּץ *Hiph.* expergefactus est. *Praet.* הֱקִיצֹתִי.

קוֹץ *masc.* spina. *a* קוּץ *sign.* secare.

קוֹצֵר *et* קוֹרֵא *v. s. vv.* קָצַר *et* קָרָא.

קַח, קְחוּ, קַחַת *v. s. v.* לָקַח.

קָטֹן *s.* קָטָן *et* קָטֹן *masc.* parvus. exiguus.

קָטַל interfecit.

קַיִן *Nom. propr. viri* Kain.

קִיר *com.* murus. paries.

קָלִיא *et saepius* קָלִי *masc.* frumentum frixum *s.* tostum. *a rad.* קָלָה.

קָלַל levis fuit. *Pi.* קִלֵּל exsecratus est, maledixit. *Fut. c.* ו *conv.* וַיְקַלֵּל.

קָלַע *et Pi.* קִלֵּעַ fundâ excussit, petiit, jacula-

tus est. ***Fut.*** ***c.*** ו ***conv.*** וַיִּקְלַע.

קֶלַע ***masc.*** funda. ***cum Suff.*** קַלְעוֹ.

קנא ***Pi.*** קִנֵּא aemulatus est, zelum suum demonstravit. ***Fut.*** ***c.*** ו ***conv.*** וַיְקַנֵּא.

קָנָה acquisivit, comparavit sibi, accepit. possedit. paravit. formavit. ***Fut.*** יִקְנֶה.

קֵץ ***masc.*** finis. מִקֵּץ יָמִים a fine dierum ***i. e.*** post dies aliquot.

קָצַר abscidit. messuit. ***Part.*** קוֹצֵר metens. messor.

קָרָא 1) clamavit. inclamavit ***aliquem*** ***cc.*** אֶל ***p.*** קָרָא בְּשֵׁם יְהוָה clamavit ***i. e.*** precatus est in nomine Jovae, Jovam veneratus est, coluit. 2) vocavit. ***ccap. et dp.*** convocavit. ***Imp.*** קְרָאֻן. ***Fut.*** ***c.*** ***Suff.*** יִקְרָאֻן, יִקְרָאֻנְנִי. ***Part.*** קוֹרֵא. ***Niph.*** נִקְרָא vocatus est. נִקְרָא שֵׁם פ׳ עַל פ׳ vocatur, appellatur nomen alicujus super al. ***i. e.*** tribuitur, dicatur alicui aliquid. ***Fut.*** יִקָּרֵא.

קִרְאָה ***fem.*** (***Inf.*** ***verbi*** קָרָה occurrit) occursus. ***stat. cstr.*** קְרַאת. ***c.*** לְ, לִקְרַאת (***pro*** לְקְרַאת) in occursum, obviam. ***c.*** ***Suff.*** לִקְרָאתוֹ.

קָרֵב ***et*** קָרַב appropinquavit. accessit.

קֶרֶב ***masc.*** intimum, medium rei. ***c.*** ***Suff.*** קִרְבָּם. בְּקֶרֶב in medio. inter. in.

קָרוֹב ***masc.*** propinquus.

קָרַע cecidit. rupit. laceravit.

קַשְׂקֶשֶׂת *masc.* squama. שִׁרְיוֹן קַשְׂקַשִּׂים lorica squamata.

קַשׁ *masc.* stipula. *a rad.* קָשַׁשׁ.

קָשַׁב *Hiph.* הִקְשִׁיב attendit, aures praebuit. *Imp. c.* ה *parag.* הַקְשִׁיבָה. *Part.* מַקְשִׁיב.

קֶשֶׁת *com.* arcus. שָׁבַר קַשְׁתּוֹ fregit arcum ejus *i. e.* vires ejus fregit, potentiam ejus evertit.

ר

רָאָה vidit. *Praet. cum* ה *int. et Dag. forti euphon.* הַרְּאִיתֶם *Imp.* רְאֵה *Inf. cstr.* רְאוֹת *c. Suff.* בִּרְאוֹתָם *Fut.* יִרְאֶה *c.* ו *conv.* וַיַּרְא I. Sam. 17, 42. וָאֵרֶא, וַיֵּרָא. *Niph. pass.* visus est. apparuit. *Fut.* תֵּרָאֶה.

רֹאשׁ *masc.* caput. summum. *pl.* רָאשִׁים. רָאשֵׁי הֶהָרִים cacumina montium. summa. capita *fluvii i e. fluvii minores, in quos major se effundit.* רִאשׁוֹן *masc.* primus. Joel. 2, 23. בָּרִאשׁוֹן in primo *tempore i. e. quam primum erit necessarium.*

רֵאשִׁית *fem.* initium. principium.

רַב *masc.* רַבָּה *fem.* multus, numerosus. magnus. רַב־חֶסֶד multus, abundans gratiâ. *a rad.* רָבַב.

רֹב *masc.* multitudo, copia. magnitudo. *a rad.* רָבַב.

רָבָה multiplicatus, auctus est. multus, numerosus fuit. *Imp.* רְבוּ *Fut.* יִרְבּוּן *apoc.* יֵרֶב *Hiph.* multiplicavit, auxit.

רְבִיעִי *masc.* quartus.

רֶבַע *masc.* cubatio. *cum Suff.* רִבְעִי.

רָבַץ cubuit, recubuit. insidiatus est. *Part.* רֹבֵץ insidiator.

רָגַז contremuit. trepidavit. רֹגֶז *masc.* commotio, perturbatio animi. vexatio.

רָגַל ivit, circumivit. *Pi.* exploravit. *Part.* מְרַגְּלִים exploratores. speculatores.

רֶגֶל *com.* pes. *c. Suff.* רַגְלְךָ, רַגְלוֹ *du.* רַגְלַיִם *c. Suff.* רַגְלָיו, רַגְלֵיהֶם.

רָגַשׁ strepitu concurrit. tumultuatus est.

רָדָה 1) calcavit. subegit, dominatus est. *cc.* בְּ *p.* 2) desumsit, extraxit. וַיִּרְדֵּהוּ et sumsit illud.

רָדַף insecutus, persecutus est. *sq. acc. pers. s.* אַחֲרֵי.

רוֹזְנִים *v. s. v.* רָזַן.

רוּחַ *com.* 1) aura. לְרוּחַ הַיּוֹם ad auram diei *i. e.* ad vesperam, *quo tempore aura levis spirat.* 2) spiritus. רוּחַ יְהוָה spiritus Jovae. 3) anima. animus.

רוּם altum, excelsum esse. רָם altus, excelsus.

רוּעַ malum esse.

רוּץ currere. *Fut.* יְרוּצוּן *et* יְרֻצוּן *c.* ו *conv.* וַיָּרָץ. *Hiph.* הֵרִיץ currere *s.* accurrere fecit. celeriter adduxit *s.* attulit. *Imp.* הָרֵץ.

רָזַן gravis fuit. *Part. pl.* רוֹזְנִים graves. principes.

רָחָב *Nom. propr. feminae, meretricis.*

רְחֹב *et* רְחוֹב *fem.* platea. *pl.* רְחוֹבוֹת.

רַחוּם (*forma proprie dagessanda*) *masc.* misericors.

רָחוֹק *masc.* longinquus, longe remotus. מֵרָחוֹק e longinquo, eminus.

רָחַם *Pi.* רִחַם misertus est. *c. a. Fut.* אֲרַחֵם.

רֶחֶם *masc.* uterus. מֵרֶחֶם inde ab utero.

רָחַף *Pi.* imminuit. incubuit. *Part.* מְרַחֵף.

רָחַק remotus fuit. *Pi. et Hiph.* removit, procul amovit.

רִיעַ *Hiph.* הֵרִיעַ vociferatus est. clanxit. clamorem bellicum edidit.

רֵיק *masc.* inanis. inane. vanitas.

רָם *v. s. v.* רוּם.

רָמַשׂ movit se. repsit. *Part.* רֹמֵשׂ. *fem.* רֹמֶשֶׂת.

רֶמֶשׂ *masc. coll.* animalia, quae se movent, reptilia, vermes.

רָנַן clamavit. jubilavit. *Fut. III. p. s. f. c.* ה *parag.* תָּרֹנָּה. *Pi. idem. Fut.* יְרַנֵּנוּ.

רְנָנָה *fem.* jubilum.

רַע *in pausa* רָע *masc. adj.* malus, pravus, improbus. *subst.* malum. calamitas. *fem.* רָעָה *subst.* malum. calamitas. *a rad.* רוּעַ.

רֹעַ *masc.* mala conditio. malitia. *a rad.* רוּעַ.

רְעָדָה *fem.* tremor.

רָעָה pavit. *Praet. c. Suff.* רָעוּם *Inf. cstr.* רְעוֹת *Part.* רֹעֶה *masc.* pastor gregis. *st. cstr.* רֹעֵה *pl.* רֹעִים. *Pi.* רֵעָה socium sibi adjunxit.

רֵעַ *et* רֵעֶה *masc.* 1) socius, amicus. 2) cogitatio. voluntas, studium. *c. Suff.* רֵעִי *pl.* רֵעֶיךָ.

רָעַץ fregit, confregit. concussit, *Fut.* תִּרְעָצֵם franges eos.

רָעַשׁ commotus, concussus est. tremuit.

רָפָא sanavit, curavit. *impers.* וְרָפָא לוֹ et curatio fiat ei.

רָצוֹן *masc.* delectatio. benevolentia. *a rad.* רָצָה.

רִצְפָּה *com.* lapis ignitus, candefactus.

רָצַץ fregit. vexavit, violenter tractavit. *Praet.* רַצּוֹתִי.

רָקַד *et Pi.* saliit, subsiliit. *Fut. c.* ן *parag.* יְרַקֵּדוּן.

רָקִיעַ *masc.* expansum. *coelum* expansum (firmamentum).

רָקַם variegavit. e versicoloribus liciis contexuit. *Pu. pass.* רֻקַּמְתִּי *trop.* contextus sum *sc. e variis membris inter se junctis.*

רָשָׁע *masc.* malus, improbus. *pl.* רְשָׁעִים.

רֶשַׁע *masc.* improbitas.

רֶשֶׁת *fem.* rete. *a rad.* יָרַשׁ.

ש

שְׂאֵת (*Inf. v.* נָשָׂא) *fem.* elatio, elevatio *sc. faciei i. e.* hilaritas.

שָׂבֵעַ *et* שָׂבַע saturatus, satiatus est. *coar.*

שָׂגַב *et Niph.* altus, sublimis fuit. arduus, intellectu difficilis fuit.

שָׂדֶה *masc.* ager. campus. שָׂדַי *idem.*

שֶׂה *et* שֵׂיה *com.* ovis, capra.

שׁוּב *et* שִׁיב canum esse, canescere.

שׂוֹכֹה *Nom. propr. oppidi in tribu Judae.*

שׂוּם *et* שִׂים ponere, collocare. *Praet.* שָׂם *Fut. c.* ו *conv.* וַיָּשֶׂם.

שׂוּשׂ *et* שִׂישׂ laetari, gaudere. *Fut.* יָשִׂישׂ.

שָׂחַק risit. derisit, irrisit. ridendo contemsit. *cc.* לְ *s.* בְּ.

שִׂיחַ *masc.* frutex, virgultum.

שָׂכַל *Hiph.* adspexit. intellexit. prudens evasit, prudenter egit. *Inf.* הַשְׂכֵּל *et* הַשְׂכִּיל *subst.* intelligentia, prudentia. מוּסַר הַשְׂכֵּל castigatio prudentiae, *i. e. quae prudentiam parit.*

שָׂמַח *et* שָׂמֵחַ laetatus est. *Imp. f.* שִׂמְחִי.

שָׂמֵחַ *m.* laetus. הַשְּׂמֵחִים אֱלֵי־גִיל laeti ad exsultationem *i. e.* summopere laeti.

שָׂנֵא odit. *ccap. Praet. c. Suff.* שְׂנֵאתִים.

מְשַׂנֵּא *Part. Pi.* osor, inimicus. *pl. cum Suff.* מְשַׂנְאֶיךָ.

שִׂנְאָה *fem.* odium.

שָׂפָה *fem.* labium. sermo. *du.* שְׂפָתַיִם *c. S.* שְׂפָתֶיךָ.

שַׂר *masc.* praefectus, dux, princeps. שַׂר הָאֶלֶף mille *militum* praefectus, χιλιάρχης. *pl.* שָׂרִים *a rad.* שָׂרַר.

שָׂרִיד *masc.* residuus, superstes.

שַׂרְעַפִּים *fem. plur.* cogitationes. *a rad.* שָׂעַף *i. q.* סָעַף *insertâ litt.* ר.

שָׂרַף ussit, combussit.

שְׂרָפִים *masc. pl.* Seraphim, *genus angelorum alatorum, solio Jovae adstantium.*

שׁ

שָׁאַג rugiit *leo,*

שְׁאָגָה *fem.* rugitus. *trop.* ingens suspirium. *plur.* שְׁאָגוֹת *c. Suff.* שַׁאֲגֹתַי.

שָׁאָה fragorem edidit. cum fragore diruptus est, concidit. *Niph.* strepuit. vastatus est.

שָׁאַל *et* שָׁאֵל rogavit, petiit *ab al. cc.* מִן *p.* interrogavit. שָׁאַל לְשָׁלוֹם לִפ׳ interrogavit aliquem de salute *i. e.* salutavit aliquem.

שָׁאוּל (*postulatus*) *Nom. propr. regis Isr.* Saulus.

שְׁאוֹל *et* שְׁאֹל *com.* orcus, tartarus.

שַׁאֲנַן *Pil.* שַׁאֲנַן tranquillus fuit, tranquille vixit.

שָׁאַר reliquus fuit, superfuit. *Hiph.* reliquum fecit. reliquit.

שְׁאֵרִית *fem.* reliquiae, residuum.

שְׁבוּת *et* שְׁבִית *fem.* captivitas. captivi. *a rad.* שָׁבָה.

שֵׁבֶט *masc.* virga. baculus.

שְׁבִיעִי *masc.* septimus.

שֶׁבַע *fem.* שִׁבְעָה *masc.* septem.

שִׁבְעָתַיִם septuplum.

שִׁבְעִים septuaginta.

שָׁבַע *Niph.* alter alteri juravit *vel* juramento se obstrinxit. *cc.* לְ.

שָׁבַר fregit. confregit.

שָׁבַת cessavit. quievit. *Hiph.* cessare fecit. *Praet. I. p. s.* הִשְׁבַּתִּי.

שֶׁבֶת, שִׁבְתִּי *Inf. v.* יָשַׁב *q. v.*

שַׁד *masc.* mamma, uber. *du.* שָׁדַיִם *a rad.* שָׁדָה.

שֹׁהַם *masc. Nom. lapidis pretiosi.* onyx *s.* sardonyx.

שָׁוְא vanitas. nequitia, impietas. לַשָּׁוְא in vanum. frustra. nequiter. impie.

שׁוֹאָה *fem.* strepitus. turbo strepens, porcella. *a rad.* שָׁאָה = שׁוֹא.

שׁוּב redire, reverti. שֻׁבוּ עָדַי convertimimi ad me. שׁוּב שְׁבוּת reducere captivitatem. *Fut.* יָשׁוּב *c.* ו *conv.* וַיָּשָׁב. *Aliis verbis junctum saepe vim habet adv.* denno, iterum. *Part.* שָׁב. *Hiph.* הֵשִׁיב reduxit. reddidit *al. co.* לְ *p.* הֵשִׁיב דָּבָר reddidit verbum, respondit.

שׁוּל *masc.* lacinia, ora *vestis*, syrma.

שֶׁוַע *masc.* clamor, imploratio. *c. Suff.* שַׁוְעִי.

שׁוּף conterere, contundere. ferire. Ps. 139, 11. חֹשֶׁךְ יְשׁוּפֵנִי caligo me premet *i. e. occultabit.*

שׁוֹפָר *masc.* tuba, lituus.

שׁוּק *Hiph.* הֵשִׁיק abundavit, redundavit *aliquâ re eca.*

שׁוֹר *epicoen.* bos.

שׁוּת *et* שִׁית ponere, collocare. imponere. dare. *Fut. c.* ו *conv.* וַתָּשֶׁת.

שָׁחָה *Hithpal.* הִשְׁתַּחֲוָה postravit se *sc. adorandi causa. Fut.* אֶשְׁתַּחֲוֶה.

שָׁחַר *Pi.* שִׁחֵר studiose quaesivit, desideravit. *Fut. c. Suff.* יְשַׁחֲרֻנְנִי.

שַׁחַר *masc.* aurora.

שִׁטָּה *fem. plur.* שִׁטִּים

acacia, spina aegyptiaca. נַחַל הַשִּׁטִּים *s. simpl.* שִׁטִּים vallis acaciarum, *sita trans Jordanem in Moab. finibus.*

שָׁכַב cubuit, decubuit. quievit. *Dicitur de dormientibus et mortuis.*

שָׁכַח oblitus est. *cca.*

שָׁכַם *Hiph.* mane surrexit. *Inf.* הַשְׁכֵּם וְהַעֲרֵב mane et vespere.

שָׁכַן *et* שָׁכֵן subsedit, consedit. habitavit. *Hiph.* habitare fecit. collocavit.

שָׁלָה *et* שָׁלֵו tranquillus et securus fuit.

שַׁלְוָה *fem.* tranquillitas. securitas, socordia. impietas.

שָׁלוֹם *masc.* salus, valetudo. pax.

שָׁלַח misit. protendit, extendit. *Pi.* misit. emisit. ejecit, expulit.

שֶׁלַח *masc.* missile, telum.

שְׁלִישִׁי tertius.

שָׁלַךְ *Hiph.* jecit, projecit. abjecit, deposuit.

שַׁלֶּכֶת *fem.* dejectio *sc. foliorum, s.* caesura *sc. arboris.*

שָׁלָל *masc.* spolium, praeda.

שָׁלֵם integer, salvus fuit. *Pi.* perfecit. compensavit.

שְׁלֹמֹה *Nom. pr.* Salomo.

שָׁלַף extraxit (*gladium e vagina.*)

שְׁלשָׁה *fem.* שָׁלוֹשׁ *et* שָׁלשׁ *stat. cstr.* שְׁלשֶׁת *masc.* tres. *pl.* שְׁלשִׁים triginta.

שָׁם ibi. eo. אֲשֶׁר שָׁם ubi. quo. מִשָּׁם inde. אֲשֶׁר מִשָּׁם unde. שָׁמָּה eo. ibi. אֲשֶׁר שָׁמָּה quo.

שֵׁם *masc*. nomen, *c. Suff.*
שְׁמוֹ *pl.* שֵׁמוֹת.

שַׁמָּה *Nom. propr. frater Davidis.*

שְׁמוּאֵל *Nom. propr. viri,* Samuel.

שָׁמַיִם *masc. plur*. coeli.

שָׁמֵם *et Niph.* נָשַׁם vastatus, desolatus est. *Part.* נָשָׁם *fem.* נְשַׁמָּה.
שְׁמָמָה *fem.* desolatio, desolatum. locus vastus. אֶרֶץ שְׁמָמָה terra solitudinis *i. e.* desolata.

שָׁמַן *et* שָׁמֵן pinguefactus est. *Hiph.* pinguem reddidit. הַשְׁמֵן לֵב pingue fac cor *i. e. torpens, omni sensu carens fac.*

שְׁמֹנֶה *fem.* שְׁמֹנָה *masc.* octo.

שָׁמַע audivit, *cc.* לְ *p. alicui. Fut. c. S.* נִשְׁמָעֶנָּה audiamus hoc *sc. aenigma.* ש׳ בְּקוֹל פ׳ exaudivit, precibus alicujus locum dedit. obedivit. *Imp.* שְׁמַעֲנָה *pro* שְׁמַעַן *Niph.* auditus est.

שָׁמַר observavit. custodivit. *Inf. c. Praef. et Suff.* לְשָׁמְרָהּ *Part.* שֹׁמֵר *s.* שׁוֹמֵר custos.

שֶׁמֶשׁ *com.* sol.
שִׁמְשׁוֹן *Nom. pr. viri,* Simson.

שָׁנָה *fem.* annus. *pl.* שָׁנִים *st. cstr.* שְׁנֵי.

שְׁנַיִם *dual. masc.* duo. *st. cstr.* שְׁנֵי *fem.* שְׁתַּיִם *st., cstr.* שְׁתֵּי.
שֵׁנִי *masc.* secundus. *fem.* שֵׁנִית.

שָׁסַס diripuit. *Fut. c.* וְ *conv.* וַיָּשֹׁסּוּ.

שָׁסַע fidit. *Pi.* discidit, laceravit.

שָׁעָה respexit *aliquem*, ra-

tionem *alicujus* habuit. cc. אֶל. *Fut. c.* ו *conv.* וַיִּשַׁע.

שָׁעַע oblitus est. *Hiph.* oblevit. *Imp.* הָשַׁע obline i. e. excoeca.

שַׁעַר *masc.* porta. *pl.* שְׁעָרִים *st. cstr.* שַׁעֲרֵי.

שַׁעֲרַיִם (*dual.*) *Nom. propr. oppidi in tribu Jud.*

שִׁפְחָה *fem.* ancilla, serva. *pl.* שְׁפָחוֹת.

שָׁפַט judicavit. *Part.* שֹׁפֵט judex. *Niph.* judicatus est. contendit, disceptavit *cum aliquo cc.* עִם *s.* אֵת.

שָׁפַךְ fudit, effudit.

שָׁקָה *Hiph.* הִשְׁקָה bibendum dedit. irrigavit. *Inf. cstr.* הַשְׁקוֹת.

שָׁקַט quietus fuit, quievit.

שֶׁקֶל *masc.* siclus, *certum quoddam argenti aurive pondus.*

שָׁקַק discurrit, discursavit.

שִׁרְיוֹן *masc.* lorica. *a rad.* שָׂרָה.

שָׁרַץ scatuit i. e. 1) copiose provenit, natus est. 2) copiosus fuit, repsit, motus est.

שֶׁרֶץ *masc. coll.* reptilia, vermes. (*bestiolae, quibus mare vel terra scatet*).

שָׁרַר adversatus est. *Part.* שֹׁרֵר adversarius, inimicus.

שָׁרַת *Pi.* שֵׁרֵת ministravit. *Part.* מְשָׁרֵת minister.

שֵׁשׁ *fem.* שִׁשָּׁה *masc.* שֵׁשֶׁת *st. cstr.* sex. שֵׁשׁ שֵׁשׁ seni, senae.

שִׁשִּׁי sextus.

שֵׁת *Nom. pr. filii Adami*, Seth.

שָׁתָה bibit.

שְׁתַּיִם, שְׁתֵּי duae. *v. s. v.* שְׁנַיִם.

שָׁתַל plantavit. *Part. pass.* שָׁתוּל plantatus.

ת.

תַּאֲוָה *fem.* desiderium. delectatio.

תְּאֵנָה *fem.* ficus *arbor et fructus. a rad.* אָוַן.

תֹּאֲנָה (*pro* תְּאָנָה) *fem.* occasio, opportunitas. *a rad.* אָנָה.

תָּבֹא *v. s. v.* אָבָה.

תֹּהוּ *masc.* vastitas, inanitas.

תְּהוֹם *com.* fluctus. aequor. oceanus. *a rad.* הוּם.

תּוּבַל־קַיִן *Nom. propr. viri, filii Lamechi.*

תָּוֶךְ *masc.* medium. medietas. *st. cstr.* תּוֹךְ *c. Suff.* בְּתוֹךְ in medio. בְּתוֹכֵנוּ inter nos.

תּוֹכַחַת *fem.* demonstratio. castigatio, reprehensio. *a rad.* יָכַח.

תּוֹלְדוֹת *fem. pl.* generationes. *a rad.* יָלַד.

תּוֹרָה *fem.* institutio. lex divina. *a rad.* יָרָה.

תַּחְבֻּלוֹת *fem. pl.* consilia. *a rad.* חָבַל.

תְּחִלָּה *fem.* initium, principium.

תַּחַת *masc.* id, quod infra est. *adv.* infra. *Praep.* 1) infra, sub. מִתַּחַת *sq.* לְ (ab infra) infra. 2) loco, pro. תַּחְתֶּנָּה loco ejus.

תַּחַת כִּי eo quod, pro eo quod.

תַּחְתִּי *masc.* inferior, in-

fimus. *fem. subst.*

תַּחְתִּית pars inferior. *plur.* תַּחְתִּיּוֹת inferiora, infima.

תִּימָרָה *fem.* (palma s. figura palmae.) *pl. st. cstr.* תִּימְרוֹת עָשָׁן columnae fumi *a rad.* תָּמַר.

תִּירוֹשׁ *masc.* mustum. *a rad.* יָרַשׁ.

תַּכְלִית *fem.* perfectio. ת׳ שִׂנְאָה *perfectio odii* i. e. summum odium. *a rad.* כָּלָה.

תָּמִים *masc.* integer. incolumis. *plur.* תְּמִימִים. *a rad.* תָּמַם.

תִּמְנָתָה *nom. propr. oppidi Philistaeorum. a rad.* מָנָה.

תַּנִּין *masc.* bellua marina, piscis ingens. *plur.* תַּנִּינִם. *a rad.* תָּנַן.

תָּעַב *Piel.* (*in Kal inus.*) abominatus est.

תַּעַר *masc.* novacula. vagina. *c. suff.* תַּעְרָהּ. *a rad.* עָרָה.

תָּפַר consuit.

תָּפַשׂ prehendit, tenuit. tractavit. *Part.* תֹּפֵשׂ.

תְּקוֹמֵם *pro* מִתְקוֹמֵם *v. s. v.* קוּם.

תָּקַע feriit. ת׳ שׁוֹפָר *tubam feriit* i. e. inflavit tubam, cecinit tubâ.

תַּרְדֵּמָה *fem.* sopor. *a rad.* רָדַם.

תְּשׁוּקָה *fem.* appetitus, desiderium *a. rad.* שׁוּק.

Ex officina Julius Sittenfeld.